

DARIUSZ SIECZKOWSKI

Serbsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów

- ponad 100 tematów
- współczesne słownictwo
- około 13 000 słów i wyrażen

publikacja darmowa (CC-BY-ND)
wydanie pierwsze
Oświęcim 2018

OD AUTORA

Serbsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów to rozszerzona wersja podstawowego słownika tematycznego serbsko-polskiego, którego drugie wydanie zostało opublikowane kilka miesięcy wcześniej. Zakres nowego słownika odpowiada wymogom stawianym studentom pierwszego i drugiego roku języka serbskiego. W porównaniu do słownika tematycznego opracowałem kilkadziesiąt dodatkowych tematów oraz dodałem słownictwo specjalistyczne z biznesu, prawa i administracji, pochodzące między innymi ze słownika tematycznego Eurovoc rozwijanego od lat przez specjalistów z instytucji Unii Europejskiej.

Podobnie jak podstawowy słownik tematyczny, również ten słownik powstał na bazie analizy leksykalnej internetowych wydań serbskich dzienników, oprócz tabloidu *Blic* wypisywałem słowa z kilku innych portali, dzięki czemu udało się ich zebrać znacznie więcej niż do tej pory. Starałem się analizować artykuły dotyczące najróżniejszych dziedzin życia. Muszę jednak powiedzieć, że była to bardzo męcząca praca ze względu na dominujące w mediach tematy typu reality show oraz życie celebrytek.

Serbsko-polski słownik tematyczny dla uczniów i studentów to praca amatorska. Jako osoba niezwiązana zawodowo z językiem serbskim nie podejmowałem się tłumaczenia bardzo zaawansowanych słówek oraz słów, których znaczenie budziło wątpliwości. Słownik nie wyczerpuje tematu, jednak opracowanie słownika z prawdziwego zdarzenia to zadanie dla osoby z placówki naukowej, która będzie mogła poświęcić na to wiele lat, będzie miała dostęp do literatury pięknej w języku serbskim oraz pieniądze na realizację projektu.

Publikacja powstała bez żadnego wsparcia merytorycznego, technicznego i finansowego. Nie przeszła też przez korektę, więc na pewno będą w niej błędy w tłumaczeniach oraz błędy edytorskie, czego nie da się uniknąć.

Słownik jest darmowy, można go rozpowszechniać w niezmienionej formie bez mojej wiedzy i zgody. Proszę nie używać tego słownika w wyszukiwarkach dwujęzycznych - jest to słownik tematyczny, a takie publikacje rządzą się swoimi prawami i pokazywane tłumaczenia często będą błędne.

Dariusz Sieczkowski

SPIS TREŚCI**1. ŻYCIE CODZIENNE**

1.1 Rodzina	6
1.2 Małżeństwo	7
1.3 Czynności codzienne	8
1.4 Od poczęcia do śmierci	10
1.5 Dom i mieszkanie	14
1.6 Edukacja	17
1.7 Życie towarzyskie	19
1.8 Problemy	20
1.9 Rzeczy osobiste	22

2. CZŁOWIEK

2.1 Części ciała	23
2.2 Wygląd zewnętrzny	24
2.3 Charakter	25
2.4 Inteligencja	27
2.5 Erotyka	28
2.6 Nałogi	29
2.7 Emocje i uczucia	30
2.8 Zdrowie	33

3. HANDEL I USŁUGI

3.1 Zakupy	42
3.2 Gastronomia	45
3.3 Odzież	48
3.4 Obuwie	49
3.5 Drogeria	50
3.6 Poczta i telekomunikacja	50
3.7 Sprzęt RTV i AGD	51
3.8 Artykuły biurowe	51

4. CYWILIZACJA

4.1 Społeczeństwo	52
4.2 Polityka	55
4.3 Środki masowego przekazu	59
4.4 Religia	60
4.5 Historia	62
4.6 Miasto	63
4.7 Wieś	64

5. BEZPIECZEŃSTWO

5.1 Przemoc	66
5.2 Sąd	69
5.3 Służby specjalne	71
5.4 Więzienie	72
5.5 Wojsko	73
5.6 Wojna	74
5.7 Broń	75
5.8 Katastrofy i klęski żywiołowe	76

Na skutek błędu programu Open Office na stronach 20, 65 brakuje nagłówka i numeru strony.

6. BIZNES

6.1 Administracja publiczna	78
6.2 Prawo - podstawowe pojęcia	79
6.3 Gospodarka	80
6.4 Finanse osobiste	81
6.5 Bankowość	83
6.6 Giełda	84
6.7 Handel	84
6.8 Praca	85
6.9 Przedsiębiorstwo	88
6.10 Podatki	89
6.11 Ubezpieczenia	90
6.12 Księgowość	90

7. NAUKA

7.1 Nauka - pojęcia ogólne	91
7.2 Fizyka	91
7.3 Astronomia	92
7.4 Chemia	93
7.5 Matematyka	94
7.6 Filozofia	96
7.7 Archeologia	96
7.8 Psychologia	97
7.9 Językoznawstwo	97
7.10 Biologia	98
7.11 Jednostki miar i wag	99
7.12 Geografia	100

8. TECHNIKA

8.1 Budownictwo	101
8.2 Przemysł	102
8.3 Energetyka	103
8.4 Elektronika	103
8.5 Samochód	104
8.6 Komputer	104

9. PODRÓŻ

9.1 Podróż - pojęcia ogólne	106
9.2 Podróż pociągiem	107
9.3 Podróż drogą powietrzną	108
9.4 Podróż drogą morską	108
9.5 Podróż samochodem	109
9.6 Komunikacja miejska	110
9.7 Nocleg	111
9.8 Nad wodą	112
9.9 W górach	113

10. KULTURA

10.1 Sztuka	114
10.2 Malarstwo	115
10.3 Rzeźbiarstwo	115
10.4 Muzyka	116
10.5 Teatr	117
10.6 Film	118
10.7 Literatura	119

11. CZAS WOLNY

11.1 Taniec	120
11.2 Fotografia	121
11.3 Gry losowe	121
11.4 Magia	122
11.5 Rozrywka	124
11.6 Hobby	125
11.7 Ogród	127
11.8 Zwierzęta domowe	127

12. SPORT

12.1 Dyscypliny sportowe	128
12.2 Rywalizacja	129
12.3 Piłka nożna	130
12.4 Pozostałe sporty	131

13. PRZYRODA

13.1 Ekologia	135
13.2 Krajobraz	136
13.3 Pogoda	138
13.4 Fauna	139
13.5 Flora	144
13.6 Minerale	145

14. ŚWIAT WOKÓŁ NAS

14.1 Kolor	146
14.2 Kształt i rozmiar	146
14.3 Przestrzeń	147
14.4 Czas	148
14.5 Ruch	149
14.6 Dźwięk	150
14.7 Zmysły	151
14.8 Ilość	152
14.9 Pojęcia abstrakcyjne	152

15. NAZWY GEOGRAFICZNE

15.1 Państwa	154
15.2 Miasta	156
15.3 Narodowości	157
15.4 Wyspy	158
15.5 Kraje i regiony geograficzne	158

BIBLIOGRAFIA

Podczas opracowywania słowniczka korzystałem głównie ze stron internetowych:

www.blic.rs - portal informacyjny (brukowiec)
 www.b92.net - portal informacyjny
 www.vesti.rs - portal informacyjny
 www.telegraf.rs - portal informacyjny
 www.danas.rs - portal informacyjny

Publikacje internetowe:

słowniki.lingea.pl - słowniki internetowe wydawnictwa Lingea
 eurovoc.europa.eu - wielojęzyczny słownik tematyczny pojęć związanych z Unią Europejską

Publikacje książkowe

M. Duškov, A.Korytowska, I.Sawicka "Język serbski dla początkujących cz.1", wyd. UMK 2011

1. ŻYCIE CODZIENNE

1.1 RODZINA

RODZINA - POJĘCIA OGÓLNE

biološki otac - ojciec biologiczny
blizanac - bliźniak
blizanac - bliźnię (płci męskiej)
bliznakinja - bliźniaczka
bliznakinja - bliźnię (płci żeńskiej)
braća blizanci - bliźniaki
devojačko prezime - nazwisko panieńskie
jedinac - jedynak
jedinak - jedynak
jedinica - jedynaczka
jedinica - jedynaczka
jednojajčani blizanci - bliźnięta jednojajowe
letorast - latorośl
majka šestoro dece - matka sześciorga dzieci
multigeneracijska porodica - rodzina wielopokoleniowa
neidentične bliznakinje - bliźniaczki dwujajowe
obrukati porodicu - shańbić rodzinę; okryć rodzinę hańbą
ponosna majka - dumna matka
porodica - rodzina
porodična kuća - dom rodzinny

porodična loza - ród
porodični krug - grono rodzinne
porodični život - życie rodzinne
porodično druženje - spotkanie rodzinne
porodično stablo - drzewo genealogiczne
potpuno se posvetiti porodici - całkowicie poświęcić się rodzinie
predak - przodek
prezime - nazwisko
rodbina - krewni
roditelj - rodzic
rodoslov - rodowód
rodoslovje - genealogia
rođak - krewny
s majčine strane - ze strony matki; po kądzieli
s očeve strane - ze strony ojca; po mieczu
srećna porodica - szczęśliwa rodzina
uskladiti posao i porodicu - pogodzić karierę z rodziną
vanbračno dete - nieślubne dziecko
vaspitavanje - wychowanie

CZŁONKOWIE RODZINY

baba; baka - babcia
brat - brat
čukunbaba - praprababcia
čukunčukunbaka - prapraprababcia
čerka - córka
deda - dziadek
deda i baba - dziadkowie
dete - dziecko
kćerka - córka
kći - córka
kum - ojciec chrzestny
kuma - matka chrzestna
kumče - chrześniak; chrześniaczka
kumica - chrześnica
kumić - chrześniak
kumovi - rodzice chrzestni
maćeha - macocha
majka; mama - maa, matka
nećak - siostrzeniec; bratanek
nećakinja - siostrzenica; bratanica
očinski - ojcowski
očuh - ojczym
otac - ojciec
pastorče - pasierb; pasierbica
pašanac - szwagier
polubrat - przyrodni brat
polusestra - przyrodnia siostra
pomajka - macocha

poočim - ojczym; przybrany ojciec
posinak - pasierb
potomstvo - potomstwo
prababa - prababcia
pradeda - pradziadek
samohrani roditelj - samotny rodzic
sestra - siostra
sestrična - siostrzenica
sestrić - siostrzeniec
sin - syn
snaja - synowa
svekar - teść; ojciec męża
svekrva - teściowa; matka męża
šogor - szwagier
šurak - szwagier
tast - teść; ojciec żony
tašta - teściowa; matka żony
tetak - wujek; mąż cioci
tetka - ciocia
trojke - trojaczki
udovac - wdowiec
udovica - wdowa
ujak - wuj
ujna - wujenka
unuk - wnuk
unuka - wnuczka
zet - zięć

ADOPCJA

adopcija - adopcja
adoptirati - adoptować
domov za nezbrinutu decu - dom dziecka
hranitelj - rodzic zastępczy
hraniteljska porodica - rodzina zastępcza
pokćeriti - adoptować (córkę)
posiniti - adoptować (syna)
siroće - sierota

sirotište - dom dziecka; sierociniec
smestiti u hraniteljsku porodicu - umieścić w rodzinie zastępczej
starateljstvo - kuratela; opieka; nadzór
usvajanje - adopcja
usvojen - adoptowany
usvojitelj - rodzic adopcyjny
usvojiti - adoptować

WYDARZENIA RODZINNE

čestitke - 1. gratulacje 2. życzenia
dobiti poklon - dostać prezent; otrzymać prezent
imendan - imieniny
obeležavati - 1. świętować 2. upamiętniać
peškeš - (tur.) prezent
poklon - prezent; podarunek

poklon za rođendan - prezent urodzinowy
pokloniti - podarować
prskalice - zimne ognie
rođendan - urodziny
slaviti rođendan - świętować urodziny

1.2 MAŁŻEŃSTWO**PRZED ŚLUBEM**

babadevojka - stara panna
devojačko veče - wieczór panieński
miraz - posag; wiano
momačko veče - wieczór kawalerski
nevenčana supruga - konkubina
neženja - kawaler; stary kawaler

predbračni ugovor - intercyza
stara devojka - stara panna
udavača - panna

usedelica - stara panna
verenica - narzeczona
verenik - narzeczony
veridba - zaręczyny
veza - związek
zaprošiti - poprosić o rękę
zaručnica - narzeczona
zaručnik - narzeczony
zatražiti ruku - poprosić o rękę
živeti u vanbračnoj zajednici - żyć w konkubinacie

ŚLUB

bidermajer; buket - bukiet
burma - obrączka
ceremonija venčanja - ceremonia ślubna
crkveni brak - ślub kościelny
crkveno venčanje - ślub kościelny
deveruša - drużna
dok nas smrt ne rastavi - dopóki śmierć nas nie rozłączy
građansko venčanje - ślub cywilny
izabranica - wybranka
izgovoriti "da" - powiedzieć "tak"
kićenje - dekoracja
koverta - koperta
kum - drużba
limuzina - limuzyna
matičar - urzędnik stanu cywilnego
matičarka - urzędniczka stanu cywilnego
matična kancelarija - urząd stanu cywilnego
matična služba - urząd stanu cywilnego
medeni mesec - miesiąc miodowy
mlada - panna młoda
mladenci - nowożeńcy; młoda para

mladoženja - pan młody
nevesta - panna młoda
otkazati svadbu - odwołać ślub
oženiti se - ożenić się
poklon - prezent
pozivnica - zaproszenie
sklopiti brak - zawrzeć małżeństwo
svat - gość weselny
svadbeni put - podróż poślubna
udadba - ożenek
udaj se za mene - wyjdź za mnie
udata - zamężna
udati se - wyjść za mąż
venčani list - akt ślubu
venčani put - podróż poślubna
venčanica - suknia ślubna
venčanje - ślub
venčati se - brać ślub
zakazati venčanje - ustalić datę ślubu
zvanice - zaproszeni goście
ženidba - zamążpójście
ženiti - brać ślub; żenić się

MAŁŻEŃSTWO

bračna sreća - szczęście małżeńskie
bračna zajednica - wspólnota małżeńska
bračni par - para małżeńska
brak - 1. małżeństwo 2. ślub
brak je propadao - małżeństwo się rozpadło
dijamantska svadba - diamentowe gody
divlji brak - konkubinaty
domaćinstvo - gospodarstwo domowe
godišnjica braka - rocznica ślubu
medeni mesec - miesiąc miodowy
mešoviti brak - małżeństwo mieszane
młada - panna młoda
mladoženja - pan młody
morganatski brak - mezalians

muž - mąż
neuspešan brak - nieudane małżeństwo
nevenčani suprug - konkubent
skladni brak - zgodne małżeństwo
srebrna svadba - srebrne gody
suprug - mąż
supruga - żona
turbulentna veza - burzliwy związek
udati se - wyjść za mąż
udati se zbog novca - wyjść za mąż dla pieniędzy
ugovoreni brak - zaaranżowane małżeństwo
zajednički život - wspólne życie
zlatna svadba - złote gody
žena - żona

ROZWÓD

alimentacija - alimenty
bivši muž - były mąż
brakolomstvo - cudzołóstwo
brakorazvodna parnica - sprawa rozwodowa;
 postępowanie rozwodowe
izbaciti stvari iz stana - wyrzucić rzeczy z
 mieszkania
krah braka - rozpad małżeństwa
ljubavnica - kochanka
ljubavnik - kochanek
neverstvo - niewierność
oprostiti prevaru - wybaczyć zdradę
podela imovine - podział majątku
potpisati papire za razvod - podpisać dokumenty
 rozwodowe

preljuba - cudzołóstwo; zdrada
prevara - zdrada
prevariti - zdradzić
razvesti se (od koga?) - rozwieść się (z kim?)
razvod - rozwód
razvod braka - rozwiązanie małżeństwa
razvoditi se - rozwodzić się
roditelji su se razveli - rodzice się rozwiedli
spasiti brak - uratować małżeństwo
sporazumni razvod - rozwód za porozumieniem
 stron
starateljstvo nad decom - opieka nad dziećmi
vanbračna avantura - skok w bok
zahtev za razvod - pozew rozwodowy

1.3 CZYNNOŚCI CODZIENNE

briga o deci - opieka nad dzieckiem
brinuti se (o koga) - opiekować się (kimś)
crtati - rysować
čistiti - czyścić
čitati - czytać
dići se - wstać
dizati u oblake - wychwalać pod niebiosa
doručkovati - jeść śniadanie
držati psa na povodcu - prowadzić psa na smyczy
gledati televiziju - oglądać telewizję
gubiti vreme - tracić czas
hodati - chodzić
ići - iść
ići kod lekara - iść do lekarza
ići na posao - iść do pracy
izvetriti - wywietrzyć
jesti - jeść
kopati po telefonu - grzebać w telefonie
kupovina - zakupy
kuvati - gotować
mesti - zamiatać
nahriniti - nakarmić
naliti - nalać

namera - zamiar
nasapunjati - namydlić
obaveza - obowiązek
obaviti kupovinu - zrobić zakupy
odlučiti (se) - zdecydować (się)
odluka - decyzja
odmor - odpoczynek
odmoriti se - odpocząć
odužiti se - odwdzińczyć się
osporiti - 1. odmówić 2. zakwestionować
ostati kod kuće - zostać w domu
ostvariti san - spełnić marzenie
otići u kupovinu - pójść na zakupy
otključati vrata - otworzyć drzwi (zamknięte na
 zamek)
otvoriti - otworzyć
peći - piec
peći sneg na ražnju - nosić drewno do lasu (fraz.)
pisati - pisać
pitati za mišljenje - pytać o zdanie
piti - pić
plesti - pleść; robić na drutach
pojesti - zjeść

CZYNNOŚCI CODZIENNE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

pomagati - pomagać	šiom otvoriti - otworzyć na oścież
popiti - wypić	šiti - szyć
predah - odpoczynek; wytchnienie	špacir - (vojv.) spacer
predahnuti - odpocząć	tražiti - szukać
raditi - pracować	tražiti nove izazove - szukać nowych wyzwań
razmišljati - rozmyślać	tumarati se - wałęsać się; błąkać się
ručati - jeść obiad	ustati - wstać
sedeti - siedzieć	večerati - jeść kolację
skidati se - rozbierać się	vežbati - ćwiczyć
skinuti se - rozebrać się	vraćati se - wracać
skitati - włóczyć się	vratiti se kući - wrócić do domu
skivati se - szwendać się	vrtlariti - pracować w ogrodzie
slobodno vreme - czas wolny	vucarati se - 1. objać się 2. szwendać się
spremiti večeru - przyrządzić kolację	zabušavati - objać się
staviti ključ u bravu - włożyć klucz do zamka	zanemarivati - zaniedbywać
staviti naočare - założyć okulary	zatvoriti - zamknąć
šetati se - spacerować; przechadzać się	žvakati - żuć
šetnja - spacer	

HIGIENA

brijati (se) - golić (się)	ne voditi računa o higijeni - nie dbać o higienę
ceđenje bubuljica - wyciskanie pryszczów	obrijati (se) - ogolić (się)
češljati - czesać (włosy)	očešljati se - uczesać się
fleka - plama	oprati zube - umyć zęby
flekica - plamka	parfemisati se - perfumować się
higijena - higiena	prati (se) - myć się
istuširati se - wziąć prysznic	prati zube - myć zęby
kopati nos - dłużyć w nosie	sapunjati - mydlić
kupka - kąpiel	tuširati se - brać prysznic

PORZĄDKI

brisati prašinu - ścierać kurze	pomesti - zmieść
čist - czysty	pospremiti - posprzątać
čistačica - sprzątaczką	praher - trzepaczka do dywanów
čistiti - czyścić	prašina - kurz
čistoća - czystość	prati - 1. prać 2. myć
ispeglati - wyprasować	prati sudove - myć naczynia
isplaknuti - wypłukać	prljati - brudzić
isprljati - pobrudzić	prljav - brudny
mesti - zmiatać	prljavo posuđe - brudne naczynia
metla - miotła	prljavština - brud
metlica - zmiotka	proprati - przeprać
mrlja - plama	ribati - myć; szorować
obrisati prašinu - zetrzeć kurze	rusvaj - bałagan; bajzel
oprati okna - umyć okna	spremanje - sprzątanie
oprati posuđe - umyć naczynia	spremati - sprzątać
oribati - umyć; wyszorować	sušiti veš - suszyć pranie
peglati - prasować	usisavati - odkurzać
pobacane dečije igračke - rozrzucone zabawki	

SEN

besana noć - bezsenna noc	pokrivač - narzuta
buditi se - budzić się	pospan - senny; śpiący
buditi se okupan znojem - budzić się zlany potem	pospanko - śpioch
hrkanje - chrapanie	pospanost - ospałość
hrkati - chrapać	prevaliti se - przekręcić się (<i>w łóżku</i>)
imati noćne more - mieć koszmary	san - sen
košmar - koszmar (<i>senny</i>)	sklapati se - kleić się (<i>o powiekach</i>)
krevet - łóżko	spavač - śpioch; śpiący człowiek
manjak sna - brak snu	spavalica - śpioch; śpiący człowiek
naspavati se - wyspać się	spavanje - sen (czynność)
naviti budilicu - nastawić budzik	spavaonica - sypialnia
neprospavana noć - nieprzespana noc	spavati - spać
nesanica - bezsenność	spavati kamenim snom - spać jak kamień
noćna ptica - nocny marek	spavati mrtvim snom - spać jak zabity
odremati - zdrzemnąć się	utonuti u dubok san - zapaść w głęboki sen
pajkiti - lulać (<i>stodko spać</i>)	zaspati - 1. zapaść 2. zasnąć
pevati uspavanku - śpiewać kołysankę	zevanje - ziewnięcie; ziew
pokriti se - przykryć się	zevati - ziewać

1.4 OD POCZĘCIA DO ŚMIERCI**CIAŻA I PORÓD**

abortirati - 1. przeprowadzić aborcję 2. poddać się aborcji	porodilja - położnica
abortirati - przeprowadzić aborcję	porodiljsko odsustvo - urlop macierzyński
abortus - aborcja	poroditi - urodzić
babica - położna; akuszerka	porodaj - poród
babine - połóg	postati mama - zostać mamą
babinje - połóg	potomstvo - potomstwo
beba iz epruvete - dziecko z probówki	prisiliti na abortus - zmusić do aborcji
carski rez - cesarskie cięcie	rađati - rodzić
čekati bebu - spodziewać się dziecka	roditi - urodzić
četvorke - czworaczki	spermatozoid - plemnik
izmisliti trudnoću - zmyślić ciążę	stomačić - brzuszek
jajašce - jajeczko	test za trudnoću - test ciążowy
kontracepcija - antykoncepcja	trudna - w ciąży
majčinstvo - macierzyństwo	trudnica - kobieta w ciąży; ciężarna
nerođeno dete - nienarodzone dziecko	trudnoća - ciąża
oploditi - zapłodnić	vantelesna oplodnja - sztuczne zapłodnienie
oplodnja - zapłodnienie	veštačka oplodnja - sztuczne zapłodnienie
porodilište - porodówka	zatrudneti - zająć w ciążę

DZIECIŃSTWO

- autić** - samochodzik; resorak
Barbika - lalka Barbie
beba - dzidzius
bezbrižno detinjstvo - beztroskie dzieciństwo
bojanka - kolorowanka
cucla - smoczek
čuvanje dece - opieka nad dzieckiem
dadilja - niania; opiekunka do dziecka
dečiji - dziecięcy
dečurlija - dzieci; dzieciaki
derište - brzdąc; berbec
dete - dziecko
detinjast - dziecienny
detinjstvo - dzieciństwo
devojkica - dziewczynka
duda - smoczek
gajiti - wychowywać
golicati - laskotać
grizalica - smoczek
igračka - zabawka
igralište - plac zabaw
igrati sa lutkama - bawić się lalkami
igrati se - bawić się
igrati se šuge - grać w berka
igrati se u pesku - bawić się w piaskownicy
izlaziti napolje - wychodzić na dwór
jaslice - żłobek
klackalica - huśtawka
klinka - dziecko; dzieciak
kolica - wózek
lego kockice - klocki Lego
lutka - lalka
ljuljaška - huśtawka
majčinski instinkt - instykt macierzyński
malen anđelić - mały aniołek
napuštena beba - porzucone dziecko
obdanište - przedszkole
odgojiti - wychować
odojče - niemowlę
olovni vojnici - ołowiane żołnierzyki
pelena - pielucha; pieluszka
plišani meda - pluszowy miś
pogrešan uzor - zły wzór (*zachowania*)
portikla - śliniaczek
previti dete - przewinąć dziecko
prut - różga
puštati zmaja - puszczać latawca
rano detinjstvo - wczesne dzieciństwo
sećanja na detinjstvo - wspomnienia z dzieciństwa
šuga - berek
teško detinjstvo - trudne dzieciństwo
trotinet - hulajnoga
vanbračno dete - nieślubne dziecko
vijača - skakanka
vrteška - karuzela
zmaj - latawiec
zvečka - grzechotka
žmura - zabawa w chowanego

MŁODOŚĆ

- akne** - trądzik
autoriteti - autorytety
bubuljica - pryszcz
bunilo - bunt
buniti se - buntować się
burno razdoblje - burzliwy okres
gledati u budućnost - patrzeć w przyszłość
idealizam - idealizm
imati nerealna očekivanja - mieć nierealne oczekiwania
jednom se živi - raz się żyje
maloletan - małoletni; nastoletni
mladalački - młodzieńczy
mladić - młody człowiek; młodzieniec
mladost - młodość
nedostatak iskustva - brak doświadczenia
neiskustvo - brak doświadczenia
odrastati - dorastać
oduševljenje - zapał; entuzjizm
omladina - młodzież
planovi za budućnost - plany na przyszłość
pobeći od kuće - uciec z domu
poslušati roditelje - słuchać rodziców
potraga za svojim identitetom - poszukiwanie własnej tożsamości
pritisk vršnjaka - presja rówieśników
provoditi vreme sa prijateljima - spędzać czas z przyjaciółmi
pubertet - okres dojrzewania
pubertetlija - nastolatek
san - marzenie
sanjati - marzyć
tinejdžer - nastolatek
vraćati se kući ujutru - wracać do domu nad ranem
vršnjačka grupa - grupa rówieśnicza
za mladih godina - za młodo
zadati si cilj - wyznaczyć sobie cel
zlatna omladina - złota młodzież; bananowa młodzież

ŻYCIE DOROSŁE

bajkovit život - życie jak z bajki
borba za obstanak - walka o przeżycie
drugačiji pogled na život - inne spojrzenie na życie
egzistencija - egzystencja
filozofija života - filozofia życia
greška iz prošlosti - błąd z przeszłości
imati strah od starosti - bać się starości
iskustvo - doświadczenie
ispuniti svoje snove - spełnić swoje marzenia
klimakterijum - klimakterium; menopauza; przekwitanie
krenuti svojim putem - pójść swoją drogą
kriza srednjih godina - kryzys wieku średniego
kvalitet života - jakość życia
menopauza - menopauza; przekwitanie
napunila je 33 godine - skończyła 33 lata
obična devojka - zwykła dziewczyna
očekivanja od života - oczekiwania od życia
od rođenja do smrti - od narodzin do śmierci
odraslo doba - dorosłość
odrastao - dorosły
opstanak - przetrwanie
osamostaliti se - usamodzielnic się
osnivanje porodice - założenie rodziny
ostvariti san - spełnić marzenie
pedestogodišnjak - pięćdziesięciolatek
prekretnica u životu - przełom w życiu

STAROŚĆ

biološki sat - zegar biologiczny
dom starih - dom spokojnej starości
dostojanstveno starenje - godne starzenie się
doživeti duboku starost - dożyć sędziwego wieku
druga mladost - druga młodość
jesen života - jesień życia
kasna starost - późna starość
krećati se bez štapa - chodzić bez laski
mator - stary
matorac - starzec; staruszek
matorka - staruszka
matorost - (pot.) starość
obeležiti 80. rođendan - uczcić 80 urodziny
oronuo - zniedołężniały
ostareti - zestarzeć się
penzija - emerytura
penzioner - emeryt
pod starost - na starość

prerasti - wyrosnąć (z czegoś)
približavala sam se tridesetoj - zbliżałam się do trzydziestki
sredovečna žena - kobieta w średnim wieku
sredovečni gospodin - pan w średnim wieku
sudbina - los; przeznaczenie
sumorna svakodnevnica - szara codzienność
svakodnevnica - codzienność
svet odraslih - świat dorosłych
štedeti za starost - oszczędzać na starość
uozbiljiti se - spoważnieć
uživati u svakom trenutku - cieszyć się każdą chwilą
vlastito nahođenje - swoboda decyzji
zrela odluka - dojrzała decyzja
zrelost - dojrzałość
zreo - dojrzały
živeti - żyć
živeti bajku - mieć życie jak z bajki
živeti normalnim životom - prowadzić normalne życie
živeti punim plućima - żyć pełnią życia
živo sećanje - żywe wspomnienie
život - życie
životna filozofija - filozofia życiowa
životna priča - historia życia; opowieść życiowa
žurba - pośpiech

postarati - zestarzeć się
poštovati starije - szanować starszych
spomenuti - wspomnieć
starac - starzec
starački dom - dom spokojnej starości
staračko doba - starość
staranje - starzenie (się)
stari jarac - (przen.) stary cap
starica - staruszka
stariji - starszy
stariti - starzeć się
starost - starość
svi starimo - wszyscy się starzejemy
tajna dugovečnosti - tajemnica długowieczności
uspomena - wspomnienie
venuti - marnieć; słabnąć
vremešan - sędziwy; wiekowy

ŚMIERĆ

besmrtn - nieśmiertelny
čitulja - nekrolog
dan sećanja - dzień pamięci
deliti tugu - łączyć się w bólu
eutanazija - eutanazja
godišnjica smrti - rocznica śmierci
iznenada je preminuo - zmarł nagle
kosturnica - kostnica
minut ćutanja - minuta ciszy
mrtvac - denat; trup; zmarły
mrtvozornik - koroner
nadživeti nekoga - przeżyć kogoś
obdukcija - sekcja zwłok
oplakivati - opłakiwać
parta - (vojv.) nekrolog
pokojnik - zmarły; nieboszczyk
posle duže bolesti - po długiej chorobie
poslednje reči - ostatnie słowa

posmrtni ostaci - szczątki
posrmtan - pośmiertny
praznina - pustka
preminuli - zmarły; nieboszczyk
preminuti - odejść (*umrzeć*)
prerana smrt - przedwczesna śmierć
proglasiti smrt - stwierdzić zgon
smrtovnica - 1. nekrolog 2. akt zgonu
tuga - smutek; ból; żal
udovac - wdowiec
udovica - wdowa
udovištvo - wdowieństwo
umreti - umrzeć
uspomena (na koga? na šta?) - wspomnienie (kogo? czego?)
uzrok smrti - przyczyna śmierci
zaviti u crno - (przen.) pograć w żałobie

SAMOBÓJSTWO

baciti se sa trećeg sprata - rzucić się z trzeciego piętra
biti na korak od samoubistva - być krok od samobójstwa
dići ruku na sebe - odebrać sobie życie
iseći vene - podciąć żyły
izvršiti samoubistvo - popełnić samobójstwo
obesiti se - powiesić się
omča - stryczek
oproštajno pismo - list pożegnalny

počiniti samoubistvo - popełnić samobójstwo
popiti otrov - wypić truciznę
pucati sebi u glavu - strzelić sobie w głowę
samoubica - samobójca
samoubilački - samobójczy
samoubistvo - samobójstwo
skočiti kroz prozor - wyskoczyć przez okno
skočiti sa mosta - skoczyć z mostu
skok sa mosta - skok z mostu

POGRZEB

daća - stypa
doći na sahranu - przyjść na pogrzeb
iskreno saučesće - moje kondolencje
izraziti saučesće - złożyć wyrazy współczucia; złożyć kondolencje
knjiga žalosti - księga kondolencyjna; księga żałobna
komemoracija - nabożeństwo żałobne
kovčeg - trumna
kremacija - kremacja
krematorijum - krematorium
kremirati - skremować
odati počast - złożyć hołd
okupiti se na groblju - zebrać się na cmentarzu
omaž - hołd
oprostiti se (od koga?) - pożegnać (kogo?)
pismo saučesća - list kondolencyjny
pogreb - pogrzeb

pogrebna kola - karawan
pogrebna pratnja - orszak pogrzebowy
pogrebna trpeza - stypa
pogrebni govor - mowa pogrzebowa
pogrebni marš - marsz pogrzebowy
pogrebni zavod - zakład pogrzebowy
pogrebnik - pracownik zakładu pogrzebowego
pogrebna - opłata za pogrzeb
pogrebno preduzeće - zakład pogrzebowy
pokopati - pogrzebać; pochować
poslednji ispraćaj - ostatnie pożegnanie
sahrana - pogrzeb; pochówek
sanduk - trumna
sveštenik - ksiądz
večni počinak - wieczny spoczynek; wieczny odpoczynek

CMENTARZ

čuvar groblja - opiekun cmentarza
epitaf - epitafium
grob - grób
grobar - grabarz
groblje - cmentarz
grobljence - cmentarzyk
grobno mesto - miejsce na cmentarzu
jevrejsko groblje - cmentarz żydowski
kolumbarijum - kolumbarium
masovna grobnica - masowy grób
mauzolej - mauzoleum
mesto za večni počinak - miejsce wiecznego spoczynku

SPADEK

alografski testament - testament allograficzny
imovina - majątek
naslednik - spadkobierca
nasledstvo - spadek
nedostojnost za nasleđivanje - niegodność dziedziczenia
nesposobnost za nasleđivanje - niezdolność dziedziczenia
notarijalni testament - testament notarialny
nužni deo - zachówek
nužni naslednik - dziedzic ustawowy
olografski testament - testament własnoręczny
ostavilac - spadkodawca
ostavinski postupak - postępowanie spadkowe

nadgrobna ploča - płyta nagrobna
nadgrobni spomenik - nagrobek
odrđavanje groblja - utrzymanie cmentarza
oskrnaviti groblje - zbezczęścić cmentarz
porodična grobnica - grobowiec rodzinny
pravoslavno groblje - cmentarz prawosławny
raka - (rzad.) grób (*dziura*)
sarkofag - sarkofag
spomenik - pomnik
ulaz u groblje - wejście na cmentarz
vojničko groblje - cmentarz wojskowy
zapaliti sveću - zapalić znicz

ostavština - spadek
podela zaostavštine - podział spadku
porez na nasledstvo - podatek spadkowy
poslednja volja - ostatnia wola
sačiniti testament - sporządzić testament
testament - testament
testamentarni svedok - świadek testamentu
testator - testator
usmeni testament - testament ustny
zakon o nasleđivanju - prawo spadkowe
zaostavština - spadek; dziedzictwo
zaveštalac - testator
zaveštanje - testament

1.5 DOM I MIESZKANIE**DOM I MIESZKANIE - POJĘCIA OGÓLNE**

agencija za nekretnine - agencja nieruchomości
avlija - podwórze; podwórko
cimer - współlokator (*w pokoju*)
daščara - 1. chata; chatka 2. budka
dažbine - rachunki; opłaty
deložacija - eksmisja
deložirati - eksmitować
docimer - współlokator (*w mieszkaniu*)
domaćica - gospodyni; pani domu
domaćin - gospodarz; pan domu
domaćinstvo - gospodarstwo domowe
domar - konserwator; dozorca; cieć
doseliti se - wprowadzić się
dupleks kuća - bliźniak
dvorište - 1. podwórko 2. dziedziniec
garaža - garaż
garsonjera - kawalerka
gazda - właściciel (*domu lub mieszkania*)
gazdarica - właścicielka (*domu lub mieszkania*)
gostinska soba - pokój gościnny
grejanje - ogrzewanie
gromobran - piorunochron
hipoteka - hipoteka

hodnik - korytarz
iseliti se - wyprowadzić się
isključiti struju - wyłączyć prąd
izbaciti na ulicu - wyrzucić na ulicę
iznajmiti stan - wynająć mieszkanie
jednosoban stan - mieszkanie jednopokojowe
kirija - czynsz
ključaonica - dziurka od klucza
komšija - sąsiad
komšiluk - sąsiedztwo
komšinica - sąsiadka
kućica - domek
lift - winda
mesto boravka - miejsce zamieszkania
nadogradnja - dobudówka
nadstrešnica - ganek; szopa
naseliti se - wprowadzić się
naselje - osiedle
nasilno iseljenje - eksmisja
nekretnina - nieruchomość
odseliti se - wyprowadzić się
odžak - (tur.) komin
ograda - ogrodzenie

DOM I MIESZKANIE - POJĘCIA OGÓLNE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

oluk - rynna	smeštaj - zakwaterowanie
ostati bez krova nad glavom - zostać bez dachu nad głową	soliter - wieżowiec
plot - płot	sprat - piętro
podrum - piwnica	stan - mieszkanie
podstanar - podnajemca	stan za iznajmljivanje - mieszkanie do wynajęcia
podstanarstvo - podnajem	stanar - lokator
potkrovlje - strych; poddasze	stanarina - czynsz
prag - próg	stanarka - lokatorka
preseliti se - przeprowadzić się	stanovati - mieszkać
preseljenje - przeprowadzka	stari zavičaj - stare śmieci
prigradnja - przybudówka	stepenište - klatka schodowa
prinudno iseljenje - eksmisja	struja - prąd
privremeni smeštaj - tymczasowe zakwaterowanie	špijunka; oko - wizjer
prizemlje - parter	tacna - taca; tacka
promaja - przeciąg	tavan - strych; poddasze
prozorski kapak - okiennica	tavonica - sufit
pukotine na zidovima - popękane ściany	trošna kuća - rozpadający się dom; niszczący dom
renovirati stan - remontować mieszkanie; wyremontować mieszkanie	trpezarija - jadalnia
rupetina - nora; rudera	useliti se - wprowadzić się
sedmospratnica - siedmiopiętrowy budynek	useljenje - parapetówka
selidba - przeprowadzka	višesprat - piętrowy
seliti se - przeprowadzać się	višespratnica - blok; wieżowiec
septička jama - szambo	zapostavljen - zaniedbany
sezona loženja - sezon grzewczy	zavičaj - rodzinne strony
skučen - ciasny	zid - ściana
	živa ograda - żywopłot
	živeti sprat iznad - mieszkać piętro wyżej

W MIESZKANIU

centralno grejanje - centralne ogrzewanie	pod - podłoga
čilim - dywan; kilim	podna obloga - wykładzina podłogowa
dnevna soba - pokój dzienny	polica - półka
fioka - szuflada	predsoblje - przedpokój
firanga - (vojv.) firanka	prozor - okno
gas - gaz	radijator - grzejnik; kaloryfer
gasometar - gazomierz	radni sto - biurko
gelender - poręcz; balustrada	sat za vodu - wodomierz
grejna sezona - sezon grzewczy	sijalica - żarówka
katanac - kłódka	slika - obraz
komarnik - moskitiera	soba - pokój
kvaka - klamka	sobica - pokoik
ladla - (vojv.) szuflada	sobićak - pokoik
luster - żyrandol	spavaonica - sypialnia
nameštaj - meble	starupija - rupieć
namešten - umeblowany	sto - stół
natkasna - (vojv.) szuflada	stolica - krzesło
noćni ormarić - stolik nocny	tepih - dywan
orman - szafa	trosed - kanapa
ormarić - szafka	trpezarija - jadalnia
otrcane zavese - postrzępione zasłony	vrata - drzwi
pendžer - okno	zvekir - kołatka (<i>u drzwi</i>)
plakar - półka	žarač - pogrzebacz

KUCHNIA

aspirator - okap
đuser - sokowirówka
električni šporet - kuchenka elektryczna
frižider - lodówka
hladnjak - lodówka
Krcko Oraščić - dziadek do orzechów
kuhinja - kuchnia
kuhinjska krpa - ścierka
kuvalo - czajnik
ledara - zamrażarka
lopatica za smeće - szufelka
mikrotalasna rerna - kuchenka mikrofalowa
mлин - młynek

oklagija - wałkownica; wałek do ciasta
pečnica - piekarnik
plinski šporet - kuchenka gazowa
pribor - sztucce
rerna - piekarnik
salveta - serwetka
slanik - solniczka
spužvica - zmywak
sto - stół
stolnjak - obrus
sudopera - zlew
tacna - taca
zamrzivač - zamrażarka

NACZYNIA

bokal - dzban; dzbanek
cediljka - cedzak; sito; durszlak
čaša - szklanka
činija - misa
đevđir - cedzak; sito; durszlak
escajg - (vojv.) sztucce
kašika - łyżka
krčag - dzban; dzbanek
kutlača - chochła
lonac - garnek
metlica - trzepaczka
nož - nóż
pehar - puchar

posuda - naczynie
rende - tarka
satara - tasak
sud - naczynie
šerpa - rondel
šerpica - rondel
šoljica - filiżanka
tanjirić - talerzyk
tava - patelnia
tiganj - patelnia
viljuška - widelec
vrč - dzban; dzbanek

ŁAZIENKA

baterija - kurek
bide - bidet
bojler - bojler
fen - suszarka
kada - wanna
kupatilo - łazienka
lavabo - umywalka
noša - nocnik
ogledalo - lustro
peškir - ręcznik
sapun - mydło

slavina - kran
slavina curi - kran przecieka
sunder - gąbka
šampon - szampon
toalet - toaleta; ubikacja
tuš - prysznic
umivaonik - umywalka
vešmašina - pralka
WC šolja - muszla klozetowa
žilet - żyłetka

SYPIALNIA

budilica - budzik
čaršaf - prześcieradło
čaršav - prześcieradło
ćebe - koc
dušek - materac
jastučje - poduszczyk
jastuk - poduszka
jorgan - kołdra

krevet - łóżko
krevet na sprat - łóżko piętrowe
navlaka - pokrowiec
pokrivač - kołdra
posteljina - pościel
spavaća soba - sypialnia
štepano ćebe - kołdra pikowana

1.6 EDUKACJA

SZKOŁA

- apsolvent** - absolwent
beleške - notatki
bežati sa časova - uciekać z lekcji
biflati - wkuwać
bubanje - wkuwanie
čas - lekcja
digitalni udžbenik - cyfrowy podręcznik
direktor škole - dyrektor szkoły
dobiti jedinicu - dostać jedynkę
dom učenika - internat
domaći zadatak - zadanie domowe
domar - woźny
đačka knjžica - dzienniczek ucznia
đak - uczeń
ekskurzija - wycieczka
elektronski dnevnik - dziennik elektroniczny
fiskulturna sala - sala gimnastyczna
fizičko vaspitanje - wychowanie fizyczne
fizika - fizyka
geografija - geografia
gradivo - materiał (*lekcyjny*)
hemija - chemia
imati sve petice - mieć same piątki
informatika - informatyka
ispisati iz škole - wypisać ze szkoły
ispit zrelosti - egzamin dojrzałości
ispraviti grešku - poprawić błąd
istorija - historia
izbaciti iz škole - wyrzucić ze szkoły
izborni predmet - przedmiot obieralny
izostanak - nieobecność
izračunati prosek - obliczyć średnią
izučavati - nauczać
jesenski raspust - ferie jesienne
kraj školske godine - koniec roku szkolnego
lektira - lektura
letnji raspust - wakacje
likovna kultura - plastyka
loša ocena - zła ocena; słaba ocena
mala matura - egzamin gimnazjalny
mali odmor - krótka przerwa
matematika - matematyka
maturant - maturzysta; abiturient
maturantkinja - maturzystka
maturalni ispit - egzamin maturalny
muzičko vaspitanje - muzyka
nadoknaditi gradivo - nadrobić zaległości
najbolji đaci - najlepsi uczniowie (szkoła podstawowa)
naporan rad - ciężka praca
nastava 1. zajęcia; lekcje 2. nauczanie
nastavni program - program nauczania
nastavnica - nauczycielka
nastavničko veće - rada pedagogiczna
nastavnik - nauczyciel
naučiti napamet - nauczyć się na pamięć
neopravdani izostanak - nieobecność nieusprawiedliwiona
neopravdano izostajanje - nieobecność nieusprawiedliwiona
obrazovni sastav - szkolnictwo
ocena - ocena
ocena iz vladanja - ocena z zachowania
odabir škole - wybór szkoły
odličan - 1. celujący 2. wzorowy
odlikaš - prymus; wzorowy uczeń
odlikašica - prymuska; wzorowa uczennica
opravdanje - usprawiedliwienie
osnovac - uczeń szkoły podstawowej
osnovna škola - szkoła podstawowa
pasti - nie zdać; oblać egzamin
pedagog - pedagog
pedagog škole - pedagog szkolny
pedagoški - pedagogiczny
pismeni rad - praca pisemna
pismeni zadatak - wypracowanie
podići prosek - podnieść średnią
polugodište - półrocze
poljoprivedna škola - szkoła rolnicza
pomoćnik direktora - zastępca dyrektora
ponavljanje - powtórka
ponavljati razred - powtarzać klasę
poneti znanje iz škole - wynieść wiedzę ze szkoły
popravni ispit - egzamin poprawkowy
praviti beleške - robić notatki
prebaciti u drugo odeljenje - przenieść do innej klasy
predmet - przedmiot
prelazna ocena - ocena pozytywna
prepisivanje - ściąganie; odpisywanie
prepisivati - ściągać
prijemni ispit - egzamin wstępny
program je preobiman - program jest przeładowany
prosek - średnia
prosvetar - pracownik oświaty
prosvetna inspekcija - kuratorium oświaty
prosvetni radnik - pracownik oświaty
prvo polugodište - pierwsze półrocze
puškica - ściąga
rad na času - aktywność na lekcji
radna sveska - zeszyt ćwiczeń
ranac - plecak
razred - klasa
razredni starešina - wychowawca
reforma obrazovanja - reforma edukacji
rešavati test - rozwiązywać test
rešenja zadataka - rozwiązania zadań
roditeljski sastanak - zebranie rodziców
rušenje škole - likwidacja szkoły
savet roditelja - rada rodziców
savladati gradivo - opanować materiał
sedeti u poslednjoj klupi - siedzieć w ostatniej ławce

SZKOŁA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

sedi, jedan - siadaj, jedyńka
sertifikat - certyfikat
skraćeni časovi - skrócone lekcje
srednja škola - szkoła średnia
srednjoškolac - uczeń szkoły średniej
srpski jezik - język serbski
stručna škola - szkoła zawodowa
stručni ispit - egzamin zawodowy
sveska - zeszyt
škola iz snova - szkoła marzeń
škola stranih jezika - szkoła języków obcych
školska godina - rok szkolny
školska klupa - ławka szkolna
školska radionica - warsztaty szkolne
školska torba - tornister
školska zgrada - budynek szkoły
školske novine - gazetka szkolna
školski časopis - gazetka szkolna
školski psiholog - psycholog szkolny
školsko svedočanstvo - świadectwo szkolne
školsko zvono - dzwonek szkolny
školstvo - szkolnictwo
školu pohađa više od 600 đaka - do szkoły uczęszcza ponad 600 uczniów
štrebati - wkuwać
štreber - kujon
tabla - tablica (biała)
tehnička škola - technikum

STUDIA

akademska godina - rok akademicki
akreditacija - akredytacja
akreditaciona komisija - komisja akredytacyjna
asistent - asystent
asistentkinja - asystentka
bačelor - licencjat
brucos - student pierwszego roku
dekan - dziekan
diplomski rad - praca licencjacka
docent - docent
dodatak diplomi - suplement do dyplomu
doktorat - doktorat
ekonomski fakultet - wydział ekonomii
fakultet - 1. wydział 2. studia
indeks - indeks
ispitivač - egzaminator
ispitivati - egzaminować
ispitni rok - sesja egzaminacyjna
izaći na ispit - przystąpić do egzaminu
kolokvijum - kolokwium
konsultacije - konsultacje
master rad - praca magisterska
naučno veće - rada naukowa
ne ulazi u prosek - nie wlicza się do średniej
obavezni izborni predmet - przedmiot obieralny
obavezni predmet - przedmiot obowiązkowy
održavati vežbe - prowadzić ćwiczenia
odstudirati - ukończyć szkołę wyższą

učenica - uczennica
učenički parlament - samorząd uczniowski
učenik - uczeń
učenje stranih jezika - nauka języków obcych
učitelj - nauczyciel
učiteljica - nauczycielka
učiti - czytać się
udžbenik - podręcznik
ulaziti u prosek - wliczać się w średnią
uniforma - mundurek
upis - 1. zapis 2. rekrutacja
upisati ocenu - wpisać ocenę
uručivanje svedočanstava - rozdanie świadectw
vannastavni - pozalekcyjny
vaspitač - wychowawca
vaspitačica - wychowawczyni
večernja škola - szkoła wieczorowa
veliki odmor - długa przerwa
vežbanka - zeszyt ćwiczeń
vežbe - ćwiczenia
vrlo dobar - bardzo dobry
vukovac - prymus
zadatak - zadanie
zaključna ocena - ocena końcowa
završiti školu - ukończyć szkołę
zimski raspust - ferie zimowe
znanje - wiedza

pasti na ispitu - oblać egzamin
pismeni ispit - egzamin pisemny
polagati ispit - zdawać egzamin
položiti ispit - zdać egzamin
ponavljanje godina - powtarzanie roku
praktične veštine - umiejętności praktyczne
praviti beleške - robić notatki
pravni fakultet - wydział prawa
predavač - wykładowca
predavanje - wykład
predavati - czytać; wykladać
prijemni ispit - egzamin wstępny
pipremati se za ispit - przygotowywać się do egzaminu
prorektor - prorektor
provera znanja - sprawdzian wiadomości
redovni profesor - profesor zwyczajny
redovni student - student dzienny
rektor - rektor
samostalan rad - samodzielna praca
semestar - semestr
sertifikat - certyfikat
stipendija - stypendium
stipendista - stypendium
stručna praksa - praktyka zawodowa
student - student
studentkinja - studentka
studirati - studiować

STUDIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

školarina - czesne
univerzitet - uniwersytet
usmeni ispit - egzamin ustny
vanredni student - student wieczorowy; student zaoczny
večiti student - wieczny student

vežbe - ćwiczenia
završiti fakultet - ukończyć studia
završni ispit - egzamin końcowy
završni rad - praca licencjacka
zimski semestar - semestr zimowy

1.7 ŻYCIE TOWARZYSKIE**ŻYCIE TOWARZYSKIE - POJĘCIA OGÓLNE**

bliski prijatelj - bliski przyjaciel
častiti - przyjmować gości
čašćavanje - rozrywka; hulanki; imprezowanie
čašćenje - poczęstunek
često se posećivati - często się odwiedzać
dečko - chłopak (*partner lub osoba*)
divljati - rozrabiać
dobrodošao - mile widziany
dobrodošlica - powitanie
dočekati koga s hlebom i solju - przywitać kogoś chlebem i solą
doći (kome) - odwiedzić (kogo)
dosada - nuda
dosadan - nudny
dosadnjaković - nudziarz; sztywniak
dosadivati se - nudzić się
drugar - kolega; kumpel; przyjaciel
drugarica - koleżanka; przyjaciółka
društvo se razišlo - towarzystwo się rozeszło
družiti se - kolegować się; przyjaźnić się
duogodišnji prijatelj - wieloletni przyjaciel
gostoprinstvo - gościnność
klabing - klubbing
kućna žurka - domówka
lažni prijatelj - fałszywy przyjaciel
maskenbal - bal maskowy
momak - chłopak (*partner lub osoba*)
nabasati - natrafić; napotkać
naći zajednički jezik - znaleźć wspólny język
nagovarati - przekonywać
nagoveštaj - 1. aluzja 2. zapowiedź
nakloniti se - ukłonić się
nametnuti se - narzucić się (komuś)
napraviti gaf - popełnić gafę
nepozvan gost - nieproszony gość
nerazdvojni - nierozłączni
neugodna situacija - niezręczna sytuacja
nezvan - nieproszony
noćni život - nocne życie
odavno se poznajemo - znamy się od dawna
odbiti poziv - odrzucić zaproszenie
ohrabriti se - ośmielić się
oproštaj - pożegnanie
otpratiti - odprowadzić

pajtaš - kompan; kumpel
parti - party; impreza
poklon - prezent
pokloniti - podarować
ponašanje - zachowanie
porodični prijatelj - przyjaciel rodziny
poseta - wizyta; odwiedziny
posetiti - odwiedzić
poverenik - powiernik
poverenje - zaufanie
poziv - zaproszenie
pozivati - zapraszać
poznanik - znajomy
poznavati iz viđenja - znać z widzenia
pozvati - zaprosić
pravi prijatelj - prawdziwy przyjaciel
praviti žurku - organizować imprezę; imprezować
predstaviti (se) - przedstawić (się)
prijatelj - przyjaciel
prijatelj od poverenja - zaufany przyjaciel
prijateljica - przyjaciółka
prijateljstvo - przyjaźń
privatna žurka - prywatka
raskomotiti se - rozgościć się
razumeli su jedno drugo - rozumieli się
rođendan - urodziny
sagovornik - rozmówca
saživeti se - żyć się
sedeljka - 1. impreza; przyjęcie 2. pogaduszki
snalaziti se u društvu - odnaleźć się w towarzystwie/społeczeństwie
srodna duša - bratnia dusza
stećište - miejsce spotkań
stupiti u kontakt - nawiązać kontakt
svetkovina - święto; uroczystość
šuška se da... - chodzą słuchy, że...
topla dobrodošlica - gorące powitanie
upoznavanje novih ljudi - poznawanie nowych ludzi
veza na jednu noć - związek na jedną noc
voleti društvo - lubić towarzystwo
zabava - 1. rozrywka 2. wieczorek; przyjęcie
zavoleti - polubić
znali su ga vsi - wszyscy go znali
žurka - impreza

ROZMOWA

aluzija - aluzja	poveriti se - zwierzyć się
blebetati - bredzić; paplać	predmet razgovora - przedmiot rozmowy; temat rozmowy
brbljiv - gadatliwy	pričalica - gaduła
brbljivac - gaduła	pričati - gadać; rozmawiać; gawędzić
budalaština - bzdety; pierdoły; głupoty	pričati sranja - pierdolić głupoty
čavrljati - gadać; gawędzić	pričljiv - gadatliwy
časkanje - pogaduszki; pogawędka	puno pričati o sebi - dużo mówić o sobie
čutati - milczeć	puno razgovarati - dużo rozmawiać
čutljivac - milczek	razgovarati - rozmawiać
fale mu reči - brakuje mu słów	razgovarati o raznim temama - rozmawiać na różne tematy
frfljati - bełkotać	razgovor - rozmowa
gestikulacija - gestykulacja	sagovornik - mówiący
gestikulirati - gestykulować	šaputati - szeptać
glasina - plotka	šuškanje - seplenienie
glasine - poczta pantoflowa	šuškati - seplenić
iskren razgovor - szczerza rozmowa	šutnja - milczenie
ispričati - powiedzieć	torokati - paplać
nagoveštaj - napomknienie; aluzja	upadati u reč - wchodzić w słowo
naklapati - bredzić (o czymś)	začutati - zamilknąć
popričati - pogadać	
poveriti - powierzyć (<i>tajemnicę itp.</i>)	

SAMOTNOŚĆ

inokosan - (arch.) samotny	samotar - samotnik
inokost - (arch.) samotność	samotnik - samotnik
osama - samotność	samotnjački - samotniczy
osamiti - zostać sam	usamljen - samotny
povući se u sebe - zamknąć się w sobie	usamljenost - samotność
pustinjak - pustelnik	

1.8 PROBLEMY

agonija - agonja	najteža situacija - najgorsza sytuacja
bezizgledna situacija - beznadziejna sytuacja	napakostiti - narobić kłopotu (komuś)
beziplazna situacija - sytuacja bez wyjścia	napraviti grešku - popełnić błąd
beznadežan - beznadziejny	napraviti kompromis - pójść na kompromis
beznadežnost - beznadziejność	nedaća - przeciwność losu; nieszczęście
beznađe - beznadziejność	nemoć - bezsilność; niemoc
biti u škripcu - być w opałach	neprilika - kłopoty; trudności
crna serija - czarna seria	nesretna sudbina - niedola; przeciwności losu
dilema - dylemat	nešto nije u redu - coś jest nie tak
gordijski čvor - węzeł gordyski	nije imala lak život - nie miała łatwego życia
ispravna odluka - właściwa decyzja	noćna mora - koszmar
izdržati - wytrzymać	omalovažavati - bagatelizować
izgubiti svaku nadu - stracić wszelką nadzieję	pat-pozicija - sytuacja patowa
jedina nada - jedyna nadzieja	patiti - cierpieć
kao da se ništa nije dogodilo - jak gdyby nic się nie stało	patnja - cierpienie; męczarnia; gehenna
mrtva tačka - sytuacja patowa	pitati za savet - pytać o radę
na ivici propasti - na skraju przepaści	početak kraja - początek końca
na svu sreću - na całe szczęście	početi život iznova - zacząć życie od nowa
nada - nadzieja	pomagati drugima - pomagać innym
nada u bolje sutra - nadzieja na lepsze jutro	pomirenje - zgoda; porozumienie
nadati se (u šta?) - mieć nadzieję (na co?)	pomrsiti račune - (przen.) pokrzyżować plany
najgore je prošlo - najgorsze minęło	posle mnogo peripetija - po wielu perypetiach
	poslednja slamka spasa - ostatnia deska ratunku

PROBLEMY - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

poslednja šansa - ostatnia szansa
posustati - poddać się
potvrditi crne slutnje - potwierdzić najgorsze przeczucia
požaliti se - poskarżyć się
pravi put - właściwa droga
prebroditi krizu - przetrwać kryzys
pregurati - przeżyć; przetrwać; wytrzymać
prepreka - przeszkoda
pretvoriti se u noćnu moru - zamienić się w koszmar
prihvatiti sudbinu - pogodzić się z losem
proživeti pakao - przeżyć piekło
rešenje - rozwiązanie
savet - rada; wskazówka
savetnik - doradca
savetodavan - doradca
sreća u nesreći - szczęście w nieszczęściu
srećan kraj - szczęśliwy koniec

srušiti se - zawalić się (*o życiu*)
stvar se iskomplikovala - sprawy się skomplikowały
svakom se može desiti - każdemu może się przydarzyć
sve je dobro završilo - wszystko dobrze się skończyło
sve je kako treba - wszystko jest jak trzeba
svetlost na kraju tunela - światełko na końcu tunelu
terati - zmuszać
teški trenuci - ciężkie/trudne chwile
teškoća - trudność; kłopot
tračak nade - promyk nadziei
za svaki slučaj - na wszelki wypadek
započeti novo poglavlje života - rozpocząć nowy rozdział życia
zasukati rukave - zakasać rękawy
zlosretnik - pechowiec
život je nepredvidiv - życie jest nieprzewidywalne
životariti - wegetować

KONFLIKT

biti u pravu - mieć rację
gomila uvreda - stek wyzwisk
izaći i zalupiti vratima - wyjść i trzasnąć drzwiami
izbila je svađa - wybuchła kłótnia
iznositi prljav veš u javnosti - prać publicznie brudy
izviniti se - przeprosić
izvređati - zwyzywać
ko vetar seje, buru žanje - kto sieje wiatr; ten zbiera burzę
kompromis - kompromis
kompromisan - kompromisowy
mešati se u tuđe stvari - mieszać się w cudze sprawy
napeta atmosfera - napięta atmosfera
odbrusiti - odpyskować
odmazda - odwet
opsovati - zwyzywać
osveta - zemsta
osvetiti se - zemścić się

pale su teške reči - padły mocne słowa
pogrešno shvatiti - źle zrozumieć
pomiriti se - pogodzić się
pomirljiv - pojednawczy; polubowny
posvađati se - pokłócić się
potpirivati - podburzać
razlog za svađu - pretekst do kłótni
spletka - intryga
spletkariti - knuć intrygi
spletkarka - intrygantka
svađa - kłótnia
svađa oko novca - kłótnia o pieniądze
svađati se - kłócić się
uvreda - obelga; zniewaga
uvrediti - znieważać; obrazić
zavada - 1. waśń; kłótnia 2. (rzad.) wojna
žestoka svađa - gwałtowna kłótnia; karczemna awantura

POMOC

davljenik se i za slamku hvata - tonący brzytwy się chwyta
držati palčeve (komu?) - trzymać kciuki (za kogo?)
gledati svoja posla - pilnować swoich spraw
medijator - mediator
nisi sam - nie jesteś sam
odgovoriti od namere - odwieść od zamiaru
podrška - wsparcie

posavetovati - poradzić
pružiti podršku - wspierać
savet - rada
slamka spasa - ostatnia deska ratunku
stići na vreme - zdążyć na czas
sve u životu dešava sa razlogom - nic w życiu nie dzieje się bez przyczyny
vaditi iz sranja - wyciągać z tarapatów

1.9 RZECZY OSOBISTE

biber sprej - gaz pieprzowy	olovka - ołówek
biser - perła	otvarač boca - otwieracz do butelek
blok - notes	otvarač konzervi - otwieracz do konserw
bučelar - portfel	papirna kesa - torebka papierowa
čačkalica - wykałaczka	papirna maramica - chusteczka higieniczna
češalj - grzebień	passoš - paszport
drangulija - błyskotka	penkalo - 1. pióro 2. długopis
đerdan - naszyjnik; kolia	pero - pióro
đinduva - błyskotka	peškir - ręcznik
džak - worek	plastična kesa - torebka foliowa
džepni nožić - scyzoryk	posetnica - wizytówka
hemijska olovka - długopis	privezak - brelok; breloczek
iskaznica - dowód tożsamości	prsten - pierścień
kesa - worek	prsten za ključeve - kółko do kluczy
kesica - torebka; woreczek	pudernjača - puderniczka
ključ - klucz	sat - zegarek
corpica - koszyczek	stvar - rzecz
kutija šibica - pudełko zapalek	sunčane naočare - okulary przeciwsłoneczne
lančić - łańcuszek	svežanj ključeva - pęk kluczy
lična karta - dowód osobisty	šara - (żarg.) paszport
lični predmeti - przedmioty osobiste	šibica - zapalka
makaze - nożyczki	šlajbok - (vojv.) portfel
marama - chustka	štap - laska
maramica - chusteczka do nosa	toaletna torbica - kosmetyczka
maskota - maskotka	uložak - podpaska
medaljon - medalion	upaljač - zapalniczka
minđuša - kolczyk	vizitkarta - wizytówka
naočare - okulary	vlažna maramica - chusteczka odświeżająca
naočare za čitanje - okulary do czytania	vozačka - prawo jazdy; prawko
naušnica - kolczyk	vozačka dozvola - prawo jazdy
nožić - nożyk	zavežljaj - tobołek
ogrlica - naszyjnik; kolia	žilet - żyletka

2. CZŁOWIEK

2.1 CZĘŚCI CIAŁA

arterija - tętnica	nokat - paznokieć
beonjača - twardówka	nokti - paznokcie
bubreg - nerka	nosna duplja - jama nosowa
čašica kolena - rzepka	nosna kost - kość nosowa
čeona kost - kość czołowa	očna spojnica - spojówka
debelo crevo - jelito grube	oko - oko
dušnik - tchawica	palac - kciuk
dvanaestopalačno crevo - dwunastnica	pankreas - trzustka
glava - głowa	pluća - płuca
grudna žlezda - grasica	potiljačna kost - kość potyliczna
grudni koš - klatka piersiowa	potkolenica - podudzie
guza - pupa	prst - palec
hrskavica - chrząstka	rebro - żebro
jednjak - przełyk	rožnjača - rogówka
jetra - wątroba	ruka - ręka
karlica - miednica	slepa mrlja - plamka ślepa
kičma - kręgosłup	slezina - śledziona
kičmena moždina - rdzeń kręgowy	srce - serce
kičmeni - kręgowy	stopalo - stopa
koleno - kolano	tanko crevo - jelito cienkie
kosa - włosy	telo - ciało
koža - skóra	temena kost - kość ciemieniowa
krv - krew	trtica - kość ogonowa
limfni čvorovi - węzły chłonne	usna duplja - jama ustna
lobanja - czaszka	uvo; uho - ucho
mali mozak - mózdzek	vagina - pochwa
mišić - mięsień	vena - żyła
mokraćna bešika - pęcherz moczowy	vežnjača - spojówka
mokraćna cijev - cewka moczowa	vrat - szyja
mokraćovod - moczowód	zadnjica - pupa
mozak - mózg	ždrelo - gardło
moždana kora - kora mózgowa	želudac - żołądek
mrežnjača - siatkówka	živac - nerw
noga - noga	

2.2 WYGLĄD ZEWNĘTRZNY

WYGLĄD ZEWNĘTRZNY - POJĘCIA OGÓLNE

<p>biti niskog stasa - być niskiego wzrostu bos - bosy dlakav - zarośnięty dlakave noge - owłosione nogi dvojniki - sobowtór go - goły harizma - charyzma harizmatičan - charyzmatyczny ideal lepote - ideał piękna istetirovan - pokryty tatuażami istetovirati se - zrobić sobie tatuaż istomišljenik - osoba o takich samych poglądach izgled - wygląd izgledati - wyglądać izgledati kao nevinašce - wyglądać jak niewiniątko izrasla je u lepu devojku - wyrosła na piękną dziewczynę kicoš - dandys; elegant; modniś klempave uši - odstające uszy kosook - skośnooki lepa - piękna lepota - piękno lepotan - przystojniak</p>	<p>lepotica - piękność ljupkost - wdzięk; elegancja mladi, lepi i nasmejani - młodzi, piękni i uśmiechnięci najlepša žena na svetu - najpiękniejsza kobieta na świecie nakaza - potwór naslijediti ljepotu od majke - odziedziczyć urodę po matce nenametljiv - nierzucający się w oczy nizak - niski opraviti se (vojv.) - wystroić się pivski stomak - piwny brzuch povećati grudi - powiększyć piersi prelepa - przepiękna ružan - brzydki ružnoća - brzydota salo - tłuszcz tetovaža - tatuaż visok - wysoki zanosan - czarujący; olśniewający zgodan - przystojny ženstvenost - kobiecość</p>
---	---

TWARZ

<p>bora - zmarszczka brk - wąs brkat - wąsaty bubuljica - pryszcz bucmast - puciołowaty crte lica - rysy twarzy čekinje - zarost face - (pot.) twarz guste obrve - gęste brwi izbuljene oči - wylupiaсте oczy izraz lica - wyraz twarzy</p>	<p>keziti zube - szczyrzyć zęby lice - twarz obrijan - ogolony okruglasto lice - okrągła twarz ožiljak - blizna podočnjaci - kręgi pod oczami pustiti bradu - zapuścić brodę razrok - zezowaty s osmehom na licu - z uśmiechem na twarzy šminka - makijaż šminkati (se) - robić (sobie) makijaż</p>
--	--

WŁOSY

<p>brineta - brunetka crvenokos - rudy ćelav - łysy ćelaviti - łysieć ćelavost - łysina frizura - fryzura kosa - włosy kovrdžav - kędzierzawy oćelaviti - (tur.) wylusieć ofarbati kosu - zafarbować włosy plavuša - blondynka plavušan - blondyn promeniti frizuru - zmienić fryzurę</p>	<p>pundža - kok raščešljati - rozczesać raščupan - rozczochrany razdeljak - przedziałek rep - warkocz; kucyk ridokos - rudy sed - siwy seda kosa - siwe włosy svetla kosa - jasne włosy uviti kosu - zakręcić włosy uvojak - lok; pukiel; kędzior zravko - rudzielec</p>
--	---

SYLWETKA

debeljko - grubas	levkaste grudi - lejkowata klatka piersiowa
debeljuca - grubas; tłuścioch	mišićav - umięśniony
debeljuškast - pulchny; puciołowaty	mršav - chudy
debeo - gruby	mršaviti - chudnąć
debljati se - tyć	nabaciti težinu - przybrać na wadze
debljina - tusza	nabildovan - napakowany
dežmekast - krępy	obim struka - talia
dugonja - dryblas	patiti od gojaznosti - być otyłym
dunda - (vojv.) grubas; grubasek	predebeo - za gruby; mający nadwagę
gojazan - otyły	predgojaznost - nadwaga
gojaznost - otyłość	prekomerna telesna težina - nadwaga
grba - garb	saraga - (vojv.) chudzielec
grbav - garbaty	smršati - schudnąć; zeszczupleć
grbavac - garbus	stas - 1. wzrost 2. sylwetka
grbiti se - garbić się	stasit - dobrze zbudowany
grdosija od čoveka - kawał chłopa	trbušast - brzuchaty
kokošije grudi - kurza klatka piersiowa	trbušina - sadło; brzuszysko; bandzioch
kost i koža - skóra i kość	udebljati se - przytyć; utyć
kostur - chudzielec; szkielet	žgoljav - wychudzony
krupan - 1. dobrze zbudowany; potężny; rosły 2. tęgi	

2.3 CHARAKTER**CECHY CHARAKTERU I OSOBOWOŚCI**

ambiciozan - ambitny	istinoljubivost - prawdomówność
beskrupulozan - bezwzględny	istrajan - wytrwały
bezbrižan - beztroski	istrajnost - wytrwałość; samozaparcie
bezbrižnost - beztroska	izbirljiv - wybredny
blesav - stuknięty; pomyłony; postrzelony	karakter - charakter
blesavan - stuknięty; pomyłony; postrzelony	karakterna osobina - cecha charakteru
brižljiv - troskliwy	kolerik - choleryk
buntovnik - buntownik	koristoljubiv - interesowny; zachłanny
častoljublje - ambicja	kretati se nasuprot struje - (przen.) iść pod prąd
čudak - dziwak; ekscentryk	kurac - chuj
ćaknut - stuknięty	lakom - skąpy; chciwy
danguba - obibok; bumelant; wałkoń	lakomislenost - lekkomyślność
dembel - (tur.) wałkoń; obibok	lažljivac - kłamca
dobrota - dobroć	lažov - kłamczuch; kłamca
druželjubiv - towarzyski	lenčuga - leń
drzničar - zuchwalec	lenguza - leń; wałkoń; obibok
đubre - gnój; śmieć (o kimś)	lenština - leń; leniuch
džabalebariti - 1. obijać się 2. wylegiwać się	lenjost - lenistwo
džabalebaroš - obibok	licemer - hipokryta; obłudnik
gostoprinstvo - gościnność	licemerje - obłuda; hipokryzja
govnar - chuj; dupek; skurwiel	likavac - chytrus
grabljiv - chciwy; pazerny	lukav - fałszywy
gramziv - chciwy; zachłanny; pazerny	lutati po oblacima - nosić głowę w chmurach
gramzivost - chciwość; zachłanność; pazerność	ljubomorani - zazdrosny
gundalo - malkontent	mamin sin - maminsynek
halapljivost - chciwość; pazerność	mana - wada
hladna glava - zimna krew	melanholik - melancholik
hrabar na rečima - mocny w gębie	miran - spokojny
hrabrost - odwaga	neiskustvo - brak doświadczenia
imati razumevanje - być wyrozumiałym	nepokolebljiv - niezłomny
introvertovana osoba - introwertyk	nepostojanje vere u sebe - brak wiary w siebie
iskren - szczerzy	neradnik - nierób
iskrenost - szczerść	nervozan - nerwowy

CECHY CHARAKTERU I OSOBOWOŚCI - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

neurotičar - neurotyk	rasejan - roztargniony
neurotičarka - neurotyczka	rasejanost - roztargnienie
nevešt - niezdarny	razmaženi - rozpieszczony
nezavisan - niezależny	reputacija - reputacja
nezralost - niedojrzałość	samoodricanje - samozaparcie
nitkov - lajdak	samopouzdanje - pewność siebie
obazrivost - ostrożność; przezorność; roztropność	samoživost - egoizm
odgovoran - odpowiedzialny	sanjar - marzyciel
odvojen od stvarnosti - oderwany od rzeczywistości	savesan - obowiązkowy; sumienny
okretan - obrotny; sprytny	savesnost - sumienność
oprez - ostrożność	sebičan - egoistyczny
oprezan - ostrożny	sebičnjak - egoista
opsednutost - obsesja	skotina - bydlak; drań; skurwiel
opsesija - obsesja	smisao za humor - poczucie humoru
osećajan - 1. uczuciowy 2. wrażliwy	snalažljiv - zaradny
osećajnost - wrażliwość	stidljiv - wstydlivy
osobenjak - dziwak; ekscentryk	strpljenje - cierpliwość
osvetoljubiv - mściwy	strpljiv - cierplivy
otkačenjak - pomylenieć; czubek	sujeta - próżniak
pasivan - bierny	sujetan - próżny
plahost - nieśmiałość	škrt - skąpy; chciwy; pazerny
podmuklost - podstępność	škrtica - skąpiec; sknera
pohlepan - chciwy	šupak - dupek
ponosan - dumny	tačnost - 1. punktualność 2. dokładność
popustljiv - pobłażliwy	tajnovitost - tajemniczość
posesivan - zaborczy	taština - próżność; zarozumiałość
posesivnost - zaborczość	tolerantan - tolerancyjny
potpuno se promeniti - całkowicie się zmienić	tužibaba - skarżypyta
poverenje - zaufanie	tvrdokoran - uparty
povodljiv - podatny na wpływy	tvrdokornost - upór
povučen - zamknięty w sobie	ukus - gust
poznat i poštovan - znany i szanowany	ulizica - pochlebca
požrtvovanost - ofiarność	uporan - nieustępliwy; zawzięty
prednost - zaleta	ustrajan - nieustępliwy
prkos - zawziętość; zaciętość; przekora	uvlakač - dupowłaz
proncljiv - dalekowzroczny; przewidujący	uzdržljiv - powściągliwy
proračunat - wyrachowany	veseo - wesoły
proračunatost - wyrachowanie	zabušant - obibok; próżniak
psihopata - psychopata	zgađenost samim sobom - wstręt do samego siebie
rad na sebi - praca nad sobą	zgubidan - bumelant; próżniak; obibok
raditi na sebi - pracować nad sobą	žilav čovek - twardziel

ZACHOWANIE

agresivan - agresywny
arogancija - arogancja
brbljiv - gadatliwy
brundav - naburmuszony
brzoplet - narwany; pochopny (*działający pochopnie*)
budan - czujny
ćutljivac - milczek
dosadan - 1. nudny 2. nachalny; natrętny
duhovit - błyskotliwy; dowcipny
džentlmen - dżentelmen
eksplozivna narav - wybuchowy charakter
folirant - pozer
folirantka - pozerka
folirati - udawać
galantan - szarmancki
grubijan - grubian
hvalisavost - chełpliwość
imati dobre namere - mieć dobre zamiary
impulsivan - impulsywny; porywczy
izveštačenost - sztuczność; nienaturalność
jetkost - zgryźliwość; zgorzkniałość
ljubak - czarujący; uroczy
ljubaznost - uprzejmość; życzliwość
mačo - macho; maczo
moljakati - błagać
nadmen - nadęty; zarozumiały
nauditi nekome - skrzywdzić kogoś
nedoličan - niestosowny
nedopustivo ponašanje - niedopuszczalne zachowanie
nepodopština - psota; kawał

nepristupačan - niedostępny
nije ispoljavao agresivnost - nie okazywał agresji
nikada nije pokazivao agresiju - nigdy nie okazywał agresji
obest - kaprys
oholost - wyniosłość
opustiti se - rozluźnić się; wyluzować się
opušten - 1. wyluzowany 2. beztroski
osion - nieokiełznany; niepohamowany
pičkica - cipa; pizda; mięczak
plačljivac - beksa
pomahnitali - szalony
ponašanje - zachowanie
prava dama - prawdziwa dama
pravo lice - prawdziwe oblicze
pribranost - opanowanie
samoljubiv - zarozumiały
samopouzdanje - pewność siebie
siguran u sebe - pewny siebie
slabić - słabeusz
šljam - kanalia; szumowina; śmieć (*również w l.mn.*)
učtivost - grzeczność; kurtuazja
umišljenost - zarozumiałość
unižavanje drugih - poniżanie innych
uobraziti se - stać się zarozumiałym
uobražen - pyszałkowaty; zarozumiały
uobraženost - próżność; zarozumiałość
uozbiljiti se - spoważnieć
usijana glava - narwaniec; nerwus
uzdizati se - zadzierać nosa
vaspitan - dobrze wychowany

2.4 INTELIGENCJA

antitalenat - antytalent
apstraktno mišljenje - myślenie abstrakcyjne
budala - głupiec; idiota; wariat
budalast - głupi; tępy
budalaština - bzdura; głupstwo
čitati između redova - czytać między wierszami
debilčina - debil
doći k pameti - zmądrzeć
domišljat - pomysłowy; kreatywny
domišljatost - pomysłowość; kreatywność
dovrtljiv - sprytny; pomysłowy; zaradny
elokvencija - elokwencja
emocionalna inteligencija - inteligencja emocjonalna
erudicija - erudycja
genijalan - genialny
genijalnost - genialność
genije - geniusz
imati dve čuke u glavi - mieć olej w głowie
koeficijent inteligencije - iloraz inteligencji
koncentrisati se - koncentrować się; skoncentrować się
koncipirati - zaplanować; obmyślić; wymyślić
kreativnost - kreatywność
kreten - kretyn

kritičko mišljenje - krytyczne myślenie
malouman - ograniczony; tępy
mudar - mądry
mudrac - mędrzec
mudrost - mądrość
način razmišljanja - sposób myślenia
nadmudriti - przechytryć
naivnost - naiwność
neostvaren talenat - niespełniony talent; zmarnowany talent
ništa nije razumeo - nic nie rozumiał
obrazovan - wykształcony
oštrouman - bystry; pomysłowy
pamćenje - pamięć
pamet - rozum; rozsądek
pametnan - inteligentny; mądry; rozsądny
pamtiti - pamiętać
pasti na pamet - przyjść do głowy
poučen iskustvom - nauczony doświadczeniem
praznoglavac - (rzad.) półgłówek
priseban - bystry
rasplesti - rozwikłać (*np. zagadkę*)
razboritost - zdrowy rozsądek; roztropność; rozumność

INTELIGENCJA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

samouk - samouk	upamtiti - zapamiętać
steći znanje - zdobyć wiedzę	urezati se u pamćenje - utkwić w pamięci
stupidan - głupi	vešt - zdolny; biegły (<i>w czymś</i>)
stupidnost - głupota	vispren - sprytny
suludost - głupota	vizuelno pamćenje - pamięć wzrokowa
svestran - wszechstronny	zaboraviti - zapomnieć
sveznalica - mądrala	zaboravnost - zapominalstwo
šupljoglavac - głuptas	zaključiti - wywnioskować
talenat za jezike - talent do języków	zaključivanje - rozumowanie
talenat - talent	zaključivati - rozumować; wnioskować
talentovan - utalentowany	zamisliti - wyobrazić sobie
tečno govori engleski - biegle mówi po angielsku	zamisliti se - zastanowić się
test inteligencije - test inteligencji	zapažanje - wniosek; obserwacja
tupavost - głupota; bezmyślność	zarobljeni um - zniewolony umysł
umeće - umiejętność; umiejętności	znati skoro ništa - nie wiedzieć prawie nic

2.5 EROTYKA

afrodizijak - afrodyzjak	poljubiti - pocałować
biseksualac - biseksualista	porno-sajt - strona internetowa z pornografią
čulnost - zmysłowość	pornografija - pornografia
devac - prawiczek	predigra - gra wstępna
devica - dziewica	promiskuitetan - rozwiązły
dildo - dildo	raskalašan - rozwiązły; frywolny
egzibicionista - ekshibicjonista	rasplamsati maštu - rozpalić wyobraźnię
gej - gej	sadomazohizam - sadomasochizm
golotinja - nagość	san brojnih muškaraca - marzenie wielu mężczyzn
grupni seks - seks grupowy	seks bomba - seksbomba
harem - harem	seks-lutka - lalka dmuchana
homoseksualac - homoseksualista	seksi donji veš - seksowna bielizna
javna kuća - dom publiczny	seksualna orijentacija - orientacja seksualna
lascivnost - lubieżność	seksualni nagon - popęd seksualny
lezbejka - lesbijka	senzualnost - zmysłowość
lezbejski - lesbijski	skinuti se - rozebrać się
ljigavac - lubieżnik	snošaj - stosunek
ljubavni trougao - trójkąt miłosny	Sodoma i Gomora - Sodoma i Gomora
ljubavnica - kochanka	sponzoruša - <i>kobieta lecąca na pieniądze i żyjąca na pokaz</i>
ljubavnik - kochanek	striper - striptizer
milosnica - kochanka	striptiz - striptiz
obnažen - obnażony	striptizer - striptizer
odličan u krevetu - świetny w łóżku	striptizeta - striptizerka
onanija - onanizm	švalerka - kochanka
onanisati - onanizować się	uskočiti u krevet - wskoczyć do łóżka
opscenost - obsceniczność	vrela noć - gorąca noc
peder - pedał	vrhunac - szczytowanie
perverznjak - zboczeniec	ženturača - zdzira; lafirynda
pohota - pożądanie	žudnja - pożądanie
polugol - półnagi	

2.6 NAŁOGI

akciza - akcyza	pijanac - pijak
alkoholičar - alkoholik	pijančiti - chlać
alkoholičarka - alcoholiczka	pijandura - pijak
alkoholizam - alkoholizm	pijanica - pijak
amfetamin - amfetamina	pijanka - popijawa
apstinencija - abstynencja	podnapit - podpity
biti mamuran - mieć kaca	popušiti - wypalić (<i>papierosa</i>)
borba protiv narkomanije - walka z narkomanią	porok - nałóg
cigara - cygaro	predozirati se - przedawkować
cigareta - papieros	prestanak pušenja - rzucenie palenia
droga - narkotyki	preterana konzumacija alkohola - nadmierne spożycie alkoholu
drogirati se - brać narkotyki; ćpać	pripit - podpity
duvan - tytoń	prohibicija - prohibicja
duvanski dim - dym papierosowy	puš pauza - przerwa na papierosa
ekstazi - ecstasy	pušač - palacz
kokain - kokaina	pušački i nepušački deo - część dla palących i niepalących
konzumacija alkohola - spożycie alkoholu	pušenje - palenie
konzumirati alkohol - spożywać alkohol	pušionica - palarnia
lula - fajka	pušiti - palić (<i>papierosy</i>)
mamuran - skacowany; na kacu	pušiti ko Turčin - kopcić jak lokomotywa; palić jak smok
mamurluk - kac	trezan - trzeźwy
marihuana - marihuana	treznilište - izba wytrzeźwień
metil alkohol - alkohol metylowy	trezvenost - trzeźwość
motati cigaretu - skręcać papierosa	trovanje alkoholom - zatrucie alkoholem
napiti (se) - upić (się)	udariti u glavu - uderzyć do głowy (o alkoholu)
napiti se kao majka - upić się jak świnia	udisanje dima - wdychanie dymu
narkoman - narkoman	umereno pijenje - umiarkowane picie
narkomanija - narkomania	umreti od predoziranja - umrzeć z powodu przedawkowania
nepušač - niepalący	upaljač - zapalniczka
opiti (se) - upić (się)	zabijati cigaretu - skręcać papierosa
opušak - niedopalek	zabrana pušenja - zakaz palenia
ostaviti cigarete - rzucić palenie	zapaliti cigaretu - zapalić papierosa
otreznjenje - 1. wytrzeźwienie 2. otrzeźwienie	zavisnica - uzależniona
palidrvce - zapalnik	zavisnik - uzależniony
pasivni pušač - bierny palacz	zavisnost na... - uzależnienie od...
pasivno pušenje - biernie palenie	
pepeljača - popielniczka	
pepeljara - popielniczka	
pijan - pijany	

2.7 EMOCJE I UCZUCIA

GNIEW

agresivan - agresywny

bes - wściekłość

besan na ceo svet - wściekły na cały świat

gnev - (lit.) gniew; złość

izgubiti strpljenje - stracić cierpliwość

izliv besa - wybuch wściekłości

izludeti - rozzłościć; rozgniewać; rozwścieczyć

iznerviranost - zdenerwowanie; irytacja

iznervirati se - zdenerwować się

ludost - szaleństwo

ljutati se - gniewać się

ljutnja - gniew

mrgoditi se - patrzeć wilkiem

naljutiti se - rozgniewać się; pogniewać się; wściec się

ozlojeđen - oburzony; urażony

pobesniti - wściec się

pokazati srednji prst - pokazać środkowy palec

povišenim tonom - podniesionym głosem

pribojavati se - obawiać się

skovati osvetu - obmyślić zemstę

srdžba - gniew

zapretiti - pogrozić

zapretiti prstom - pogrozić palcem

živcirati - denerwować

STRACH

bauk - zmora; postrach

biti u stalnom strahu - być w ciągłym strachu

drhtavim glasom - trzęsącym się głosem

iskonski strah - lęk pierwotny

ispaničiti - spanikować

lediti krv u žilama - mrozić krew w żyłach

panika - panika

strah - strach

strah čini svoje - strach robi swoje

strah je opravdan - strach jest uzasadniony

strahovanja se obistinila - obawy się ziściły

strahovati - 1. bać się 2. martwić się

strahovit - straszny; przerażający

strepeti (od čega?) - bać się (czego?)

uspaničen - spanikowany

uspaničiti - spanikować

užasnuće - strach; panika

užasnut - przerażony

zebnja - niepokój

zgražavanje - przerażenie

SMUTEK

bol egzistencije - ból istnienia

briznuti u plač - wybuchnąć płaczem

čemer - 1. cierpienie 2. zniechęcenie 3. tęsknota

čežnja - 1. tęsknota 2. pragnienie (*chęć*)

jadnica - biedactwo (*kobieta*)

jecati - szlochać

očaj - rozpacz; desperacja

očajan - zrozpaczony

očajavati - rozpaczać; wpadać w rozpacz

ogorčen - 1. rozgoryczony 2. oburzony

ogorčenost - 1. rozgoryczenie 2. oburzenie

ožalošćen - zasmucony

plač - płacz

potišten - przygnębiony

rasplakati - doprowadzić do płaczu

rasplakati se - rozplakać się

rastužen - zasmucony

razočaranje - rozczarowanie

rezignacija - rezygnacja

sa suzama u očima - ze łzami w oczach

saosećanje - współczucie

saosećati (sa kim?) - współczuć (komu?)

skrušen - zdruzgotany

snuždenost - 1. przygnębienie 2. oziębłość

srce mu je prepuklo - pękło mu serce

ucveljen - pogrążony w smutku; pogrążony w rozpacz

HUMOR

anegdota - anegdota
grohotan smeh - gromki śmiech
humor - humor
humorističan - humorystyczny
ismejati - wyśmiać; wykpić
ismejavati - wyśmiewać
isnevati se - naśmiewać się; szydzić; kpić (z kogoś)
izrugivati se - drwić (z kogoś)
jecanje - jęk; szloch; lament
kikot - chichot
kikotati se - chichotać się
neslana šala - głupi żart; kiepski żart
osmeh - uśmiech
podrugljivost - kpina; ironia; uszczypliwość
pošalica - żart
prasnuti u smeh - wybuchnąć śmiechem
predmet ismevanja - obiekt drwin; obiekt kpin

prvoaprilska šala - prima aprilis
ruglo - pośmiewisko
smeh - śmiech
smejati se (kome? čemu?) - śmiać się (z kogo? z czego?)
smešan - śmieszny; zabawny
šala - 1. zabawa 2. żart; dowcip; kawał
šala na stranu - żarty na bok
šaliti se - robić sobie żarty; żartować
šaljiv - komiczny; zabawny
šaljivac - dowcipniś; żartowniś
šaljivčina - dowcipniś; żartowniś
vic - dowcip
zabavan - śmieszny
zaustaviti smeh - powstrzymać śmiech
zezancija - żarty; wygłupy; zabawa
zezati - żartować sobie (z kogoś)

MIŁOŚĆ

bombonjera - bombonierka
cveće - kwiaty
francuski poljubac - francuski pocałunek
izabranica - wybranka
izabranik - wybranek
izjava ljubavi - wyznanie miłości
ludo zaljubljen - zakochany na zabój
ljubav - miłość
ljubav cveta - miłość kwitnie
ljubav na prvi pogled - miłość od pierwszego wejrzenia
ljubavni - miłosny
ljubavni zanos - miłosne uniesienie
ljubiti - całować
neuzajamna ljubav - nieodwzajemniona miłość
nežan - czuły
nežnost - czułość
pasti u zagrljaj - paść w objęcia
poljubac - pocałunek
poljubiti - pocałować
pomaziti se - popieścić się

požuda - pożądanie
prvi poljubac - pierwszy pocałunek
romantičan - romantyczny
sevdah - (tur.) miłość
strast - namiętność
strasten - namiętny
sve za ljubav - wszystko dla miłości
udvarač - zalotnik
udvaranje - zaloty
udvarati se - zalecać się
usdisati (za kome?) - wzdychać (do kogo?)
vino - wino
voditi ljubav - uprawiać seks
vrući seks - gorący seks
zabranjena ljubav - zakazana miłość
zagrliti - przytulić
zaljubljeni par - zakochana para
zavoditi - uwodzić
zavodljiv - uwodzicielski
zavodnik - uwodziciel

POZOSTAŁE EMOCJE I UCZUCIA**beskrajno zahvalan** - bezgranicznie wdzięczny**bez razmišljanja** - bez zastanowienia**biti neraspoložen** - być w złym nastroju**biti stalno pod stresom** - być w ciągłym stresie**bruka** - wstyd; hańba**bura u čaši vode** - burza w szklance wody**čamotinja** - nuda**dobro raspoložen** - w dobrym humorze**duboka zabrinutost** (zbog čega?) - głębokie

zaniepokojenie (czym?)

emotivna ucena - szantaż emocjonalny**empatija** - empatia**euforija** - euforia**frustracija** - frustracja**griza savesti** - wyrzuty sumienia**hir** - kaprys; fanaberia; zachcianka**igra živaca** - wojna nerwów**izabranik** - wybranek**izbuljiti oči** - wytrzeszczyć oczy**iznenaditi** - zaskoczyć**loše raspoložen** - w złym humorze**ljubomora** - zazdrość**ljubomorani** - zazdrosny**ljubopitljiv** - ciekawski; wścibski**mržnja** - nienawiść**mučiti (se)** - martwić (się)**muškarac iz snova** - męczyzna marzeń**naklonost** - przychylność**napetost** - napięcie**ne vidi ništa loše u tome** - nie widzi w tym nic złego**nemilost** - niełaska**neoprostiv** - niewybaczalny**nepokolebljiv** - niewzruszony**nepristrasnost** - bezstronność**neraspoloženje** - zły nastrój**nervno rastrojstvo** - rozstrój nerwowy**nervoza** - zdenerwowanie**nezadovoljstvo** - niezadowolenie**obradovan** - ucieszony; zadowolony**obradovati** - ucieszyć**odlučnost** - determinacja**odušak** - ujście emocji; ujście gniewu**omražen** - znienawidzony**omrznuti** - znienawidzić**opametiti se** - opamiętać się**oprostiti** - przebaczyć; wybaczyć**oproštaj** - przebaczenie**osećaj krivice** - poczucie winy**osećanje** - uczucie**otarasiti se** - otrząsnąć się**pitanje časti** - kwestia honoru**pomešati se** - zmieszać się**ponašanje** - zachowanie**ponos** - duma**ponosan** - dumny**presrećan** - przeschczęśliwy**promene raspoloženja** - zmiany nastroju**radost** - radość**radostan** - uradowany**raspoloženje** - humor; nastrój**ravnodušan** - apatyczny; obojętny**ravnodušnost** - apatia; obojętność**razdraganost** - radość**razveseljen** - uradowany**sažaliti se** - ulitować się**seberefleksija** - autorefleksja**skrušenost** - skrucha**skupiti hrabrosti** - zebrać się na odwagę**smešiti se** - uśmiechać się (do kogoś)**spor** - sprzeczka**sreća** - szczęście**srećan** - szczęśliwy**srećnik** - szczęściarz**stalna napetost** - ciągle napięcie**stideti se** - wstydzić się**stres** - stres**stresiran** - zestresowany**svetiti se** - mścić się**šok** - szok**trljati si ruke** - zacierać ręce**ubeđen** - pewny (czegoś)**usrećiti** - uszczęśliwić**zabezeknut** - oszołomiony; zaskoczony; zszokowany**zabrinut** - zmartwiony; zatroskany**zadovoljstvo** - zadowolenie**zakrviti se** - stać się wrogami**zapanjen** - zdumiony**zapanjenost** - zdumienie**zapanjiti** - zdumieć**zastideti se** - zawstydzić się**žiganje ljubomora** - ukłucie zazdrości

2.8 ZDROWIE

ZDROWIE - POJĘCIA OGÓLNE

antivakcinaš - przeciwnik szczepień
baviti se sportom - uprawiać sport
bioritam - biorytm
bolje je sprečiti nego lečiti - lepiej zapobiegać niż leczyć
djeta - dieta (*specjalna*)
dodaci za ishranu - suplementy diety
eliksir zdravlja - eliksir zdrowia
genetska predispozicija - predyspozycje genetyczne
hipohondar - hipochondryk
hipohondrija - hipochondria
holesterol - cholesterol
imunitet - odporność
ishrana - dieta (*odżywianie się*)
jak organizam - silny organizm
kvalitet života - jakość życia
loše zdravlje - słabe zdrowie; wątłe zdrowie
melatonin - melatonina
metabolizam - metabolizm
nivo šećera u krvi - poziom cukru we krwi
nutricionist - dietetyk

oslabljen imunitet - obniżona odporność
piti puno vode - pić dużo wody
pranje ruku - mycie rąk
prevencija - profilaktyka
redovno vežbanje - regularna gimnastyka; regularne ćwiczenia
serotonin - serotonina
štetnost - szkodliwość
štiti se od sunca - chronić się przed słońcem
uravnotežena dijeta - zrównoważona dieta
vakcina - szczepionka
vakcinacija - szczepienie
vakcinisati - szczepić; zaszczepić
zdrastveno stanje - stan zdrowia
zdrav - zdrowy
zdrav duh u zdravom telu - w zdrowym ciele zdrowy duch
zdrav kao dren - zdrow jak ryba
zdravlje - zdrowie
životni stil - tryb życia

CHOROBA - POJĘCIA OGÓLNE

alergijska reakcija - reakcja alergiczna
autoimuna bolest - choroba autoimmunologiczna
bakterija - bakteria
bolesna leđa - chore plecy
bolest - choroba
bolest je uznapredovala - choroba postąpiła
bolestan (adj.) - chory
dijabetičar - cukrzyk; diabetyk
društvena bolest - choroba cywilizacyjna
epidemija - epidemia
ešerihija koli - pałeczka koli
faktor rizika - czynnik ryzyka
hronična bolest - choroba przewlekła
infekcija - infekcja
kapljičnim putem - drogą kropelkową
karantin - kwarantanna
napredak bolesti - postęp choroby
napredovanje bolesti - postęp choroby
nulti pacijent - pacjent zero
oboljenje - dolegliwość; choroba

opaka bolest - groźna choroba
pandemija - pandemia
patiti od... - cierpieć na...
podmukla bolest - podstępna choroba
polno prenosiva bolest - choroba weneryczna
poremećaj - zaburzenie
pošast - plaga; zaraza
prognoza - rokowanie
razboleti se - zachorować; rozchorować się
rizična grupa - grupa ryzyka
saznati za bolest - dowiedzieć się o chorobie
soj - szczep (*bakterii*)
tropska bolest - choroba tropikalna
urođena bolest - choroba wrodzona
venerična bolest - choroba weneryczna
virus - wirus
virusno oboljenje - choroba wirusowa
zaraziti se - zarazić się
zarazno oboljenje - choroba zakaźna
žarište epidemije - ognisko epidemii

PODSTAWOWE CHOROBY I DOLEGLIWOŚCI

afta - afta	mumps - świnka
angina - angina	nazeb - przeziębienie
arterioskleroza - miażdżycza	osip - wysypka
arthritis - reumatoidalne zapalenie stawów	ovčije boginje - ospa wietrzna
autizam - autyzm	plućna kuga - dżuma płucna
besnilo - wścieklizna	pneumotoraks - odma płucna
bubonska kuga - dżuma dymieniczna	polenska groznica - katar sienny
bubrežna insuficijencija - niewydolność nerek	prehladiti se - przeziębic się
bulimija - bulimia	prekomerno znojenje - nadpotliwość
ciroza - marskość wątroby	promuklost - chrypka
crvenka - różyczka	ptičji grip - ptasia grypa
čir na želucu - wrzód żołądka	rahitis - krzywica
difterija - błonica	rubeola - różyczka
dijabetes - cukrzyca	sepsa - sepsa
ebola - ebola	sida - AIDS
epi napad - atak padaczki; atak epileptyczny	sifilis - syfilis
epilepsija - padaczka; epilepsja	skoćio joj je šećer - podskoczył jej cukier
gonoreja - rzeżączka	skorbut - szkorbut
gorušica - refluks; zgaga	sunčani udar - udar słoneczny
grip - grypa	sunčanica - udar słoneczny
hemoragična groznica - ebola; gorączka krwotoczna	šarlah - szkarlatyna
hidrocefalus - wodogłowie	šećerna bolest - cukrzyca
infarkt - zawał serca	španska groznica - grypa hiszpańska, "hiszpanka"
išijas - lumbago; postrzał	tetanus - tężec
izraslina - narośl	tifus - tyfus
kapavac - rzeżączka	toplotni udar - udar słoneczny
kijavica - katar	trbušni tifus - dur brzuszny
kolera - cholera	triper - rzeżączka
kostobolja - dna moczanowa	trovanje krvi - zatrucie krwi; sepsa
kuga - dżuma	tuberkuloza - gruźlica
kurje oko - odcisk	u plućima se skuplja tečnost - w płucach gromadzi się płyn
lajmska bolest - borelioza	upala pluća - zapalenie płuc
leptospiroza - leptospiroza	varičela - ospa wietrzna
magareći kašalj - krztusiec	variola - ospa
malarija - malaria	zapaljenje moždanih opni - zapalenie opon mózgowych
male boginje - odra	zauške - świnka
malokrvnost - anemia	žuta groznica - żółta febra
meningitis - zapalenie opon mózgowych	žutica - żółtaczkza
mesečarenje - lunatyzm	
morbili - odra	

OBJAWY

apces - ropień
biti u nesvesti - być nieprzytomnym
bol u grudima - ból w klatce piersiowej
bolovi u mišićima - bóle mięśni
dehidracija - odwodnienie
dijareja - biegunka
eritem - rumień
flatulencija - wzdęcia
glavobolja - ból głowy
gnoj - ropa
gorušica - zgaga
grč - konwulsje, skurcz
grčevit - konwulsyjny; spazmatyczny
gubitak težine - utrata masy ciała
hladan znoj - zimny pot
ispovraćati se - wymiotować
iznemoglost - omdlenie
izbljuvak - wymiociny
kašalj - kaszel
kijanje - kichanie
kinuti - kichnąć
krv u stolici - krew w stolcu
kvržica - guzek
loša koncentracija - problemy z koncentracją
malaksalost - letarg; apatyczność; ospałość
muka - mdłości; nudności
nadimanje - wzdęcia

nadukenost - wzdęcia
nedostatak kiseonika u mozgu - niedotlenienie mózgu
nepodnošljiv bol - ból nie do wytrzymania
noćno znojenje - nocne poty
opšta slabost - ogólne osłabienie
osip - wysypka
otečen - spuchnięty; opuchnięty
oteći - opuchnąć; spuchnąć; nabrznieć
oteklina - obrzęk; opuchlizna
pospanost - senność
pothranjenost - niedożywienie
povišena temperatura - stan podgorączkowy
povraćanje - wymioty
povraćati krv - wymiotować krwią
prišt - wrzód
proliv - biegunka
refleks povraćanja - odruch wymiotny
simptom - objaw
slabost - osłabienie
svrbež - świąd; swędzenie
svrbljenje - świąd; swędzenie
tromost - 1. opieszałość 2. otępienie; apatia
umor - zmęczenie
vertoglavica - zawroty głowy
znojiti se - pocić się

DIAGNOSTYKA

biopsija - biopsja
dijagnoza - diagnoza
ekg - ekg
endoskopija - endoskopia
gastroskopija - gastroskopia
ignorisati - ignorować
iskašljaj - plwocina
ispitivanje - badania; diagnostyka
izmeriti krvni pritisak - zmierzyć ciśnienie krwi
kolonoskopija - kolonoskopia
kompjuterizovana tomografija - tomografia komputerowa
konsultacija - konsultacja
krvna slika - morfologia krwi
laboratorija - laboratorium
magnetna rezonanca - rezonans magnetyczny
mamograf - mammograf
mamografija - mammografia

merenje - pomiar
pogrešna dijagnoza - błędna diagnoza
pozitronska emisijna tomografija - pozytronowa tomografia emisyjna
pregledati - badać; zbadać
prepoznati - rozpoznać
rana dijagnoza - wczesna diagnoza
rentgen - rentgen
samopregled - samobadanie
sluz - śluz
spirometrija - spirometria
šlajm - flegma
ultrazvučni pregled - badanie usg
ultrazvuk - usg
uput - skierowanie
uzimanje krvi - pobranie krwi
veoma loši rezultati - bardzo złe wyniki

SŁUŻBA ZDROWIA

ambulanta - przychodnia
beli mantil - kitel
dispanzer - ambulatorium
dom zdravlja - ośrodek zdrowia
Hipokratova zakletva - przysięga Hipokratesa
hitan prijem - ostry dyżur
hitan slučaj - nagły przypadek
hitna pomoć - pogotowie ratunkowe
instrumentarka - instrumentariuszka
iscelitelj - uzdrowiciel
javiti se lekaru - zgłosić się do lekarza
klinički - kliniczny
klinika - klinika
konzilijum - konsylium
lekarska greška - błąd lekarza
medicinska dokumentacija - dokumentacja medyczna
medicinska sestra - pielęgniarka

minister zdravlja - minister zdrowia
negovatelj - opiekun
negovateljica - opiekunka
ordinacija - gabinet lekarski
pacijent - pacjent
pacijentkinja - pacjentka
poseta lekaru - wizyta u lekarza
primarna zdravstvena zaštita - podstawowa opieka zdrowotna
rendgen tehničar - technik radiologii
stetoskop - stetoskop
šarlatan - szarlatan
trijaža - segregacja pacjentów
uputiti - skierować
zdravstvena nega - opieka zdrowotna
zdravstvena ustanova - placówka medyczna
zdravstveno osiguranje - ubezpieczenie zdrowotne
zdravstvo - służba zdrowia

SZPITAL

bolnica - szpital
bolnička apoteka - apteka szpitalna
bolničko osoblje - personel szpitala
epikriza - epikryza
glavna sestra odeljenja - pielęgniarka oddziałowa
interno odeljenje - oddział wewnętrzny
odeljenje - oddział
odsek - 1. oddział 2. dział
odsek porodilište - oddział położniczy
operacioni blok - blok operacyjny

oprema - wyposażenie
opšta bolnica - szpital powiatowy; szpital rejonowy
otpusna lista - wypis
otпуст iz bolnice - wypis ze szpitala
posmatranje - obserwacja
prijem u bolnicu - przyjęcie do szpitala
primarijus - ordynator
sterilizacija - sterylizacja
Urgentni centar - Szpitalny Oddział Ratunkowy
vizita - obchód

DERMATOLOGIA

akne - trądzik
aktinična keratoza - rogowacenie słoneczne
atopični dermatitis - atopowe zapalenie skóry
bradavica - 1. brodawka 2. kurczak
bubuljica - pryszcz
dermatolog - dermatolog
dermatologija - dermatologia
dermatološki - dermatologiczny
dermoskopija - dermatoskopia
ekcem - egzema
gljivična infekcija noktiju - grzybica paznokci
keratoza - rogowacenie
koprivnjača - pokrzywka

mitiser - pryszcz
mladež - znamię; pieprzyk
opadanje kose - wypadanie włosów
perut - łupież
plik - pęcherz (*na skórze*)
promena na koži - zmiana na skórze
psorijaza - łuszczyca
pustula - krosta; pryszcz
seboreični dermatitis - łojotokowe zapalenie skóry
seboreja - łojotokowe zapalenie skóry
sluzokoža - śluzówka
urastao nokat - wrośnięty paznokieć

FIZJOTERAPIA

bol u kolenu - ból kolana	hiropraksa - chiropraktyka
bol u ledjima - ból pleców	interferentne struje - prądy interferencyjne
bol u vratu - ból szyi	izmasirati - rozmasować
deformacija kičme - skrzywienie kręgosłupa	kineziterapija - kinezyterapia
degenerativna bolest - choroba zwyrodnieniowa	lordoza - lordoza
diskus hernija - przepuklina kręgosłupa; wypadnięcie dysku	loše držanje tela - zła postawa
fizijatar - fizjoterapeuta	masaža - masaż
fizikalna terapija - fizykoterapia	pravilno držanje - prawidłowa postawa
fizioterapeut - fizjoterapeuta	prolaps diska - wypadanie dysku
fizioterapija - fizjoterapia	ravna stopala - płaskostopie
galvanizacija - galwanizacja	rehabilitacija - rehabilitacja
	skolioza - skolioza

GASTROENTEROLOGIA

celijačna bolest - celiakia	retka stolica - rzadki stolec
crevna flora - flora jelitowa	sindrom nervoznih creva - zespół jelita drażliwego
čir na želucu - wrzód żołądka	stolica - stolec
debelo crevo - jelito grube	stolica poput olovke - stolec ołówkowaty
digestivni trakt - układ trawienny; układ pokarmowy	tanko crevo - jelito cienkie
dijareja - biegunka	trovanje - zatrucie
gastroenteritis - nieżyt żołądka	ulcerozni kolitis - wrzodziejące zapalenie jelita grubego
gastroenterolog - gastroenterolog	upala debelog creva - zapalenie jelita grubego
Kronova bolest - choroba Crohna	upala slepog creva - zapalenie wyrostka robaczkowego
krv u stolici - krew w stolcu	vodena stolica - wodnisty stolec
malapsorpcijski sindrom - zespół złego wchłaniania	zatvor - zaparcie
netolerancija na laktozu - nietolerancja laktozy	
proliv - biegunka	

KARDIOLOGIA

angina pectoris - dusznica bolesna; dławica bolesna	serca
arterijski pritisak - ciśnienie tętnicze	koronarografija - koronografia
aterosklerozna - miażdżyca	krvni sud - naczynie krwionośne
bajpas - bypass	povišeni krvni pritisak - nadciśnienie
hipertenzija - nadciśnienie	srčana mana - wada serca
imati srčane tegobe - mieć problemy z sercem	srčani mišić - mięsień sercowy
infarkt - zawał serca	srčani udar - zawał serca
kardiogeni šok - wstrząs kardiogeny	srčani zalistak - zastawka serca
kardiohirurg - kardiochirurg	srčani zastoj - zatrzymanie akcji serca
kardiolog - kardiolog	stenoza - zwężenie
kardiomiopatija - kardiomiopatia	stent - stent
kardiovaskularna bolest - choroba układu krążenia	vena - żyła
koronarna arterijska bolest - choroba niedokrwienna	začepljenost arterije - niedrożność tętnicy

NEUROLOGIA

Alchajmerova bolest - choroba Alzheimera	neurolog - neurolog
amiotrofična lateralna skleroza - stwardnienie zanikowe boczne	neurologija - neurologia
demencija - demencja	neurološki - neurologiczny
gubitak pamćenja - utrata pamięci	Parkinsonova bolest - choroba Parkinsona
Hantingtonova bolest - taniec świętego Wita, płasawica	polineuropatija - neuropatia obwodowa
migrena - migrena	poremećaj pamćenja - zaburzenie pamięci
moždani udar - udar mózgu	šlog - udar mózgu
multipla skleroza - stwardnienie rozsiane	ugrušak - skrzep
	vrtočlavlina - zawroty głowy

OKULISTYKA

centralni vid - widzenie centralne
čmičak - jęczmień
dalekovidan - dalekowzroczny
dalekovidost - dalekowzroczność
daltonizam - daltonizm
diplopija - diplopia
dvostruko videnje - podwójne widzenie
glaukom - jaskra
gubitak vida - utrata wzroku
keratitis - zapalenie rogówki
kratkovidan - krótkowzroczny
kratkovidost - krótkowzroczność
naočare - okulary
očna bolest - choroba oczu
očni pritisak - ciśnienie w gałce ocznej

oftalmolog - okulista; oftalmolog
oštrina vida - ostrość wzroku
periferni vid - widzenie peryferyjne
pogoršanje vida - pogorszenie wzroku
razrok - zezowaty
razrokost - zez
retinopatija - retinopatia
slabovidost - słaby wzrok
slepilo - ślepotą
strabizam - zez
suzenje - łzawienie
vid - wzrok
vidni živac - nerw wzrokowy
vidno polje - pole widzenia
zamor očiju - zmęczenie oczu

ONKOLOGIA

benigni tumor - nowotwór łagodny
bolesno tkivo - chora tkanka
gama nož - nóż gamma
hemioterapija - chemioterapia
imunoterapija - immunoterapia
karcinom debelog creva - rak jelita grubego
karcinom dojke - rak piersi
karcinom pluća - rak płuc
leukemija - białaczka
lezija - zmiana (patologiczna)
maligni tumor - nowotwór złośliwy
melanom - czerniak
metastaza - przerzut
mezoteliom - międzybłoniak opłucnej
onkolog - onkolog

onkologija - onkologia
pobediti rak - pokonać raka
promena na jajniku - zmiana na jajniku
radioterapija - radioterapia
rak jetre - rak wątroby
rak pankreasa - rak trzustki
rak testisa - rak jądra
runda hemioterapije - cykl chemioterapii
sajber-nož - nóż gamma
sarkom - mięsak
tumor - guz; nowotwór
tumor-marker - marker nowotworowy
tura hemioterapije - cykl chemioterapii
zračenje - 1. promieniowanie 2. radioterapia

PSYCHIATRIA

bipolarni afektivni poremećaj - choroba afektywna dwubiegunowa
depresija - depresja
fobija - fobia
halucinacije - halucynacje
izgubiti vezu sa realnošću - stracić kontakt z rzeczywistością
ludnica - wariatkowo
malouman - chory psychicznie
Minhauzenov sindrom - zespół Münchhausena
nervoza - nerwica
nesanica - bezsenność
paranoja - paranoja
patiti od depresije - cierpieć na depresję
poludeti - zwariować
poremećaj ličnosti - zaburzenie osobowości
posttraumatski stresni poremećaj - zespół stresu

pourazowego
prinudno lečenje - przymusowe leczenie
psihički slom - załamanie nerwowe
psihičko stanje - stan psychiczny
psihić - psychol
psihijatar - psychiatra
psihijatrijsko posmatranje - obserwacja psychiatryczna
psiholog - psycholog
psihološki profil - profil psychologiczny
psihosomatski - psychosomatyczny
psihoterapeut - psychoterapeuta
psihoza - psychoza
somatska bolest - choroba somatyczna
šizofreničar - schizofrenik
šizofrenija - schizofrenia

UROLOGIA

bubrežna kolika - kolka nerkowa
hiperaktivna bešika - pęcherz nadreaktywny
karcinom bešike - rak pęcherza moczowego
kateter - cewnik
kondilomi - kłykciny kończaste; brodawki płciowe
krv u mokraći - krew w moczu; krwiomocz
peckanje pri uriniranju - pieczenie podczas oddawania moczu
polne bradavice - kłykciny kończaste; brodawki płciowe

URAZ

abrazija - otarcie; obdarcie
fiksirati zglob - usztywnić staw
fraktura - złamanie
gips - gips
hematom - krwiak
indukovana koma - śpiączka farmakologiczna
iskrvariti - wykrwawić się
iščašenje - zwichnięcie
iščašiti - zwichnąć
izgubiti puno krvi - stracić dużo krwi
koma - śpiączka
kompresivni zavoj - opaska uciskowa
krvarenje - krwawienie; krwotok
krvariti - krwawić
kvrga - guz
lom - złamanie
modrica - siniak
nagnječenje mozga - stłuczenie mózgu
ogrebotina - zadrapanie
oguljotina - obtarcie
opekotina - oparzenie; poparzenie
oprati ranu - przemyć ranę
ortoza - orteza
osvestiti se - odzyskać przytomność
ozleda - zranienie; obrażenie; kontuzja
pad - upadek
pasti u nesvest - stracić przytomność
pocepati ligament - zerwać więzadło

problemi sa mokrenjem - problemy z oddawaniem moczu
upala bešike - zapalenie pęcherza moczowego
upala mokraćnih puteva - zapalenie dróg moczowych
upala uretre - zapalenie cewki moczowej
urinarna inkontinencija - nietrzymanie moczu
urolog - urolog
urologija - urologia
urološki - urologiczny

podliv - stłuczenie
politrauma - liczne obrażenia
potres mozga - wstrząs mózgu
povreda - zranienie; kontuzja
povrediti se - zranić się
prelom - złamanie
prelom baze lobanje - złamanie podstawy czaszki
previjati - zmieniać opatrunek
previti - obandażować; założyć opatrunek
probuditi iz kome - wybudzić ze śpiączki
promrzlina - odmrożenie
rana - rana
razderotina - rana szarpana
reanimacija - reanimacja
reanimirati - reanimować
skidanje gipsa - zdjęcie gipsu
strano telo - ciało obce
ubodna rana - rana kłuta
uganuti gležanj - skręcić kostkę
unutrašnje krvarenje - krwotok wewnętrzny
urlati od bola - wyć z bólu
ustati iz kome - wybudzić się ze śpiączki
uštipnuti prst vratima - przytrzasnąć palec drzwiami
zagrcnuti se - udławić się
zamotati - zabandażować
zaustaviti krvarenje - zatamować krwotok
zaviti - zabandażować
zavoj - bandaż; opatrunek

LECZENIE

alternativna medicina - medycyna alternatywna
antibiotik - antybiotyk
banjsko lečenje - leczenie uzdrowiskowe
blagotvorno dejstvo - dobroczynne działanie
bolničko lečenje - hospitalizacja
eksperimentalni lek - eksperymentalny lek
hospitalizacija - hospitalizacja
infuzija - kroplówka
injekcija - zastrzyk
ispiranje želuca - płukanie żołądka
istorija bolovanja - historia choroby
izlečenje - wyleczenie
izlečiti - wyleczyć
izlečiv - uleczalny
kapi za oči - krople do oczu
kapi za uši - krople do uszu
komplikacije - powikłania
kućna poseta - wizyta domowa
lečenje - leczenie
lek protiv bolova - lek przeciwbólowy
lek za smirenje - lek uspokajający
mast - maść
matične ćelije - komórki macierzyste
nastavak lečenja - kontynuacja leczenia
nuspojava - skutek uboczny
olakšanje - ulga
oporavak - powrót do zdrowia

ZABIEG

amputacija - amputacja
amputirati - amputować
anesteziolog - anestezjolog
hirurg - chirurg
hirurški - chirurgiczny
hirurški asistent - instrumentariusz
intubacija - intubacja
izvaditi - wyciąć; usunąć (*operacyjnie*)
kateterizacija - cewnikowanie
laparoskopaska operacija - operacja laparoskopowa
laparoskopski - laparoskopowy; laparoskopowo
lista čekanja - lista oczekujących
lokalna anestezija - znieczulenie miejscowe
operaciona sala - sala operacyjna
operacioni sto - stół operacyjny
operisati - operować

oporavljati se - wracać do zdrowia
ozdraviti - wyzdrowieć
palijativno lečenje - leczenie paliatywne
poboljšanje - poprawa
pogoršanje - pogorszenie
porazgovarati sa stručnjakom - porozmawiać ze specjalistą
postoperativni - pooperacyjny
prašak - tabletki
protivupalno dejstvo - działanie przeciwzapalne
recept - recepta
rehabilitacija - rehabilitacja
sedativ - środek uspokajający
simptomatska terapija - leczenie objawowe
sirup - syrop
sirup protiv kašlja - syrop na kaszel
stručna pomoć - specjalistyczna pomoc
tableta - tabletki
terapija - terapia
ublažavati bol - łagodzić ból
ukazati pomoć - udzielić pomocy
uprkos naporima lekara... - pomimo wysiłków lekarzy...
uzimati lekove - brać leki
zaceliti - zagoić się
zaceljivati - goić się
započeti s lečenjem - rozpocząć leczenie

opšta anestezija - znieczulenie ogólne
plastična operacija - operacja plastyczna
presaditi organ - przeszczepić organ
presađivanje - transplantacja; przeszczep
pronaći venu - znaleźć żyłę
punkcija - punkcja
skalpel - skalpel
složena operacija - skomplikowana operacja
staviti kateter - założyć cewnik
šav - szew
šivanje rane - szycie rany
transfuzija - transfuzja
transplantacija - transplantacja; przeszczep
transplantacija koštane srži - przeszczep szpiku kostnego
ugraditi bajpas - wszczepić bypass
zahvat - zabieg

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

batrljak - kikut
biljka - roślina; roślina (*o kimś w stanie wegetatywnym*)
Brajevo pismo - alfabet Braille'a
deformitet - kalectwo
gluv - głuchy
gluvonem - głuchoniemy
hendikep - upośledzenie
hodati na štakama - chodzić o kulach
invalid - inwalida
invaliditet - inwalidztwo
invalidska kolica - wózek inwalidzki
mentalno zaostao - upośledzony umysłowo
nagluv - niedosłyszający
nem - niemy
nesamostalan - niesamodzielny
ograničenje - ograniczenie

ometen u razvoju - opóźniony w rozwoju
osakaćen - okaleczony
osakatiti - okaleczyć
oštećenje sluha - uszkodzenie słuchu
paraliza - paraliż
paralizovan - sparaliżowany
prepreka - przeszkoda
prikovan za krevet - przykuty do łóżka
proteza - proteza
retardiran - upośledzony umysłowo
slep - niewidomy; ślepy
slušni aparat - aparat słuchowy
vezan za krevet - przykuty do łóżka
zaostao - opóźniony w rozwoju; upośledzony umysłowo
znakovni jezik - język migowy

U DENTYSTY

amalgam - amalgamat
aparat za ispravljanje zuba - aparat ortodontyczny
beljenje zuba - wybielanie zębów
četkica za zube - szczoteczka do zębów
dentin - zębina
fiksni aparat - aparat stały
fluor - fluor
fluorisanje - fluorowanie
gleđ - szkliwo
ispun - wypełnienie
izbijati zubi - ząbkować
kalup zuba - odcisk zębów
kanal - kanał
koren - korzeń
krunica - korona
kutnjak - ząb trzonowy
lokalna anestezija - znieczulenie miejscowe
mlečni zub - ząb mleczny
mobilni aparat - aparat ruchomy
most - mostek
očnjak - kieł
ortodoncija - ortodoncja

parodontis - parodontoza
pasta za zube - pasta do zębów
protetika - protetyka
proteza - proteza
remineralizacija zuba - remineralizacja zęba
sekutić - siekacz
stisnuti zube - zacisnąć zęby
stomatolog - stomatolog
stomatološka poliklinika - przychodnia stomatologiczna
tretman karijesa - leczenie próchnicy
umnjak - ząb mądrości
vađenje - wyrwanie; ekstrakcja (zęba)
vrat zuba - szyjka zęba
zapaljenje desni - zapalenie dziąseł
zdрави zubi - zdrowe zęby
zub mudrosti - ząb mądrości
zubalo - uzębienie
zubar - dentysta
zubni konac - nić dentylistyczna
zubni plak - kamień nazębny
zubobolja - ból zęba; ból zębów

3. HANDEL I USŁUGI

3.1 ZAKUPY

akcija - promocja; akcja	pakovanje - opakowanie
asortiman - asortyment	panađur - jarmark
aukcija - aukcja	pazar - rynek; targ; targowisko; bazar
aukcijska kuća - dom aukcyjny	pazariti - kupować
bakalnica - sklep spożywczy	pazarni dan - dzień targowy
bezistan - (tur.) zadaszona część targu	piljarica - przekupka; handlarka
broj narudžbe - numer zamówienia	plaćati čekom - płacić czekiem
butik - butik	platiti - płacić; zapłacić
buvljak - pchli targ	polovne stvari - rzeczy używane
ceger - torba na zakupy	popust - obniżka
čekati u redu - czekać w kolejce	poručiti - zamówić
derner - (rzad.) jarmark	potrošač - konsument
diskontni lanac - sieć dyskontów	povoljno kupiti - kupić okazyjnie
dok traju zalihe - do wyczerpania zapasów	praznična groznica - świąteczna gorączka; świąteczne szaleństwo
dokaz o kupovini - dowód zakupu	prekup - (rzad.) odsprzedaż
doprema - dostawa; rozwożenie	privući kupce - przyciągnąć kupców
dopremiti - dostarczyć	prodaja - sprzedaż
dostavnica - kwit dostawy	prodaja raste - sprzedaż rośnie
dućan - sklep	prodati - sprzedać
formirali su se redovi - utworzyły się kolejki	prodavač usluđuje kupce - sprzedawca obsługuje kupców
garantni rok - okres gwarancji	prodavačica - sprzedawczyni; ekspedientka
granap - spożywczy	prodavnica - sklep
groznica kupovine - gorączka zakupów	pult - lada
hipermarket - hipermarket	račun - rachunek
ići preko reda - wepchać się bez kolejki	radnja - sklep
internet prodavnica - sklep internetowy	rasitniti novac - rozmiąć pieniądze
isporučiti - dostarczyć	rasprodaja - wyprzedaż
isporuka - dostawa	red - kolejka
jagma za mesom - bójka o mięso; walka o mięso	reklama - reklama
kapara - zadatek	roba - towar
katalog - katalog	robna kuća - dom towarowy
kupac - kupiec	rok isporuke - termin dostawy
kupiti - kupić	rok upotrebe - data ważności
kupovati - kupować	samousluga - samoobsługa
kupovina - kupno	samouslužna prodavnica - sklep samoobsługowy
kupovina na rate - zakup na raty	specijalna ponuda - oferta specjalna
kupovna moć - siła nabywcy	stovarište - skład; magazyn
kusur - bilon; drobne	šoping centar - centrum handlowe
kvalitetan proizvod - produkt dobrej jakości	šund - bubel
licitacija - licytacja	telešoping - telezakupy
naručilac - zleceniodawca; zamawiający	tradicionalni proizvod - tradycyjny produkt
naručiti - zamówić	ušteda - oszczędność
narudžba - zamówienie; zlecenie	vagati - ważyć
navike u kupovini - nawyki zakupowe	vašar - jarmark
nepregledni redovi - ogromne kolejki	veleprodaja - 1. hurt 2. hurtownia
nov - nowy	veliki izbor robe - duży wybór towarów
novcat - nowiutki	vredi svaku paru - wart każdych pieniędzy
osnovne namirnice - podstawowe artykuły; niezbędne rzeczy	zalagaonica - lombard
odustati od kupovine - zrezygnować z kupna	zelena pijaca - rynek warzywny; targ warzywny
osnovne potrepnosti - podstawowe artykuły; niezbędne rzeczy	

CENA

astronomska cena - astronomiczna cena
cena po komadu - cena za sztukę
cene divljaju - ceny szaleją; ceny wariują
cene padaju - ceny spadają
cenkanje - targowanie się
cenkati - targować się
cenovnik - cennik
dobiti na vrednosti - zyskać na wartości
dostići cenu - osiągnąć cenę
džaba - za darmo
jeftin - tani
jeftino - tanio
koliko daš - co łaska
kretanje cena - wahania cen

marža - marża
poskupeti - podrożyć
preneražen cenom - zszokowany ceną
preskup - za drogi
pristupačna cena - przystępna cena
prodajna cena - cena sprzedaży
prodavati ispod tržišne cene - sprzedawać poniżej ceny rynkowej
prodavati upola cene - sprzedawać za połowę ceny
skup - drogi
snizenje - obniżka
spustiti cene - obniżyć ceny
talas poskupljenja - fala podwyżek
za svačiji džep - na każdą kieszeń

PODSTAWOWE ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

beli hleb - biały chleb
crni hleb - ciemny chleb
dvopek - 1. suchar 2. grzanka; tost
džem - dżem
griz - kasza manna; grysik
hladetina - salceson
integralni hleb - chleb wieloziarnisty
integralno brašno - mąka pełnoziarnista
jabukovo sirće - ocet jabłkowy
jaje - jajko
kečap - keczup
kifla - rogal
konzerva - konserwa
kroasan - croissant
krofna - pączek
kukuruzne pahuljice - płatki kukurydziane
kukuruzni skrob - skrobia kukurydziana
kukuruzno brašno - mąka kukurydziana
kvasac - drożdże
majonez - majonez
margarin - margaryna
marmelada - marmolada
maslinovo ulje - oliwa z oliwek
mekinje - otręby
musli - musli
okoreo hleb - czerstwy chleb
okrajak - pięćka (*chleba*)
pašteta - pasztet
pašteta od jetre - pasztet z wątróbki
pire - przecier pomidorowy

pirinac - ryż
pogača - podplomyk
prašak za pecivo - proszek do pieczenia
puding - budyn
puter - masło
puter od kikirikija - masło orzechowe
ražano brašno - mąka żytnia
ražev hleb - chleb żytni
rolna hleba - bułka
salama - 1. kiełbasa 2. salami
siće - ocet
slanina - boczek
soda bikarbona - soda oczyszczona
soja - soja
suncokretovo ulje - olej słonecznikowy
surutka - serwatka
šećer kristal - cukier kryształ
šećer od šećerne trske - cukier trzcinowy
šećer u kocki - cukier w kostkach
šećer u prahu - cukier puder
testenina - makaron
umak od paradajza - sos pomidorowy
užegao - zjełczały
vanilin šećer - cukier waniliowy
veka - bułka paryska
vekna - bułka paryska
voćni šećer - fruktoza
zaslađivač - słodzik
zemička - bułka
želatin - żelatyna

PRZEKAŚKI I SŁODYCZE

bela čokolada - biała czekolada
biskvit - 1. ciastko 2. herbatnik
bombona - cukierek
bonbonjera - bombonierka
crna čokolada - gorzka czekolada
čips - chipsy
gorzka čokolada - gorzka czekolada
grickalice - przekąski
grisine - paluszki
karamela - karmel
keks - 1. ciastko 2. herbatnik
keksić - ciasteczko

kikiriki - orzeszki ziemne
lizalica - lizak
marcipan - marcepan
medenjak - piernik
mlečna čokolada - mleczna czekolada
oblada - wafel
pralina - pralinka
slani štapići - paluszki słone
slatkiši - słodycze
tamna čokolada - gorzka czekolada
žvaka - guma do żucia

OWOCE

ananas - ananas
avokado - awokado
banana - banan
bobica - jagoda
borovnica - borówka
breskva - brzoskwinia
brusnica - żurawina
crna ribizla - czarna porzeczka
crvena ribizla - czerwona porzeczka
crvljiv - robaczywy
dinja - dynia
dunja - pigwa
grejpfrut - grejpfrut
grožđe - winogrona
jabuka - jabłko
jagoda - truskawka
kajsija - morela
kikiriki - orzech ziemny
kivi - kiwi
kokos - kokos
košpa - pestka
košpica - pestka

kruška - gruszka
kupina - jeżyna
lešnik - orzech laskowy
limeta - limetka; limonka
limun - cytryna
malina - malina
mandarina - mandarynka
mango - mango
marakuja - marakuja
nar - granat
narandža - pomarańcza
ogrozd - agrest
orah - orzech; orzech włoski
orašćić - orzeszek
papaja - papaja
pistać - pistacja
šljiva - śliwka
šumska jagoda - poziomka
trešnja - czereśnia
višnja - wiśnia
voće - owoc; owoce

WARZYWA

artičoka - artycyzok; karczoch
beli luk - czosnek
bob - bób
brokoli - brokuł
celer - seler
crni luk - cebula
cvekla - burak ćwikłowy
grašak - groch; groszek
karfiol - kalafior
keleraba - kalarepa
kelj - jarmuż
krastavac - ogórek
krompir - ziemniak; ziemniaki
kupus - kapusta głowiasta
lubenica - arbuz
mirođija - koper

paprika - papryka
paradajz - pomidor
pasulj - fasola
peršun - pietruszka
povrće - warzywa
praziluk; praz - por
prokelj - brukselka
ren - chrzan
rotkvica - rzodkiewka
salata - sałata
sočivo - soczewica
spanać - szpinak
šargarepa - marchewka
špargla - szparag
tikvica - cukinia

NABIAŁ

buđavi sir - ser pleśniowy
edamer - ser edamski
jogurt - jogurt
kajmak - śmietana; śmietanka
kiselo mleko - zsiadłe mleko
koncentrovano mleko - mleko zagęszczone
kozje mleko - kozie mleko
kravlje mleko - krowie mleko
mlečni nusproizvod - uboczny produkt mleczarski
mlečni proizvodi - nabiał
mlekara - mleczarnia
mleko u prahu - mleko w proszku
obrano mleko - mleko odtłuszczone

ovčije mleko - owcze mleko
pasterizovano mleko - mleko pasteryzowane
plesnivi sir - ser pleśniowy
polutvrđi sir - ser półtwardy
punomasno mleko - mleko pełnotłuste
puter - masło
sir u listićima - ser w plasterkach
sladoled - lody
surutka - serwatka
sveži sir - twaróg
topljeni sir - ser topiony
tvrdi sir - ser twardy

3.2 GASTRONOMIA**JEDZENIE - POJĘCIA OGÓLNE**

bezglutenska ishrana - dieta bezglutenowa
brza hrana - fast-food
dezert - deser
doručak - śniadanie
doručkovati - jeść śniadanie; zjeść śniadanie
fruštukovati - (vojv.) jeść śniadanie
gozba - uczta; biesiada
halapljivo jesti - łączywie jeść
hladne zakuske - szwedzki stół
hranljivi sastojci - składniki odżywcze
izbaciti iz ishrane - wykluczyć z diety
jesti - jeść
kanape - kanapka
klopa - jedzenie; żarcie
međuobrok - przekąska
meze - przekąska
nahraniti - nakarmić
nejestiv - niejadalny
obilje hrane - obfitość pokarmu
obrok - ciepły posiłek
parče - kawałek (*jedzenia*)
po ukusu podseća na krompir - w smaku

przypomina ziemniaki
pojesti - zjeść
porcija - porcja
poslovni ručak - biznesowy lunch; służbowy lunch
praviti obroke kod kuće - przyrządzać posiłki w domu
predjelo - przystawka
prezalogajiti - przekąsić; przegryźć (coś)
romantična večera - romantyczna kolacja
ručak - obiad
ručati - jeść obiad
stroga dijeta - ścisła dieta
topiti se u ustima - rozplýwać się w ustach
turšija - marynata
utoliti glad - zaspokoić głód
užina - 1. drugie śniadanie 2. podwieczorek
večera - kolacja
večerati - jeść kolację
vegan - weganin
veganka - weganka
vegetarijanac - wegetarianin
zakuska - przekąska; poczęstunek

DIETETYKA

aminokiselina - aminokwas
antioksidansi - antyutleniacze
apsorpcija - wchłanianie; przyswajanie
brojati kalorije - liczyć kalorie
dijetski suplement - suplement diety
dodatak ishrani - suplement diety
folna kiselina - kwas foliowy
indeks telesne mase - wskaźnik masy ciała
izbaciti iz ishrane - wykluczyć z diety
kalorijska bomba - bomba kaloryczna
kalorijski deficit - deficyt kaloryczny
masna kiselina - kwas tłuszczowy
multivitamin - multiwitamina
nutricionista - dietetyk

preporučena dnevna doza za unos - zalecane dzienne spożycie
procesirani proizvodi - produkty przetworzone
protein - proteina
raznovrsna ishrana - różnicowana dieta
sastojak - składnik
trans-mast - tłuszcz trans
ugljenohidrati - węglowodany
unos - spożycie
uravnotežena ishrana - zrównoważona dieta
vitamin - witamina
vlakna - błonnik
zdravo se hraniti - zdrowo się odżywiać

PRYZRZĄDZANIE POTRAW

dinstati - dusić
dodati - dodać
iseći na komade - pokroić na kawałki
ispeći - upiec
izmešati - wymieszać
izmiksati - zmiksować
jednostavan recept - prosty przepis
kipeti - kipieć
kuvati - gotować
mazati - smarować
mešati - mieszać
mutiti - ubijać
namazati - posmarować
ocediti - odcedzić
peći - piec
pirjaniti - dusić (mięso)
pobiberiti - posypać pieprzem
pobrašnjaviti - posypać mąką
pokipeti - przekipieć
poprskati - spryskać

pripremati - przyrządzać
pripremiti - przyrządzić
proključati vodu - ugotować wodę
prokuvati - przegotować
propržiti - podsmażyć
pržiti - 1. smażyć 2. prażyć
recept - przepis
roštiljati - grillować
sastojci - składniki
sirov - surowy
sitno iseckan - drobno krojony
skuvati - ugotować
sladiti - słodzić
soliti - solić
staviti u posudu - włożyć do naczynia
umutiti - ubić
začiniti - przyprawić
zagoreo - przypalony
zagrejati - rozgrzać
zaslađivati - słodzić

PRZYPRAWY

anis - anyż
biber - pieprz
biber u zrnu - pieprz ziarnisty
bosiljak - bazylia
cimet - cynamon
crni biber - pieprz czarny
đumbir - imbir
estragon - estragon
kari - curry
kim - kminek
korijander - kolendra
kurkuma - kurkuma
ljupčac - lubczyk
majoran - majeranek

mažuran - majeranek
mirođija - koper
morač - fenkuł
najkvirc - ziele angielskie
origano - oregano
pitoma nana - mięta pieprzowa
ruzmarin - rozmaryn
senf - musztarda
so - sól
štapić cimeta - laska cynamonu
timijan - tymianek
vanila - wanilia
začin - przyprawa

PODSTAWOWE DANIA

bečka šnicla - sznyceł wiedeński
biftek - befsztyk
brusketi - bruschetta
burek - burek
burger - burger
čevapi - čevapčići
gulaš - gulasz
hamburger - hamburger
hemendeks - hemendeks (*jajko na szynce*)
kajgana - jajecznicza
kolenica - golonka
kroketa - krokiet
lasanje - lasagne
omlet - omlet
palacinke - naleśniki
paprikaš - paprykarz
pasulj - fasolka
pileci batak - udko z kurczaka
pileći file - filet z kurczaka

piroška - pieróg
pizza - pizza
pohovani sir - smażony ser
pomfrit - frytki
ramstek - stek; rumsztyk
ražnjići - szaszłyk
rižoto - risotto
rolnica - rolada (*mięsna*)
sataras - leczo
sendvič - kanapka
škembići - flaki; flaczki
šopska salata - sałatka szopska
špagete - spaghetti
špageti - spaghetti
taljata - tagliatelle
tortilja - tortilla
viršla - parówka
viršla u kifli - hot dog
za poneti - na wynos

ZUPY

čorba - zupa
čorba od crnog luka - zupa cebulowa
čorba od krompira - kartoflanka
čorba od kupusa - kapuśniak
čorba od sočiva - zupa z soczewicy
čorba od šampinjona - zupa pieczarkowa
kocka za supu - kostka rosółowa
krem čorba - zupa krem

paradajz čorba - zupa pomidorowa
pileća supa - rosół z kury
riblja čorba - zupa rybna
sa rezancima - z makaronem
supa - zupa
supa od graška - grochówka
supa od povrća - zupa jarzynowa

LOKAL GASTRONOMICZNY

bakšiš - napiwek
bar - bar
barmen - barman
bašta - ogródek
bife - bufet
bistro - bistro
čajdžinica - herbaciarnia
domaćinska atmosfera - domowa atmosfera
enterijer - wystrój; wnętrze
gostiona - knajpa
gostionica - knajpa
jelovnik - menu; karta dań
kafana - kawiarnia

kantina - stołówka
kineski restoran - restauracja chińska
konoba - tawerna
konobar - kelner
konobarica - kelnerka
napojnica - napiwek
picerija - pizzeria
 pivnica - piwiarnia
radno vreme - godziny otwarcia
restoran - restauracja
spora usluga - powolna obsługa
ugostiteljstvo - gastronomia
vinarija - winiarnia

NAPOJE

bezalkoholna pića - napoje bezalkoholowe
biljni čaj - herbata ziołowa
brendi - brandy
dopiti - dopić
gucnuti - łyknąć
gutljaj - łyk
likier - likier
napitak - napój
oranžada - oranżada
piće - napój
pijuckati - siorbać; sączyć
piti - pić
rakija - rakija

sok od ananasa - sok ananasowy
sok od jabuke - sok jabłkowy
sok od narandže - sok pomarańczowy
sveže ceđeni sok - świeżo wyciśnięty sok
šljivovica - śliwowica
tekila - tequila
ugasiti žeđ - ugasić pragnienie
voda iz slavine - woda z kranu
vodka - wódka
žedan - spragniony
žedneti - być spragnionym
žeđ - pragnienie

WINO

belo vino - białe wino
bezalkoholno pivo - piwo bezalkoholowe
burgundsko vino - wino burgundzkie
crno vino - czerwone wino
čokot - winorośl
dezertno vino - wino deserowe
kaberne - cabernet (wino)
kućno vino - wino stołowe
kuvano vino - grzane wino; grzaniec
penušavo vino - wino musujące

portsko vino - porto
slatko vino - wino słodkie
stono vino - wino stołowe
suvo vino - wino wytrawne
vinograd - winnica
vinogradarstvo - winiarstwo
vinoteka - sklep z winem
vinova loza - winorośl
vinski - winny

KAWA

americano - americano
arabika - arabica
barista - barista
crna kafa - kawa czarna
espresso - espresso
instantna kafa - kawa rozpuszczalna
jaka kafa - mocna kawa
kafa - kawa
kafa za poneti - kawa na wynos
kahva - (tur.) kawa
kapučino - cappuccino

kofein - kofeina
kuvati kafu - robić kawę
lungo - lungo
makiato - macchiato
moka - mokka
produženi espresso - przedłużone espresso
ristreto - ristretto
skuvati kafu - zrobić kawę
šoljica kafe - filiżanka kawy
turska kafa - kawa po turecku

HERBATA

biljni čaj - herbata ziołowa
ceremonija čaja - ceremonia picia herbaty
crni čaj - czarna herbata
čaj od brusnice - herbata żurawinowa
čaj od đumbira - herbata imbirowa
čaj od kamilice - herbata rumiankowa
čaj od koprive - herbata z pokrzywy
čaj od maline - herbata malinowa
čaj od matičnjaka - herbata z melisy

čaj od nane - herbata miętowa
čaj sa limunom - herbata z cytryną
čajevi daju energiju - herbaty dostarczają energii
filter vrećica čaja - torebka herbaty
ledeni čaj - herbata mrożona
lekoviti čaj - herbata lecznicza
napraviti čaj - zrobić herbatę
skuvati čaj - zaparzyć herbatę
zeleni čaj - zielona herbata

PIWO

alovina - (arch.) piwo
bezalkoholno pivo - piwo bezalkoholowe
hmelj - chmiel
kraft pivara - browar rzemieślniczy
krigla piva - kufel piwa
kvasac - drożdże
lager pivo - leżak; lager
pivara - browar
pivarstvo - browarnictwo

pivo u boci - piwo butelkowe
pivo u limenki - piwo w puszcze
pivopija - piwosz
podmetač za pivo - podkładka pod kufel
slad - słód
svetlo pivo - piwo jasne
tamno pivo - piwo ciemne
točeno pivo - piwo lane
zanatsko pivo - piwo rzemieślnicze

3.3 ODZIEŻ

bodi - body
bokserice - bokserki
čarapa - skarpetka
donji veš - bielizna
duge gaće - kalesony
dugih rukava - z długim rękawem
dugme - guzik
duks - bluza
džemper - sweter
farmerke - dżinsy
gaće - majtki
gaćice - majtki
grudnjak - stanik; biustonosz
gunj - *kamizelka z owczej wełny*
haljina - sukienka
helanke - leginsy
isporiti - spruć
izbledela košulja - wypłowiała koszula
iznošene pantalone - znoszone spodnie; obszarpane
 spodnie

jakna - kurtka
kabanica - płaszcz przeciwdeszczowy
kačket - czapka z daszkiem
kaiš - pasek
kapa - czapka
kapuljača - kaptur
kaput - płaszcz
kecelja - fartuch; fartuszek
kićanka - pompon
kilt - spódnica szkocka
konac - nić
košulja - koszula
kragna - kołnierz
kratkih rukava - z krótkim rękawem
kućni ogrtač - szlafrok
majica - koszulka
mini suknja - spódnica mini
minjak - miniówka (*spódnica mini*)
muške gaće - slipy
najlon - nylon

ODZIEŻ - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

najlonski - nylonowy	sašiven - uszyty
nogavica - nogawka	skinuti - zdjąć (<i>np. koszulę</i>)
odeća - odzież	spavaćica - koszula nocna
odećin - odzieżowy	sportska odeća - odzież sportowa
odelo - garnitur	suknja - spódnica
otkopčani šlic - rozpięty rozporek	svila - jedwab
otkopčiti - rozpiąć	svilen - jedwabny
paletot - palto	svilenkast - jedwabisty
pamućan - bawełniany	šav - szew
pamuk - bawełna	šešir - kapelusz
pantalone - spodnie	šivaća mašina - maszyna do szycia
pidžama - piżama	šlic - rozporek (<i>w spodniach</i>); rozcięcie (<i>w spódnicy</i>)
pohaban - wytarty; znoszony	tanga - stringi
polo majica - koszulka polo	tregeršos - ubranie; strój
presvući se - przebrać się	trenčkot - prochowiec
prsluk - kamizelka	trenerka - dres
pulover - golf	trudnička odeća - odzież ciężkowa
rasparati - rozpruć (<i>np. szew</i>)	turban - turban
rašiti - rozpruć	uvući konac - nawlec nić
ruho - szata; strój; ubiór	većernja haljina - suknia wieczorowa
rukav - rękaw	vuna - wełna
rukavica - rękawiczka	vunast; vunen - wełniany
s dugmićima - na guziki	zakopčati - zapiać (<i>na guziki</i>)
sako - marynarka	zakrpa - łata
sašiti - zaszyć; zszyć	zakrpiti - załatać

3.4 OBUWIE

cipele - buty	obuti se - włożyć buty
cokula - trep; gład	papuće - kapcie
čičak traka - rzep	patike - obuwie sportowe
čistač cipela - pucybut	pertla - sznurówka
čizme - kozaczki	peta - obcas
đon - podeszwa	plítke cipele - półbuty
gumene čizme - gumki	pocepane cipele - dziurawe buty
japanke - japonki	potpetica - obcas
kašika - łyżka do butów	salonka - czółenko
klompa - drewniak; chodak	sandale - sandały
mokasine - mokasy	sportske cipele - buty sportowe
nazuti se - włożyć buty	visoke potpetice - wysokie obcasy
obuća - obuwie	zavezati - zasznuować
obućar - szewc; obuwnik	žuljati - cisnąć; uwierać; obcierać
obućarstvo - zakład obuwniczy	

3.5 DROGERIA

balzam posle brijanja - balsam po goleniu	losion za telo - mleczko do ciała
belilo - wybielacz	maska za lice - maseczka kosmetyczna
deterdżent - proszek do prania	maskara - tusz do rzęs
deterdżent za sudove - płyn do mycia naczyń	nega - pielęgnacja
dezodorans - dezodorant	noćna krema - krem na noc
dnevna krema - krem na dzień	odstranjivač fleka - odplamiacz
drogerija - drogeria	olovka za oči - kredka do oczu
farba za kosu - farba do włosów	omekšivač - płyn zmiękczający; zmiękczac
gel za brijanje - żel do golenia	pasta za zube - pasta do zębów
gel za kosu - żel do włosów	pelene - pieluszki
gel za tuširanje - żel pod prysznic	pena za kupanje - płyn do kąpieli
hidratantna krema - krem nawilżający	piling - peeling
hranjiva krema - krem odżywczy	regenerator za kosu - odżywka do włosów
kozmetika - kosmetyki	sapun - mydło
krema nakon sunčanja - balsam po opalaniu	senka za oči - cień do oczu
krema za lice - krem do twarzy	serum - serum
krema za ruke - krem do rąk	šampon protiv peruti - szampon przeciwłupieżowy
krema za sunčanje - krem do opalania	šampon za kosu - szampon do włosów
kućna hemija - chemia gospodarcza	štapići za uši - patyczki higieniczne
kupka - płyn do kąpieli	tampon - tampon
losion posle brijanja - woda po goleniu	uložak - podpaska
losion za intimnu higijenu - płyn do higieny intymnej	vlažne maramice - chusteczki odświeżające
losion za sunčanje - mleczko do opalania	zaštitna krema - krem ochronny

3.6 POCZTA I TELEKOMUNIKACJA

adresa - adres	poštanski broj - kod pocztowy
adresirati - adresować; zaadresować	poštanski službenik - urzędnik pocztowy
alo! - halo!	poštanski žig - stempel pocztowy
aviza - awizo	poštar - listonosz
broj telefona - numer telefonu	poštar donosi poštu - listonosz przynosi pocztę
centrala - centrala	poštarica - listonoszka
dopisivati se - korespondować	poštarina - opłata pocztowa
dopuna - doładowanie	potvrda o prijemu - potwierdzenie odbioru
fiksni telefon - telefon stacjonarny	potvrda pošiljke - potwierdzenie odbioru
govornica - kabina telefoniczna	pouzeće - pobranie pocztowe
javna govornica - automat telefoniczny	preko telefona - przez telefon
koverta - koperta	preporučeno pismo - list polecony
kupiti dopunu - doładować telefon	prozvoniti - puścić sygnał
listonoša - listonosz	razaslati - rozesłać
mobilni telefon - telefon komórkowy	razglednica - pocztówka; widokówka
nalepiti marku - nakleić znaczek	slušalica - słuchawka
nazvati (koga) - zadzwonić (do kogoś)	smart telefon - smartfon
operater - operator	smartfon - smartfon
otvoreno pismo - list otwarty	telefon - telefon
paket - paczka	telefoniranje - telefonowanie
paket usluga - pakiet usług	telefonirati - telefonować
pismo - list	telefonska govornica - budka telefoniczna
poslati - wysłać; nadać	telefonska linija - linia telefoniczna
pošiljka - przesyłka	telefonska veza - połączenie telefoniczne
pošta - poczta	telefonski poziv - rozmowa telefoniczna
poštanska marka - znaczek pocztowy	telefonski razgovor - rozmowa telefoniczna
poštanski - pocztowy	za pouzećem - za pobraniem

3.7 SPRZĘT RTV I AGD

antena - antena	mobilni telefon - telefon komórkowy
aparat za brijanje - maszynka do golenia	mp3 plejer - odtwarzacz mp3
aparat za galetu - gofrownica	multiplikator - robot kuchenny
aparat za sendvič - opiekacz	pegla - żelazko
bela tehnika - artykuły gospodarstwa domowego	plinski šporet - kuchenka gazowa
blender - blender	punjač baterija - ładowarka
cediljka - wyciskarka do cytrusów	rešo - kuchenka (najczęściej gazowa)
daljinski upravljač - pilot	rezervni deo - część zamienna
displej - wyświetlacz	roštilj - grill
električni šporet - kuchenka elektryczna	sekalica - rozdrabniacz
epilator - depilator	snaga - moc
fen - suszarka do włosów	sokovnica - sokowirówka
friteza - frytkownica	sudomašina - zmywarka
frižider - lodówka	šporet - kuchenka
gril - 1. grill 2. opiekacz do kanapek	televizor - telewizor
indukcijska ploča - płyta indukcyjna	tepsija - brytfanna
indukcijski rešo - kuchenka indukcyjna	toplomer - termometr
kuhinjska vaga - waga kuchenna	toster - toster
kuhinjski aspirator - okap	usisivač - odkurzacz
mali kuhinjski aparati - drobny sprzęt kuchenny	vešmašina - pralka
mašina za meso - maszynka do mielenia mięsa	zamrzivač - zamrażarka
mikrotalasna rerma - kuchenka mikrofalowa	zvučnik - głośnik
mikser - mikser	

3.8 ARTYKUŁY BIUROWE

beležnica - notatnik	nalepnica - nalepka
bojica - kredka	olovka - ołówek
brisač mastila - wymazywacz atramentu	ovlaživač prstiju - maczałka do palców
brojačica novca - licznik pieniędzy	papir - papier
bušač za papir - dziurkacz	papirić - 1. papier 2. kartka
detektor za novac - tester pieniędzy	papirna kocka - kostka biurowa
držač - uchwyt	pečat - pieczęć
fascikla - teczka	plastifikator - laminator
flomaster - pisak; flamaster	pregradni karton - przekładka
fotokopir(-aparat) - kopiarka	rezač - strugaczka; temperówka
gumarabika - (vojev.) klej	rokovnik - organizator; terminarz
heftalica - zszywacz	samolepljiva nalepnica - naklejka
hemijska olovka - długopis	samolepljivi ugaoni umetak - kieszonkowy samoprzylepny narożnik
kalkulator - kalkulator	sekalica za papir - niszczarka
koverta - koperta	selotejp - taśma klejąca
laminator - laminator	spajalica - 1. spinacz 2. zszywka
laserski pokazivač - wskaźnik laserowy	sveska - zeszyt; brulion
lepilo - klej	šreder - niszczarka
lepljiva traka - taśma klejąca	toner - toner
marker - marker	uništivač papira - niszczarka
mastilo - atrament; tusz	vizit karta - wizytówka
mašina za koričenje - bindownica	

4. CYWILIZACJA

4.1 SPOŁECZEŃSTWO

SPOŁECZEŃSTWO - POJĘCIA OGÓLNE

besklasno društvo - społeczeństwo bezklasowe

beskućnik - bezdomny

bolesno društvo - chore społeczeństwo

dodeliti orden - przyznać order

dostojanstvo - godność

društvena odgovornost - odpowiedzialność społeczna

društvena pojava - zjawisko społeczne

društvena skupina - grupa społeczna

društvene norme - normy społeczne

društvene promene - zmiany/przemiany społeczne

društveni odnosi - stosunki społeczne

društveni položaj - pozycja społeczna

etničko čišćenje - czystka etniczna

generacija - pokolenie

globalizacija - globalizacja

govor mržnje - mowa nienawiści

građanin sveta - obywatel świata

građanska inicijativa - inicjatywa obywatelska

građanska neposlušnost - nieposłuszeństwo obywatelskie

građansko pravo - prawo obywatelskie

identitet - tożsamość

inostranstvo - zagranica

izolacija - izolacja

jednake mogućnosti - równe szanse

jednake šanse - równe szanse

jednakost - równość

kodeks časti - kodeks honorowy

krah vrednosti - upadek wartości

liberalizam - liberalizm

ljudska prava - prawa człowieka

manjinska prava - prawa mniejszości

matrijarhat - matriarchat

mentalitet - mentalność

nacionalizam - nacjonalizm

nacionalna manjina - mniejszość narodowa

odlikovati - odznaczyć

odreći se državljanstva - zrzec się obywatelstwa

opredeljenje - uprzedzenie

orden - order

ordenje - odznaczenie

otadžbina - ojczyzna

patrijarhat - patriarchat

persona non grata - persona non grata

počasni građanin - honorowy obywatel (miasta)

predrasuda - uprzedzenie

primarna grupa - grupa pierwotna

propadanje vrednota - upadek wartości

prosjak - żebrak

rasa - rasa

rasna mržnja - nienawiść rasowa

ravnopravan - równoprawny

ravnopravnost - równouprawnienie

raznolikost - różnorodność

segregacija - segregacja

simbol savremenog sveta - symbol współczesnego świata

sloboda govora - wolność słowa

socijalna politika - polityka społeczna

socijalni pritisak - presja społeczna

solidarnost - solidarność

stereotip - stereotyp

svest - świadomość

svi smo različiti - wszyscy jesteśmy różni

tabu - tabu

tabu-tema - temat tabu

ustavotvoran - ustawodawczy

Vojska spasa - Armia Zbawienia

vrednosti - wartości

zajednica - wspólnota

zapadna civilizacija - zachodnia cywilizacja

HIERARCHIA SPOŁECZNA

aristokratija - arystokracja
bezemljaš - chłop bezrolny
bojar - bojar
buržoaski - burżuazyjny
buržoazija - burżuazja
elita - elita
grof - hrabia
grofica - hrabina
hijerarhija - hierarchia
kasta - kasta
lord - lord
običan čovek - zwykły człowiek
oligarh - oligarcha
ološ - hołota; motłoch
otpadnik - wyrzutek; odmieniec; odszczepieniec
paž - paż

plava krv - błękitna krew
plemići - szlachta
podanik - poddany
podrediti (se) - podporządkować (się)
podređenost - podporządkowanie
proleter - proletariusz
prominent - prominent
prominentan - prominentny
radnička klasa - klasa robotnicza
radnik - robotnik
rulja - motłoch; hołota
srednja klasa - klasa średnia
tajkun - magnat
visoko društvo - wyższe sfery
vlastela - szlachta
vlastelinski - szlachecki

MIGRACJA

apatrid - bezpaństwowiec; apatryda
asimilacija - asymilacja
azil - azyl
azilant - azylant
dijaspora - diaspora
dođoš - przybysz; imigrant
doseljenik - imigrant
doseljevanje - imigracja
došljak - przybysz; osiedleniec
egzil - wygnanie
egzodus - eksodus
emigrant - emigrant
fiktivni brak - fikcyjne małżeństwo
imigrant - imigrant
integracija - integracja
isterati - wydalić
izbeglica - uchodźca
izbeglička kriza - kryzys migracyjny
izbeglički kamp - obóz dla uchodźców
izbeglički status - status uchodźcy
izbeglištvo - wygnanie
izgnanik - wygnaniec
ksenofobija - ksenofobia
matična država - kraj ojczysty
migraciona politika - polityka migracyjna
migrant - migrant

migrantska kriza - kryzys migracyjny
naseljenik - osadnik
nomad - nomad
obećana zemlja - ziemia obiecana
poreklo - pochodzenie
pravo na azil - prawo azylu
prognanik - wygnaniec
pružiti utočište - udzielić schronienia
put u slobodu - droga do wolności
radna migracija - migracja zawodowa
rasizam - rasizm
repatrijacija - repatriacja
selilac - koczownik
seoba - migracja; wędrówka
skitničenje - koczownictwo; włóczęgostwo
strana državljanka - cudzoziemka
stranac - cudzoziemiec
strankinja - cudzoziemka
tražilac azila - osoba wnioskująca o azyl
tuđina - zagranica
tuđinac - (rzad.) cudzoziemiec
u potrazi za boljim životom - w poszukiwaniu lepszego życia
uklopiti se - dopasować się; wkomponować się
utočište - schronienie
zahtev za azil - wniosek o azyl

DEMOGRAFIA

bejbi bum - baby boom	natalitet - liczba urodzeń
belac - biały (<i>mężczyzna białej rasy</i>)	plodnost - 1. płodność 2. dzietność
belkinja - biała (<i>kobieta białej rasy</i>)	politika jednog deteta - polityka jednego dziecka
broj stanovnika - liczba mieszkańców	politika stanovništva - polityka demograficzna
crnac - Murzyn	popis stanovništva - spis powszechny
crnkinja - Murzynka	popisivač - rachmistrz
demografija - demografia	populacija - ludność; populacja
demografska predviđanja - prognoza demograficzna	populaciona politika - polityka demograficzna
demografske promene - zmiany demograficzne	prenaseljenost - przeludnienie
depopulacija - depopulacja; wyludnienie	prirodni priraštaj - przyrost naturalny
domorodac - tubylec; autochton	raspored stanovništva - rozkład zaludnienia
domorodački - tubylczy	seosko stanovništvo - ludność wiejska
fertilitet - 1. płodność 2. dzietność	stanovništvo - ludność
geografski raspored - rozmieszczenie geograficzne	starenje stanovništva - starzenie się ludności
gradsko stanovništvo - ludność miejska	starosedelački narod - naród autochtoniczny
koncentracija stanovništva - koncentracja ludności	starosna piramida - struktura wieku
kreolac - Kreol	stopa mortaliteta - umieralność
manjina - mniejszość	stopa nataliteta - wskaźnik urodzeń; współczynnik urodzeń
mestik - Metys	stopa sklapanja braka - wskaźnik zawierania małżeństw
mortalitet - umieralność	stopa ukupnog fertiliteta - współczynnik dzietności
mulat - Mulat	
multikulturalni - wielokulturowy	
nacionalna manjina - mniejszość narodowa	

PŁEĆ

alfa mužjak - samiec alfa	promeniti pol - zmienić płeć
feministički pokret - ruch feministyczny	seksizam - seksizm
feministkinja - feministka	transrodan - transpłciowy
jači pol - płeć silniejsza	treći pol - trzecia płeć
muškarac - mężczyzna	žena - kobieta
muškost - męskość	žena zaglavljena u telu muškarca - kobieta uwięziona w ciele mężczyzny
mužjak - samiec	ženka - samica
prava žena - prawa kobiet	ženski - kobiecy
pravi muškarac - prawdziwy mężczyzna	ženskost; ženstvenost - kobiecość
promena pola - zmiana płci	

TRADYCJA

Badnje večje - Wigilia, Wieczór Wigilijny	prema starom običaju - zgodnie ze starym zwyczajem
Badnji dan - Wigilia Bożego Narodzenia	pretprazničko raspoloženje - przedświąteczna atmosfera
Božić - Boże Narodzenie	sačuvati od zaborava - ocalić od zapomnienia
božićno drvce - choinka	simbol - symbol
doček Nove godine - 1. powitanie Nowego Roku 2. Sylwester	simbolisati - symbolizować
duboko ukorenjen u tradiciji - głęboko zakorzeniony w tradycji	slaviti - świętować
kulturološki šok - szok kulturowy	Sveti Valentin - Walentynki
narodna nošnja - strój ludowy	tradicija - tradycja
negovati sećanje na... - pielęgnować pamięć o...	Uskrs - Wielkanoc
negovati tradiciju - pielęgnować tradycję	uskršnje jaje - pisanka
Noć veštica - halloween	Vaskrs - Wielkanoc
novogodišnja noć - noc sylwestrowa	vekovna tradicija - wielowiekowa tradycja
obred - obrzęd	verovanje - wierzenie
pokretni praznik - święto ruchome	Vodeni ponedeljak - Lany poniedziałekobičaj - zwyczaj
praznik - święto	zadušnice - zaduszki
prekinuti tradiciju - zerwać z tradycją	

4.2 POLITYKA

- bojkot** - bojkot
četvorogodišnji mandat - czteroletnia kadencja
čistka - czystka
dalekovida politika - dalekowzrocna polityka
demagogija - demagogia
desnica - prawica
diktatura - dyktatura
disident - dysydent
dnevni red - porządek dzienny
doneti odluku - podjąć decyzję
doneti ostavku - podać się do dymisji
doneti zakon - przyjąć uchwałę; uchwalić
donji dom parlamenta - dolna izba parlamentu
gest solidarnosti - gest solidarności
glasačka disciplina - dyscyplina głosowania
gnušanje prema politici - wstręt do polityki
ideologija - ideologia
interpelacija - interpelacja
istražni odbor - komisja śledcza
izborna funkcija - mandat przedstawicielski
izglasati - przegłosować (*ustawę*)
izveštaj odbora - sprawozdanie komisji
koalicija - koalicja
kongresmen - kongresmen
konzervativac - konserwatysta
krajnja desnica - skrajna prawica
kvorum - quorum
levica - lewica
levičar - lewicowiec; lewak
liberal - liberał
lobi - lobby
ministar - minister (*mężczyzna*)
ministar bez portfelja - minister bez teki
ministar za ekonomiju - minister gospodarki
ministarka - minister (*kobieta*)
ministarstvo - ministerstwo
ministarstvo unutrašnjih poslova - ministerstwo spraw wewnętrznych
nacionalista - nacjonalista
napredna stranka - partia postępu
naprednjak - postępowiec
napustiti sednicu - opuścić posiedzenie
neprijatelj naroda - wróg narodu
nespojivost - niepołączalność urzędów
nezavisni poslanik - poseł niezrzeszony
odlika - odznaczenie
odlikovati - odznaczyć
odluka - decyzja; uchwała; postanowienie
održati govor - wygłosić przemówienie
opozicija - opozycja
opozicionar - opozycjonista
ostavka vlade - dymisja rządu
pakt s đavolom - (przen.) pakt z diabłem
parlament - parlament
parlamentarna delegacija - delegacja parlamentarna
parlamentarna rasprava - debata parlamentarna
parlamentarna skupština - zgromadzenie parlamentarne
parlamentarni biro - prezydium parlamentarne
parlamentarni postupak - procedura parlamentarna
parlamentarno pitanje - zapytanie parlamentarne
partijski - partyjny
peticija - petycja
plan B ne postoji - plan B nie istnieje; nie ma planu B
pod pritiskom javnosti - pod presją opinii publicznej
političar - polityk
politička grupa - ugrupowanie polityczne
politička pripadnost - przynależność polityczna
politička snaga - siła polityczna
politički program - program polityczny
politički raskol - rozłam polityczny
politički stav - stanowisko polityczne
politika - polityka
populistički pokret - ruch populistyczny
poslanička naknada - dieta poselska
poslanik - poseł
poslovnik parlamenta - regulamin parlamentu
potpredsednik vlade - wiceminister
predlog za glasanje o poverenju - wniosek o wotum zaufania
predlog za izglasavanje nepoverenja - wniosek o wotum nieufności
predsednička palata - pałac prezydencki
predsednik države - prezydent
pregovarač - negocjator
premijer - premier
pristalica - zwolennik
proglašenje zakona - promulgacja ustawy
protest - protest
protestovati - protestować
radikal - radykał
radna grupa - grupa robocza
regulativa - rozporządzenie
resor - resort
rukovodstvo stranke - zarząd partii
samouprava - samorząd
sednica vlade - posiedzenie rządu
senator - senator
siva eminencija - szara eminencja
skup stranke - zjazd partii
sporazum - porozumienie
stalni odbor - komisja stała
stranka; partija - partia
sukob interesa - konflikt interesów
susret - spotkanie
štititi svoje interese - chronić swoje interesy
ustupak - ustępstwo
verbalni rat - wojna na słowa
vicepremijer - wicepremier
zagovaranje - wstawiennictwo
zagovornik - zwolennik; rzecznik (idei)
zakonodavna inicijativa - inicjatywa ustawodawcza
zamenik premijera - wicepremier
zauzeti stav - zając stanowisko

WŁADZA

- autarh** - autarcha
autarhija - autarchia
biti na vlasti - być przy władzy
državni udar - zamach stanu
izbeglička vlada - rząd na uchodźstwie
izgubiti vlast - stracić władzę
koncentracija ovlašćenja - koncentracja władzy
mandat - kadencja
neograničena moć - nieograniczona władza
oboriti vladu - obalić rząd
oformiti vladu - sformować rząd
podela vlasti - podział władzy
podriti vlast - osłabić władzę
potpuno potčinjavanje - całkowite posłuszeństwo
prelazna vlada - rząd tymczasowy
privremena vlada - rząd tymczasowy
puč - pucz
rđav vladar - zły władca; słaby władca;
 niekompetentny władca
rekonstrukcija vlade - rekonstrukcja rządu
samodržac - samowładca
samoproglašeni - samozwańczy
srušiti režim - obalić reżim
tiranija - tyrania
tiranin - tyran
tlačitelj - ciemiezca; ciemieżyciel
ugnjjetavanje - ucisk
uticaj - wpływ
većinska vlada - rząd większościowy
vlada - rząd
vlada iz senke - gabinet cieni
vladajuća koalicija - koalicja rządząca
vladajuća partija - partia rządząca
vladati - rządzić
vladavina - panowanie; rządy
vladavina terora - rządy terroru
vlastodržac - władca; samodzierżca; magnat; pan
vrh države - najwyższe władze państwa
vrh vlasti - najwyższe władze
vući konce - pociągać za sznurki
žedan moći - żądny władzy

STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

- ambasada** - ambasada
ambasador - ambasador
ambasadorka - ambasadorka
arapski svet - arabski świat
ataše - attaché
balkanski bazen - kocioł bałkański
Bela kuća - Białe Domy
bilateralna pomoć - pomoc dwustronna
bilateralni odnosi - stosunki dwustronne
bratski narod - bratni naród
diplomata - dyplomata
diplomacija - dyplomacja
diplomatska misija - misja dyplomatyczna
diplomatska struka - przedstawiciel dyplomatyczny
diplomatski imunitet - immunitet dyplomatyczny
diplomatski incident - incydent dyplomatyczny
diplomatski odnosi - stosunki dyplomatyczne
diplomatski pasoš - paszport dyplomatyczny
diplomatski protokol - protokół dyplomatyczny
diplomatsko pravo - prawo dyplomatyczne
diplomatsko predstavljanje - przedstawicielstwo
 dyplomatyczne
dvostrani sporazum - umowa dwustronna;
 porozumienie dwustronne
ekonomski sporazum - umowa gospodarcza;
 porozumienie gospodarcze
eksteritorijalnost - eksterytorialność
generalni konzul - konsul generalny
geopolitika - geopolityka
interesna sfera - strefa interesów
konzul - konsul
konzulat - konsulat
manevarski prostor - pole manewru
međunarodna konwencija - konwencja
 międzynarodowa
međunarodna zajednica - wspólnota
 międzynarodowa
međunarodni odnosi - stosunki międzynarodowe
međunarodno pravo - prawo międzynarodowe
mrtva tačka - impas
multilateralni odnosi - stosunki wielostronne
neutralnost - neutralność
plan je propao - plan zawiódł
počasni konzul - konsul honorowy
preispitati - zrewidować (*stanowisko; decyzję*)
pridružena zemlja - kraj stowarzyszony
priznati državu - uznać państwo
ratifikacija sporazuma - ratyfikacja porozumienia
samit - szczyt
sastanak na vrhu - spotkanie na szczycie
Savet bezbednosti - Rada Bezpieczeństwa
savetnik ambasadora - doradca ambasadora
saveznik - sojusznik
savezništvo - sojusz
Sjedinjene Države - Organizacja Narodów
 Zjednoczonych
spoljašnja politika - polityka zewnętrzna
sporazum o pridruživanju - umowa o
 stowarzyszeniu
status kvo - status quo
svetska sila - mocarstwo
tampon država - państwo buforowe
ultimatum - ultimatum
usvojiti rezoluciju - przyjąć rezolucję
velesila - mocarstwo
zemlja ničija - ziemia niczyja
zvanična nota - oficjalna nota
zvanična poseta - oficjalna wizyta

USTRÓJ

- anarhija** - anarchia
autonomija - autonomia
bezvlađe - anarchia
carstvo - carstwo
deliberativna demokratija - demokracja
 deliberatywna
dvostranački sistem - system dwupartyjny
fašizam - faszyzm
federacija - federacja
federalizam - federalizm
izvršna vlast - władza wykonawcza
komonvelt - wspólnota (*brytyjska*)
komunizam - komunizm
konfederalna država - państwo konfederacyjne
maoizam - maoizm
marksizam - marksizm
monokratija - monokracja
multietnička država - państwo wielonarodowe
nacionalna država - państwo narodowe
narodna demokratija - demokracja ludowa
neposredna demokratija - demokracja bezpośrednia
ovde vlada demokratija - tutaj panuje demokracja
ovlašćenja Parlamenta - kompetencje parlamentu
predsednica države - prezydent (*kobieta*)
predsednica vlade - premier (*kobieta*)
predsednički sistem - system prezydencki
predsednik države - prezydent (*mężczyzna*)
predsednik vlade - premier (*mężczyzna*)
predstavnička demokratija - demokracja
 przedstawicielska
prekopomorska teritorija - terytorium zamorskie
provincija - prowincja
samoopredeljenje - samostanowienie
savezna država - 1. państwo federalne 2. stan
sizerenstvo - zwierzchność
sudska vlast - władza sądownicza
suverenitet - niepodległość; niezależność
svetovna država - państwo laickie
unija - unia
unitarna država - państwo unitarne
ustav - konstytucja
ustavni - konstytucyjny
verska država - państwo wyznaniowe
višepartijski sistem - system wielopartyjny
vlast naroda - władza narodu; władza ludu
zakonodavna vlast - władza ustawodawcza

MONARCHIA

- abdicirati** - abdykować
abdikacija - abdykacja
car - car
carica - caryca
carstvo - carstwo
dinastija - dynastia
dvor - dwór
dvoranin - dworzanin
dvorjanin - dworzanin
grof - hrabia
grofica - hrabianka
grofija - hrabstwo
knez - książę
kneževina - księstwo
kralj - król
kraljevina - królestwo
kraljevska porodica - rodzina królewska
kraljevsko venčanje - ślub królewski
kraljevstvo - królestwo
kraljica - królowa
kruna - korona
krunidba - koronacja
krunisanje - koronacja
krunisati - koronować
krunisati - koronować
krunski princ - książę koronny
letnjikovac - letnia rezydencja
monarh - monarcha
monarhija - monarchia
odreći se prava na presto u korist... - zrzec się
 prawa do tronu na rzecz...
postati kralj - zostać królem
presto - tron
prestolonaslednik - następca tronu
pretendent na presto - pretendent do tronu
princ - książę
princeza - księżniczka
regent - regent
skiptar - berło
tron - tron
udeona kneževina - księstwo dzielnicowe; księstwo
 udzielne
ustoličenje - wyniesienie na tron; intronizacja
ustoličiti - wynieść na tron
vaše veličanstvo - Wasza wysokość
vojvoda - książę
vojvodstvo - księstwo
vojvotkinja - księżna
zakraljiti - wynieść na tron królewski
žezlo - berło
žrtva dvorskih spletki - ofiara dworskich intryg

PAŃSTWO

administrativna podela - podział administracyjny
dobiti državljanstvo - otrzymać obywatelstwo
dodeliti državljanstvo - przyznać obywatelstwo
država - państwo
država u državi - państwo w państwie
državljanin - obywatel
državljanstvo - obywatelstwo
državni praznik - święto państwowe
eksklava - eksklawa
enklava - enklawa
grb - godło
himna - hymn
identitet naroda - tożsamość narodowa
imati izlaz na more - mieć dostęp do morza
integritet države - integralność państwa
ljubav prema domovini - miłość do ojczyzny

nacionalni heroj - bohater narodowy
nacionalni identitet - tożsamość narodowa
nacionalni ponos - duma narodowa
narodni praznik - święto narodowe
narodni preporod - odrodzenie narodowe
nezavisnost - niepodległość
osvojiti nezavisnost - uzyskać niepodległość
otcepiti se - odłączyć się
otcepljenje - secesja
proglasiti nezavisnost - ogłosić niepodległość
rasparčavanje - podział; rozbiór
strani državljanin - cudzoziemiec
teritorijalne vode - wody terytorialne
teritorijalni integritet - integralność terytorialna
veštačka tvorevina - sztuczny twór
zastava - flaga

WYBORY

agitacija - agitacja
apsolutna većina - większość bezwzględna
бирач - wyborca
бирачки spisak - rejestr wyborców
бирачко право - prawo wyborcze
biralište - lokal wyborczy
Centralna izborna komisija - Centralna Komisja Wyborcza
datum izbora - data wyborów
dopunski izbori - wybory uzupełniające
drugi izborni krug - druga tura wyborów
drugi krug izbora - druga tura wyborów
glas - głos
glasačka kutija - urna wyborcza
glasački listić - karta do głosowania
glasački uzrast - wiek uprawniający do głosowania
glasačko telo - elektorat
glasanje preko punomoćnika - głosowanie per procura
glasati - głosować
izaći na izbore - pójść na wybory
izboran - wyborczy
izborna jedinica - okręg wyborczy
izborna komisija - komisja wyborcza
izborna kvota - iloraz wyborczy
izborna propaganda - propaganda wyborcza
izborna tišina - cisza wyborcza
izborni cenzus - zasada prognozy wyborczego
izborni okrug - okręg wyborczy
izgubiti na izborima - przegrać wybory
izlaznost - frekwencja
kandidat - kandydat
kandidatura - kandydatura
kvalifikovana većina - większość kwalifikowana
lokalni izbori - wybory samorządowe

međunarodni posmatrači - obserwatorzy międzynarodowi
najava kandidature - zgłoszenie kandydatury
neposredni izbori - wybory bezpośrednie
novozabrani - nowo wybrani
obavezno glasanje - głosowanie obowiązkowe
obećanje ludom radovanje - obietniczki-cacanki, a głupiemu radość
odbrojavanje do izbora - odliczanie do wyborów
održati izbore - przeprowadzić wybory
opšti izbori - wybory powszechne
osvojiti šest odstoglasova - zdobyć sześć procent głosów
parlamentarni izbori - wybory parlamentarne
plebiscit - plebiscyt
povlačenje kandidature - wycofanie kandydatury
prebrojavanje glasova - liczenie głosów
predizborna kampanja - kampania wyborcza
predizborna obećanja - obietnice wyborcze
predizborna tišina - cisza wyborcza
predsednički izbori - wybory prezydenckie
preferencijalno glasanje - głosowanie preferencyjne
preliminarni izbori - prawybyry
prevremeni izbori - przedterminowe wybory
priznati rezultate izbora - uznać wyniki wyborów
prosta većina - większość zwykła
protivkandidat - kontrkandydat
raspisati referendum - rozpisać referendum
slobodni izbori - wolne wybory
srazmerna zastupljenost - system preferencyjny
upis birača - wpis do rejestru wyborców
većinski sistem glasanja - system większościowy
volja naroda - wola narodu; wola ludu
zatvaranje birališta - zamknięcie lokali wyborczych
zemlja je podeljena - kraj jest podzielony

4.3 ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU

MEDIA - POJĘCIA OGÓLNE

autocenzura - autocenzura
cenzor - cenzor
cenzura - cenzura
cenzurisati - cenzurować
događaj - wydarzenie
dogoditi se - wydarzyć się
elektronsko izdanje - wydanie elektroniczne
građansko novinarstvo - dziennikarstwo obywatelskie
istraživački novinar - dziennikarz śledczy
istraživačko novinarstvo - dziennikarstwo śledcze
istraživanje javnog mnjenja - badanie opinii publicznej
izazvati burne reakcije - wywołać burzliwe reakcje
izveštač - korespondent
javna ličnost - osoba publiczna
javno mnjenje - opinia publiczna
komentar - komentarz
komentarisati - komentować
komentator - komentator
konferencija za medije - konferencja prasowa
masovni mediji - środki masowego przekazu; mass media
medijska hajka - nagonka medialna
medijska halabuka - szum medialny
medijska slika - wizerunek medialny
medijski linč - lincz medialny
mikrofon - mikrofon
novinar - dziennikarz
novinarka - dziennikarka
novinarstvo - dziennikarstwo
novinska agencija - agencja prasowa

oglašivač - ogłoszeniodawca
otvoreno pismo - list otwarty
ozbiljna tema - poważny temat
politička korektnost - poprawność polityczna
portparol - rzecznik prasowy
poštovati privatnost - szanować prywatność
preplata - 1. prenumerata 2. abonament
pristran - stronniczy
pristranost - stronniczość
pritisak na medije - nacisk na media
prokomentarisati - skomentować
publicista - publicysta
publicistika - publicystyka
publicitet - rozgłos
radio - radio
radio-drama - słuchowisko
redakcija - redakcja
reportaža - reportaż
reporter - reporter
sedma sila - czwarta władza (*media*)
tabloidizacija - tabloidyzacja
urednički - redakcyjny
urednik - redaktor
zaglupljivanje naroda - ogłupianie narodu
zapušiti usta - (przen.) zakneblować; zatkać usta (*uciszyć*)
zvanično saopštenje - oficjalny komunikat; oficjalne oświadczenie
žurnalist(a) - dziennikarz
žurnalistički - dziennikarski
žurnalistika - dziennikarstwo

PRASA

autorizacija - autoryzacja
broj - numer (*gazety*)
čitalac - czytelnik
članak - artykuł
dnevni list - dziennik
dnevnik - dziennik
dvobroj - podwójny numer
fotoreporter - fotoreporter
glavni urednik - redaktor naczelny
hronika - kronika kryminalna
intervju - wywiad
izlaziti - ukazywać się
kolporter - kolporter
kolumnista - felietonista
korekcija - korekta
list - gazeta
mesečnik - miesięcznik

na današnji dan - kartka z kalendarza (*rubryka*)
nedeljnik - tygodnik
novi broj - nowy numer
novine - gazeta (*codzienna*)
novine neće izaći - gazeta nie ukaże się
obavljati intervju - przeprowadzać wywiad
obaviti intervju - przeprowadzić wywiad
piskarala - pismak; gryziپیórek
pojavit se na kioscima - pojawić się w kioskach
polumesečnik - dwutygodnik
prolistati - przejrzeć; przekartkować (*gazetę; książkę*)
provladin list - prorrządowa gazeta
štampa - prasa
tabloid - tabloid
večernje novine - gazeta wieczorna (*codzienna*)
zabavnik - magazyn rozrywkowy
žuta štampa - prasa brukowa

TELEWIZJA

antena - antena	realizator - realizator
auditorijum - widownia	satelitska televizija - telewizja satelitarna
direktno prenositi - transmitować na żywo	skrivena kamera - ukryta kamera
državna televizija - telewizja publiczna	sve su zabeležile kamere - wszystko zarejestrowały kamery
entertejment kanal - kanał rozrywkowy	teletekst - teletekst
epizoda serije - odcinek serialu	televizijska stanica - stacja telewizyjna
gledalac - widz	televizijska šema - ramówka telewizyjna
gledanost - oglądalność	televizijski kanal - kanał telewizyjny
mali ekran - (przen.) mały ekran	televizijski prijemnik - odbiornik telewizyjny
odašiljač - nadajnik	televizijski toranj - wieża telewizyjna
prenos - transmisja	uživo - na żywo
prenositi - transmitować	voditelj - prezenter
prikazivanje filma - emisja filmu	voditeljica - prezenterka
programska šema - ramówka	

INFORMACJA

demanti - dementi	wiadomo
demantovati - dementować; zdementować	prema pisanju medija - jak donoszą media
dezinformacija - dezinformacja	preobilje informacija - nadmiar informacji
dobroobavešten - dobrze poinformowany	pristranost - stronniczość
ispiranje mozga - pranie mózgu	procuriti - wycieknąć (<i>o informaciji</i>)
iz prve ruke - z pierwszej ręki	propaganda - propaganda
izvor informacije - źródło informacji	propagandistički - propagandowy
konfuzne informacije - sprzeczne informacje	saopštenje - komunikat prasowy
manipulacija - manipulacja	tema dana - temat dnia
ništa novo - nic nowego	vest obišla je svet - wiadomość obiegła świat
pratiti dešavanja - śledzić wydarzenia	vesti - wiadomości
prema nezvaničnim informacijama - nieoficjalnie	

4.4 RELIGIA

anđeo - anioł	franjevac - franciszkanin
antihrist - antychryst	fratar - brat; zakonnik
apokalipsa - apokalipsa	greh - grzech
apostol - apostoł	guru - guru
arhandel - archanioł	hadžiluk - hażdż (<i>islamska pielgrzymka</i>)
Badaje večje - Wigilia	hinduizam - hinduizm
beatifikacija - beatyfikacja	hodža - khwaja
bezgrešnost - bezgrzeszność	hram - świątynia
bogobojažljivost - nabożność; pobożność	hrišćan - chrześcijanin
bogohuljenje - bluźnierstwo	hrišćanstvo - chrześcijaństwo
bogosluženje - nabożeństwo	igumanija - matka przełożona
brojanica - różaniec	islam - islam
budista - buddysta	ispoved - spowiedź
budizam - buddyzm	ispovedaonica - konfesjonał
burga - burka	ispovedati se - spowiadać się
celibat - celibat	ispovediti se - wyspowiadać się
ceremonija - ceremonia	isterivač đavola - egzorcysta
crkva - kościół	Isus - Jezus
čistilište - czyściec	jahači apokalipse - jeźdźcy apokalipsy
dominikanac - dominikanin	jaslice - szopka
duša - dusza	Jehovini svedoci - świadkowie Jehowy
đakon - opat	jeretik - heretyk
đavo - diabeł	jeromonah - hieromnich
džamija - meczet	jevandelist - ewangelista
evanđelje; jevanđelje - ewangelia	jevanđelje - ewangelia

RELIGIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

- jezuit** - jezuita
jezuitski red - zakon jezuitów
kaluđer - mnich
kaluđerica - siostra zakonna; zakonnica
kanonizacija - kanonizacja
kanonizovati - kanonizować
kanonsko pravo - prawo kanoniczne
kardinal - kardynał
katolicizam - katolicyzm
katolik - katolik
katolkinja - katoliczka
kaurin - (tur.) gjaur; niewierny
klerik - kleryk
klisar - kościelny
konklava - konklawe
kraj sveta - koniec świata
krst - chrzest
krstiti - chrzcić
krštenje - chrzest
luteran - luteranin
mantija - sutanna
misa - msza
misionar - misjonarz
moliti se - modlić się
molitva - modlitwa
monah - mnich
monahinja - 1. mniszka 2. zakonnica; siostra zakonna
mučenica - męczennica
mučenik - męczennik
mučeništvo - martyrologia
mujezin - muezzin
mula - mułła
musliman - muzułmanin
muslimanka - muzułmanka
neznaboštvo - pogaństwo
neznabožac - poganin
novajlija - nowicjusz
novajlija - nowicjuszka
Novi zavet - Nowy Testament
obrezivanje - obrzezanie
okajavanje greha - odpokutowanie za grzechy
oltar - ołtarz
opatica - siostra przełożona; (arch.) ksieni
pakao - piekło
papa - papież
papski legat - legat papieski
paroh - proboszcz
parohija - parafia
pokajanje - pokuta
pokatoličiti - nawrócić na katolicyzm
pomoliti se - pomodlić się
pop - pop
pravoslavlje - prawosławie
preći u islam - przejść na islam
prelat - prałat
propoved - kazanie
propovedati - wygłaszać kazanie
propovednik - kaznodzieja
proročanstvo - prorocstwo
prorok - prorok
protestantizam - protestantyzm
prvosveštenik - arcykapłan
raspelo - krucyfiks
raspeti - ukrzyżować
reformacija - reformacja
reinkarnacija - reinkarnacja
religija - religia
religijski simboli - symbole religijne
satanizam - satanizm
savest - sumienie
sinagoga - synagoga
skidati mantiju - zrzucić sutannę
sloboda veroispovjesti - wolność wyznania
smak sveta - koniec świata
Sotona; Satana - Szatan
sotonista; satanista - satanista
spasenje - zbawienie
Spasovdan - Święto Wniebowzięcia
Stari zavet - Stary Testament
svečanost - obrzęd; uroczystość
sveštenik - kapłan; duchowny; ksiądz
svetilište - sanktuarium
Sveto pismo - Pismo Święte
Sveto Trojstvo - Trójca Święta
šabat - szabas
šit - szyta
vaskrsenje; uskrsnuće - zmartwychwstanie
vera - wiara
vernik - wierny
verska sekta - sekta religijna
verski fanatik - fanatyk religijny
vladika - władyka
zagrobni život - życie pozagrobowe
zamonašiti se - przywdziać habit; zostać mnichem
život posle smrti - życie po śmierci

4.5 HISTORIA

- abolicija** - abolicja; zniesienie
abolicionist - abolicjonista
Antanta - Ententa
arhiv - archiwum
Atlantska povelja - Karta Atlantycka
Austro-Ugarska - Austro-Węgry
bartolomejska noć - noc św. Bartłomieja
Bečki kongres Kongres Wiedeński
biografija - biografia
Bitka naroda - bitwa narodów
borba za nezavisnost - walka o niepodległość
Čehoslovačka - Czechosłowacja
desetak - dziesięcina
destaljinizacija - destalinizacja
dokumentacija - dokumentacja
dužd - doża
februarska revolucija - rewolucja lutowa
ferman - firman
Francuska revolucija - Rewolucja Francuska
gasna komora - komora gazowa
gladijator - gladiator
gvozdena zavesa - żelazna kurtyna
hladni rat - zimna wojna
holokaust - holokaust
hroničar - kronikarz
hronika - kronika
industrijska revolucija - rewolucja przemysłowa
inkvizicija - inkwizycja
Istočna Nemačka - Niemiecka Republika Demokratyczna
istoričar - historyk
istorija - historia
istorija se ponavlja - historia się powtarza
istorijska pravda - sprawiedliwość dziejowa
istorijski - historyczny
istorijski atlas - atlas historyczny
istorijski datum - historyczna data
janjičar - janczar
kanibalizam - kanibalizm
Kijevska Rus - Ruś Kijowska
kolevka civilizacije - kolebka cywilizacji
kolonija - kolonia
kolonijalan - kolonialny
kolonijalista - kolonialista
koncentracioni logor - obóz koncentracyjny
kontrarevolucija - kontrrewolucja
kraljevati - królować
kraljević - książę
kraljevina - królestwo
kraljevski - królewski
kraljica - królowa
Krimski rat - wojna krymska
kriza na Kubi - kryzys kubański
krstaš - krzyżowiec
logaraš - więzień w obozie koncentracyjnym
logarašica - więźniarka w obozie koncentracyjnym
logoraš - więzień obozu koncentracyjnego
- Minhenski sporazum** - Układ monachijski
Mletačka Republika - Republika Wenecka
nacista - nazista
nacistički - nazistowski
Napuljsko kraljevstvo - Królestwo Neapolu
odežda - ornat; szata
Oktobarska revolucija - Rewolucja Październikowa
oktobarska revolucija - rewolucja październikowa
ostavština - dziedzictwo; spuścizna
Otomanska imperija - Imperium Osmańskie
otporaš - działacz ruchu oporu
panslavizam - panslawizm
pleme - plemię
plemenit - szlachecki
plemenski - rodowy
plemić - szlachcic
plemstvo - szlachta
pobuna - bunt
podela Poljske - rozbiór Polski
porobiti - uczynić niewolnikiem
Požarevački mir - Traktat w Pożarevacu
praviti istoriju - tworzyć historię
progon Jevreja - pogrom Żydów
promeniti tok istorije - zmienić bieg historii
Prvi balkanski rat - pierwsza wojna bałkańska
raspad - rozpad (*państwa*)
raspad Jugoslavije - rozpad Jugosławii
raspasti se - rozpaść się (*o państwie*)
rat - wojna
rat u Vijetnamu - wojna wietnamska
reformacija - reformacja
revizija istorije - rewizja historii
revolucija - rewolucja
rob - niewolnik
roba - niewola
ropstvo - niewolnictwo
savremena istorija - historia współczesna
sled događaja - bieg wydarzeń
Sovjetski Savez - Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich
stari poredak - stary porządek
Suecka kriza - kryzys sueski
sultan - sułtan
svetski rat - wojna światowa
šizma - schizma; rozłam
teret prošlosti - brzemień przeszłości
tragač za zlatom - poszukiwacz złota
Treći rajh - Trzecia Rzesza
Tridesetogodišnji rat - wojna trzydziestoletnia
ući u istoriju - przejść do historii
ući u legendu - przejść do legendy
ujedinjenje - zjednoczenie
ustanak - bunt; rebelia; powstanie
ustanik - buntownik; rebeliant; powstaniec
ustati - powstać
utvrđeno naselje - grodzisko
Varšavski pakt - Układ Warszawski

HISTORIA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

varvarim - barbarzyńca
varvarizam - barbarzyństwo
varvarski - barbarzyński
vazal - wasal
veleposed - latyfundium; latyfundia
veleposednik - obszarnik; właściciel latyfundii

Vestfalski mir - pokój westfalski
zaostavština - dziedzictwo; spuścizna
Zapadna Nemačka - Republika Federalna Niemiec
zlatna groznica - gorączka złota
životopis - życiorys

4.6 MIASTO

aerodrom - lotnisko
autoput - autostrada
avenija - aleja
biciklistička staza - ścieżka rowerowa
bioskop - kino
bolnica - szpital
bulevard - bulwar
buvlja pijaca - pchli targ
buvljak - pchli targ
crkva - kościół
čtvrť - dzielnica
čuprija - (tur.) most
deo grada - część miasta
fontana - fontanna
geto - getto
glavni grad - stolica
grad - miasto
gradić - miasteczko
gradska vreva - gwar miasta
gradski muzej - muzeum miejskie
graja - zgiełk; tumult
groblje - cmentarz
hamam - (tur.) łaźnia publiczna
juvelirnica - sklep jubilerski
kafana - kawiarnia
kafić - kawiarnia
kanal - kanał
kasaba - (rzad.) miasteczko
katedrala - katedra
klupica - ławeczka
kopirnica - punkt ksero
korzo - deptak; promenada
kuglana - kręgielnia
luka - port
mauzolej - mauzoleum
metro - metro
metropola - metropolia
most - most
mostić - mostek
nacionalni muzej - muzeum narodowe
noćni klub - klub nocny
obdanište - przedszkole
opera - opera

park - park
pas lotalica - bezpieczny pies
pešačka staza - chodnik
pešačka ulica - deptak
pešački most - kładka dla pieszych
pijaca - targ; targowisko
pozorište - teatr
predgrađe - przedmieście
prestonica - stolica
prihvatilište za beskućnike - schronisko dla bezdomnych
prihvatilište za životinje - schronisko dla zwierząt
put - droga
rasvetni stub - słup latarni
riblja pijaca - targ rybny
simbol grada - symbol miasta
slavoluk - łuk triumfalny
soliter - drapacz chmur
soliter - wieżowiec
spomen-ploča - tablica pamiątkowa
spomenik - pomnik
staklarija - zakład szklarski
stari grad - stare miasto
staro jezgro - Stare Miasto, starówka
stub mosta - filar mostu
škola - szkoła
štamparija - drukarnia
toranj - wieża
trg - rynek; plac
ulična bandera - słup uliczny
ulična sijalica - latarnia uliczna
utvrđenje - obwarowanie
varošica - miasteczko
većnica - ratusz
velegrad - wielkie miasto
viseći most - most wiszący
vodoizvorište - ujęcie wody pitnej
zabavni park - park rozrywki
zelena pijaca - targ warzywny
znanstveni muzej - muzeum nauki
zoološki vrt - ogród zoologiczny
železnički most - most kolejowy
žitelj - mieszkaniec (*miasta*)

4.7 WIEŚ

baraka - chałupa
boda - (vojv.) kiosk; budka
časma - *publiczny kran z pitną wodą*
čoban - pasterz
čumez - (tur.) kurnik
gde je đavo rekao laku noć - gdzie diabeł mówi dobranoc
kmet - chłop
kovačnica - kuźnia
marva - zwierzęta gospodarcze
međa - miedza
naseobina - osada
obor - zagroda
parče zemljišta - kawałek ziemi
pasja kućica - psia buda

poljski put - droga polna
preseliti se na selo - przeprowadzić się na wieś
selo - wieś
seljan - wieśniak
seno - siano
seoski - wiejski
sokak - (turc.) uliczka
stočna pijaca - targ bydła
strnjika - ściernisko
svi se poznaju - wszyscy się znają
šor - (pot.) ulica
vašar - festyn (*wiejski*)
vodenica - młyn; młyn wodny
zdenac - 1. studnia 2. fontanna

ROLNICTWO

ambar - spichlerz; stodoła
bačva; burad - beczka; beczułka
baviti se poljoprivredom - zajmować się rolnictwem
crnica - czarnoziem
čobanin - pasterz; pastuch
drljača - brona
đubriti - nawozić
đubrivo - nawóz
ergela - stadnina
gajbica - skrzynka (*owoców*)
gajiti stoku - hodować bydło
humus - brunatnoziem
klanje - ubój (*bydła*)
kokošinjac - kurnik
kombajn - kombajn
konjušnica - stajnia
kosa - kosa
kositi - kosić
ledina - nieużytek
letina - plon; plody; zbiory
ležati na ugaru - leżeć odłogiem
livada - łąka
mehanizacija - mechanizacja
musti - doić
njiva - pole
obiman rod - obfite plony
obrađivati zemlju - uprawiać ziemię
opala jabuka - jabłka opadowe
orati; grtati - orać
otkup - skup
otkupljivač - punkt skupu
otkupna cena - cena wykupu
padalica - jabłko opadowe
paljenje trave - wypalanie traw
paša - 1. pasza 2. wypas
pašnjak - pastwisko
pesticid - pestycyd
plantaža - plantacja
plantažer - plantator
plast sena - stóg siana

plug - pług
pokositi - skosić
polje - pole
poljoprivredno gazdinstvo - gospodarstwo rolne
posna zemlja - jałowa ziemia
prskanje - oprysk
prskati - pryskać (*owoce*)
ralo - radło
rasturivač stajnjaka - rozrzutnik obornika
ratar - chłop
rod - plon; plony
rodnost - urodzaj
sejačica - siewnik
sejati - siać
seno - siano
setva - siew
sitno gazdinstvo - drobne gospodarstwo
srp - sierp
stajnjak - obornik
svinjac - chlew
svinjokolja - świniobicie
štala - stajnia
štala za govedo - obora
šupa - szopa
traktor - traktor
traktorista - traktorzysta
ubrati - nazrywać (*owoce*)
ugar - ugór; nieużytek
uzgajanje - hodowla
uzgajatelj - hodowca
uzgajati - hodować
vinograd - winnica
voćnjak - sad
vršalica - młockarnia
zasejati - zasiać
zemljoradnik - rolnik
žetva - żniwa
žetvena sezona - sezon żniw
žitaraica - zboże
živinarnik - ferma drobiu

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

bik - byk
ćuran - indyk
gusan - gąsior
guska - gęś
jagnje - jagnię
jarac - kozioł
kokoš - kura
kokot - kogut
konj - koń
koza - koza
koza se jari - koza się cieli
krava - krowa
krmača - locha; maciora
krmica - locha; maciora
kunić - królik
ojariti se - ocielić się (*o kozie*)

ovan - baran
ovca - owca
patak - kaczor
patka - kaczka
petao - kogut
pile - kurczę
prasence - prosię; prosiak
svinja - świnia
telad - cielęta
tele - cielę
vepar - wieprz
vo - wół
ždrebac - ogier
ždrebe - źrebię
živina - drób

PSZCZELARSTWO

bagremov med - miód akacjowy
heljđin med - miód gryczany
kaduljin med - miód szalwiowy
kašičica meda - łyżeczka miodu
kestenov med - miód kasztanowy
košnica - ul
kristalizacija - krystalizacja
lavandin med - miód lawendowy
lipov med - miód lipowy
livadski med - miód wielokwiatowy
matična mleč - mleczko pszczele

med od maslačka - miód mniszkowy
pčela - pszczoła
pčelar - pszczelarz
pčelarstvo - pszczelarstwo
pčelinjak - pasieka
polen - pyłek kwiatowy
propolis - propolis
roj - rój
suncokretov med - miód słonecznikowy
vosak - воск
vrcaljka - miodarka

5. BEZPIECZEŃSTWO

5.1 PRZESTĘPCZOŚĆ

SŁUŻBY PORZĄDKOWE

komunalna policija - straż miejska
kriminalistička policija - policja kryminalna
marica - suka (*samochód policyjny*)
murija - (pot.) gliny; psy (*policja*)
murjak - (pot.) glina; gliniarz
neprobojni prsluk - kamizelka kuloodporna
pajkan - (pot.) glina; pies
pandur - (pot.) glina; gliniarz
panduracija - (pot.) policja
patrola - patrol
patrolirati - patrolować
patrolna kola - radiowóz
policajac - policjant
policajka - policjantka
policija - policja

policijska stanica - posterunek policji
policijski automobil - radiowóz
policijski čas - godzina policyjna
policijski službenik - funkcjonariusz policji
policijsko vozilo - radiowóz
pozvati pojačanje - wezwać wsparcie
presretač - (pot.) *nieoznakowany radiowóz policji drogowej*
rutinska kontrola - rutynowa kontrola
službena beleška - notatka służbowa
suzavac - gaz łzawiący
štek stan - mieszkanie operacyjne
uniforma - mundur
uspostaviti red - zaprowadzić porządek
zvati policiju - wzywać policję

PRZESTĘPCZOŚĆ - POJĘCIA OGÓLNE

afera - afera
banda - gang
bejzbol palica - kij bejzbolowy
bez povoda - bez powodu
bezakonje - bezprawie
čupati nokte - wyrywać paznokcie
dobiti policijsko obezbeđenje - dostać ochronę policji
đilkoš - (vojv.) awanturnik; zabijaka
džeparoš - kieszonkowiec
fantomka - kominiarka
fizičko nasilje - przemoc fizyczna
hajdučija - (rzad.) bandytyzm
hobotnica - ośmiornica (*mafia*)
hohšatpler - hochsztapler
imati bogat dosije - mieć bogatą kartotekę
ispad - wybryk
iz niskih pobuda - z niskich pobudek
izbila je tuča - wywiązała się bójka
izmamiti - wyłudzić
izmamljivati - wyłudzać
iživljavanje - znęcanie się
kačiti - zadzierać (z kimś)
kartel - kartel
kavgadžija - (turb.) łobuz; awanturnik; zabijaka
kriminal - przestępczość
kriminalac - kryminalista
kriminalno milje - półświatek
krimos - bandzior; przestępca; kryminalista
krupna riba - gruba ryba
krvna osveta - wendeta
kuća strave - dom grozy
kuća užasa - dom grozy
lažirati samoubistvo - upozorować samobójstwo
lopovluk - (rzad.) kradzież
ludačka košulja - kaftan bezpieczeństwa

mafijaš - gangster
mafijaški obračun - mafijne porachunki
makro - sutener; stręczyciel
maltretirati - znęcać się; maltretować
mangup - łobuz; bandzior; rozrabiaka
manguparija - łobuzeria; zbiry
manijak - 1. maniak 2. zboczeniec
maskirani napadač - zamaskowany napastnik
mere obezbeđenja - środki bezpieczeństwa
nameran - celowy; umyślny
napastvovati - napastować
nasilje - przemoc
nasrnuti - rzucić się (*na kogoś*)
nestanak - zaginięcie
nestati bez traga - zaginać bez śladu
nulta tolerancija - zero tolerancji
obistiniti pretnje - spełnić groźby
obmanut - oszukany
obmanjivač - oszust
obračun - porachunki
opasnost - niebezpieczeństwo
opljačkati banku - obrabować bank
organizovani kriminal - przestępczość zorganizowana
ortak - wspólnik; kompan
osuda - potępienie
osuditi - potępić
osveta - zemsta
osvetnik - mściciel
otmičar - porywacz
pajser - łom
pakovati cigle - (slang.) wymuszać haracz
patologija - patologia
pijun - pionek
plašiti se za bezbednost - bać się o bezpieczeństwo
plen - łup

PRZESTĘPCZOŚĆ - POJĘCIA OGÓLNE - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

pleniti - plądrować; rabować
plenjenje - rabunek; szabrowanie
pljačka banke - napad na bank
pobeći iz zemlje - uciec z kraju
pod pretnjom batinama - pod groźbą pobicia
podzemlje - półświatek
porodično nasilje - przemoc w rodzinie
poštovati zakon - przestrzegać prawa
potera - pościg
potkačiti - zaczepiać
potkupljen - przekupiony
potplaćen - przekupiony
potplaćivati - przekupywać
povratnik - recydywista
primenjivati silu - używać siły
pripadnik klana - członek klanu (*gangu*)
proganjati - stalkować
provalnik - włamywacz
psihičko nasilje - przemoc psychiczna
rat bandi - wojna gangów
razvaliti vrata - wyważyć drzwi
sav krvav - cały we krwi
seksualna robinja - niewolnica seksualna
siledžija - zbir; drab; bandzior
sitna riba - płotka
skrovište - kryjówka
slučaj - sprawa
služba za obezbeđenje - firma ochroniarska

staviti nož pod grlo - przystawić nóż do gardła
strgati lanac sa vrata - zerwać łańcuszek z szyi
sumnjivi tip - podejrzany typ; podejrzany osobnik
svađalica - awanturnik
svirepo - w bestialski sposób; w okrutny sposób
svirepost - bestialstwo
svodnik - alfons; sutener; stręczyciel
šamarati - bić; poniewierać
ščepati - złapać; dorwać
ščepati za kosu - złapać za włosy
šikanirati - szykanować
telohranitelj - ochroniarz
trgovac oružjem - handlarz bronią
u skladu sa zakonom - zgodnie z prawem
ucenjivač - szantażysta
ucenjivati - szantażować
uličar - łobuz
upotreba sile - użycie siły
uvijena pretnja - zawołowana groźba
više puta osuđivan - wielokrotnie karany
zainteresovan za masovne ubice - zafascynowany masowymi mordercami
zlikovac - złoczyńca
zločin - 1. przestępstwo 2. zbrodnia
zverokradica - kłusownik
zverstvo - okrucieństwo; bestialstwo
žrtva - ofiara

PODSTAWOWE PRZESTĘPSTWA

davanje lažnog iskaza - składanie fałszywych zeznań
davanje mita - wręczenie korzyści majątkowej
dogovaranje ishoda takmičenja - ustawianie meczów
džepna krađa - kradzież kieszonkowa
falsifikovanje novca - fałszowanie pieniędzy
iznuda - wymuszenie
kolektivno silovanje - zbiorowy gwałt
krađa - kradzież
krijumčarenje - przemyt
krivokletstvo - krzywoprzysięstwo
mito - łapówka
mučenje - torturowanie
narušavanje nepovredivosti stana - naruszenie miru domowego
nasilje u porodici - przemoc w rodzinie
nedozvoljeno nošenje oružja - nielegalne posiadanie broni
neovlašćeno držanje opojnih droga - posiadanie narkotyków
nepružanje pomoći - nieudzielenie pomocy
oštećenje tuđe stvari - uszkodzenie mienia
otmica - porwanie
pedofilija - pedofilia
poreska utaja - oszustwo podatkowe
povreda tajnosti pisma i drugih pošiljki -

naruszenie tajemnicy korespondencji
pranje novca - pranie brudnych pieniędzy
prevara - oszustwo
prevara u osiguranju - wyłudzenie odszkodowania
primanje mita - korupcja; przyjęcie łapówki
proganjanje - stalking
pronevera - sprzeniewierzenie
razbojnička krađa - kradzież rozbójnicza
razbojništvo - rozbój
rodoskvrnuće - kazirodztwo
silovanje - gwałt
sitna krađa - drobna kradzież
svodništvo - sutenerstwo
šverc droge - przemyt narkotyków
teška krađa - kradzież z włamaniem
trgovina drogom - handel narkotykami
trgovina ljudima - handel ludźmi
ucena - szantaż
učestvovanje u tuči - udział w bójce
ugrožavanje sigurnosti - groźby karalne
uništenje tuđe stvari - zniszczenie mienia
utaja - przywłaszczenie
uvreda - pomówienie; zniesławienie
zelenaštvo - lichwa
zlostavljanje - znęcanie się
zloupotreba službenog položaja - nadużycie uprawnień

STRZELANINA

čaura - łuska
držati na nišanu - trzymać na muszce
ispaliti metak upozorenja - oddać strzał ostrzegawczy
izrešetati - podziurawić jak sito
metak upozorenja - strzał ostrzegawczy
pogoditi u stomak - trafić w brzuch
pucač - strzelec
pucanj - strzał; wystrzał
pucati - strzelać

pucati u vazduh - strzelać w powietrze
pucnjava - strzelanina
pucnjava u školi - strzelanina w szkole
rupa od metka - dziura po kuli
upucati - 1. postrzelić 2. zastrzelić
ustrelna rana - rana postrzałowa
uzvratiti vatrom - odpowiedzieć ogniem
vatreno oružje - broń palna
zapucati - strzelić

ZABÓJSTWO

dvostruko ubistvo - podwójne zabójstwo
egzekutor - egzekutor
eskadron smrti - szwadron śmierci
izmasakrirati - zmasakrować
jeziv prizor - makabryczny widok
likvidacija - likwidacja
naručiti ubistvo - zlecić zabójstwo
potresti javnost - wstrząsnąć opinią publiczną

prerezati vrat - poderżnąć gardło
serijski ubica - seryjny zabójca
slučajna žrtva - przypadkowa ofiara
ubica - zabójstwo
ubistvo - zabójstwo; morderstwo
ubiti - zabić; zamordować
užasan prizor - makabryczny widok
zadaviti - udusić

ŚLEDZTWO

alibi - alibi
braniti se ćutanjem - odmówić składania zeznań
cinkariti - donosić
čvrsti dokaz - niezbity dowód
doušnik - 1. informator 2. konfident
foto-robot - rysopis
hapšenje - zatrzymanie
Institut za sudsku medicinu - Instytut Medycyny Sądowej
iskaz - zeznanie
ispitavanje - przesłuchanie
istraga - śledztwo
istraga je u toku - śledztwo jest w toku
istražitelj - śledczy
istražni sudija - *sędzia śledczy*
izjava - zeznanie
ključni svedok - kluczowy świadek
krtica - kret (*zdrajca*)
masovna potera - oblawa
mučenje - tortury
mučilica - narzędzie tortur
mučiti - torturować
nalog za hapšenje - nakaz zatrzymania
naložiti obdukciju - zarządzić sekcję zwłok
navesti na trag - naprowadzić na trop
navesti policiju na pogrešan trag - zmylić policję
obdukcija - sekcja zwłok
obrt u istrazi - przełom w śledztwie
obruč sve se više steže - (przen.) pętla coraz bardziej się zaciska
okrivljeni - podejrzany (*któremu postaviono zarzuty*)
opservacija - obserwacja

pod nerazjašnjenim okolnostima - w niewyjaśnionych okolicznościach
pokrenuti istragu - wszcząć śledztwo
poligraf - wykrywacz kłamstw
potera - pościg; poszukiwania
poternica - list gończy
poziv na saslušanje - wezwanie na przesłuchanie
prethodni postupak - postępowanie przygotowawcze
pretraživati - przeszukiwać
pretres kuće - przeszukanie domu
prikupiti dokaze - zgromadzić dowody
pritvor - areszt
priznati zločin - przyznać się do przestępstwa
racija - nalot (*np. na klub nocny*)
raspisati poternicu - wydać list gończy
saslušanje - przesłuchanie
saslušati - przesłuchać
sломiti - złamać (*kogoś*)
soba za ispitavanje - pokój przesłuchań
splet okolnosti - zbieg okoliczności
staviti lisice - założyć kajdanki
sudija za prethodni postupak - *sędzia śledczy*
sumnja - podejrzenie
uviđaj - oględziny
uzbunjivač - donosiciel
uzrok smrti - przyczyna śmierci
verzija događaja - wersja wydarzeń
veštačenje - ekspertyza
zahtev za izručenje - wniosek o ekstradycję
zamesti tragove - zatrzeć ślady
zid ćutanja - zmowa milczenia

5.2 SĄD

PRAWO KARNE - PODSTAWOWE POJĘCIA

amnestija - amnestia

delo malog značaja - czyn o niskiej szkodliwości społecznej

izvršenje krivičnog dela - popełnienie czynu karalnego

javno objavljivanje presude - podanie wyroku do publicznej wiadomości

krajnja nužda - stan wyższej konieczności

krivični postupak - postępowanie karne

krivični zakonik - kodeks karny

krivično delo - czyn karalny; przestępstwo

krivično gonjenje - ściganie

krivično zakonodavstvo - prawo karne

mera bezbednosti - środek karny

narušenje zdravlja - uszczerbek na zdrowiu

nečinjenje - zaniechanie

neuračunljivost - niepoczytalność

nužna odbrana - obrona konieczna

odgovornost - odpowiedzialność

opšta sigurnost - bezpieczeństwo publiczne

osuđivanost - karalność

podstrekač - podżegacz

podstrekavanje - podżeganie

pokušaj - usiłowanie

pomaganje - pomocnictwo

pomilovanje - ułaskawienie

pravnosnažnost - prawomocność

protivpravnost - bezprawność

saučesnik - współdziałający

saučesništvo - współudział

smanjena uračunljivost - ograniczona poczytalność

učinilac - sprawca

uračunljiv - poczytalny

zastarelost - przedawnienie

zaštita izvora informacija - ochrona źródła informacji

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

advokatska komora - izba adwokacka

apelacioni sud - sąd apelacyjny

državni pravobranilac - Rzecznik Praw Obywatelskich

Državno pravobranilaštvo - Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

ministerstvo pravde - ministerstwo sprawiedliwości

nezavisnost pravosuđa - niezawistość wymiaru sprawiedliwości

osnovni sud - sąd rejonowy

osnovno tužilaštvo - prokuratura rejonowa

pravna država - państwo prawa

predsednik suda - prezes sądu

prekršajni sud - kolegium do spraw wykroczeń

privredni sud - sąd gospodarczy (wydział gospodarczy w PL)

prvostepeni sud - sąd pierwszej instancji

sudska vlast - władza sądownicza

tužilaštvo - prokuratura

upravni sud - sąd administracyjny

Ustavni sud - Trybunał Konstytucyjny

Visoki savet sudstva - Krajowa Rada Sądownictwa

viši sud - sąd okręgowy

Vrhovni kasacioni sud - Sąd Najwyższy

PROCES

- advokat** - adwokat
bez presedana - bez precedensu
branilac - obrońca
branilac po službenoj dužnosti - obrońca z urzędu
braniti se sa slobode - odpowiadać z wolnej stopy
davati iskaz - składać zeznania; zeznawać
dokazni postupak - postępowanie dowodowe
doneti odluku - wydać wyrok; ogłosić wyrok
doneti presudu - wydać wyrok; ogłosić wyrok
dovesti pred lice pravde - doprowadzić przed oblicze sprawiedliwości
državni tužilac - prokurator; oskarżyciel
đavolji advokat - adwokat diabła
izgubiti slučaj - przegrać sprawę
kaucija - kaucja
neka sud odluči - niech sąd zdecyduje
novčano jemstvo - kaucja
obrazloženje presude - uzasadnienie wyroku
obrazložiti presudu - uzasadnić wyrok
odluka - 1. decyzja 2. wyrok
odora - toga
optuženik - oskarżony
optužni predlog - akt oskarżenia
optužnica - 1. oskarżenie 2. akt oskarżenia
osuditi - skazać
osuditi u odsustvu - skazać zaocznie
oštećeni - poszkodowany
pod zakletvom - pod przysięgą
podići optužnicu - wnieść akt oskarżenia
podignuti optužnicu - wnieść akt oskarżenia
položiti zakletvu - złożyć przysięgę
ponavljanje suđenja - ponowne rozpatrzenie sprawy
poništiti presudu - uchylić wyrok
povući optužbu - wycofać oskarżenie
poziv na sud - wezwanie do sądu
pozvati - 1. wezwać 2. powołać
pravo na pravično suđenje - prawo do sprawiedliwego procesu
pravosnažna presuda - prawomocny wyrok
pravosnažno osuđen - prawomocnie skazany
predsedavajući sudija - przewodniczący składu orzekającego
presedan - precedens
presuda - wyrok
prigovor - apelacja; odwołanie
proces - proces
psihijatrijsko veštačenje - badanie psychiatryczne
ročište - rozprawa
samosudija - jednoosobowy skład orzekający
saslušanje svedoka - przesłuchanie świadków
sprovoditi u sud - doprowadzić do sądu
sudija - sędzia
suditi - sądzić
sudnica - sala rozpraw
sudske takse - koszty sądowe
sudski - 1. sądowy 2. sądownie
sudski troškovi - koszty sądowe
sudsko veće - skład orzekający
suđenje - proces
svedočenje - zeznanie
svedok - świadek
talar - toga
tužilac - oskarżyciel
ukinuti presudu - uchylić wyrok
uložiti prigovor - wnieść apelację; wnieść odwołanie
uložiti žalbu - złożyć zażalenie
veštačenje - opinia biegłego
veštak saobraćajne struke - biegły z zakresu ruchu drogowego
zakletva - przysięga
zaštita svedoka - ochrona świadków
završna reč - mowa końcowa
žalba - 1. skarga; zażalenie 2. apelacja
žalba na presudu - odwołanie od wyroku

WINA I KARA

- imunitet** - immunitet
izreći kaznu - orzec karę
kažnjiv - karalny
krivica - wina
kriviti - winić
linčovati - linczować (ndk.); zlinczować (dk.)
lišenje slobode - pozbawienie wolności
nedodirljiv - nietykalny
nevin - niewinny
novčana kazna - kara pieniężna; grzywna
novčana kazna u dnevnim iznosima - grzywna w stawkach dziennych
odmeravanje kazne - wymiar kary
oduzimanje vozačke dozvole - odebranie prawa jazdy
olakšavajuće okolnosti - okoliczności łagodzące
oslobadajuća presuda - wyrok uniewinniający
osloboditi krivice - uniewinnić
osloboditi od kazne - odstąpić od wymierzenia kary
osloboditi optužbe - uniewinnić
osuditi - skazać
otežavajuće okolnosti - okoliczności obciążające
priznati krivicu - przyznać się do winy
proglasiti krivim - uznać winnym; uznać za winnego
proterati - wydalić
proterivanje - wydalenie
rad u javnom interesu - prace społeczne
sporazum o priznanju krivice - dobrowolne poddanie się karze
sporedna kazna - kara dodatkowa
svi su krivi osim njega - winni są wszyscy oprócz niego
ublažiti kaznu - złagodzić karę
uslovni otpust - zwolnienie warunkowe
zabrana približavanja - zakaz zbliżania się
žrtveni jarac - kozioł ofiarny

KARA ŚMIERCI

dželat - kat
egzekucija - egzekucja
električna stolica - krzesło elektryczne
giljotina - gilotyna
izvršenje smrtne kazne - wykonanie kary śmierci
katil - (tur.) kat
osuđen na smrt - skazany na śmierć
pogubljenje - egzekucja
poslednji obrok - ostatni posiłek

smrtna kazna - kara śmierci
smrtonosna injekcija - śmiertelny zastrzyk
staviti povez preko očiju - zawiązać oczy
streljački vod - pluton egzekucyjny
streljanje - rozstrzelanie
ukinuti smrtnu kaznu - znieść karę śmierci
vešala - szubienica
vešati - wieszać

5.3 SŁUŻBY SPECJALNE

agent - agent
atentat - zamach
automobil-bomba - samochód-pułapka
bezbednosna služba - służba bezpieczeństwa
bezbednosne mere - środki bezpieczeństwa
bomba - bomba
bomba kućne izrade - bomba domowej produkcji
bombaš-samoubica - zamachowiec-samobójca
borba protiv terorizma - walka z terroryzmem
bubica - pluskwa (*podsluch*)
crna lista - czarna lista
detonacija - detonacja
detonator - detonator
detonirati - zdetonować
državna tajna - tajemnica państwowa
dvostruki agent - podwójny agent
eksplodirati - eksplodować; wybuchnąć
eksplozija bombe - wybuch bomby
eksploziv - ładunek wybuchowy
infiltracija - infiltracja
izdaja - zdrada
izdajica - zdrajca
izdajnik - zdrajca
izdati - zdradzić
kod - kod
kodiran - kodowany
kontraobaveštajna agencija - kontrwywiad

obaveštajna služba - wywiad
odati - zdradzić; wydać
ometač signala - radiostacja zagłuszająca
osujetiti - udaremnić
planirati napade - planować ataki
poverljive informacije - poufne informacje
pratiti društvene mreže - monitorować portale społecznościowe
preuzeti odgovornost za napad - przyznać się do ataku
prikupljati podatke - gromadzić dane
prisluškivanje - podsłuch
prisluškivati - podsłuchiwać
prismotra - obserwacja
razneti vozilo - wysadzić pojazd
sabotaža - sabotaż
šifra - szyfr
špijun - szpieg
špijunaža - szpiegostwo
špijunska mreža - siatka szpiegowska
tajne službe - tajne służby
teror - terror
terorista - terrorysta
teroristička ćelija - komórka terrorystyczna
teroristički napad - atak terrorystyczny
teroristkinja - terrorystka
veleizdaja - zdrada ojczyzny; zdrada stanu

5.4 WIĘZIENIE

- amnestija** - amnestia
amnestirati - amnestionować; udzielić amnestii
beg - ucieczka
bekstvo - ucieczka
bodljikava žica - drut kolczasty
boravak u zatvoru - pobyt w więzieniu
čuvar - strażnik
ćelija - cela
ćuza - koza; pudło; kryminał
dobiti slobodu - wyjść na wolność
dobro vladanje - dobre sprawowanie
električna stolica - krzesło elektryczne
elektronska narukvica - obroża elektroniczna
haps - (tur.) więzienie
hapsana - (tur.) budynek więzienia
hodnik - korytarz
istražni zatvor - areszt śledczy
izaći iz zatvora - wyjść z więzienia
izlazak iz zatvora - wyjście z więzienia
izvršiti kaznu - wykonać karę
kaznena ustanova - zakład karny
kazneni zavod - zakład karny
korektivna ustanova - zakład poprawczy
kućni zatvor - areszt domowy
mardelj - (pot.) ciupa; koza
nanogica - (pot.) elektroniczna obroża
odbegli zatvorenik - zbieg
odrobijati kaznu - odsiedzieć karę
odslužiti kaznu - odsiedzieć karę
osuđenik - skazaniec
otпуст - zwolnienie
pobuna - bunt
politički zatvorenik - więzień polityczny
- poluotvoreni deo** - część półotwarta
pomilovati - ulaskawić
prebaciti u samicu - przenieść do izolatki
preaseljenost zatvora - przepełnienie więzień
prevremeni otpust - przedterminowe zwolnienie
pritvor - areszt
pritvorenik - aresztant
resocijalizacija - resocjalizacja
rešetke - kraty
robija - więzienie
robijaš - skazaniec
robijati - siedzieć w więzieniu
samica - izolatka
samuraj - (żarg.) izolatka
sloboda - wolność
slobodan vikend - przepustka (*na weekend*)
služiti kaznu - odbywać karę
spremati bekstvo - przygotowywać ucieczkę
stražar; čuvar - strażnik
stražarnica - wieża wartownicza
strpati u zatvor - wsadzić za kratki
tamnica (arch.) - więzienie; lochy
uslovni otpust - zwolnienie warunkowe
zatvor - więzienie
zatvorenica - więźniarka; skazana
zatvorenik - więzień
zatvorenik savesti - więzień sumienia
zatvorska bolnica - szpital więzienny
zatvorska kazna - kara pozbawienia wolności
zatvorska straž - straż więzienna
zatvorska ustanova - zakład karny
zatvorsko osoblje - personel więzienia

5.5 WOJSKO

armija - armia	pešak - piechur; żołnierz piechoty
artilerija - artyleria	pitomac - kadet; elew
bataljon - batalion	plaćenik - najemnik
biti na straži - pełnić wartę	podoficir - podoficer
borac - bojownik	poligon - poligon
brdska pešadija - piechota górską	potpukovnik - podpułkownik
brigada - brygada	protivvazdušna odbrana - obrona przeciwlotnicza
brigadni general - generał brygady	puk - pułk
četa - kompania	pukovnik - pułkownik
desetar - kapral	ratnica - wojowniczką
dezeter - dezeter	ratnik - wojownik
dezeterstvo - dezercja	ratoboran - wojowniczy
dezertirati - zdezerterować	regrut - rekrut
divizija - dywizja	regrutacija - pobór
divizion - dywizjon	regrutovati - 1. wstąpić do armii 2. zwerbować
dobrovoljac - ochotnik	rezervist - rezerwista
džomba - wiarus	satnija - kompania
eskadron - szwadron	skladište municije - magazyn amunicji
garnizon - garnizon	stariji vodnik - starszy sierżant
general - generał	strelište - strzelnica
generalštab - sztab generalny	streljana - strzelnica
inženjerija - wojska inżynieryjne	štab - sztab
jedinica - jednostka	tenkista - czołgista
kapetan - kapitan	trupa - oddział (wojskowy)
karaula - (turc.) posterunek	u redovima vojske - w szeregach wojska
karpal - kapral	unaprediti - awansować (<i>kogoś</i>)
kasarna - koszary	unaprediti u čin generala - awansować na (stopień) generała
komandant - dowódca	vežbe - ćwiczenia
komandos - komandos	vladine snage - siły rządowe
komandovati - dowodzić	vod - pluton
konjica - kawaleria	vodnik - plutonowy; sierżant
kopnena vojska - wojska lądowe	vojna baza - baza wojskowa
legija stranaca - legia cudzoziemska	vojna knjižica - książeczka wojskowa
major - major	vojna parada - parada wojskowa
mali zeleni ljudi - zielone ludziki	vojna policija - żandarmeria wojskowa
mladi vodnik - sierżant	vojna vežba - ćwiczenia wojskowe
mornarička pešadija - piechota morską	vojni objekt - obiekt wojskowy
obavezni vojni rok - zasadnicza służba wojskowa	vojni okrug - okręg wojskowy
obuka - szkolenie	vojni rok - służba wojskowa
odred - oddział	vojniki - żołnierze
oficir - oficer	vojska - wojsko
oružane snage - siły zbrojne	vojskovođa - dowódca (wojskowy)
oružnica - zbrojownia	zapovedati - dowodzić
paravojna jedinica - jednostka paramilitarna	zapovednički - dowódczy
pešadija - piechota	zapovednik - dowódca
pešadijski puk - pułk piechoty	zastavnik - chorąży
pešadinac - piechur; żołnierz piechoty	

MARYNARKA

admiral - admirał	podmornica - łódź podwodna
bojni brod - okręt wojenny	podmornica - łódź podwodna
flota - flota	pomorski oficir - oficer marynarki
ledolomac - lodolamacz	ratna mornarica - marynarka wojenna
minolovac - trałowiec	ratni brod - okręt wojenny
minopolagač - stawiacz min	razarač - niszczyciel
nosač aviona - lotniskowiec	

LOTNICTWO

avijacija - lotnictwo
avijatičar - lotnik
avion - samolot
bespilotna letelica - samolot bezzałogowy
bombarder - bombowiec
bombardovanje - bombardowanie
dron - dron
eskadrila - eskadra
kasetna bomba - bomba kasetowa
katapultirati se - katapultować się
lovac - myśliwiec

oboriti avion - zestrzelić samolot
presretač - myśliwiec przechwytyjący
protivvazдушna odbrana - obrona przeciwlotnicza
radar - radar
rasprskavajuća bomba - bomba odłamkowa
trening let - lot szkoleniowy
vazduhoplovstvo - lotnictwo
vazдушna opasnost - alarm przeciwlotniczy
vazdušni duel - pojedynek powietrzny
vazdušni napad - nalot

5.6 WOJNA

agresor - agresor
aneksija - aneksja
artiljerijska vatra - ostrzał artyleryjski
bezuslovna kapitulacija - bezwarunkowa kapitulacja
bitka - bitwa
bombardovanje - bombardowanie
borbe - walki
borbeni duh - duch walki
bratoubilački rat - bratobójcza wojna
ciljati (na koga? na šta?) - celować (w kogo? w co?)
dimna zavesa - zasłona dymna
dušmanin - (rzad.) wróg
geler - odłamek
građanski rat - wojna domowa
gubici - straty
hibridni rat - wojna hybrydowa
invazija - inwazja
iskrcavanje - desant
ispaliti projektil - wystrzelić pocisk; odpalić pocisk
izazvati rat - rozpętać wojnę
izbeći rat - uniknąć wojny
izviđač - zwiadowca
izviđanje - zwiad
izvršiti zadatak - wykonać zadanie
juriš - szturm; szarża
kapitulacija - kapitulacja
kolaboracija - kolaboracja
kolaboracionista - kolaborant
kolaborisati - kolaborować
komanda - 1. komenda 2. dowództwo
komandant - dowódca
komandovati - dowodzić
kontraudar - kontruderzenie
kopnena invazija - inwazja lądowa
kraj rata - koniec wojny
krvoprolieće - rozlew krwi
medalja za hrabrost - medal za odwagę
metak u čelo - kula w czoło/głowę
minsko polje - pole minowe
mirovna konferencija - konferencja pokojowa
mirovne snage - siły pokojowe
mirovne trupe - siły pokojowe
mirovni sporazum - porozumienie pokojowe
mirovni ugovor - traktat pokojowy

nabijati na kolac - nabijać na pal; wbijać na pal
namamiti u zamku - zwabić w pułapkę
napad - atak
napad iz predostrožnosti - atak prewencyjny
napadač - agresor; napastnik
napadati - atakować
napasti - zaatakować
neeksplozivna bomba - niewybuch; niewypał
neprijatelj - wróg
odnos snaga - stosunek sił
ofanziva - ofensywa
okončati rat - zakończyć wojnę
okršaj - potyczka
okupator - okupant
opsada - oblężenie
opsadno stanje - stan wyjątkowy; stan wojenny
opsedati - oblegać
oružan sukob - starcie zbrojne
oslobođenje - wyzwolenie
otpor - opór
padati kao snoplje - padać jak muchy (*o poległych*)
paljba - ogień
pasti - paść (*np. o mieście*)
plaćenik - najemnik
pobunjenik - powstaniec
pokolj civilnog stanovništva - masakra cywilów
položaj - pozycja
položiti oružje - złożyć broń
postaviti zamku - zastawić pułapkę
potopiti brod - zatopić statek
povlačenje - odwrót
povući se - wycofać się
preći u napad - przejść do ataku
predaja - poddanie się; kapitulacja
predati se - poddać się
prekid vatre - zawieszenie broni
pretnja miru - zagrożenie dla pokoju
pretrpeti gubitke - doznać strat
preventivni rat - wojna prewencyjna
prevlast na moru - panowanie na morzu; przewaga na morzu
primirje - przymierze
prosipanje krvi - rozlew krwi
protivofanziva - kontrofensywa

WOJSKO - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

pružati otpor - stawiać opór
rasformirati - rozpuścić (*armię*)
ratište - pole walki
ratna odšteta - reparacje wojenne
ratna zona - strefa działań wojennych
ratni drug - kamrad
ratni plen - łup wojenny
ratni vihor - zawierucha wojenna
ratni zarobljenik - jeńiec wojenny
ratni zločinac - zbrodniarz wojenny
ratovanje - wojna; działania wojenne
ratovati - toczyć wojnę
ratovi zvezda - gwiazdne wojny
razoružati - rozbroić
represalije - represje
rov - okop
savez - sojusz
saveznik - sojusznik
sirena za opasnost - syrena alarmowa
snajperist - snajper
srušiti avion - zestrzelić samolot

streljački vod - pluton egzekucyjny
sukob - starcie
teritorijalna ekspanzija - ekspansja terytorialna
topovska paljba - kanonada
vazdušni napad - nalot
vazdušni udar - nalot
veštačka magla - sztuczna mgła
vojna operacija - operacja wojskowa
vojna pomoć - pomoc wojskowa
vozilo je naišlo na minu - pojazd najechał na minę
začuli su se pucnji - słyhać było strzały
zadatak - zadanie
zamka - pułapka; zasadzka
zaratiti - rozpocząć wojnę; rozpętać wojnę
zarobiti - wziąć w niewolę
zarobljenički logor - obóz jeńciecki
zatočenik - jeńiec
zauzeti - zająć
zauzeti grad - zająć miasto
Ženevska konvencija - Konwencja Genewska
žestoki sukobi - gwałtowne starcia

5.7 BROŃ

amfibijsko vozilo - amfibia
antiraketni štit - tarcza antyrakietowa
arsenal - arsenał
 bacač granata - granatnik
barut - proch
bazooka - bazuka
bodež - 1. sztylet 2. bagnet
bodež - sztylet; kindżał
cev - lufa
domet - zasięg
gasni pištolj - pistolet gazowy
geler - odłamek
harpun - harpun
haubica - haubica
hemijsko oružje - broń chemiczna
hidrogenska bomba - bomba wodorowa
jurišni top - działo samobieżne
kama - sztylet
karabinjerka - sztucer
kašikara - granat
koplje - włócznia
kratež - flinta
kuršum - nabój
lafet - laweta
lanser raketa - wyrzutnia rakiet
lovac tenkova - niszczyciel czołgów
luk - łuk
mač - miecz
mačeta - maczeta
metak - kula; nabój

minobacač - moździerz
mitraljez - karabin maszynowy
naoružanje - uzbrojenie
neprobojni prsluk - kamizelka kuloodporna
novičok - nowiczok
oklop - pancerz
oklopni transporter - transporter opancerzony
oružje - broń
oružje za masovno uništavanje - broń masowego rażenia
patrona - kula; nabój
pištolj - pistolet
pračka - proca
prigušivač - tłumik
puškica - karabinek
sablja - szabla
sačmara - strzelba; śrutówka
samohodna haubica - haubica samobieżna
samohotka - działo samobieżne
samostrel - kusza
skladište oružja - magazyn broni
strela - strzała
suzavac - gaz łzawiący
tandžara - (arch.) karabin; strzelba
tanketa - tankietka
tenk - czołg
top - armata; działo
trka u naoružanju - wyścig zbrojeń
vatreno oružje - broń palna
vazдушna puška - wiatrówka

5.8 KATASTROFY I KLĘSKI ŻYWIŁOWE

akcija spasavanja - akcja ratunkowa
bilans Źrtava - bilans ofiar
broj poginulih - liczba ofiar (śmiertelnych)
brza reakcija - szybka reakcja
curenje - wyciek
curenje gasa - wyciek gazu
curiti - 1. wyciekać (*woda*) 2. ulatniać się (*gaz*)
dati se u beg - rzucić się do ucieczki
dogodila se je nesreća - doszło do wypadku
eksplozija gasa - wybuch gazu
evakuacija - ewakuacja
haos - chaos
herojski podvig - bohaterski czyn; bohaterski wyczyn
hiljade mrtvih - tysiące martwych
humanitarna pomoć - pomoc humanitarna
larma - harmider; wrzawa; zamieszanie; rwetes
lažna uzbuna - fałszywy alarm
narediti evakuaciju - zarządzić ewakuację
ne rade telefoni - nie działają telefony
nesreća - wypadek
niko nije stradao - nikt nie zginął
odseći od sveta - odciąć od świata
opustošiti - spustoszyć
osećati gas - czuć gaz
pad krova - zawalenie się dachu
panični beg - paniczna ucieczka

panika - panika
pometnja - zamęt; zamieszanie
posebna komisija - specjalna komisja
potresne slike - wstrząsające zdjęcia
pratiti situaciju - obserwować sytuację
preminuti na licu mesta - zginąć na miejscu
preminuti na putu do bolnice - umrzeć w drodze do szpitala
prinudna evakuacija - przymusowa ewakuacja
prirodna nepogoda - klęska żywiołowa
spasilačke ekipe - ekipy ratunkowe
sprečiti katastrofu - zapobiec katastrofie
spremati se za evakuaciju - przygotowywać się do ewakuacji
sreća u nesreći - szczęście w nieszczęściu
stihija - żywioł
štab za vanredne situacije - sztab kryzysowy
teška mašinerija - ciężki sprzęt
tornado - tornado
ukloniti upozorenje - odwołać ostrzeżenie
više od 700 Źrtava - ponad 700 ofiar
zadobiti teške povrede - doznać ciężkich obrażeń
zatrpala ga je zemlja - zasypała go ziemia
zavladao je haos - zapanował chaos
železnička nesreća - katastrofa kolejowa
žrtvovati svoj život - poświęcić swoje życie

WYPADEK DROGOWY

direktni sudar - zderzenie czołowe
izgubiti kontrolu nad autom - stracić panowanie nad samochodem
klizanje - poślizg
kliznuti - wpaść w poślizg
lančani sudar - karambol
naleteti (na koga) - uderzyć (w kogo, w co?)
olupina - wrak
pregaziti - przejechać
prevrnuti se - przewrócić się
prevrnuti se na krov - dachować
prevrtanje - dachowanie
saobraćajka - wypadek drogowy
saobraćajna nesreća - wypadek drogowy

saobraćajna nezgoda - wypadek drogowy
seći lim - rozcinać blachę
silina udara - siła uderzenia
sleteti s puta - wpaść z drogi
slupan auto - uszkodzony samochód
smrskati - zmiażdżyć
stravična nesreća - śmiertelny wypadek
sudar - zderzenie
tragovi kočenja - ślady hamowania
trenutak nepažnje - chwila nieuwagi
zakucati se u zid - wbić się w mur
zaspali za volanom - zasnąć za kierownicą
zgaziti - przejechać

KATASTROFA MORSKA

brodolom - katastrofa morska
brodolomac - rozbitek
brodska nesreća - katastrofa morska
čamac za spasavanje - szalupa ratunkowa
izvlačiti brod - wydobyć statek
naginjati se - przechylać się
naklon - przechylenie
nakloniti se - przechylić się
nepotopiv - niezatapialny

održati se na površini vode - utrzymać się na powierzchni wody
pomorska katastrofa - katastrofa morska
potonuo - zatopiony
potonuti - zatonać
prsluk za spasavanje - kamizelka ratunkowa
spasilački brod - statek ratunkowy
udariti u ledenu santu - uderzyć w górę lodową

KATASTROFA LOTNICZA

avionska nesreća - katastrofa lotnicza
crna kutija - czarna skrzynka
gubiti visinu - tracić wysokość
kratko nakon što je poleteo - krótko po starcie
kvar motora - awaria silnika
nestati s radara - zniknąć z radarów

KATASTROFA NUKLEARNA

Černobilj - Czarnobyl
doza zračenja - dawka promieniowania
nuklearna katastrofa - katastrofa nuklearna
oštećeni reaktor - uszkodzony reaktor
ozračiti - napromieniować
radioaktivan - radioaktywny

POWÓDŹ

brana - tama
bujica - wezbrana rzeka
džak s peskom - worek z piaskiem
ispuštanje vode - zrzut wody (*ze zbiornika*)
izlivanje - wystąpienie z koryta
klizanje zemlje - osunięcie się ziemi
klizište - osuwisko
nabujala reka - wezbrana rzeka
nasip - wał
obaloutvrda - wał

POŻAR

boriti se s vatrom - walczyć z ogniem
dimni oblak - chmura dymu
dogašivanje - dogaszanie
dogoreti - wypalić się
dojava o požaru - zgłoszenie pożaru
hidrant - hydrant
izgoreti - spłonąć
izgoreti živ - spalić się żywcem
kugla od vatre - kula ognia
lažna uzbuna - fałszywy alarm
merdevine - drabina
miris paljevine - zapach spalenizny
otrovni dim - trujący dym
paljenje strnjike - wypalanie traw
plamen - płomień; płomienie
podmetač požara - podpalacz
podmetnuti požar - podpalić
polivati vodom - polewać wodą
požar besni - pożar szaleje
požar je progutao kuću - pożar strawił dom
požar je stavljen pod kontrolu - pożar został opanowany
požar se širi - pożar rozprzestrzenia się

ostaci aviona - szczątki samolotu
pad helikoptera - katastrofa helikoptera
raspasti se u vazduhu - rozpaść się w powietrzu
srušio se je avion - rozbił się samolot
survati se u more - runąć do morza
tehnički kvar - usterka

radioaktivna para - para radioaktywna
radioaktivni oblak - chmura radioaktywna
radioaktivno curenje - radioaktywny wyciek
radioaktivnost - radioaktywność
radioaktivni otpad - odpady radioaktywne
zračenje - promieniowanie

odvodni kanal - rów melioracyjny
poplava - powódź
poplaviti - zalać
poplavljene ulice - zalane ulice
poplavni talas - fala powodziowa
potop - potop
reka se izlila iz korita - rzeka wystąpiła z brzegów
voda je odnela most - woda zerwała most
vodostaj - poziom wody

požarni - 1. pożarowy 2. przeciwpożarowy
raspaliti se - zapłonąć
razdimljavanje - oddymianie
spržiti - spalić
staviti požar pod kontrolu - opanować pożar
šumski požar - pożar lasu
tinjati - tlić się
ugasiti - ugasić
ugljenisano telo - zwęglone ciało
vatra - ogień
vatrogasac - strażak
vatrogasci - straż pożarna
vatrogasna kola - samochód strażacki
vatrogasna služba - straż pożarna
vatrogasna stanica - remiza strażacka
vatrogasni dom - remiza strażacka
zadobiti opekotine - doznać poparzeń
zagaravljen - osmolony; usmolony
zapaliti - 1. zapalić 2. podpalić
zapaljiv - łatwopalny
žeći - żarzyć się
zgarište - pogorzelisko; zgliszca

TRZĘSIENIE ZIEMI

cunami - tsunami
epicentar - epicentrum
hipocentar - hipocentrum
izvući iz ruševina - wydobyć spod gruzów
jačina zemljotresa - siła trzęsienia ziemi
naknadni potres - wstrząs wtórny
podrhtavanje - wstrząsy
podrhtavati - trząść się
razoran zemljotres - potężne trzęsienie ziemi
ruševine - gruzy

sedam stepeni na Rihterovoj skali - siedem stopni w skali Richtera
snažan zemljotres - silne trzęsienie ziemi
snažni potresi - silne wstrząsy
treslo se tlo - zatrzęsała się ziemia
upozorenje na cunami - ostrzeżenie przed tsunami
zarobljen ispod ruševina - uwięziony pod gruzami
zatresle su se zgrade - zatrzęsły się budynki
zemljotres - trzęsienie ziemi

WULKAN

erupcija - erupcja
eruptirati - wybuchnąć
izbacivati lavu - wyrzucać lawę
krater - krater
lahar - lahar
lava - lawa

otrovni gasovi - trujące gazy
pepeo - popiół
prašina - pył
stub pepela - słup popiołu
vulkan - wulkan

6. BIZNES**6.1 ADMINISTRACJA PUBLICZNA**

centar za socijalni rad - ośrodek pomocy społecznej
disciplinski postupak - postępowanie dyscyplinarne
doneti odluku - podjąć decyzję
doneti zakon - uchwalić
dotacija - dotacja; grant
dozvola - pozwolenie; zezwolenie
državni službenik - urzędnik państwowy
državno telo - organ państwowy
dvostruki aršini - podwójne standardy
elektronski potpis - podpis elektroniczny
falsifikovani ugovor - sfałszowana umowa
fondacija - fundacja
gradogradnja - urbanistyka
gradonačelnik - burmistrz
gradsko veće - rada miejska
hrpa papira - stos papierów
imati sve napismeno - mieć wszystko na piśmie
izuzetak - wyjątek
izveštaj - raport; sprawozdanie
javna nabavka - zamówienie publiczne
javni beležnik - notariusz
javni interes - interes publiczny
javni red - porządek publiczny
javni sektor - sektor publiczny
javno glasilo - biuletyn publiczny
javno savetovanje - konsultacje publiczne
komisija - komisja
kontrolisati - kontrolować
lokalna samouprava - samorząd lokalny
nadležnost - kompetencje
napraviti izuzetak - zrobić wyjątek
naredba - zarządzenie; polecenie; rozkaz
ništavan ugovor - nieważna umowa

notar - notariusz
obrazloženje - uzasadnienie
odbiti zahtev - odrzucić wniosek
odluka - decyzja
odredba - zarządzenie; postanowienie
opština - gmina
opštinski ured - urząd gminy
opštinsko veće - rada gminy
papirologija - papierologia
paušal - ryczałt
po zakonu - zgodnie z prawem; według prawa
podneti ostavku - złożyć dymisję; ustąpić ze stanowiska
pojednostaviti proces - uprościć procedurę
posebna dozvola - specjalne zezwolenie
potpis - podpis
potpisati - podpisać
poučiti - pouczyć
predlog zakona - projekt ustawy
predštampa - formularz
preduslov - warunek wstępny
preduzeti mere - przedsięwziąć środki
presecanja vrpce - przecięcie wstęgi (*uroczyste otwarcie*)
prevesti - przetłumaczyć
prevod - tłumaczenie
prevodilac - tłumacz
pristati na uslove - zgodzić się na warunki
prostorni plan - plan zagospodarowania przestrzennego
punomoć - pełnomocnictwo
punomoćje - pełnomocnictwo
punomoćnik - pełnomocnik

ADMINISTRACJA PUBLICZNA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

samoinicijativno - z własnej inicjatywy	uvesti - wprowadzić
skupština - zgromadzenie	uvid - wgląd
službeni pečat - pieczęć urzędowa	vansudska nagodba - ugoda pozasądowa
socijalni radnik - pracownik socjalny	većnik - radny
statut - statut	voditi postupak - prowadzić postępowanie
stupiti na snagu - wejść w życie	zabrana - zakaz
sudski prevodilac - tłumacz przysięgły	zadovoljavati uslove - spełniać warunki
suština stvari - sedno sprawy	zadruga - spółdzielnia
štićenik - podopieczny	zadrugar - spółdzielca
tender - przetarg	zadužbina - fundacja
tenderska dokumentacija - dokumentacja przetargowa	zahtev - wniosek
ubirač - poborca	zakašnjenje - zwłoka
udruženje - stowarzyszenie	zakazati - ustalić
ugovor o kupoprodaji - umowa kupna; umowa sprzedaży	zakon - 1. prawo 2. ustawa
upravni ugovor - umowa administracyjna	zakonodavac - prawodawca; ustawodawca
ured za patente - urząd patentowy	zakonodavni - ustawodawczy
uredba - rozporządzenie	zakonska regulativa - przepisy
uslov - warunek	zakonski predlog - projekt ustawy
ustanova - instytucja; placówka	zamenik - zastępca
usvojiti zakon - przyjąć ustawę	zapovest - polecenie
	zemljišna knjiga - księga wieczysta

6.2 PRAWO - PODSTAWOWE POJĘCIA

arbitraža - arbitraż	przepisów prawnych
autorsko pravo - prawo autorskie	pomorsko pravo - prawo morskie
bankarsko pravo - prawo bankowe	porodično pravo - prawo rodzinne
dekret - dekret	poslovna sposobnost - zdolność do czynności prawnych
donošenje zakona - uchwalenie projektu ustawy	potraživanje - roszczenie
građanski zakonik - kodeks cywilny	pravna doktrina - doktryna prawna
građansko pravo - prawo cywilne	pravna sposobnost - zdolność do prawna
imovinsko pravo - prawo rzeczowe	pravni status - status prawny
industrijska svojina - własność przemysłowa	pravo na sopstveni lik - prawo do wizerunku
intelektualna svojina - własność intelektualna	pravo trgovačkih društava - prawo o spółkach
izvori prava - źródła prawa	primat prava - nadrzędność prawa
javno privredno pravo - publiczne prawo gospodarcze	pripravnik - aplikant
kanonsko pravo - prawo kanoniczne	rupa u zakonu - luka w prawie
krivični zakonik - kodeks karny	samoregulacija - samoregulacja
međunarodno javno pravo - międzynarodowe prawo publiczne	stvarno pravo - prawo rzeczowe
međunarodno privredno pravo - międzynarodowe prawo gospodarcze	sudska praksa - orzecznictwo
načelo pravne sigurnosti - zasada pewności prawnej	trgovački zakonik - kodeks handlowy
naknada štete - odszkodowanie	trgovinsko pravo - prawo handlowe
nasledno pravo - prawo spadkowe	tužilac - powód (<i>wnoszący sprawę</i>)
običajno pravo - prawo zwyczajowe	ugovorna sposobnost - zdolność do zawierania umów
obligaciono pravo - prawo zobowiązań	upravni zakonik - kodeks administracyjny
opšte pravno načelo - ogólna zasada prawa	uredba - akt prawny
patentno pravo - prawo patentowe	ustavno pravo - prawo konstytucyjne
pojednostavljenje zakonodavstva - uproszczenie	zakonodavni postupak - procedura ustawodawcza
	zakonodavstvo - ustawodawstwo
	zaobići zakon - obejść prawo

6.3 GOSPODARKA

- Amerika je izbegla bankrot** - Ameryka uniknęła bankructwa
- bruto domaći proizvod** - produkt krajowy brutto
- ciklična nezaposlenost** - bezrobocie cykliczne
- deflacija** - deflacja
- devalvacija** - dewaluacja
- devalvirati** - dewalować
- divlja privatizacija** - dzika prywatyzacja
- dizati cene** - podnosić ceny
- društveno-ekonomski uslovi** - warunki społeczno-ekonomiczne
- državna kasa** - skarb państwa
- dužnička kriza** - kryzys zadłużenia
- ekonomska koncentracija** - koncentracja gospodarcza
- ekonomska saradnja** - współpraca gospodarcza
- ekonomska tranzicija** - transformacja gospodarki
- ekonomski liberalizam** - liberalizm gospodarczy
- ekonomski pokazatelj** - wskaźnik gospodarczy
- ekonomski prioritet** - priorytet gospodarczy
- ekonomski resursi** - zasoby gospodarcze
- ekonomsko planiranje** - planowanie gospodarcze
- evrozona** - strefa euro
- finansijska kriza** - kryzys finansowy
- finansijska pomoć** - pomoc finansowa
- hiperinflacija** - hiperinflacja
- indeks cena** - indeks cen
- industrijska zemlja** - kraj uprzemysłowiony
- inflacija** - inflacja
- infrastruktura** - infrastruktura
- intervencija na tržištu** - interwencja rynkowa
- interventna kupovina** - zakup interwencyjny
- interventna politika** - polityka interwencyjna
- izlazak iz krize** - wyjście z kryzysu
- javni dug** - dług publiczny
- javni sektor** - sektor publiczny
- kolaps ekonomije** - zapaść gospodarcza; załamanie gospodarki
- konkurentnost** - konkurencyjność
- konjunktura** - koniunktura
- kriza** - kryzys
- kriza će se reprizirati** - kryzys się powtórzy
- kupovna moć** - siła nabywcza
- monetarna unija** - unia monetarna
- monopol** - monopol
- najbogatije zemlje sveta** - najbogatsze państwa świata
- nerazvijenost** - zacofanie gospodarcze
- novi talas krize** - nowa fala kryzysu
- oligopol** - oligopol
- padati** - spadać
- paritet kupovne moći** - parytet siły nabywczej
- podizanje limita za zaduživanje** - podniesienie limitu zadłużenia
- pokazatelj** - wskaźnik
- politika razvoja** - polityka rozwojowa
- poljoprivreda** - rolnictwo
- poljoprivredna proizvodnja** - produkcja rolnicza
- potencijal za razvoj** - potencjał rozwojowy
- potrošačko poverenje** - zaufanie konsumentów
- potrošačko raspoloženje** - nastroje konsumenckie
- potrošnja** - konsumpcja
- prelazak na evro** - przejście na euro
- prepreka razvoju** - przeszkoda w rozwoju
- prirodna bogatstva** - zasoby naturalne
- privatni sektor** - sektor prywatny
- privreda** - gospodarka
- privredna komora** - izba gospodarcza
- privredna obnova** - odbudowa gospodarcza
- privredna stabilizacija** - stabilizacja gospodarcza
- privredni ciklus** - cykl gospodarczy
- privredni oporavak** - ożywienie gospodarki
- privredni rast** - wzrost gospodarczy
- privredni razvoj** - rozwój gospodarczy
- procvat** - rozwój; rozkwit; boom
- protekcjonizam** - protekcjonizm
- rasti** - rosnąć
- razvijena zemlja** - kraj rozwinięty
- recesija** - recesja
- rejting** - rating
- repriza krize** - powtórka kryzysu
- siva ekonomija** - szara strefa
- stambene potrebe** - potrzeby mieszkaniowe
- statistika** - statystyka
- strukturna politika** - polityka strukturalna
- svet je otišao napred** - świat poszedł do przodu
- tercijarni sektor** - sektor trzeci
- transparentnost** - przejrzystość
- trgovinska komora** - izba handlowa
- tržišna ekonomija** - gospodarka rynkowa
- tržište nekretnina** - rynek nieruchomości
- učvrstiti valutu** - umocnić walutę
- uravnotežen razvoj** - zrównoważony rozwój
- zajednička valuta** - wspólna waluta
- zaobilaziti sankcije** - omijać sankcje
- zaštita konkurencije** - ochrona konkurencji
- zaštita tržišta** - ochrona rynku
- zemljišna politika** - polityka gruntowa
- zlatne rezerve** - rezerwy złota
- zona evra** - strefa euro
- zvanična statistika** - oficjalna statystyka

6.4 FINANSE OSOBISTE

- bacati novac kroz prozor** - wyrzucać pieniądze w błoto
- cicija** - skąpiec
- cicijašiti** - skąpić; żałować
- cicijašluk** - 1. skąpstwo (*cecha*) 2. skąpiradło (*człowiek*)
- ček** - czek
- čuvati novac u slamarici** - (przen.) trzymać pieniądze w skarpetce
- darežljiv** - szczodry
- darežljivost** - szczodrość
- darodavca** - ofiarodawca
- debljina novčanika** - grubość portfela
- deficit** - deficyt
- dobrobit** - dobro; dobrobyt
- doplata** - dopłata; opłata dodatkowa
- doplatak** - zasiłek
- džeparac** - kieszonkowiec
- finansijska pomoć** - pomoc finansowa
- finansijska situacija** - sytuacja finansowa
- finansijsko tržište** - rynek finansowy
- franak će ojačati** - frank/kurs franka pójdzie do góry
- imati ušteđevinu** - mieć oszczędności
- invalidska penzija** - renta
- investicioni fond** - fundusz inwestycyjny
- investirati** - inwestować
- izdaci** - wydatki
- izdržavaju me roditelji** - utrzymują mnie rodzice
- izdvojiti** - wydać
- izvor zarade** - źródło zarobku
- jurnjava za novcem** - pogoń za pieniędzmi
- kap u moru** - kropla w morzu potrzeb
- kasica prasica** - świnka skarbonka
- keš** - gotówka
- kovati novac** - bić pieniądze
- kovnica** - mennica
- kriptovaluta** - kryptowaluta
- krupan novac** - wysokie nominały
- kućni budžet** - budżet domowy
- likvidnost** - płynność finansowa
- menica** - weksel
- metalni novac** - bilon
- nacionalna penzija** - emerytura specjalna
- naknada za nezaposlene** - zasiłek dla bezrobotnych
- nije sve u parama** - pieniądze to nie wszystko
- novac** - pieniądze
- novčanica** - banknot
- odlazak u penziju** - przejście na emeryturę
- odvajati pare** - odkładać pieniądze
- osiguranje** - ubezpieczenie
- otkud mi pare za...** - skąd wezmę pieniądze na...
- para je sve manje** - jest coraz mniej pieniędzy
- pare** - pieniądze
- parica** - pieniążek
- penzija** - emerytura
- penzijsko osiguranje** - ubezpieczenie emerytalne
- penzioner** - emeryt
- penzionisanje** - przejście na emeryturę
- plaćanje unapred** - przedpłata
- platežno sredstvo** - środek płatniczy
- popriličan novac** - duże pieniądze
- porodični budžet** - budżet rodzinny
- potrošiti mnogo novca** - wydać dużo pieniędzy
- pozamašna suma** - ładna suma; okrągła suma
- primanje** - dochód
- prinudna štednja** - oszczędności przymusowe
- račun** - rachunek
- rashod** - wydatek
- rasipan** - rozrzutny
- rasipati novac** - roztrwonić pieniądze
- sastavljati kraj s krajem** - wiązać koniec z końcem
- sitan novac** - drobne
- skupljati novac** - zbierać pieniądze
- socijalna pomoć** - pomoc społeczna
- socijalni rad** - opieka społeczna
- sredstvo plaćanja** - środek płatniczy
- staviti sa strane** - odłożyć (pieniądze)
- stegnuti remen** - zacisnąć pasa
- svi vide samo novac** - wszyscy widzą tylko pieniądze
- škrtica** - sknera
- štampani novčanice** - drukować banknoty
- štediti** - oszczędzać (*zbierać pieniądze*)
- štedna knjižica** - książeczka oszczędnościowa
- štednja** - oszczędność
- trošiti novac** - wydawać pieniądze
- troškovnik** - koszty; wydatki; zestawienie wydatków
- tržište novca** - rynek pieniężny
- tvrdičluk** - 1. skąpstwo (*cecha*) 2. skąpiec (*człowiek*)
- unovčiti** - spieniężyć
- upravljanje novcem** - zarządzanie pieniędzmi
- uslovi plaćanja** - warunki płatności
- ušteda** - oszczędność
- uštedevina** - oszczędności
- utrošiti** - wydać
- višak novca** - nadwyżka pieniędzy
- vrtoглаva suma** - zawrotna suma
- za crne dane** - na czarną godzinę
- zalog** - depozyt; zaliczka
- zameniti novac** - wymienić pieniądze

BIEDA I BOGACTWO

- bankrot** - 1. bankrut 2. bankructwo
bankroter - bankrut
bankrotirati - bankrutować; zbankrutować
beskućnik - bezdomny
beskućništvo - bezdomność
besparica - brak pieniędzy
bez dinara u džepu - bez grosza w kieszeni
biti bez stalnih prihoda - nie mieć stałych dochodów
biti vrlo bogat - być bardzo bogatym
bogataš - bogacz
finansijske poteškoće - kłopoty finansowe
imati puno novca - mieć mnóstwo pieniędzy
imućan - majątny
izdržavati se od socijalne pomoći - utrzymywać się z zasiłków
izobilje - dostatek; bogactwo
jaz između bogatih i siromašnih - przepaść między bogatymi a biednymi
krajnja beda - skrajne ubóstwo
loša strana bogatstva - zła strona bogactwa
luksuz - luksus
milijarder - miliarder
- milostina** - jałmużna
miljoner - milioner
narodna kuhinja - 1. bank żywności 2. stołówka dla ubogich
nemaština - bieda; nędza
obogatiti se - wzbogacić się
osiromašenje - zubożenie
oskudica - bieda; nędza; brak środków do życia
proglasiti bankrot - ogłosić bankructwo
raj za bogate - raj dla bogatych
raskoš - luksus; zbytek
siromašan kao crkveni miš - biedny jak mysz kościelna
siromašiti - biednieć
siromaštvo - bieda; ubóstwo
skorojević - parweniusz; dorobkiewicz
spavati na novcu - spać na pieniądzach
stopa siromaštva - stopa ubóstwa
švorc - splukany; bez pieniędzy
u dobrotvorne svrhe - na cele charytatywne
živeti kao kraljica - żyć jak królowa
život na visokoj nozi - życie na wysokiej stopie

DŁUG

- dati u zalog** - dać w zastaw
dug - dług
dug iznosi... - dług wynosi...
dug raste - dług rośnie
dužnik - dłużnik
jemac - żyrant; poręczyciel
kamatnik - lichwiarz
lihvar - lichwiarz
odužiti - oddłużyć
oprostiti dug - umorzyć dług
otpis duga - umorzenie długu
otpis dugova - umorzenie długów
otpisati dug - umorzyć dług
poverilac - wierzyciel
problem s otplatom kredita - problem ze spłatą kredytu
- sudski izvršitelj** - komornik
ukupan dug - łączny dług
uterivač dugova - windykator długów
zaduženost - zadłużenie
zaduženje - zadłużenie
zadužiti se - zadłużyć się
zaduživati se - zadłużać się
zajam - pożyczka
zajmodavac - pożyczkodawca; wierzyciel
zalagaonica - lombard
založiti stvari - zastawić rzeczy
zapasti u dugove - pograżyć się w długach
zatezna kamata - odsetki za zwłokę
zelenaš - lichwiarz
zelenaške kamate - lichwiarskie odsetki
zelenaštvo - lichwa

6.5 BANKOWOŚĆ

- banka** - bank
banka za razvoj - bank rozwoju
bankar - bankier
bankarska politika - polityka bankowa
bankarska tajna - tajemnica bankowa
bankarski depozit - depozyt bankowy
bankarski troškovi - koszty bankowe
bankarsko pravo - prawo bankowe
bankarstvo - bankowość
bankomat - bankomat
beskamatni kredit - kredyt nieoprocentowany
blokada računa - blokada konta
centralna banka - bank centralny
debitna kartica - karta debetowa
devizno tržište - rynek dewizowy
dogovor o zameni - swap
doznaka - przekaz; przelew
dugoročni kredit - kredyt długoterminowy
elektronski novac - pieniądze elektroniczny
elektronsko bankarstvo - bankowość elektroniczna
Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj - Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
Evropska centralna banka - Europejski Bank Centralny
Evropska investiciona banka - Europejski Bank Inwestycyjny
finansijska institucija - instytucja finansowa
finansijske usluge - usługi finansowe
finansijski instrument - instrument finansowy
finansijsko tržište - rynek finansowy
hipotekarna banka - bank hipoteczny
investiciona banka - bank inwestycyjny
investicioni kredit - kredyt inwestycyjny
isplatiti kredit - spłacić kredyt
izvod sa računa - wyciąg z konta
izvozni kredit - kredyt eksportowy
kamatna marža - marża odsetkowa
kamatna stopa - stopa procentowa
- kamatni rizik** - ryzyko stopy procentowej
komercijalna banka - bank handlowy
kontrola likvidnosti - kontrola płynności finansowej
kratkoročni kredit - kredyt krótkoterminowy
kredit za nekretnine - kredyt mieszkaniowy
kreditna kartica - karta kredytowa
kreditna linija - linia kredytowa
kreditna ustanova - instytucja kredytowa
kupovina na kredit - kupno na kredyt
međubankarsko tržište - rynek międzybankowy
Međunarodni monetarni fond - Międzynarodowy Fundusz Walutowy
mikro kredit - mikro kredyt
nalog za plaćanje - zlecenie zapłaty
odobriti transakciju - zatwierdzić transakcję
održavanje računa - prowadzenie konta
omladinski račun - konto młodzieżowe
oroćenje - oprocentowanie
ovlašćenje - pełnomocnictwo
platna kartica - karta płatnicza
potrošački kredit - kredyt konsumencki
račun u blokadi - zablokowane konto
srednjoročni kredit - kredyt średnioterminowy
stambeni kredit - kredyt mieszkaniowy
stanje na računu - stan konta
Svetska banka - Bank Światowy
špekulativni kapital - kapitał spekulacyjny
štedionica - kasa oszczędnościowa
štednja - 1. oszczędność 2. lokata
tekući račun - rachunek bieżący
trajni nalog - zlecenie stałe
transakcijski nalog - przekaz bankowy
uplatiti novac na račun - wpłacić pieniądze na konto
uvozni kredit - kredyt importowy
vođenje računa - prowadzenie konta
zadružna banka - bank spółdzielczy
zemljišna banka - bank ziemski

PODSTAWOWE WALUTY

- afgan** - afgan
denar - denar
dinar - dinar
dolar - dolar
dong - dong
evro - euro
forinta - forint
franak - frank
funta sterlinga - funt szterling
jen - jen
konvertibilna marka - marka transferowa
kruna - korona
lari - lari
lej - lej
lek - lek
lev - lew
lira - lir
- manat** - manat
ngultrum - ngultrum
pezos - peso
pula - pula
rand - rand
real - real
rijal - rial
rublja - rubel
rupija - rupia
som - som
šekel - szekel
šiling - szyling
taka - taka
valuta - waluta
von - won
zlot - złoty

6.6 GIEŁDA

akcija - akcja	inwestycyjny
akcioni fond - fundusz akcji	pad akcija - spadek (cen) akcji
balansirani fond - fundusz zrównoważony	portfolio - portfel
berza - giełda	povećan rizik - zwiększone ryzyko
berzanski indeks - indeks giełdowy	previranja na tržištima - zawirowania na rynkach
bikovo tržište - rynek byka, hossa	promet - obrót
broker - makler	rizik - ryzyko
brokerska kuća - dom maklerski	robna berza - giełda towarowa
crni utorak - czarny wtorek	smanjeni rizik - zmniejszone ryzyko
deonica - akcja	spekulacija - spekulacja
hartija od vrednosti - papier wartościowy	spekulisati - spekulować
investitor - inwestor	strategija - strategia
izgubiti 20 odsto vrednosti - stracić 20 procent wartości	trgovanje - sesja
Komisija za Hartije od Vrednosti - Komisja Papierów Wartościowych	tržište kapitala - rynek kapitałowy
krah berze - krach na giełdzie	tržište medveda - rynek niedźwiedzia; bessa
obveznica - obligacja	tržište obveznica - rynek obligacji
obveznički fond - fundusz obligacji	ulagati - inwestować
oštar pad - gwałtowny spadek	unca zlata - uncja złota
otvoreni investicioni fond - otwarty fundusz	zlato - złoto
	žestok pad - gwałtowny spadek

6.7 HANDEL

aneks ugovora - aneks do umowy	odobrenje trga - certyfikacja
antidampinško zakonodavstvo - ustawodawstwo antydumpingowe	ograničenje uvoza - ograniczenia importowe
asortiman - asortyment	organizacija tržišta - organizacja rynku
bescarinski - bezcłowy	oznaka kvaliteta - znak jakości
carina - cło	oznaka porekla - oznaczenie pochodzenia
carinik - celnik	pokretna trgovina - handel obwoźny
carinska kvota - kontyngent celny	ponuda - 1. podaż 2. oferta
carinska politika - polityka celna	ponuda koja se ne odbija - oferta nie do odrzucenia
carinski - celny	potražnja - popyt
carinski sporazum - umowa celna	potrošač - konsument
crno tržište - czarny rynek	preraspodela - dystrybucja
damping - dumping	prodaja - sprzedaż
diskontni lanac - sieć dyskontów	prodavnica - sklep
dobavljač - dostawca	proizvođačka grupacija - grupa producencka
domaće tržište - rynek wewnętrzny	promet - obrót
doplatiti - dopłacić	promet robe - obrót towarów
evro-tržište - eurorynek	proširenje tržišta - poszerzanie rynku
inostrano tržište - rynek zagraniczny	roba - towar
istovar - wyładunek	robna razmena - wymiana towarowa
istovariti - wyładować	rok plaćanja - termin płatności
izvoz - eksport	sloboda kretanja robe - swobodny przepływ towarów
izvoznik - eksporter	slobodno tržište - wolny rynek
jedinstveno tržište - rynek jednolity	snaždevač - 1. usługodawca 2. firma zaopatrująca
kartelni sporazum - porozumienie kartelowe	snaždevanje - zaopatrzenie
količinsko ograničenje - ograniczenie ilościowe	standard utrživosti - norma handlowa
kupoprodajni ugovor - umowa kupna-sprzedaży	transakcija - transakcja
kupovina - kupno	trgovački put - szlak handlowy
liberalizacija tržišta - liberalizacja rynku	trgovinska politika - polityka handlowa
maloprodaja - handel detaliczny; sprzedaż detaliczna	trgovinski lanac - sieć handlowa
međunarodno tržište - rynek międzynarodowy	trgovinski propisi - przepisy handlowe
neispravan proizvod - produkt wybrakowany	trgovska marka - znak towarowy
odgovornost proizvođača - odpowiedzialność producenta	tržišna cena - cena rynkowa
	tržišna vrednost - wartość rynkowa
	tržišni udeo - udział w rynku

HANDEL - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

ugovor - umowa
usluga - usługa
uvoz - import
uvoziti - importować

veletrgovac - hurtownik
zajedničko tržište - wspólny rynek
zaštita konkurencije - ochrona konkurencji
zona slobodne trgovine - strefa wolnego handlu

6.8 PRACA

bolovanje - chorobowe
dati otkaz - zwolnić
dirinčiti - harować
dvosmenski rad - praca na dwie zmiany
imati pune ruke posla - mieć pełne ręce roboty
Inspektorat za rad - Inspekcja Pracy
iscrpljen - wyczerpany
iscrpljenost - wyczerpanie
iskustvo - doświadczenie
izgubiti posao - stracić pracę
izrabljivač - wyzyskiwacz
izrabljivanje - wyzysk
izrabljivati - wyzyskiwać
javiti se na oglas - odpowiedzieć na ogłoszenie
kancelarijski posao - praca biurowa
kolektivni otkaz - zwolnienie grupowe
kolektivni ugovor - układ zbiorowy
kopanje rovova - kopanie rowów
kvalifikovani radnik - pracownik wykwalifikowany
lovac na talente - łowca talentów
mladi radnik - pracownik młodociany
motivacija - motywacja
naći posao - znaleźć pracę
nadničar - pracownik godzinowy; pracownik dniówkowy
nadređeni - zwierzchnik; przełożony
napredovanje - awans
napustiti posao - rzucić pracę
neplaćeno odsustvo - urlop bezpłatny
neprekidan rad - nieprzerwana praca
neradna nedelja - wolna niedziela
nesposoban za rad - niezdolny do pracy
nezainteresovanost za rad - brak zainteresowania pracą
nezaposlenost - bezrobocie
nikada nije radio - nigdy nie pracował
novajlija - żółtodziób
obavljati profesiju - wykonywać pracę/zawód
obučiti - wyszkolić; przeszkolić
oglas za posao - ogłoszenie o pracę
opis posla - opis pracy
organizacija radnog vremena - organizacja czasu pracy
oruđe za rad - narzędzie pracy
otkaz - zwolnienie; wypowiedzenie
otkazni rok - termin wypowiedzenia
otpremna - odprawa
otpuštati radnike - zwalniać pracowników
otvarati nova radna mesta - otwierać nowe miejsca pracy
pauza - przerwa

politika zapošljavanja - polityka zatrudnienia
ponuda za posao - oferta pracy
popodnevna smena - popołudniowa zmiana
poraditi - popracować
porodiljsko - urlop macierzyński
porodiljsko odsustvo - urlop macierzyński
posao - praca
posao iz snova - praca marzeń
poslodavac - pracodawca
poslovni život - życie zawodowe
povreda radne discipline - naruszenie dyscypliny pracy
povremeno zaposlenje - praca dorywcza
prava radnika - prawa pracowników
praznik rada - święto pracy
prekvalifikacija - przekwalifikowanie
pretpostavljen - zwierzchnik; przełożony
privatnik - prywaciarz
profesionalna obuka - szkolenie zawodowe
promeniti posao - zmienić pracę
pronaći posao - znaleźć pracę
puno radno vreme - pełny etat
rad - praca (*czynność*)
rad kod kuće - praca zdalna
rad na daljinu - praca zdalna
raditi - pracować
raditi na crno - pracować na czarno
radna dozvola - pozwolenie na pracę
radna migracija - migracja pracownicza
radna nedelja/sedmica - tydzień pracy
radna nesposobnost - niezdolność do pracy
radna snaga - siła robocza
radni odnos - stosunek pracy
radni staž - staż pracy
radnik - pracownik
radnik sa invaliditetom - pracownik niepełnosprawny
radno iskustvo - doświadczenie zawodowe
radno mesto - miejsce pracy
radno odelo - odzież robocza
radno pravo - prawo pracy
radno vreme - czas pracy; godziny pracy
radoholik - pracoholik
samozaposlenje - samozatrudnienie
sezonski radnik - pracownik sezonowy
sezonsko zaposlenje - praca sezonowa
skraćeno radno vreme - ćwierć/pół etatu
skrivena nezaposlenost - bezrobocie ukryte
socijalno osiguranje - ubezpieczenie społeczne
sposobnost - umiejętność
stalan posao - stałe zatrudnienie; stała praca
stopa nezaposlenosti - stopa bezrobocia

PRACA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

stručna sprema - kwalifikacje zawodowe
šegrt - czeladnik; uczeń; praktykant
truditi se - starać się
tržište rada - rynek pracy
ugovor o radu - umowa o pracę
ulizivati se - podlizywać się
uslovi rada - warunki pracy

volonter - wolontariusz
vršiti pritisak - wywierać presję
zakonik o radu - kodeks pracy; prawo pracy
zanat - rzemiosło
zapošljavanje preko veze - zatrudnianie po znajomości
zdravstveno osiguranje - ubezpieczenie zdrowotne

ZAROBEK

dečji dodatak - dodatek na dziecko
dnevnica - dniówka
doprinos za socijalno osiguranje - składka na ubezpieczenie społeczne
honorar - honorarium
laka zarada - łatwy zarobek
malo plaćen - słabo opłacany
minimalac - pensja minimalna
neplaćeni rad - praca bez wynagrodzenia
odbitak na izvoru - potrącenie z wynagrodzenia
plata - płaca; pensja

plata prema učinku - płaca akordowa
povećanje plata - podwyżka płac
povišica - podwyżka
satnica - stawka godzinowa
tačan iznos - dokładna kwota
trinaesta plata - trzynasta pensja
zamrzavanje plata - zamrożenie płac
zaostala plata - niewypłacona pensja
zarada - zarobek
zaraditi - zarobić
zaraditi velike pare - zarobić wielkie pieniądze

STRAJK

blokada puteva - blokada dróg
loši uslovi za rad - złe warunki pracy
najaviti štrajk - zapowiedzieć strajk
obustaviti štrajk - wstrzymać strajk
predsednik sindikata - prezes związku zawodowego
sindikalac - związkowiec
sindikat - związek zawodowy
spisak zahteva - lista żądań
štrajk - strajk
štrajk glađu - głodówka

štrajk upozorenja - strajk ostrzegawczy
štrajkač - strajkujący
štrajkbreher - łamistrajk
transparent - transparent
u znak protesta - na znak protestu
uzeti slobodan dan - wziąć wolny dzień
zastupati interese radnika - reprezentować interesy pracowników
zaustaviti proizvodnju - wstrzymać produkcję

ZAWODY

- arhitekt** - architekt
automehaničar - mechanik samochodowy
barmen - barman
barmenka - barmanka
bibliotekar - bibliotekarz
bravar - ślusarz
carinik - celnik
časovničar - zegarmistrz
čistač - zamiatacz; sprzątac
čistač cipela - pucybut
čistačica - sprzątaczk
čurčija - (tur.) kuśnierza
dimničar - kominiarz
dizaličar - operator dźwigu
domar - woźny; konserwator; dozorca; (pot.) cieć
drvoseča - drwal
državni službenik - urzędnik państwowy
električar - elektryk
fizičar - fizyk
fizioterapeut - fizjoterapeuta
fotograf - fotograf
frilenser - freelancer; wolny strzelec
geograf - geograf
geolog - geolog
geometar - geodeta
glumac - aktor
glumica - aktorka
hemičar - chemik
inženjer - inżynier
istoričar - historyk
istraživač - badacz
izučiti se za mehaničara - zdobyć zawód mechanika
javni službenik - funkcjonariusz publiczny
kasapin - (tur.) rzeźnik
klesar - kamieniarz
ključar - klucznik
knjigovezac - introligator
konobar - kelner
konobarica - kelnerka
kozmetičarka - kosmetyczka
kožar - kuśnierz
krznar - kuśnierz
kuvar - kucharz
kuvarica - kucharka
lakej - lokaj
lakirer - lakiernik
lekar - lekarz
limar - blacharz
magacioner - magazynier
medicinska sestra - pielęgniarka
mlinar - młynarz
moler; moleraj - malarz (*pokojów*)
naučnik - naukowiec
notar - notariusz
novinar - dziennikarz
odžačar - (tur.) kominiarz
pekar - piekarz
pevač - śpiewak
pevačica - śpiewaczka
po struci ekonomista - z zawodu ekonomista
policajac - policjant
policajka - policjantka
političar - polityk
poljoprivrednik - rolnik
pomoćni radnik - pomocnik
portir - portier
poslastičar - cukiernik
prevodilac - tłumacz
prodavač - sprzedawca
prodavačica - sprzedawczyni
profesija budućnosti - zawód przyszłości
programer - programista
putar - drogowiec
repcionar - recepcjonista
repcionarka - recepcjonistka
reporter - reporter
rudar - górnik
sekretarica - sekretarka
skladištar - magazynier
sladoledar - lodziarz
slikar - malarz (obrazów)
slovošlagač - zecer
sobarica - pokojówka
staklovezac - szklarz
stolar - stolarz
sudija - sędzia
švalja - szwaczka
taksista - taksówkarz
tapacirer - tapicer
taracar - brukarz
terzija - (tur.) krawiec
tetkica - (pot.) sprzątaczk; dozorczyń
tokar - tokarz
učitelj - nauczyciel
učiteljica - nauczycielka
umetnik - artysta
uterivač dugova - windykator długów
varilac - spawacz
vatrogasac - strażak
veterinar - weterynarz
vodoinstalater - hydraulik
vojnijk - żołnierz
vozač - kierowca
vrtlar - ogrodnik
zidar - murarz
zubar - dentysta

6.9 PRZEDSIĘBIORSTWO

<p>akcyjny kapitał - kapitał akcyjny akcjonarsko društvo - spółka akcyjna analiza tržišta - analiza rynku biznis cveta - interes kwitnie biznis plan - biznesplan dividenda - dywidenda dobit - zysk dokumentacija - dokumentacja društvo kapitala - spółka kapitałowa društvo s ograničenom odgovornošću - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością društvo-kći - spółka-córka; przedsiębiorstwo zależne fizičko lice - osoba fizyczna gubitak - strata imovina preduzeća - majątek przedsiębiorstwa investitor; ulagač - inwestor izvršni direktor - dyrektor wykonawczy javna ponuda za preuzimanje preduzeća - publiczna oferta przejęcia kadrovska politika - polityka kadrowa kapital - kapitał kofinansirati - współfinansować komanditno društvo - spółka komandytowa komerc - komercja komercijalan - komercyjny konzorcijum - konsorcjum mali akcionar - drobny akcjonariusz mali poduzetnik - drobny przedsiębiorca multinacionalno preduzeće - przedsiębiorstwo wielonarodowe naziv preduzeća - nazwa firmy nelojalna konkurencija - nieuczciwa konkurencja nesposobnost plaćanja - niewypłacalność osnivač - założyciel ostvariti profit - przynieść zysk podela preduzeća - podział przedsiębiorstwa pokrenuti svoj biznis - otworzyć własną firmę politika ulaganja - polityka inwestycyjna porodični biznis - rodzinny interes poslovanje - działalność poslovni partner - kontrahent poslovni plan - biznesplan pravno lice - osoba prawna</p>	<p>preduzeće - przedsiębiorstwo preduzeće od društvenog značaja - przedsiębiorstwo użyteczności publicznej preduzetnik - przedsiębiorca preuzimanje - przejęcie prinudna uprava - zarząd komisaryczny privatizacija - prywatyzacja privatnik - prywatyzator privrednik - przedsiębiorca; biznesmen profit - zysk profitabilan - zyskowy; dochodowy proizvesti - wyprodukować proizvod - produkt proizvoditi - produkować proizvodna politika - polityka produkcyjna proizvođač - producent pružati usluge - świadczyć usługi restrukturisanje - restrukturyzacja restrukturisati - restrukturyzować saobraćajno preduzeće - przewoźnik sedište - siedziba sklopiti ugovor - zawrzeć umowę skupština - walne zgromadzenie solventan - wypłacalny stečaj - upadłość; postępowanie upadłościowe stečajna masa - masa upadłościowa stečajni postupak - postępowanie upadłościowe stečajni upravnik - syndyk masy upadłościowej strani investitor - zagraniczny inwestor strateški partner - partner strategiczny suvlasnik - współwłaściciel tiho društvo - spółka cicha uigran tim - zgrany zespół unosan biznis - dochodowy biznes; dochodowy interes uprava - zarząd upravljanje firmom - zarządzanie firmą upravni odbor - rada nadzorcza većinski udeo - pakiet większościowy; udział większościowy većinski vlasnik - właściciel większościowy vlasnik - właściciel vlasništvo - własność</p>
---	--

MARKETING

budżet za reklamiranje - budżet na reklamę
ciljna grupa - grupa docelowa
istraživanje tržišta - badanie rynku
izdaci za potrošnju - wydatki konsumpcyjne
izgled - wizerunek
marketar - marketingowiec
marketing - marketing
marketinška kampanja - kampania marketingowa
marketinški trik - chwyt marketingowy
motivacija potrošača - motywacja konsumenta
neopisno reklamiranje - nieuczciwa reklama
odnosi sa javnošću - public relations
plasiranje novog proizvoda - wprowadzanie produktu na rynek

ponašanje potrošača - zachowanie konsumenta
potrošačka potražnja - popyt konsumpcyjny
povrat investicije - zwrot inwestycji
preporuka proizvoda - polecenie produktu
prodajni levak - lejek sprzedażowy
promovisati - promować
reklama - reklama
sponzorstvo - sponsoring
studija uticaja - analiza wpływu
unapređenje prodaje - promocja sprzedaży
uspredna reklama - reklama porównawcza
uticaj reklamiranja - wpływ reklamy
zaštitno lice - twarz (*np. marki, kampanii*)

6.10 PODATKI

akciza - akcyza
dažbina - podatek
dvostruko oporezivanje - podwójne opodatkowanie
fiskalna politika - polityka podatkowa
fiskalni monopol - monopol podatkowy
izbegavanje plaćanja poreza - uchylenie się od podatku
izvozni prelevman - cło eksportowe
konvencija o porezima - konwencja podatkowa
neposredni porez - podatek bezpośredni
oporezivanje - opodatkowanie
oporezivi dohodak - dochód opodatkowany
oslobođenje od poreza - zwolnienie od podatku
otpis poreskog duga - umorzenie zaległości podatkowych
parafiskalna dažbina - parapodatek
paušalni porez - podatek liniowy
PDV - VAT
plaćati porez - płacić podatek
podneti poresku prijavu - złożyć zeznanie podatkowe
poreska oaza - oaza podatkowa
poreska olakšica - ulga podatkowa
poreska osnovica - wymiar podatku
poreska policija - policja podatkowa
poreska politika - polityka podatkowa
poreska prijava - zeznanie podatkowe; deklaracja podatkowa
poreska reforma - reforma podatkowa
poreski broj - numer identyfikacji podatkowej
poreski obveznik - podatnik
poreski podsticaj - bodziec podatkowy

poreski raj - raj podatkowy
poresko opterećenje - obciążenie podatkowe
poresko pravo - prawo podatkowe
porez na bogatstvo - podatek od bogactwa
porez na dobit privrednih društava - podatek dochodowy od osób prawnych
porez na dodatu vrednost - podatek od wartości dodanej
porez na dohodak građana - podatek dochodowy
porez na gorivo - podatek paliwowy
porez na imovinu - podatek od nieruchomości
porez na izvoz - podatek eksportowy
porez na kapitalnu dobit - podatek od zysków kapitałowych
porez na plate - podatek od wynagrodzeń
porez na poslovanje - podatek od prowadzenia działalności gospodarczej
porez na potrošnju - podatek konsumpcyjny
porez na zemljište - podatek gruntowy
porezna dužnost - obowiązek podatkowy
porezni; poreski - podatkowy
posebni porez - podatek specjalny
posredni porez - podatek pośredni
povećanje poreza - podniesienie podatków
povraćaj poreza - zwrot podatku
realni porez - podatek realny
stopa poreza - stopa podatkowa
taksena marka - opłata skarbową
utaja poreza - oszustwo podatkowe
uvozni prelevman - cło importowe
visina poreza - wysokość podatku

6.11 UBEZPIECZENIA

aktuar - aktuariusz	osiguravač - ubezpieczyciel
asistencija - assistance	osiguravajuća kuća - towarzystwo ubezpieczeniowe
broker - broker	osiguravajuće društvo - towarzystwo ubezpieczeniowe
građanskopravna odgovornost - odpowiedzialność cywilna	osiguravajuće pokriće - zakres ubezpieczenia
karenca - karenca	plaćanje troškova lečenja - pokrycie kosztów leczenia
kasko osiguranje - ubezpieczenie auto casco	polisa osiguranja - polisa ubezpieczeniowa
lažirati saobraćajne udese - fingować wypadki	poljoprivredno osiguranje - ubezpieczenie rolne
mirovinsko osiguranje - ubezpieczenie emerytalne	posrednik - pośrednik; agent
naknada štete - odszkodowanie	posredovanje u osiguranju - pośrednictwo ubezpieczeniowe
narušeno zdravlje - uszczerbek na zdrowiu	potraživanje iz osiguranja - roszczenie ubezpieczeniowe
nezgosa - nieszczęśliwy wypadek	pravo osiguranja - prawo ubezpieczeniowe
obavezno osiguranje - ubezpieczenie obowiązkowe	premija - składka
osigurana suma - suma ubezpieczenia	prevara u osiguranju - oszustwo ubezpieczeniowe
osigurani slučaj - zdarzenie ubezpieczeniowe	prijava štete - zgłoszenie szkody
osiguranik - ubezpieczony	prirodna nepogoda - klęska żywiołowa
osiguranje - ubezpieczenie	procena rizika - ocena ryzyka
osiguranje imovine - ubezpieczenie majątkowe	provizija - prowizja
osiguranje kredita - ubezpieczenie kredytu	putno osiguranje - ubezpieczenie turystyczne
osiguranje od automobilske odgovornosti - ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (kierowców)	reosiguranje - reasekuracja
osiguranje od posledica nesrećnog slučaja - ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków	saosiguranje - koasekuracja
osiguranje od povreda na radu - ubezpieczenie od wypadku przy pracy	tržište osiguranja - rynek ubezpieczeń
osiguranje od štete - ubezpieczenie od szkody	viša sila - siła wyższa
osigurati (se) - ubezpieczyć (się)	zdravstveno osiguranje - ubezpieczenie zdrowotne
	zeleni karton - zielona karta (<i>ubezpiečenja</i>)
	životno osiguranje - ubezpieczenie na życie

6.12 KSIĘGOWOŚĆ

amortizacija - amortyzacja	proknjižiti - zaksięgować
analiza bilansa stanja - analiza bilansu	računovodstvena stavka - księgi rachunkowe
analiza troškova - analiza kosztów	računovodstvo - księgowość; rachunkowość
bilans stanja - bilans	računovodstvo plata - księgowość płacowa
cena troškova - cena kosztu	računovođa - księgowy; księgowia
deficit - deficyt	rashod - wydatek
deficit platnog bilansa - deficyt bilansu płatniczego	revizija - audyt
direktni troškovi - koszty bezpośrednie	revizija računa - rewizja ksiąg
dobit - zysk	rezultat poslovanja - wynik operacyjny
dodata vrednost - wartość dodana	režijski troškovi - koszty pośrednie
dvojno računovodstvo - księgowość podwójna	rok za plaćanje - termin płatności
evidentiranje - ewidencja	sistem računovodstva - system rozliczeniowy
faktura - faktura	smanjenje vrednosti kapitala - deprecjacja kapitału
finansijska analiza - analiza finansowa	trgovačka marža - marża handlowa
finansijski gubitak - strata finansowa	troškovi distribucije - koszty dystrybucji
industrijski kapital - kapitał przemysłowy	troškovi opreme - koszty wyposażenia
knjigovodstveni podaci - dane księgowe	troškovi poslovanja - koszty operacyjne
knjigovođa - księgowy	troškovi proizvodnje - koszty produkcji
novčani tok - cash flow	troškovi skladištenja - koszty składowania
obrotna sredstva - kapitał obrotowy	troškovi ulaganja - koszty inwestycyjne
plaćanje - płatność	troškovi za plate - koszty płac
poslovodno računovodstvo - rachunkowość zarządcza	troškovnik - rachunek kosztów
prihod - wpływ	zatvaranje računa - zamknięcie ksiąg

7. NAUKA

7.1 NAUKA - POJĘCIA OGÓLNE

analiza - analiza	naučnik - naukowiec
analizirati - analizować	Nobelova nagrada - Nagroda Nobla
besmislica - bzdura	objasniti - wyjaśnić
definicija - definicja	objašnjenje - wyjaśnienie
dokaz - dowód	objaviti - opublikować
domišljanje - domysł; spekulacja	otkriće - odkrycie
eksperiment - eksperyment	otkriti - odkryć
epruveta - próbówka	patent - patent
fenomen - fenomen	patentiran - opatentowany
formula - wzór	plagijat - plagiat
formulisati definiciju - (s)formułować definicję	plagijator - plagiator
hipoteza - hipoteza	plagirovati - plagiatować; splagiatować
ispitivanje - badanie	pojava - zjawisko
ispravnost teorije - poprawność teorii	posmatranje - obserwacja
istražiti - zbadać	pratiti - obserwować
istraživač - badacz	prikupljanje podataka - zbieranie danych
istraživačka stanica - stacja badawcza	primetiti - zaobserwować
izum - wynalazek	razvoj - rozwój
izumeti - wynaleźć	simulacija - symulacja
izumitelj - wynalazca	sumnjati - wątpić
koautor - współautor	teorija - teoria
laboratorija - laboratorium	teorija zavere - teoria spiskowa
merenje - pomiar	testovi sprovedeni na miševima - testy przeprowadzone na myszach
mikroskop - mikroskop	tim naučnika - grupa naukowców
nakaza prirode - wybryk natury	utvrditi - udowodnić
naučna istraživanja - badania naukowe	zabluda - błędne przekonanie
naučni opus - dorobek naukowy	
naučni rad - praca naukowa	

7.2 FIZYKA

Arhimedov zakon - prawo Archimedesa	Njutonovi zakoni - zasady dynamiki Newtona
atom - atom	Ojlerov broj - liczba Eulera
brzanje zemljine teže - przyspieszenie ziemskie	osa - oś
brzina - prędkość	pritisak - ciśnienie
brzina svetlosti - prędkość światła	prostor - przestrzeń
čestica - cząstka, cząsteczka	ravnoteža - równowaga
dužina - długość	sila koja deluje na telo - siła oddziałująca na ciało
energija - energia	smer - kierunek
fizičar - fizyk	talas - fala
fizička veličina - wielkość fizyczna	talasna dužina - długość fali
fizika - fizyka	telo ostaje u stanju mirovanja - ciało pozostaje w stanie spoczynku
frekvencija - frekwencja	temperatura - temperatura
gravitacija - grawitacja	teorija relativnosti - teoria względności
gravitaciona sila - siła grawitacji	toplota - ciepło
gustina - gęstość	toplotna energija - energia cieplna
jedinica - jednostka	toplotno zračenje - promieniowanie ciepłe
kinetička energija - energia kinetyczna	tvrdoća - twardość
kretanje tela - ruch ciała	ubrzanje - przyspieszenie
kvantna mehanika - mechanika kwantowa	ugaona brzina - prędkość kątowna
masa - masa	ugaoni moment - moment pędu
materija - materia	vreme - czas
materijalna tačka - punkt materialny	zapremina - objętość
moment impulsa - moment pędu	zračenje - promieniowanie
moment inercije - moment bezwładności	
moment sile - moment siły	

OPTYKA

aberracija - aberracja
boja - kolor
difrakcija - dyfrakcja
fokus, žiža - ognisko
hromatska aberracija - aberracja chromatyczna
indeks prelamanja - współczynnik załamania
laser - laser
lupa - lupa
mikroskop - mikroskop
objektiv - obiektyw
ogledalo - lustro
oko - oko
optički - optyczny

optika - optyka
prelamanje svetlosti, refrakcija - refrakcja
prizma - pryzmat
sferna aberracija - aberracja sferyczna
sočivo - soczewka
spektar - widmo
svetlosni zrak - promień światła
svetlost - światło
teleskop - teleskop
ultraljubičasto zračenje - promieniowanie ultrafioletowe
vid - wzrok

7.3 ASTRONOMIA

asteroid - planetoida, asteroida
astronom - astronom
astronomija - astronomia
crna rupa - czarna dziura
crvena planeta - czerwona planeta /Mars/
crveni džin - czerwony olbrzym
crveni pomak - przesunięcie ku czerwieni
četvrt Meseca - kwadra Księżyca
ekliptika - ekliptyka
ekstrasolarna planeta - planeta pozasłoneczna
galaksija - galaktyka
gasoviti džin - olbrzym gazowy
gravitacija - grawitacja
Halejeva kometa - kometa Halleya
Jupiter - Jowisz
Kajperov pojas - pas Kuipera
kometa - kometa
kretanje tela po orbiti - ruch ciała po orbicie
kruženje Zemlje oko Sunca - krążenie Ziemi wokół Słońca
maglina - mgławica
Mars - Mars
Merkur - Merkury
Mesec - Księżyc
Zemlja - Ziemia
Mesec izlazi - Księżyc wschodzi
Mesec zalazi - Księżyc zachodzi
Mesečeva mena - faza Księżyca
meteorski roj - rój meteorów
mladi Mesec, mladina - nów
Mlečni put - Droga Mleczna
nebeska sfera - sfera niebieska
nebesko telo - ciało niebieskie
Neptun - Neptun
opservatorija - obserwatorium
orbitalni period - okres orbitalny
Ortov oblak - obłok Oorta

patuljasta planeta - planeta karłowata
pepeljasta svetlost - światło popielate
planeta - planeta
planetarijum - planetarium
planetarni prstenovi - pierścienie planetarne
Pluton - Pluton
pomračenje Meseca - zaćmienie Księżyca
prividna zvezdana veličina - obserwowana wielkość gwiazdowa
promenljiva zvezda - gwiazda zmienna
puni Mesec, uštap - pełnia Księżyca
rasejani disk - dysk rozproszony
ravnodnevica - równonoc
satelit - satelita
Saturn - Saturn
sazvežđe - gwiazdozbiór
sonda - sonda
Sunce - Słońce
Sunčev sistem - Układ Słoneczny
svemir - kosmos; wszechświat
svemirski otpad - śmieci kosmiczne; odpady kosmiczne
svetlosna godina - rok świetlny
tamna materija - ciemna materia
teleskop - teleskop
terestrička planeta - planeta skalista
udaljenost od Sunca - odległość od Słońca
univerzum - wszechświat, kosmos
Uran - Uran
Veliki prasak - Wielki Wybuch
Venera - Wenus
videti golim okom - widzieć gołym okiem
zbijeno zvezdano jato - gromada kulista
zemljina atmosfera - atmosfera ziemską
zenit - zenit
zvezda - gwiazda
zvezdano jato - gromada gwiazd

7.4 CHEMIA

agregatno stanje - stan skupienia
apsolutna nula - zero bezwzględne
atom - atom
atomska masa/tezina - masa atomowa
azotna kiselina - kwas azotowy
baza - zasada
bezbojan - bezbarwny
biohemija - biochemia
cijanid - cyjanek
elektron - elektron
element - pierwiastek
elementarna čestica - cząstka elementarna
fazna transformacija - przemiana fazowa
fluid - płyn
fosforna kiselina - kwas fosforowy
gas - gaz
gustina - gęstość
hemija - chemia
hemijska formula - wzór sumaryczny
hemijska reakcija - reakcja chemiczna
hemijska struktura - struktura chemiczna
hemijsko jedinjenje - związek chemiczny
isparavanje - parowanie
izotop - izotop
jon - jon
jonska veza - wiązanie jonowe
karbonat - węglan
kiselina - kwas
koncentracija - stężenie

PIERWIASTKI

aluminijum - glin; aluminium
argon - argon
astatit - astat
azot - azot
bakar - miedź
barijum - bar
berilijum - beryl
bor - bor
cezijum - cez
cink - cynk
fluor - fluor
fosfor - fosfor
gas - gas
gvožđe - żelazo
helijum - hel
hemijski element - pierwiastek chemiczny
hlor - chlor
hrom - chrom
jod - jod
kalaj - cyna
kalcijum - wapń
kalijum - potas

kowalentna veza - wiązanie kowalencyjne
kvarc - kwark
maseni broj - liczba masowa
metal - metal
metalna veza - wiązanie metaliczne
mol - mol
molekul - molekula
molekulska masa - masa cząsteczkowa
oksid - tlenek
organska hemija - chemia organiczna
organsko jedinjenje - związek organiczny
plazma - plazma
polarnost - polarność
rastvarač - rozpuszczalnik
rastvarati se - rozpuszczać się
rastvor - roztwór
rastvorljivost - rozpuszczalność
sinteza - synteza
smeša - mieszanina
so - sól
sumporna kiselina - kwas siarkowy
supstanca - substancja
tečno(st) - ciecz
toplota ključanja - temperatura wrzenia
toplota topljenja - temperatura topnienia
ugljen-dioksid - dwutlenek węgla
ugljen-monoksid - tlenek węgla
ugljenik suboksid - podtlenek węgla
vodonična veza - wiązanie wodorowe

kiseonik - tlen
litijum - lit
magnezijum - magnez
metal - metal
neon - neon
nikl - nikiel
periodni sistem elemenata - układ okresowy pierwiastków
platina - platyna
plutonijum - pluton
polonijum - polon
radijum - rad
stroncijum - stront
sumpor - siarka
titan - tytan
ugljenik - węgiel
uranijum - uran
vodonik - wodór
volfram - wolfram
zlato - złoto
živa - rtęć

7.5 MATEMATYKA

algebarski broj - liczba algebraiczna	neparan broj - liczba nieparzysta
algoritam - algorytm	oduzimanje - odejmowanie
aritmetika - arytmetyka	ostatak - reszta
beskonačnost - nieskończoność	paran broj - liczba parzysta
binom - dwumian	podeliti - podzielić
ceo broj - cała liczba	podskup - podzbiór
cifra - cyfra	prazan skup - zbiór pusty
definisati - definiować	prebrojiv skup - zbiór przeliczalny
deljenje - dzielenie	primer - przykład
deljiv je sa 2 - dzieli się przez 2	prirodan broj - liczba naturalna
diferencijalna jednačina - równanie różniczkowe	proizvod - iloczyn
dokaz - dowód	promenljiva - zmienna
dokazati - udowodnić	računanje - liczenie, obliczanie
funkcija - funkcja	razlika - różnica
izračunati - obliczyć	razlomak - ułamek
izvod - pochodna	realan broj - liczba rzeczywista
jednakost - równość	rešenje - rozwiązanie
količina - ilość	rezultat sabiranja - wynik dodawania
količnik - iloraz	sabiranje - dodawanie
kompleksan broj - liczba zespolona	savršen broj - liczba doskonała
konstanta - stała	skraćivanje razlomaka - skracanie ułamków
linearna algebra - algebra liniowa	skup - zbiór
logaritam - logarytm	slučajna promenljiva - zmienna losowa
matematičar - matematyk	teorija brojeva - teoria liczb
matematička analiza - analiza matematyczna	teorija verovatnoće - teoria prawdopodobieństwa
matematički - matematyczny	umanjenik - odjemna
matematika - matematyka	umanjilac - odjemnik
množenje - mnożenie	veličina - wielkość
najmanji zajednički sadržilac - najmniejsza wspólna wielokrotność	verovatnoća - prawdopodobieństwo
najveći zajednički delilac - największy wspólny dzielnik	zadatak - zadanie
	zakon velikih brojeva - prawo wielkich liczb
	zbir - suma

GEOMETRIA

- aksioma** - aksjom
analitička geometrija - geometria analityczna
apsolutna geometrija - geometria absolutna
četvorougao - czworokąt
četvorougao ni - czworokątny
dijagonala - przekątna
dimenzija - wymiar
duž - odcinek
dužina - długość
elipsa - elipsa
Euklidova geometrija - geometria Euklidesowa
formula za... - wzór na...
geometrija - geometria
geometrijski - geometryczny
jedan od osnovnih pojmova geometrije - jedno z podstawowych pojęć geometrii
jednačina - równanie
jednakokraki trougao - trójkąt równoramienny
jednakostranični trougao - trójkąt równoboczny
kocka - sześcian
kriva - krzywa
krug - koło
kupa - stożek
kvadar - prostopadłościan
kvadrat - kwadrat
kvadratni - kwadratowy
linija - linia
lopta - kula
luk - łuk
metrički prostor - przestrzeń metryczna
normala - prostopadła
normalan - prostopadły
obim - obwód
objekat - obiekt
osmougao - ośmiokąt
osnovica - podstawa
petougao - pięciokąt
piramida - piramida
Pitagorina teorema - twierdzenie Pitagorasa
planimetrija - planimetria
poluprečnik - promień
površina - powierzchnia, pole powierzchni
prava - prosta
pravi ugao - kąt prosty
pravougao - prostokątny
pravougao nik - prostokąt
prečnik - średnica
prizma - graniastosłup
računanje površine - obliczanie pola powierzchni
ravan - płaszczyzna
sedmougao - siedmiokąt
simetrija - symetria
stereometrija - stereometria
stranica - bok
širina - szerokość
tačka - punkt
Talesova teorema - twierdzenie Talesa
tangenta - styczna
trigonometrija - trygonometria
trougao - trójkąt
trougao ni - trójkątny
tup ugao - kąt rozwarty
ugao - kąt
ugaoni - kątowny
valjak - walec
vektor - wektor
vektorski prostor - przestrzeń wektorowa
velika poluosa - półoś wielka
vertikala - prostopadła
vertikalani - prostopadły
visina - wysokość

7.6 FILOZOFIA

alijenacija - alienacja
apsolut - absolut
apstrakcija - abstrakcja
biće - byt
dobro - dobro
duh - duch
duša - dusza
egzistencijalizam - egzystencjalizm
empirizam - empiryzm
epistemologija - epistemologia
estetika - estetyka
etika - etyka
filozof - filozof
filozofija - filozofia
filozofski - filozoficzny
idealizam - idealizm
iskustvo - doświadczenie
istina - prawda
karma - karma
kauzalitet - przyczynowość
lepota - piękno
metafizika - metafizyka
misao - myśl

mislilac - myśliciel
otuđenje - alienacja
posledica - skutek
postojanje - egzystencja
pravda - sprawiedliwość
prostor - przestrzeń
racionalizam - racjonalizm
razum - rozum
realizam - realizm
sloboda - wolność
slobodna volja - wolna wola
smisao - sens
spoznaja - poznanie
svest - świadomość
taoizam - taoizm
um - umysł
uzročnost - przyczynowość
uzrok - przyczyna
vrлина - cnota
zlo - zło
značenje - znaczenie
znanje - wiedza

7.7 ARCHEOLOGIA

arheologija - archeologia
arheološki lokalitet - stanowisko archeologiczne
arheološko nalazište - stanowisko archeologiczne
artefakt - artefakt
bronzano doba - epoka brązu
civilizacija - cywilizacja
datovanje termoluminiscencijom - datowanie termoluminescencyjne
dendrochronologija - dendrochronologia
groblje - cmentarz
hram - świątynia
iskopine - wykopaliska
kameno doba - epoka kamienia
keramika - ceramika

kosti - kości
kultura polja sa urnama - kultura pól popielnicowych
lužička kultura - kultura łużycka
ljudske ostatke - ludzkie szczątki
materijalni ostaci - pozostałości materialne
mumija - mumia
nalaz - znalezisko
oruđa od kamena - narzędzia kamienne
piramida - piramida
pisani izvori - źródła pisemne
radiokarbonski metod datovanja - radiowęglowa metoda datowania
terensko istraživanje - badanie terenowe
unjeička kultura - kultura unietycka

7.8 PSYCHOLOGIA

anketa - ankieta	pojedinač - osoba
asertivnost - asertywność	ponašanje - zachowanie
autorita - autorytet	poremećaj - zaburzenie
bihejviorizam - behawioralizm	posmatranje - obserwacja
drugo ja - drugie ja	psihoanaliza - psychoanaliza
egocentrizam - egocentryzm	psiholog - psycholog
fobija - fobia	psihologija - psychologia
inteligencija - inteligencja	psihologija gomile - psychologia tłumy
intervju - wywiad	psihologija rada - psychologia pracy
karakter - charakter	psihopatska ličnost - osobowość psychopatyczna
klinička psihologija - psychologia kliniczna	psihoterapeut - psychoterapeuta
konvencija - konwencja	psihoterapija - psychoterapia
kriza identiteta - kryzys tożsamości	psihoza - psychoza
ličnost - osobowość	socijalna psihologija - psychologia społeczna
manipulisanje - manipulacja; manipulowanie	somatski - somatyczny
motivacija - motywacja	stres - stres
neuroza - nerwica	svest - świadomość
norma - norma	test - test
opšta psihologija - psychologia ogólna	trauma - uraz
osećanje krivice - poczucie winy	upitnik - kwestionariusz
podsvest - podświadomość	

7.9 JEZYKOZNAWSTWO

alfabet - alfabet	predikat; prirok - orzeczenie
antonim - antonim	prefiks - przedrostek
arhaizam - archaizm	reč - słowo
atribut - przydawka	rečenica - zdanie
brzalica - łamaniec językowy	rečnik - słownik
cрта; crtica - myślnik	semantika - semantyka
dental - spółgłoska zębowa	sintaksa - składnia
dvotačka - dwukropek	skraćénica - skrót
eksploziv - spółgłoska zwarta	slovo - litera
etimologija - etymologia	složena rečenica - zdanie współrzędnie złożone
frazem - frazem	subjekat; subjekt - podmiot
govor - mowa	suglasnik - spółgłoska
govorni čin - akt mowy	tačka - kropka
građenje reči - słowotwórstwo	tačka-zarez - średnik
jezik - język	tekst - tekst
jezik znakova - język migowy	uglaste zagrade - nawiasy kwadratowe
kontekst - kontekst	upravni govor - mowa niezależna
leksikologija - leksykologia	velika slova - wielkie litery
lingvistika - językoznawstwo; lingwistyka	vitičaste zagrade - nawiasy klamrowe
morfema - morfem	zagrada - nawias
morfologija - morfologia	zarez - przecinek
nepravni govor - mowa zależna	zavisno-složena rečenica - zdanie podrzędnie złożone
odrednica - hasło (słownikowe)	značenje - znaczenie
poslovica - przysłowie	
pragmatika - pragmatyka	

GRAMATYKA

aktivno stanje - strona czynna
akuzativ - biernik
aorist - aoryst
broj - 1. liczba 2. liczebnik
dativ - celownik
deklinacija - deklinacja
deklinirati - odmieniać przez przypadki
genitiv - dopełniacz
glagol - czasownik
gramatički rod - rodzaj gramatyczny
imenica - rzeczownik
imenička zamenica - zaimek rzeczowny
infinitiv - bezokolicznik
instrumental - narzędnik
jednina - liczba pojedyncza
konjugacija - koniugacja
lice - osoba
lična zamenica - zaimek osobowy
lokativ - miejscownik
množina; plural - liczba mnoga
muški rod - rodzaj męski
način - tryb
nastavak - końcówka; przyrostek; sufiks
nesvršeni vid - aspekt niedokonany
nominativ - mianownik
odrična zamenica - zaimek przeczący
opšta zamenica - zaimek upowszechniający

osnovni broj - liczebnik podstawowy
padež - przypadek
particip - imiesłów przysłówkowy
pluralija tantum - pluralia tantum
pokazna zamenica - zaimek wskazujący
povratna zamenica - zaimek zwrotny
predlog - przyimek
pridev - przymiotnik
pridevska zamenica - zaimek przymiotny
prisvojna zamenica - zaimek dzierżawczy
rečca - partykuła
redni broj - liczebnik porządkowy
singularija tantum - singularia tantum
sprezanje - koniugacja
srednji rod - rodzaj nijaki
svršeni vid - aspekt dokonany
trpno stanje - strona bierna
uzvik - wykrzyknik
veznik - spójnik
vid - aspekt (czasownika)
vokativ - wołacz
vreme - czas
zamenica - zaimek
zbirna imenica - rzeczownik zbiorowy
zbirni broj - liczebnik zbiorowy
ženski rod - rodzaj żeński

7.10 BIOLOGIA**BIOLOGIA**

autotomija - autotomia
ćelija - komórka
ćelijska membrana - błona komórkowa
ćelijska teorija - teoria komórkowa
ćelijski zid - ściana komórkowa
deoba ćelije - podział komórki
ektoderm - ektoderma
embrion - embrion
endoplazmatični retikulum - siateczka
 śródplazmatyczna
fototrof - fotoautotrof
građa tela - budowa ciała
homeostaza - homeostaza
jedarce - jąderko
jedarni ovoj - błona jądrowa
jednoćelijski organizam - organizm jednokomórkowy
matične ćelije - komórki macierzyste
mijelinski omotač - otoczka mielinowa

mikroorganizam - mikroorganizm
molekularna biologija - biologia molekularna
nukleomorf - nukleomorf
oblik života - forma życia
organizam - organizm
podvrsta - podgatunek
prirodna selekcija - selekcja naturalna
razmnožavanje - rozmnażanie
raznovrsnost - różnorodność
regeneracija - regeneracja
sinteza - synteza
taksonomija - taksonomia
teorija evolucije - teoria ewolucji
tkivo - tkanka
višećelijski - wielokomórkowy
vrsta - gatunek
žlezda - gruczoł

GENETYKA

biljak - białko	genetika - genetyka
ćelija - komórka	genom - genom
DNK - DNA	hromozom - chromosom
enzim - enzym	kloniran - sklonowany
gen - gen	kloniranje - klonowanie
gen nosi informacije - gen przenosi informację	klonirati - klonować; sklonować
genetičar - genetyk	molekula - molekula
genetička bolest - choroba genetyczna	mutacija - mutacja
genetički inženjering - inżynieria genetyczna	naslediti gene - odziedziczyć geny
genetički kod - kod genetyczny	prirodna selekcija - selekcja naturalna
genetički materijal - materiał genetyczny	protein - proteina
genetički modifikovan - zmodyfikowany genetycznie	sekvenca - sekwencja
	upisan u genima - zapisany w genach

7.11 JEDNOSTKI MIAR I WAG

amper - amper	kvadratni metar - metr kwadratowy
ar - ar	lakat - łokieć
aršin - arszyn	litar - litr
bar - bar	minut - minuta
centimetar - centymetr	mol - mol
čvor - węzeł	morska milja - mila morska
dunum - dunum	njutn - niuton
džul - dżul	om - om
hektar - hektar	paskal - paskal
herc - herc	pedalj - piędź
hvat - sążeń	pola litra - pół litra
inč - cal	radijan - radian
jard - jard	sat - godzina
jedinica - jednostka	sekunda - sekunda
jutro - morga	stepen Celzijusa - stopień Celsjusza
kandela - kandela	steradijan - steradian
kelvin - kelwin	stopa - stopa
kilogram - kilogram	tesla - tesla
kilometar - kilometr	tona - tona
kubni metar - metr sześcienny	volt - wolt
kvadratni kilometar - kilometr kwadratowy	

7.12 GEOGRAFIA**artesiani bunar** - studnia artezyjska**atmosfera** - atmosfera**bifurkacija** - bifurkacja**biosfera** - biosfera**cirkno jezero** - morskie oko**depresija** - depresja**društvena geografija** - geografia społeczna**ekvator** - równik**fizička geografija** - geografia fizyczna**geografija** - geografia**geografska dužina** - długość geograficzna**geografska sredina** - środowisko geograficzne**geografska širina** - szerokość geograficzna**geografski** - geograficzny**golfska struja** - prąd zatokowy**gorske oči** - morskie oko**gustina naseljenosti** - gęstość zaludnienia**hidrologija** - hydrologia**hidrosfera** - hydrosfera**izdan** - warstwa wodonośna**Jarčeva obratnica** - zwrotnik Koziorożca**karst** - kras**karta** - mapa**kontinent** - kontynent**konurbacija** - aglomeracja**kras** - kras**kriptodepresija** - kryptodepresja**lednik** - lodowiec**megalopolis** - megalopolis**meridijan** - południk**nadmorska visina** - wysokość nad poziomem morza**nulti meridijan** - południk zerowy**okeanografija** - oceanografia**orografija** - orografia**ortodroma** - ortodroma**paralela** - równoleżnik**pasat** - pasat**permafrost** - wieczna zmarzlina**podnevnik** - południk**podzol** - gleba bielicoziemna**polarna pustinja** - pustynia lodowa**polarnik** - koło podbiegunowe**polulopta** - półkula**potkontinent** - subkontynent**potolina** - depresja**povratnik** - zwrotnik**površina** - powierzchnia**Rakova obratnica** - zwrotnik Raka**razvođe** - dział wodny; dział wodny; wododział**regija** - region**regresija** - regresja**reljef** - rzeźba terenu**rijas** - wybrzeże riasowe**salinitet** - zasolenie**Stari Svet** - Stary Świat**transgresija** - transgresja**tromeđa** - trójstyk**vododelica** - dział wodny; dział wodny; wododział**zemljopis** - geografia

8. TECHNIKA

8.1 BUDOWNICTWO

- alat** - narzędzie
armirani beton - żelbeton
bager - koparka
bagerista - operator koparki
bauštela - (pot.) 1. budowa 2. budowlanka
beton - beton
betonirati - betonować
betonski - betonowy
brusilica - szlifierka
buldožer - buldożer
burgija - wiertło
bušilica - wiertarka
bušiti - wiercić
cigla - cegła
čekić za rušenje - młot wyburzeniowy
čerpić - cegła suszona
dijamantski rezač - przecinarka z tarczą diamentową
divlja gradnja - samowola budowlana
dizalica - dźwig; żuraw
dizaličar - operator dźwigu
dizati - wznosić
gips - tynk
glodalica - frezarka
gradilište - plac budowy
graditelj - 1. budowniczy 2. developer
graditi - budować
gradivo - materiał budowlany
građevinarstvo - budownictwo
građevinska dozvola - pozwolenie na budowę
građevinski - budowlany
građevinski radnik - robotnik budowlany
građevinski radovi - roboty budowlane
hoblerica - strugarka
iskop - wykop
iskopati - wykopać
iskopina - wykop
izgraditi - wybudować
izgradnja - budowa (*czynność*)
izgrađivati - budować
izvođač - wykonawca
kamen temeljac - kamień węgielny
kamion mešalica - betoniarka (*samochód*)
kanalizacija - kanalizacja
katran - smoła
kiper - wywrotka
klin - gwóźdź
ključ podešavajući - klucz nastawny
konstruisati - konstruować
kopati - kopać
kramp - kilof
kran - żuraw; dźwig
lesonit - płyta pilśniowa
lift - winda
merdevine - drabina
mešalica - mieszadło; betoniarka
nagrizavati - korodować
napušteno gradilište - opuszczony plac budowy
nasadni ključ - klucz nasadowy
neimar - budowniczy
nelegalna gradnja - samowola budowlana
neobezbeđeno gradilište - niezabezpieczony plac budowy
odvoz šuta - wywóz gruzu
odvrtač - wkrętarka
omalterisati - otynkować
pneumatska heftalica - zszywacz pneumatyczny
podizati - wznosić
popločati - 1. wybrukować (*chodnik*) 2. wyłożyć (*kafelkami*)
popločavanje - bruk
popločavati - brukować
protomajstor - (arch.) mistrz budowniczy
raditi na visini - pracować na wysokości
radna podloga - stacja robocza
rende - strug
rezač kanalica - bruzdownica
rovokopač - koparka
rupa - dziura
sagraditi - zbudować
set ključeva - zestaw kluczy
skela - rusztowanie
srušiti - zburzyć
srušiti se - zawalić się
stubna bušilica - wiertarka kolumnowa
svod - sklepienie
štemalica - młot pneumatyczny
štemarica - młot udarowy; młot kujący
šut - gruz
temelji - fundamenty
ugaona brusilica - szlifierka kątowa
utovarivač - ładowarka
valjak - walec
varilac - spawacz
variti - spawać
viljuškar - wózek widłowy
zabetonirati - zabetonować
zavarivač - spawacz
završetak radova - zakończenie prac; zakończenie robót
zidati - murować

8.2 PRZEMYSŁ

azbest - azbest
brodogradilišni - stoczniowy
brodogradilište - stocznia
bušotina - odwiert
ciglana - cegielnia
cirkularna testera - tarczówka
crpna stanica - przepompownia
dimnjak - komin
fabrika automobila - fabryka samochodów
fabrika nameštaja - fabryka mebli
garež - sadza
hemijaska fabrika - zakłady chemiczne
hemijaska industrija - przemysł chemiczny
industrija papira - przemysł papierniczy
industrijski park - park przemysłowy
klanica - rzeźnia; ubojnia
mašina - maszyna
mašinska industrija - przemysł maszynowy
mašinski - maszynowy
mesokombinat - kombinat mięsny
metalurgija - metalurgia
montažna traka - taśma montażowa
motorna testera - piła łańcuchowa
naftna bušotina - szyb naftowy
obrada - . obróbka; przetwórstwo

KOPALNIA

eksplozija metana - wybuch metanu
iskopati - wydobyć
iskopavanje - wydobywanie
jama - szyb; dół
kopati - wydobywać
ležište - pokład; złożenie
metan - metan
mrki ugalj - węgiel brunatny
nalazište zlata - żyła złota
okno - szyb
površinski kop - kopalnia odkrywkowa
raditi u rudniku - pracować w kopalni
ruda bakra - ruda miedzi

obraditi - . obrobić' przetworzyć
obustaviti proizvodnju - wstrzymać produkcję
pilana - tartak
pogon - zakład
poluproizvod - półprodukt
prehrambena industrija - przemysł spożywczy
proizvoditi - produkować
proizvodna traka - taśma produkcyjna
rafinerija - rafineria
rafinerija nafte - rafineria ropy
ruda - ruda
sirovina - surowiec
staklara - huta szkła
strojarnica - maszynownia
studija izvodivosti - studium wykonalności
šljunak - żwir
testera - piła
teška industrija - przemysł ciężki
topionica - huta
topioničar - wytapiacz
tračna testera - piła taśmowa
vaditi - wydobywać
vađenje - wydobywanie
železara - huta żelaza

rudarski posao - praca w kopalni
rudarski tehničar - technik górnictwa
rudarstvo - górnictwo
rudnik cinka - kopalnia cynku
rudnik mrkog uglja - kopalnia węgla brunatnego
rudnik olova - kopalnia ołowiu
rudnik zlata - kopalnia złota
rudnik žada - kopalnia jadeitu
rudokop - (rzad.) kopalnia
šlem - kask
ugalj - węgiel
vaditi rudu - wydobywać rudę
zlatna žila - żyła złota

8.3 ENERGETYKA

biomasa - biomasa
brojilo - licznik
električna energija - energia elektryczna
elektroenergetika - elektroenergetyka
energetika - energetyka
energetska bezbednost - bezpieczeństwo energetyczne
fosilno gorivo - paliwo kopalne
gas - gaz
gasni - gazowy
gasni sat - gazomierz
gasovod - gazociąg
generator - generator
geo-termalna elektrana - elektrownia geotermalna
grejanje - ogrzewanie
hidroelektrana - elektrownia wodna
kameni ugali - węgiel kamienny
koks - koks
lignit - węgiel brunatny
mazut - mazut
neispravno brojilo - niesprawny licznik
nuklearna elektrana - elektrownia atomowa

obnovljivi izvori energije - odnawialne źródła energii
plinara - gazownia
plinski - gazowniczy
prekid u snabdevanju strujom - przerwa w dostawach prądu
račun za struju - rachunek za prąd
rashladna kula - chłodnia kominowa
reaktor - reaktor
smeđi ugali - węgiel brunatny
solarna elektrana - elektrownia słoneczna
strujni udar - porażenie prądem
strujomer - licznik zużycia energii elektrycznej
termoelektrana - elektrownia
toplana - ciepłownia
toranj za hlađenje - chłodnia kominowa
treset - torf
turbina - turbina
varničenje - iskrzenie
varničiti - iskrzyć (*o prądzie*)
vjetrenjača - wiatrak
vjetroelektrana - elektrownia wiatrowa

8.4 ELEKTRONIKA

anoda - anoda
dioda - dioda
električna energija - energia elektryczna
elektromagnet - elektromagnes
elektronika - elektronika
elektrotehnika - elektrotechnika
ispravljač - prostownik
jednosmerna struja - prąd stały
kabl - kabel
kalem - cewka
katoda - katoda
kondenzator - kondensator
magnetsko polje - pole magnetyczne
naboj - ładunek
naizmienična struja - prąd przemienny
napon - napięcie
Omov zakon - prawo Ohma
oscilator - oscylator
osigurač - bezpiecznik
otpor - opór
otpornik - rezystor
paralelna veza - połączenie równoległe

poluprovodnik - półprzewodnik
potencijometar - potencjometr
povratna sprega - sprzężenie zwrotne
prekidač - przełącznik
preklopka - przełącznik
prenapon - przepięcie
prenaponska zaštita - listwa przeciwprzepięciowa
provodnik - przewodnik
razvodna tabla - tablica rozdzielcza
relej - przekaźnik
serijska veza - połączenie szeregowe
struja - prąd
termistor - termistor
tiristor - tyrystor
tok - strumień
transformator - transformator
tranzistor - tranzystor
trijak - triak
varistor - warystor
zavojnica - cewka
žica - drut

8.5 SAMOCHÓD

air bag - poduszka powietrzna
akumulator - akumulator
alternator - alternator
auto - samochód
benzinac - silnik benzynowy
blatobran - błotnik
bobina - cewka zapłonowa
branik - zderzak
brisač - wycieraczka
centralna brava - centralny zamek
cevasta guma - opona bezdętkowa
dizel - silnik dieslowski; diesel
gas - gaz
gepek - bagażnik
godina - rocznik
hladnjak - chłodnica
karburator - gaźnik
karoserija - karoseria
klima - klimatyzacja
klinasti remen - pasek klinowy
klipnjača - korbówód
kočiona svetla - światła postojowe
kočiona tečnost - płyn hamulcowy
kočnica - hamulec
kola - samochód
kratka svetla - światła mijania
krovni nosač - bagażnik dachowy
kvačilo - sprzęgło
letnje gume - letnie opony
manuelni menjač - ręczna skrzynia biegów

motorno ulje - olej silnikowy
mreža za hladnjak - osłona chłodnicy
papučica gasa - pedał gazu
pneumatik - opona
pogon na sva četiri točka - napęd na cztery koła
pokazivač goriva - wskaźnik poziomu paliwa
polovnjak - samochód używany
prešao - przebieg (*w ogłoszeniach*)
prtljažnik - bagażnik
pumpa za gorivo - pompa paliwowa
putnički auto - samochód osobowy
retrovizor - lusterko wsteczne
rezervni točak - koło zapasowe
ručna kočnica - hamulec ręczny
sedište - siedzenie
servo - wspomaganie kierownicy
spoljni retrovizor - lusterko boczne
strugaljka za led - skrobaczka do lodu
sveća - świeca zapłonowa
šasija - podwozie
šoferšajbna - przednia szyba
terenski auto - samochód terenowy
točak - koło
vazdušni jastuk - poduszka powietrzna
vetrobransko staklo - przednia szyba
volan - kierownica
vraćanje kilometraže - cofanie licznika
zamena ulja - wymiana oleju
zimске gume - opony zimowe

8.6 KOMPUTER

3D štampač - drukarka 3D
audio izlaz - wyjście audio
audio ulaz - wejście audio
brzina čitanja - prędkość odczytu
brzina pisanja - prędkość zapisu
chipset - chipset
čitač kartica - czytnik kart
foto štampač - drukarka fotograficzna
grafička karta - karta graficzna
hard disk - dysk twardy
hardver - hardware
konfiguracija - konfiguracja
konzola - konsola
kućište - obudowa
laptop - laptop
laserski štampač - drukarka laserowa
magistrala - szyna
matična ploča - płyta główna
memorija - pamięć

mikroprocesor - mikroprocesor
miš - mysz
mrežna karta - karta sieciowa
multifunkcijski uređaj - urządzenie wielofunkcyjne
napajanje - zasilanie
odštampati - wydrukować
optički uređaj - czytnik optyczny
podloga za miš - podkładka pod mysz
port - port
procesor - procesor
računar - komputer
rezač - nagrywarka
ruter - router
server - serwer
skener - skaner
tablet - tablet
tastatura - klawiatura
zvučna karta - karta dźwiękowa

OPROGRAMOWANIE

alat - narzędzie (<i>program</i>)	nalog za pristup - konto dostępu
algoritam - algorytm	obrada - obróbka
antivirus - antywirus	operativni sistem - system operacyjny
apdejt - update; aktualizacja	otpakovati - rozpakować
aplikacija - aplikacja	prečica - skrót klawiszowy
avantura - gra przygodowa	pretraživač - wyszukiwarka
ažuriranje - aktualizacja	prezentacija - prezentacja
ažurirati - aktualizować	program - program
bag - bug	program za obradu teksta - edytor tekstu
baza podataka - baza danych	program za tabelarne kalkulacije - arkusz kalkulacyjny
borilačka igra - mordobicie	programer - programista
brisati - kasować	programerka - programistka
datoteka - plik	programiranje - programowanie
deinstalirati - odinstalować	programski jezik - język programowania
domen - domena	pucačina - strzelanka
elektronska pošta - poczta elektroniczna	računarska igra - gra komputerowa
fajl - plik	skinuti - ściągnąć; pobrać (plik)
friver - freeware	slobodni softver - wolne oprogramowanie
ikonica - ikona	softver - software
instalacija - instalacja	strategija - strategia
instalirati - instalować	trojanac - koń trojański
internet pretraživač - wyszukiwarka internetowa	trojski konj - koń trojański
ispravka - poprawka	uređivač teksta - edytor tekstu
izvorni kod - kod źródłowy	virtualan - wirtualny
kliknuti - kliknąć	zalediti se - zawiesić się
korisnički nalog - konto użytkownika	zaštita podataka - ochrona danych
korisnički račun - konto użytkownika	zaštitni zid - firewall
korisnik - użytkownik	zbrisati podatke - skasować dane
lozinka - hasło	zlonamerni softver - złośliwe oprogramowanie
malver - malware; złośliwe oprogramowanie	

INTERNET

administrator mreže - administrator sieci	pristup internetu - dostęp do internetu
bloger - bloger	putopisni blog - blog podróżniczy
blogerka - blogerka	selfi - selfie
majmun - małpa (znak @)	slati poruke - wysłać wiadomości
mrzitelj - hejter	startup - startup
pregledač - przeglądarka	web sajt - strona internetowa
pretraživač - wyszukiwarka	

9. PODRÓŻ

9.1 PODRÓŻ - POJĘCIA OGÓLNE

<p>autostop - autostop autostoper - autostopowicz avanturista - łowca przygód avanturistkinja - łowczyni przygód besput - bezdroże; bezdroża bespuće - bezdroże; bezdroża bevizni režim - ruch bezwizowy broj posetilaca - liczba odwiedzających busola - busola divna zemlja - piękny kraj dragulj Jadrana - perła Adriatyku; klejnot Adriatyku globtroter - globtroter globtroterka - globtroterka granica - granica granična policija - straż graniczna granični prelaz - przejście graniczne izlet - wycieczka izlet van grada - wycieczka za miasto karta sveta - mapa świata krenuti na put - wyruszyć w podróż letovalište - letnisko nacrtať kartu - narysować mapę naslonjača - leżanka; leżak nastaviti putovanje - kontynuować podróż negde usput - gdzieś po drodze obići peške - zwiedzić pieszo obići znamenitosti - zwiedzić zabytki obilazak - wycieczka (z przewodnikiem); oprowadzanie odiseja - odyseja odmaralište - kurort odredište - cel podróży pasoš - paszport pešačenje - wędrówka pešačiti - 1. iść piechotą 2. wędrować posetiti muzej - zwiedzić muzeum; zobaczyć muzeum prepešačiti - przejść; pokonać pieszo proputovati - zwiedzić; przejechać (wiele miejsc) prvi utisci - pierwsze wrażenia</p>	<p>pustolovina - przygoda put - podróż put oko sveta - podróż dookoła świata putnik - podróżnik putovanje - podróżowanie putovati - podróżować putovati svetom - podróżować po świecie raspakovati se - rozpakować się razgledanje - zwiedzanie razgledanje znamenitosti - zwiedzanie zabytków razgledati - zwiedzać ruta - trasa; szlak siti brejk - city break skitalica - włóczęga skitati - włóczyć się skitnica - włóczęga skivati se - szwendać się solo putnik - samotny podróżnik spakovati kofere - spakować bagaże sporedna ulica - boczna ulica stopirati - podróżować autostopem suvenirnica - sklep z pamiątkami svetska baština - światowe dziedzictwo šarm grada - urok miasta šetnja gradom - spacer po mieście šetnja tragom... - spacer śladami... šoping tura - wycieczka na zakupy tura - wędrówka turista - turysta turistička atrakcija - atrakcja turystyczna turistička staza - trasa turystyczna; szlak turystyczny turistički vodič - przewodnik turistkinja - turystka van sezone - poza sezonem vidikovac - punkt widokowy viza - wiza voditi turiste - oprowadzać turystów zalutali turista - zagubiony turysta zalutati se - zablądzić; zgubić się</p>
--	---

TURYSTYKA

<p>agroturizam - agroturystyka grupno putovanje - podróż grupowa kongresni turizam - turystyka kongresowa; turystyka konferencyjna masovni turizam - masowa turystyka paket aranžman - impreza turystyczna pravični turizam - zrównoważona turystyka predstavnik agencije - delegat regionalni razvoj - rozwój regionalny seoski turizam - turystyka wiejska; agroturystyka</p>	<p>strani turista - turysta zagraniczny turistička infrastruktura - infrastruktura turystyczna turistička oblast - region turystyczny turistička organizacija - organizacja turystyczna turistička politika - polityka turystyczna turistička ponuda - oferta turystyczna turistička sezona - sezon turystyczny turizam cveta - turystyka kwitnie vaučer - voucher</p>
---	---

9.2 PODRÓŻ POCIĄGIEM

- Andrejin krst** - krzyż świętego Andrzeja
autobuski prevoz - komunikacja zastępcza
baciti se pod voz - rzucić się pod pociąg
blagajna - kasa
čekaonica - poczekalnia
daljinski voz - pociąg dalekobieżny
dolazak - przyjazd
dvokolosečna pruga - linia dwutorowa
garnitura - skład
gradska železnica - szybka kolej miejska
kašnjenje - opóźnienie
kola - wagon
kola sa ležajima - kuszetka
kola za spavanje - wagon sypialny
kolosek - tor
kompozicija - skład
kondukter - konduktor
kupe - przedział
kušet kola - wagon z miejscami do leżenia
lokomotiva - lokomotywa
mašinovođa - maszynista
međunarodni saobraćaj - komunikacja międzynarodowa
međunarodni voz - pociąg międzynarodowy
mesto za sedenje - miejsce do siedzenia
mesto za stajanje - miejsce stojące
nailazeći voz - nadjeżdżający pociąg
noćni voz - pociąg nocny
odeljak - przedział
otputovati vozom - pojechać pociągiem
peron - peron
polazak - odjazd
pomoćni prevozni put - objazd; trasa okrężna
pomoćnik mašinovođe - pomocnik maszynisty
posebna ponuda - oferta specjalna
povlastica - zniżka
povratno putovanje - podróż powrotna
prekid putovanja - przerwa w podróży
prtljag - bagaż
pruga - linia
putni/pružni prelaz - przejazd kolejowy
putnički voz - pociąg osobowy
putnik - pasażer
rampa - szlaban
red vožnje - rozkład jazdy
regionalni saobraćaj - przewozy regionalne
rezervisanje mesta - rezerwacja miejsca
saobraća u periodu... - kursuje w okresie...
sedište - siedzenie; miejsce
skretnica - zwrotnica
spustiti rampe - opuścić szlabany
stanica - dworzec; stacja
šina - szyna
teretni voz - pociąg towarowy
unutrašnji saobraćaj - komunikacja krajowa
wagon - wagon
wagon za prevoz automobila - autokuszetka
vanredni voz - pociąg specjalny
voz je ispao iz koloseka - pociąg się wykoleił
vozna karta - bilet
vozovođa - maszynista
železnica - kolej
železničar - kolejarz
železnička nesreća - katastrofa kolejowa
železnička veza - połączenie kolejowe
železnički čvor - węzeł kolejowy
žičara - kolej linowa

9.3 PODRÓŻ DROGĄ POWIETRZNĄ

aerodrom - lotnisko	motorni zmaj - paralotnia
avio-kompanija - linie lotnicze	niskotarifna kompanija - niskobudżetowe linie lotnicze
avion - samolot	odlazak - wylot
avion je sleteo - samolot wylądował	otkazati let - odwołać lot
avionska karta - bilet lotniczy	pilot - pilot
avionska nesreća - katastrofa lotnicza	pista - pas startowy
balon - balon	poletanje - start
bezbednosna kontrola - kontrola bezpieczeństwa	posada - załoga
broj leta - numer lotu	poslovna klasa - klasa business
civilni aerodrom - lotnisko cywilne	povećanje broja letova - zwiększenie liczby lotów
crna kutija - czarna skrzynka	prelet - przelot
direktni let - lot bezpośredni	prinudno sletanje - awaryjne lądowanie
dolazak - przylot	propeler - śmigło
doleteti - przylecieć	putnik - pasażer
ekonomska klasa - klasa ekonomiczna	red letenja - rozkład lotów
greška pilota - błąd pilota	sletanje - lądowanie
helidrom - lądowisko	strah od letenja - strach przed lataniem
kružiti iznad Varšave - krążyć nad Warszawą	terminal - terminal
kupon za ulazak u avion - karta pokładowa	trup - kadłub
let - lot	vazdušni prostor - przestrzeń powietrzna
let nazad - lot z powrotem; lot powrotny	vazdušni put - droga powietrzna
leteti - lecieć	vidljivost - widoczność
mali avion - awionetka	vojni aerodrom - lotnisko wojskowe
međunarodni let - lot międzynarodowy	

9.4 PODRÓŻ DROGĄ MORSKĄ

brod - okręt	otploviti - odpłynąć
brod za krstarenje - statek wycieczkowy	paluba - pokład
brodić - stateczek	palubni - pokładowy
brodolom - katastrofa morska	parobrod - parowiec
čamac - łódź	pasti iz čamca u vodu - wypaść z łodzi do wody
čamac za spašavanje - szalupa ratunkowa	peščara - mielizna
dignuti sidro - podnieść kotwicę	plićak - mielizna
doploviti - dopłynąć; przyplłynąć	plovidba - rejs
doživeti brodolom - rozbić się (<i>o statku</i>)	ploviti pod zastavom... - pływać pod banderą...
iskrcati se - wysiąść; zejść (<i>ze statku, łodzi, samolotu</i>)	plutača - boja
isploviti - wypłynąć	porinuti - zwodować (<i>statek</i>)
jedrilica - żaglówka	prekookeanski brod - transatlantyk
komandni most - mostek kapitański	preploviti - przepłynąć (<i>statkiem</i>)
krstarenje - rejs wycieczkowy	remorker - holownik
krstariti - pływać; płynąć (<i>statkiem</i>)	sidrište - kotwiczowisko
kruzer - statek wycieczkowy	sidriti - kotwiczyć
lađa - stateczek	sidro - kotwica
lebdelica - poduszkowiec	spustiti sidro - zarzucić kotwicę
ledolomac - lodolamacz	svetioničar - latarnik
luka - port	svetionik - latarnia
more - morze	trajekt - prom
mornar - marynarz	ukrcati se - zaokrętować się; wejść na pokład
morski put - droga morska	ukrcavanje - wejście na pokład
motorni čamac - łódź motorowa; motorówka	usidriti - zakotwiczyć
okean - ocean	veslarica - łódź wiosłowa
oploviti svet - opłynąć świat	veslo - wiosło
	vodeni put - droga wodna

9.5 PODRÓŻ SAMOCHODEM

- auto karta** - atlas samochodowy
automobil - samochód
automobilčić - samochodzik
benzin - benzyna
bezbednost saobraćaja - bezpieczeństwo ruchu
bezolovni benzin - benzyna bezolowiowa
brzina - 1. prędkość 2. bieg
crveno svetlo - czerwone światło
četvoročekaš - cztery kółka (*o samochodzie*)
divljati po putu - szaleć na drodze
dvotočkaš - jednoślad
gas - gaz
gorivo - paliwo
gužva - korek
imati prednost - mieć pierwszeństwo
iznajmiti auto - wypożyczyć samochód
kaciga - kask
kamion - ciężarówka
kamionet - pickup
klimatizacija - klimatyzacja
kočenje - hamowanie
kočiti - hamować
kočnica - hamulec
kvačilo - sprzęgło
kvar - awaria
lančani sudar - karambol
ler - bieg jałowy
letnje gume - opony letnie
limuzina - limuzyna
majstor volana - mistrz kierownicy
maršruta - trasa; droga
mehaničar - mechanik
motocikl - motocykl
motociklista - motocyklista
motor - 1. motocykl 2. silnik
naplatna rampa - punkt poboru opłat
napraviti prekršaj - popełnić wykroczenie
naselje - teren zabudowany
nepropisno parkiranje - nieprzepisowe parkowanie
nesreća - wypadek
nestalo nam je gorivo - zabrakło nam paliwa
obilazak - objazd
obilazni put - objazd
oborena svetla - światła mijania
odvesti - zawieźć; odwieźć
ograničenje brzine - ograniczenie prędkości
pešak - pieszy
pojas - pas
poluprikolica - naczepa
potrošnja goriva - zużycie paliwa
pravilo desne strane - zasada prawej ręki
prazna guma - przebita opona
prebaciti u četvrtu brzinu - wrzucić czwarty bieg
prekršaj - wykroczenie
prešaltati - zmienić bieg
preteći - wyprzedzić
preticanje preko pune linije - wyprzedzanie na linii ciągłej
prikolica - przyczepa
probušena guma - przebita opona
profesionalni vozač - kierowca zawodowy
prohodna ulica - przejezdna ulica
prohodnost - przejezdność
provozati se - przejechać się (*samochodem*)
prvenstvo prolaza - pierwszeństwo przejazdu
putarina - myto
putnik - pasażer
radovi na putu - roboty drogowe
ručna kočnica - hamulec ręczny
ručni menjač - ręczna skrzynia biegów
saobraćaj - ruch
saobraćajna policija - policja drogowa; drogówka
saobraćajni kolaps - paraliż komunikacyjny
saobraćajni prekršaj - wykroczenie drogowe
saobraćajni propisi - przepisy ruchu drogowego
saobraćajni udes - wypadek drogowy
saobraćajni znak - znak drogowy
semafor - sygnalizacja świetlna; światło
sesti u automobil - wsiąść do samochodu
signalizacija - sygnalizacja
sigurna vožnja - bezpieczna jazda
sigurnosni pojas - pasy bezpieczeństwa
skuter - skuter
snaga motora - moc silnika
suvozač - współpasażer (na miejscu obok kierowcy)
šaltovati - zmieniać bieg(i)
šest kaznenih poena - sześć punktów karnych
šlep služba - pomoc drogowa
šleper - ciągnik
špic - szczyt (*komunikacyjny*)
tahograf - tachograf
teretno vozilo - samochód ciężarowy
teretnjak - ciężarówka
ubravanje - przyspieszanie; przyspieszenie
učesnik u saobraćaju - uczestnik ruchu
ugasiti motor - wyłączyć silnik
ulje - olej
upaliti motor - zapalić silnik
upravljati vozilom - kierować pojazdem; prowadzić pojazd
ustupiti prvenstvo - ustąpić pierwszeństwa
vazdušni jastuk - poduszka powietrzna
volan - kierownica
vozač - kierowca
vozačka dozvola - prawo jazdy
vozilo - pojazd
vozilo za čišćenje snega - pług śnieżny
voziti - jechać; jeździć
vučna služba - pomoc drogowa
zakočiti - zahamować
zamena guma - zmiana opon
zapremina prtljažnika - pojemność bagażnika
zastoj - korek
zeleno svetlo - zielone światło
zimске gume - opony zimowe
žuto svetlo - żółte światło

INFRASTRUKTURA DROGOWA

asfalt - asfalt	podvožnjak - przejazd podziemny
autoput - autostrada	pontonski most - most pontonowy
bankina - pobocze	pothodnik przejście podziemne
benzinska pumpa - stacja benzynowa	prometan put - ruchliwa droga
ćorsokak - (<i>pot.</i>) ślepa ulica	put - droga
drum - droga; szosa	puteljak - ścieżka
ivičnjak - krawężnik	putić - dróżka
jarak - rów	putokaz - drogowy znak
kaldrma - nawierzchnia	raskrsnica - skrzyżowanie
kolnik - jezdnia; szosa	raskršće - rozdroże; rozwidlenie
kolotrag - koleina	saobraćajni znak - znak drogowy
kolovoz - jezdnia	slepi put - ślepa uliczka
kružni tok - rondo	stranputica - boczny trakt; boczna dróżka
obilaznica - obwodnica	traka - pas
okuka - zakręt	trotoar - chodnik
pasarela - przejście (<i>kładka; mostek nad jezdnią</i>)	zaustavna traka - pas awaryjny
pešački prelaz - przejście dla pieszych	zavoj - zakręt
pločnik - chodnik	zebra - zebra (<i>pasy</i>)

NAUKA JAZDY

auto-škola - szkoła nauki jazdy	položiti vozački ispit - zdać egzamin na prawo jazdy
časovi vožnje - godziny jazdy	praktična obuka - szkolenie praktyczne; część praktyczna
dodatni časovi - dodatkowe godziny	praktični ispit - egzamin praktyczny
gradska vožnja - jazda po mieście	teorijska nastava - zajęcia teoretyczne
instruktor - instruktor	teorijska obuka - szkolenie teoretyczne; część teoretyczna
ispit iz prve pomoći - egzamin z pierwszej pomocy	teorijski ispit - egzamin teoretyczny
ispitivač - egzaminator	vozačka dozvola - prawo jazdy
kategorija - kategoria	
lekarsko uverenje - zaświadczenie lekarskie	
poligon - plac manewrowy	

9.6 KOMUNIKACJA MIEJSKA

aparat za poništavanje karata - kasownik	metro stanica - stacja metra
autobus - autobus	naišao je tramvaj - nadjechał tramwaj
cene karata kod vozača - ceny biletów u kierowcy	nedeljna karta - bilet tygodniowy
dispečer - dyspozytor	niskopodni tramvaj - tramwaj niskopodłogowy
godišnja karta - bilet roczny	okretnica - pętla
gradski prevoz - komunikacja miejska	pojedinačna karta - bilet jednorazowy
gradsko saobraćajno preduzeće - zakład komunikacji miejskiej	poništavač karata - kasownik
gužva - tłok	poništiti kartu - skasować bilet
javni gradski prevoz - komunikacja miejska	poslednji autobus za... - ostatni autobus do...
javni prevoz - komunikacja publiczna	pretplatna karta - bilet okresowy
jednodnevna karta - bilet jednodniowy	prevoznik - przewoźnik
karta sa popustom - bilet ulgowy	prigradski autobus - autobus podmiejski
karta za studente - bilet studencki	slepi putnik - pasażer na gapę
kontrola karata - kontrola biletów	stajalište - przystanek
kontrolor - kontroler; rewizor; kanar	tramvaj - tramwaj
kontrolorka - kontrolerka biletów	tramvajska stanica - przystanek tramwajowy
linija - linia	trolejbus - trolejbus
međugradski autobus - autokar	validator - kasownik
mesečna karta - bilet miesięczny	vozač tramvaja - motorniczcy
mesto za sedenje - miejsce siedzące	voziti se bez karte - jechać bez biletu
mesto za stajanje - miejsce stojące	vozni park - tabor
	zakasniti autobus - spóźnić się na autobus

TAKSÓWKA**divlji taksista** - taksówkarz bez licencji**pozvati taksi** - zamówić taksówkę**saobraćajna arterija** - arteria komunikacyjna**taksi** - taksówka**taksi mafija** - mafia taksówkarska**taksi stajalište** - postój taksówek**taksi udruženje** - korporacja taksówkarska**taksimetar** - taksometr**taksista** - taksówkarz**vožnja** - kurs**9.7 NOCLEG****boravak** - pobyt**bračni ležaj** - łoże małżeńskie**četvorokrevetna soba** - pokój czteroosobowy**dvokrevetna soba** - pokój dwuosobowy**engleski doručak** - śniadanie angielskie**francuski ležaj** - łoże małżeńskie**gost** - gość**gostima je na raspolaganju...** - do dyspozycji gości...noclegownia**hostel** - hostel**hotel raspolaze sa 125 soba** - hotel dysponuje 125 pokojami**hotel sa pet zvezdica** - hotel pięciogwiazdkowy**hotelijer** - hotelarz**hotelski** - hotelowy**jednokrevetna soba** - pokój jednoosobowy**kablovska televizija** - telewizja kablowa**kada** - wanna**klima uređaj** - klimatyzacja**konferencijska sala** - sala konferencyjna**kontinentalni doručak** - śniadanie kontynentalne**kupatilo** - łazienka**menjačnica** - kantor**mini bar** - barek; minibar**motel** - motel**na zahtev gostiju** - na prośbę gości**noćenje s doručkom** - nocleg ze śniadaniem**odjaviti se** - wymeldować się**osoblje** - personel**pansion** - pensjonat**parking** - parking**peškir** - ręcznik**pogled na more** - widok na morze**pogled na planine** - widok na góry**pogled na plažu** - widok na plażę**polupansion** - obiadowa kolacja**pomoćni ležaj** - dostawka**popunjenost** - obłożenie (*w hotelu*)**porodična soba** - pokój rodzinny**portir** - portier**portirnica** - portiernia**predsednički apartman** - apartament prezydencki**prenoćište** - 1. obiekt noclegowy 2. schronisko 3.

noclegownia

prijaviti se - zameldować się**pun pansion** - wyżywienie**radni sto** - biurko**recepcija** - recepcja**recepcijska služba** - recepcja**recepconer** - recepcjonista**recepconerka** - recepcjonistka**reservisati sobu** - zarezerwować pokój**restoran** - restauracja**rezervacija** - rezerwacja**sef** - sejf**set za ličnu higijenu** - zestaw artykułów higienicznych**smeštaj** - zakwaterowanie**smeštajni objekat** - obiekt noclegowy**soba za pušače** - pokój dla palących**sobe za nepušače** - pokój dla niepalących**sve uključeno** - all inclusive**švedski sto** - szwedzki stół**trokrevetna soba** - pokój trzyosobowy**tuš kabina** - kabina prysznicowa**ugostiti** - ugościć**večera** - kolacja**vešeraj** - pralnia**vila** - 1. willa 2. domek**žaliti se na buku** - skarżyć się na hałas

KAMPING

autokamp - pole kempingowe	podmetač - karimata
bungalov - bungalow	podupirač - pałak
čaršav - pokrowiec	rešo - kuchenka turystyczna
dušek - materac	roštilj - grill
gasna boca - butla gazowa	samonaduvavajuća podloga - mata samopompująca
kamp - 1. obóz 2. kemping	sanitarni čvor - węzeł sanitarny
kamp prikolica - przyczepa kempingowa	svetiljka - latarka
kamper - 1. obozowicz 2. przyczepa kempingowa	šator - namiot
kampovanje - pobyt na kempingu	termos - termos
kanap - lina; powróż; sznur	ulogoriti se - rozbić obóz
kućica - domek	vreće za spavanje - śpiwór
lampa - lampa	zajednička kuhinja - wspólna kuchnia
podići šator - rozbić namiot	zatezni kanap - linka naciąg do namiotów
podloga za šator - podłoga pod namiot; podłoga do namiotu	

9.8 NAD WODĄ

daviti se - topić się	plaža - plaża
davljenik - topielec	povukao ih je vir - wciągnął ich wir
divlje kupalište - dzikie kąpielisko	reka - rzeka
dubok - głęboki	ronilac - nurek
gumenjak - 1. ponton 2. łódka	roniti - nurkować
instruktor ronjenja - instruktor nurkowania	ronjenje - nurkowanie
izroniti se - wynurzyć się	skok u vodu - skok do wody
jezero - jezioro	suncobran - parasol (słoneczny)
kupaće gaće - kąpielówki	sunčati se - opalać się
kupaći kostim - kostium kąpielowy	udaviti se - utopić się
kupanje zabranjeno - kąpiel wzbroniona	ulaziti u vodu - wchodzić do wody
kupati se - kąpać się	uskočiti u vodu - wskoczyć do wody
ležaljka - leżak	utopljenik - topielec
more - morze	vir - wir
napad ajkule - atak rekina	virtlog - wir
obala - brzeg	zabranjeno kupanje - kąpiel wzbroniona
pasti u vodu - wpaść do wody	zaplivati - 1. popływać 2. zacząć pływać
pedalina - rower wodny	zaroniti - zanurkować

NA BASENIE

akvapark - aquapark
bazen - basen
dečiji bazen - brodzik
deska za plavanje - deska do (nauki) pływania
dušek na naduvavanje - materac dmuchany
đakuži - jacuzzi
hlor - chlor
kabina za presvlačenje - przebieralnia
kapa za plivanje - czepek pływacki
kraul - kraul
kupač - osoba kąpiąca się (*mężczyzna*)
kupačica - osoba kąpiąca się (*kobieta*)
kupalište - kąpielisko
kvalitet vode - jakość wody
leđno plivanje - pływanie na grzbiecie; styl grzbietowy
leptir - motylek (*styl pływania*)
mali bazen - mały basen

naočari za plivanje - okulary pływackie
neplivač - osoba nieumiejąca pływać
olimpijski bazen - basen olimpijski
otvoreni bazen - basen otwarty
plivač - pływak
plivalište - pływalnia
plivanje - pływanie
pretplatna karta - karnet
prsno plavanje - żabka
sauna - sauna
skakaonica - trampolina
spasilac - ratownik
školjka bazena - niecka basenu
tobogan - zjeżdżalnia
tuš - prysznic
veliki bazen - duży basen
zatvoreni bazen - basen kryty

9.9 W GÓRACH

alpinista - alpinista
alpinizam - wspinaczka; alpinizm
čelična sajla - stalowa lina
Gorska služba spašavanja - Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
gorštak - góral
krenula je lavina - zeszła lawina
lavina - lawina
lavina zatrpala je snoubordere - lawina zasypała snowboardzistów
opasnost od lavina - niebezpieczeństwo lawinowe
osvojiti vrh - zdobyć szczyt
pancerice - buty narciarskie
penjač - wspinacz
penjanje - wspinaczka
penjati se - wspinać się
planinar - wspinacz; alpinista
planinarski dom - schronisko górskie
pokrenula se je lavina - zeszła lawina
popeti se - wejść (*na górę*)
ratrak - ratrak
sajla - lina
sići - zejść

silazak - zejście
ski kaciga - kask narciarski
ski pantalone - spodnie narciarskie
skija - narta
skijanje - narciarstwo
skijaška vučnica - wyciąg narciarski
skijaški - narciarski
skijaški centar - kompleks narciarski
skijaški štapovi - kijki narciarskie
skijati - jeździć na nartach
snoubord - snowboard
spust - zejście
spust staza - trasa zjazdowa
spustiti se - zejść (*z góry; ze szczytu*)
staza za skijaše - trasa narciarska
uspinjati se - wspinać się
uspon - wejście (*na górę*)
vezovi - wiązanie
visinska bolest - choroba wysokościowa
visokogorstvo - alpinizm
vrh - szczyt
zimovalište - kurort górski

10. KULTURA

10.1 SZTUKA

alat - narzędzie
apstrakcija - abstrakcja
atelj - atelier; studio
autorska prava - prawa autorskie
autorski honorar - tantiemy
avangarda - awangarda
delo - dzieło
estetika - estetyka
futurizam - futuryzm
galerija - galeria
grafika - grafika
grnčar - garncarz
grnčarski točak - koło garncarskie
grnčarstvo - garncarstwo
honorar - honorarium
inspiracija - inspiracja
inspirisati - inspirować
izložba - wystawa
izložbeni katalog - katalog wystawy
izložiti - wystawić
izmaštan - wyimaginowany
keramika - ceramika
kič - kicz
kineski porcelan - porcelana chińska
kolekcionar - kolekcjoner
kreativnost - kreatywność
kubizam - kubizm
kultura - kultura
likovna umetnost - sztuki piękne
manirizam - manieryzm
mašta - wyobraźnia
model - model
moderna umetnost - sztuka nowoczesna
modernizam - modernizm
nadahnuće; nadahnutost - natchnienie
neshvaćen za života - niezrozumiany za życia
nepriznat - niedoceniony

MUZEUM

eksponat - eksponat
etnografski muzej - muzeum etnograficzne
fond - zbiory
galerija - galeria
gradski muzej - muzeum miejskie; muzeum miasta
istorijski muzej - muzeum historii
kolekcija - kolekcja
konak - dom (*jakiejsz osoby przerobiony na muzeum*)
kustos - kustosz
muzej - muzeum
muzej na otvorenom - skansen
muzej primenjene umetnosti - muzeum sztuki użytkowej
muzej savremene umetnosti - muzeum sztuki współczesnej

oblik - forma
osećaj lepote - poczucie piękna
pogledati izložbu - obejrzeć wystawę
porcelan - porcelana
postmodernizam - postmodernizm
potcenjen - niedoceniany
pravac - kierunek
prevaziđeni koncept - przestarzała koncepcja
prikazati na izložbi - zaprezentować na wystawie
primenjena umetnost - sztuka użytkowa
prosvećenost - oświecenie
realizam - realizm
remek-delo - arcydzieło
renesansa - renesans
rukotvorina - rękodzieło
samostalna izložba - samodzielna wystawa
savremena umetnost - sztuka współczesna
simbolika - symbolika
simbolizam - symbolizm
sponzor - sponsor
sponzorisati - sponsorować
sponzorski - sponsorski
stvaralac - twórca
stvaralački rad - praca twórcza
stvaralaštvo - twórczość
stvarati - tworzyć
šund - szmira
ukus - gust
umetnička forma - forma artystyczna
umetnički - artystyczny
umetnički izraz - wyraz artystyczny
umetnički testament - testament artystyczny
umetnik - artysta
umetnost - sztuka
upotrebna vrednost - wartość użytkowa
višeslojnost - wielowarstwowość
zanat - rzemiosło

muzej vazduhoplovstva - muzeum lotnictwa
muzej voštanih figura - muzeum figur woskowych
muzej za istoriju farmacije - muzeum historii farmacji
muzej žrtava genocida - muzeum ofiar ludobójstwa
narodni muzej - muzeum narodowe
noć muzeja - noc muzeów
paviljon - pawilon
promenljiva postavka - ekspozycja czasowa; wystawa czasowa
riznica - skarbnica
stalna postavka - ekspozycja stała; wystawa stała
tematska izložba - wystawa tematyczna
vojni muzej - muzeum wojska; muzeum wojskowe
zbirka - kolekcja

10.2 MALARSTWO

akrilna boja - farba akrylowa	oslikati - ozdobić malowidłami
akvarel - akwarela	paleta - paleta
boja - 1. kolor 2. farba	panorama - panorama
crtač - rysownik	papir - papier
crtanje - rysowanie	pastel - pastel
crtati - rysować	pečinsko slikarstvo - malarstwo jaskiniowe
crtež - rysunek	pejzaž - pejzaż
četka - pędzel	pejzažista - pejzażysta
četkica - pędzel; pędzelek	perocrtež - rysunek piórem
drip pejting - dripping	perspektiva - perspektywa
ekspresjonizam - ekspresjonizm	pigment - pigment
enkaustika - enkaustyka	plakat - plakat
freska - freska	platno - płótno
gvaš - gwasz	podloga - podkład
ikona - ikona	portret - portret
ikonografija - ikonografia	postimpresjonizam - postimpresjonizm
ilustracija - ilustracja	potez četkice - pociągnięcie pędzlem
impresjonizam - impresjonizm	pozadina - tło
kamen - kamień	preslikač - kopista
kičica - pędzel; pędzelek	slika - obraz
kist - pędzel	slika prikazuje... - obraz przedstawia
kolaž - kolaż	slikar - malarz
kontura - kontur	slikar pejzaža - pejzażysta
kopija - kopia	slikarska tehnika - technika malarska
kopista - kopista	slikarstvo - malarstwo
kreda - kreda	slikati - malować
kubizam - kubizm	staklo - szkło
linija - linia	štafelaj - sztaluga
minijatura - miniatura	tapiserija - tapiseria
mozaik - mozaika	tempera - malarstwo temperowe
mrtva priroda - martwa natura	trećerazredni slikar - trzeciorzędny malarz
naslikati - namalować	ulje - olej
nedovršena slika - niedokończony obraz	vitraž - witraż
okvir - rama	vodena boja - farba wodna
olovka - ołówek	zgrafito - sgraffito

10.3 RZEŻBIARSTWO

bakrorez - miedzioryt	objekat - obiekt
bista - popiersie	oblikovati - formować
bronza - brąz	odlivak - odlew
dleto - dłuto	poprsje - popiersie
drvo - drewno	proporcija - proporcja
drvorez - drzeworyt	radionica - warsztat
fontana - fontanna	rezbar - rzeźbiarz
gips - gips	simetrija - symetria
glina - glina	skulptor - rzeźbiarz
instalacija - instalacja	skulptura - rzeźba
isklesati - wyciosać	skulptura od bronza - rzeźba z brązu
kalup - odlew	spomenik - pomnik
kip - posąg; statua	statua - statua
kipar - rzeźbiarz	ugraviran - wygrawerowany
klesati - ciosać; dłutować	ugravirati - wygrawerować
kovan - wykuty	uklesati - wyryć (<i>w kamieniu</i>)
mermer - marmur	vajanje - rzeźbiarstwo
metalograver - rytownik	vajar - rzeźbiarz
model - model	vajati - rzeźbić
modeliranje - modelowanie	vosak - wosk

10.4 MUZYKA

akord - akord	nastupati - występować
album - album	nastupiti - wystąpić
alt - alt	odsvirati - zagrać
amfiteatar - amfiteatr	oktava - oktawa
antijunak - antybohater	oktet - oktet
bariton - baryton	omiljena pesmica - ulubiona piosenka
bend - zespół muzyczny	orkestar - orkiestra
bis - bis	otpevati - zaśpiewać
bluz - blues	partitura - partytura
bubnjar - perkusista	pesma - piosenka
četvrtina note - ćwierćnuta	pesmotvorac - kompozytor
debi ploča - debiutancka płyta	pevač - śpiewak
dens - dance	pevačica - śpiewaczka
dirigent - dyrygent	pevanje - śpiew
duet - duet	pevati - śpiewać
duo - duet	plejбек - playback
dvuglas - dwugłos	ploča - płyta
džez - jazz	polovina note - półnuta
estrada - estrada	poluton - półton
falširati - fałszować (<i>piosenkę</i>)	pop - pop
frontmen - wokalista	povratak na scenu - powrót na scenę
gitarista - gitarzysta	predtakt - przedtakt
gramofonska ploča - płyta gramofonowa	refren - refren
grupa - zespół muzyczny	remiks - remiks
harmonija - harmonia	rep - rap
hevi metal - heavy metal	reper - raper
hor - chór	ritam - rytm
horal - chorał	rok - rock
hvatnik - gryf	sazvučje - harmonia
industrija zabave - przemysł rozrywkowy	serenada - serenada
interval - interwał	skala - skala
izvođač - wykonawca (<i>śpiewak</i>)	slušati muziku - słuchać muzyki
jodlovanje - jodłowanie	snimila je dva albuma - nagrała dwa albumy
jodlovati - jodłować	sopran - sopran
kanon - kanon	strofa - zwrotka; strofa
kantautor - pieśniarz; autor tekstów piosenek	svirati na bis - bisować
knjiga pesama - śpiewnik	takt - takt
kompozicija - utwór	tekstopisac - tekściarz
kompozitor - kompozytor	tenor - tenor
koncert - koncert	timbar - tembr
koncertirati - koncertować	tonalitet - tonalność
kvartet - kwartet	trio - trio
kvintet - kwintet	trubački orkestar - orkiestra dęta
ljubav prema muzici - miłość do muzyki	vinil-ploča - płyta winylowa
mecosopran - mezzosopran	virtuoz - wirtuoz
melodija - melodia	vrsta muzike - gatunek muzyczny; gatunek muzyki
mol - moll; minor	zabavna muzika - muzyka rozrywkowa
muzičar - muzyk	zapevati - zaśpiewać
muzički ključ - klucz wiolinowy	zasvirati (šta?) - zagrać (na?)
muzika - muzyka	zvuk - dźwięk
nastup - występ	

INSTRUMENTY MUZYCZNE

bas-gitara - gitara basowa
čelesta - czelesta
čembalo - klawesyn
činele - talerze perkusyjne
električna gitara - gitara elektryczna
fagot - fagot
flauta - flet
frula - piszczałka
gajdaš - dudziarz
gajde - dudy
gitara - gitara
gong - gong
harfa - harfa
horna - róg
kastanjete - kastaniety
kaval - kaval
klarinet - klarnet
klavir - pianino
kontrabas - kontrabas
ksilofon - ksylofon
lauta; lutnja - lutnia

lira - lira
mandolina - mandolina
muzički instrument - instrument muzyczny
oboe - obój
orgulje - organy
plektron - kostka (*do gry na gitarze*)
saksofon - saksofon
svirati klavir - grać na pianinie
timpani - kottły
truba - trąbka
trzalica - kostka (*do gry na gitarze*)
udarački instrument - instrument perkusyjny
viola - altówka
violina - skrzypce
violinista - skrzypek
violončelista - wiolonczelista
violončelo - wiolonczela
vuvuzela - vuvuzela
zvono - dzwon
žica - struna
žičani instrument - instrument strunowy

10.5 TEATR

afiš - afisz
akrobata - akrobata
amfiteatar - amfiteatr
aplauz - aplauz
balet-majstor - baletmistrz
balkon - balkon
biletar - bileter
biletarnica - kasa biletowa
bina - 1. scena 2. podium
čin - akt
dobiti ovacije - otrzymać owacje
drama - dramat
dramaturg - dramaturg
foaje - foyer
garderoba - szatnia (*aktorska*)
garderoberka - szatniarka; garderobiarka
geg - gag
gest - gest
gledalište - widownia
gluma - gra (*aktorska*)
govor - mowa
groteska - groteska
groteskan - groteskowy
inscenacija - inscenizacja
inspicjent - inspicjent
izviždati - wygwizdać
komedija - komedia
komičar - komik
kostim - kostium
kostimograf - kostiumograf
kulise - kulisy
loža - loża
lutka - lalka; marionetka
lutkar - lalkarz

lutkarsko pozorište - teatr lalek
maska - maska
međuigra - intermedium
mjuzikl - muzikal
odigrati predstavu - wystawić przedstawienie;
wystawić sztukę
održati predstavu - wystawić przedstawienie;
wystawić sztukę
opera - opera
opereta - operetka
operska kuća - opera (*budynek*)
osvetljivač - oświetleniowiec
pantomima - pantomima
pantomimičar - mim
parodija - parodia
parodirati - parodiować
plesno pozorište - balet
pokret - ruch
pozorišna predstava - przedstawienie teatralne
pozorišni - teatralny
pozorišni komad - sztuka teatralna (jako
przedstawienie)
pozorište; teatar - teatr
pozornica - scena
praviti parodiju - parodiować
predstava - przedstawienie
predstava od jednog čina - jednoaktówka
proba - próba
publika - publiczność
putujuće pozorište - teatr wędrowny
rekvizit - rekwizyt
repertoar - repertuar
režirati - reżyserować
režiser - reżyser

TEATR - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

scenograf - scenograf	tragedija - tragedia
scenografija - scenografia	tragikomedija - tragikomedialność
skeč - skecz	trema - trema
sufler - sufler	vedeta - (arch.) - gwiazda; diwa (<i>teatralna</i>)
suflerska školjka - budka suflera	zakulisje - zaszczepienie
sufilirati - pracować jako sufler	zavesa - kurtyna
šaptač - sufler	

10.6 FILM

adaptacija romana - adaptacja powieści	osvojiti Oskara - zdobyć Oscara
animirani film - film animowany	plejada glumaca - plejada aktorów
avanturistički film - film przygodowy	poznati glumci - znani aktorzy
bioskop - kino	predpremijera - przedpremiery
blokbuster - szlagier; hit	premijera - premiera
crtić - kreskówka	priča - fabuła
crveni tepih - czerwony dywan	projekcija - projekcja
dokumentarac - film dokumentalny	razbijač blagajni - hit kasowy
dokumentarni film - film dokumentalny	reditelj - reżyser
dugometražni film - film długometrażowy	režija - reżyseria
ekranizacija - ekranizacja	režiser - reżyser
filmadžija - filmowiec	sapunica - opera mydlana
filmofil - kinoman	saundtrek - ścieżka dźwiękowa
filmska industrija - przemysł filmowy	scena seksa - scena łóżkowa
filmska smotra - przegląd filmów	scenario - scenariusz
filmski festival - festiwal filmów	scenarista - scenarzysta
glavna uloga - główna rola	seksi scena - scena łóżkowa
glumac - aktor	sinhronizacija - 1. synchronizacja 2. dubbing
glumački - aktorski	skidati se pred kamerama - rozbierać się przed kamerami
glumica - aktorka	snimanje - zdjęcia (<i>do filmu</i>)
horor - horror	snimatelj - operator kamery; kamerzysta
igrani film - film fabularny	snimati film - kręcić film
izazvati polemiku - wywołać polemikę	specijalni efekti - efekty specjalne
kadar - kadr	sporedna uloga - rola drugoplanowa
kamerman - operator kamery; kamerzysta	starleta - celebrytka
kaskader - kaskader	statirati - statystować
kasting - casting	statista - statysta
kaubojac - (pot.) 1. western 2. kowboj	superheroj - superbohater
kinematografija - kinematografia	titlovi - napisy
komedija - komedia	ton-majstor - dźwiękowiec
komedija situacije - komedia sytuacyjna	tonac - dźwiękowiec
kritičar - krytyk	trajanje - czas trwania
kritika - krytyka	treći deo filma - trzecia część filmu
ljubavna drama - dramat obyczajowy	trejler - trailer
multipleks - multikino	triler - thriller
na velikom platnu - na dużym ekranie	umetnički direktor - dyrektor artystyczny
nasilje u filmovima - przemoc w filmach	vestern - western
naslovna uloga - rola tytułowa	vrela scena - gorąca scena; śmiała scena
nastavak - kontynuacja	završetak snimanja filma - zakończenie zdjęć do filmu
niskobudžetni film - film niskobudżetowy	Zlatna malina - Złota Malina
nominovan za Oskara - nominowany do Oscara	
oskarovac - zdobywca Oscara	
oskarovka - zdobywczyni Oscara	

10.7 LITERATURA

- aforističar** - aforysta
aforizam - aforyzm
alegorija - alegoria
antiteza - antyteza
autor - autor
beletristika - beletrystyka
biblioteka - biblioteka
bilten - biuletyn
cenjena spisateljica - ceniona pisarka
citāt - cytat
citirati - cytować
crni humor - czarny humor
čitalac - czytelnik
dramatičar - dramaturg
dramski pisac - dramaturg
elektronska knjiga - e-book
esejista - eseista
glavni junak - główny bohater
groteska - groteska
hartija - (pot.) papier
hiperbola - hiperbola
idealizirati - idealizować
ilustrator - ilustrator
interesovanje za literaturu - zainteresowanie literaturą
ironija - ironia
izdanje - wydanie
izdavač - wydawca
izdavačka kuća - wydawnictwo
junak - bohater
junakinja - bohaterka
karikaturista - karykaturzysta
knjiga - książka
knjigomoljac - mól książkowy
knjižara - księgarnia
književna kritika - krytyka literacka
književna večera - wieczór literacki
književnost - literatura
koautor - współautor
komparacija - porównanie
kreativno pisanje - twórcze pisanie
kritičar - krytyk
latiti se pera - chwycić za pióro
lik - postać
liričar - liryk
lirika - liryka
loša knjiga - słaba książka
ljubitelj fantastike - miłośnik fantastyki
metafora - przenośnia; metafora
metonimija - metonimia
minuciozni opis - skrupulatny opis; precyzyjny opis
misao vodilja - myśl przewodnia
Nobelova nagrada za književnost - Literacka Nagroda Nobla
oksimoron - oksymoron
opis - opis
opisati - opisać
oslikavati život - opisywać życie
otelotvoriti - ucieleśnić
papier - papier
pesma - wiersz
pesnik - poeta
petoknjižje - pięcioksiąg
pijetet - pietyzm
pisac - pisarz
podnaslov - podtytuł
poezija - poezja
poglavje - rozdział
polovna knjiga - używana książka
poređenje - porównanie
potpisati knjigu - podpisać książkę
pozajmiti knjigu - wypożyczyć książkę
predgovor - wstęp; przedmowa
prepričati - opowiedzieć
prevodilac - tłumacz
primerak knjige - egzemplarz książki
ripovedač - narrator
ripovetka - opowiadanie
prizor iz života - scena z życia
pročitati - przeczytać
pročitati od korice do korice - przeczytać od deski do deski
proza - proza
radnja - akcja
reizdanje - wznowienie; reprint
retrospekcija - retrospekcja
rima - rym
romanopisac - powieściopisarz
romansijer - (rzad.) powieściopisarz
rukopis - rękopis
saga - saga
sajam knjiga - targi książki
sažetak - streszczenie
slikovito opisati - barwnie opisać
stih - wiersz
stilska figura - figura stylistyczna
stručna literatura - literatura specjalistyczna
svezak - tom
štivo - lektura
teorija književnosti - teoria literatury
unutrašnji dijalog - dialog wewnętrzny
vizija sveta - wizja świata
zapažanje - obserwacja (życia)

RODZAJE I GATUNKI LITERACKIE

avanturistički roman - powieść przygodowa	lirika - liryka
bajka - baśń	ljubavna pesma - poemat miłosny
basna - bajka	ljubavni roman - powieść obyczajowa
crtica - szkic	memoari - pamiętniki
drama - dramat	nacionalni ep - epepeja narodowa
društveni roman - powieść społeczna	novela - nowela
elegija - elegia	opisna pesma - poemat opisowy
ep - epos	pamflet - pamflet
epigram - epigramat	parodija - parodia
epika - epika	pastoralni roman - roman pasterski
erotski roman - powieść erotyczna	pripovetka - opowiadanie
esej - esej	putolovni roman - powieść przygodowa
fantastični roman - powieść fantastyczna	putopis - książka podróżnicza
filozofski roman - powieść filozoficzna	ratni roman - powieść wojenna
istorijski roman - powieść historyczna	realistički roman - powieść realistyczna
istorijski roman - powieść historyczna	sanovnik - sennik
književna vrsta - gatunek literacki	satira - satyra
književni rod - rodzaj literacki	socijalni roman - powieść społeczna
krimi roman - powieść kryminalna	sonet - sonet
krimić - kryminał	strip - komiks
letopisi - annały	

11. CZAS WOLNY**11.1 TANIEC**

balerina - balerina; baletnica	plesač - taniec
balet - balet	plesačica - tancerka
baletan - baletmistrz	plesati - tańczyć
baletanke - baletki	plesna škola - szkoła tańca
bečki valcer - walc wiedeński	plesni podijum - parkiet
brejkdens - breakdance	plesno večerje - wieczór taneczny
čačača - cza-cza	pokret - ruch
čardaš - czardasz	polka - polka
društveni ples - taniec towarzyski	ritam - rytm
erotski ples - taniec erotyczny	ritmičan - rytmiczny
figura - figura	ritualni ples - taniec rytualny
izvoditi ples - wykonywać taniec	rumba - rumba
klasičan ples - taniec towarzyski	samba - samba
korak - krok	savremeni ples - taniec współczesny
okret - obrót	stiskavac - wolny taniec
orijentalni ples - taniec orientalny	svlačionica - szatnia
osnovni korak - podstawowy krok	tango - tango
otplesati - zatańczyć	trbušni ples - taniec brzucha
par - para	valcer - walc
ples - taniec	zaplesati - zatańczyć
ples oko šipke - taniec na rurze	zumba - zumba

11.2 FOTOGRAFIA

analogna fotografija - fotografia analogowa
balans bele - balans bieli
blic - lampa błyskowa; flesz
digitalni foto-aparat - aparat cyfrowy
efekt crvenih očiju - efekt czerwonych oczu
ekspozicija - ekspozycja
filter - filtr
foto-album - album zdjęć
fotogeničan - fotogeniczny
fotografija - fotografia
fotografija u boji - fotografia kolorowa
fotografisati - fotografować; sfotografować
fotomontaža - fotomontaż
kadar - kadr
memorijska kartica - karta pamięci
novinska fotografija - fotografia prasowa
obrada - obróbka
okidač - wyzwalacz migawki

optički zum - zoom optyczny
paparaco - paparazzo
potresni snimci - wstrząsające zdjęcia
poza - poza
prepoznavanje lica - rozpoznawanie twarzy
punjač - ładowarka
razviti film - wywołać film
rezolucija - rozdzielczość
skeniranje - skanowanie
slike za dokumenta - zdjęcia do dokumentów
stabilizacija slike - stabilizacja obrazu
svadbena fotografija - fotografia ślubna
širokougaooni objektiv - obiektyw szerokokątny
umetnička fotografija - fotografia artystyczna
uramljena slika - oprawione zdjęcie
usiljena poza - wymuszona poza
uslikati - sfotografować
vodootporan - wodoodporny

11.3 GRY LOSOWE

KONKURS

dobiti - wygrać
dobiti na lotou - wygrać w totka
dobitni kupon - zwycięski kupon
dobitnik - zwycięzca; laureat
državna lutrija - totalizator
džekpot - jackpot
igra na sreću - gra hazardowa
izvlačenje - losowanie
izvlačiti - losować; wylosować
kladionica - zakład bukmacherski
kupon - kupon
listić - kupon
loto listić - kupon lotto
lutrija - loteria
nagrada - nagroda
nagradna igra - konkurs (z nagrodami)
nagradni fond - pula nagród
osvojiti nagradu - zdobyć nagrodę

pobednik - zwycięzca
posrećiti se - poszczęścić się
pravila nagradne igre - zasady konkursu
pravo na nagradu - prawo do nagrody
priređivač; organizator - organizator
proveriti brojeve - sprawdzić liczby
robna nagrada - nagroda rzeczowa
sedmica - szóstka (w totolotku)
sreća - szczęście
svečana dodela nagrada - uroczyste rozdanie nagród
tiket - kupon
ukrštenica - krzyżówka
uplatno mesto - kolektura
utešna nagrada - nagroda pocieszenia
vaučer - voucher
verovatnoća - prawdopodobieństwo

HAZARD**as** - as**baksuz** - pech**baksuzni** - pechowy**češljati karte** - rzucać w karty**džoker** - džoker; joker**igrača karta** - karta do gry**igrati karte** - grać w karty**karo** - karo**kartaška igra** - gra karciana**kazino** - kasyno**kladionica** - zakład bukmacherski**kladiti** - stawiać; postawić; zakładać się**kocka** - 1. kostka; klocek 2. hazard**kockar** - hazardzista**kockarnica** - kasyno**kralj; pop** - król**kraljica; dama** - dama**krupije** - krupier**mešati** - tasować**nastaviti igru** - kontynuować grę**opklada** - zakład (*z kimś o coś*)**partija pokera** - partyjka pokera**piki** - pik**poker** - poker**poker u skidanje** - rozbiegany poker**pokeraš** - pokerzysta**rulet** - ruletka**ruletski sto** - stół do ruletki**ruski rulet** - rosyjska ruletka**srca** - kier**sreća** - szczęście**špil karata** - talia kart**talih** - (tur.) szczęście**tref** - trefl**ulog** - wkład**žandar** - walet**žeton** - żeton**11.4 MAGIA****amajlija** - amulet**bacati kletvu** - rzucić klątwę**bajalica** - zaklęcie**crna magija** - czarna magia**čarati** - czarować**čaroban** - czarodziejski**čarobnjak** - czarodziej**čudo se desilo** - zdarzył się cud**gatanje kartama** - wróżenie z kart**gatati** - wróżyć**hiromantija** - chiromancja**horoskop** - horoskop**iluzija** - iluzja**iluzionista** - iluzjonista**intuicija** - intuicja**izvlačiti zečeve iz šešira** - wyciągać króliki z kapelusza**izvoditi trik** - wykonywać sztuczkę**kletva** - klątwa**kristalna kugla** - szklana kula**lažni vidovnjak** - fałszywy jasnowidz**lebdenje u vazduhu** - lewitacja w powietrzu**mađioničar** - mag; magik**mag** - mag; magik**magičan** - magiczny**magija** - magia**natprirodna pojava** - zjawisko nadprzyrodzone**nekromantija** - nekromancja**nemoguće postane stvarnost** - niemożliwe stanie

się rzeczywistością

nestajanje - znikanie**numerologija** - numerologia**opčinjavati** - 1. rzucać czar 2. zauroczyć**osloboditi se lanaca** - uwolnić się z łańcuchów**otvaranje tarota** - stawianie tarota**podvig** - wyczyn**pomagač** - pomocnik; asystent**predskazanje** - przepowiednia; prorocstwo**predstava** - przedstawienie**proricati** - przepowiadać**prorok** - prorok**savijati kašike** - zginać łyżki**snagom uma** - siłą woli**spaliti na lomači** - spalić na stosie**spiritizam** - spirytyzm**sudbina** - los; przeznaczenie**talisman** - talizman**tarot** - tarot**telepatija** - telepatia**trik** - sztuczka**tumačenje snova** - interpretacja snów**veštica** - czarownica**vidovit** - jasnowidzący**vidovnjak** - jasnowidz**vidovnjaštvo** - jasnowidztwo**vizija** - wizja**vračar** - wróżbita**vradžbina** - czary; zaklęcie

ZJAWISKA PARANORMALNE I EZOTERYKA

duh - duch
egzorcist(a) - egzorcysta
egzorcizam - egzorcyzm
izigravati duha na groblju - udawać ducha na cmentarzu
kuća duhova - dom duchów
lovac na duhove - łowca duchów
okultista - okultysta
okultizam - okultyzm

paranormalna pojava - zjawisko paranormalne
prizivanje duhova - wywoływanie duchów
šaman - szaman
ukleća kuća - nawiedzony dom
ukleti predmet - przeklęty przedmiot
utvara - duch; widmo; zjawa
vanzemaljac - kosmita
vudu - vodoo

MITOLOGIA

ala - chała
anđeo - anioł
arhandeo - archanioł
avet - zjawa; upiór
aždaja - smok
Baba Jega - Baba Jaga
bauk - 1. ogr 2. potwór
bes - bies
crna mačka - czarny kot
čarobni štapić - czarodziejska różdżka
čudovište - potwór
demon - demon
divojarac - koziorożec
đavolak - diabełek; chochlik
goblin - goblin
jednorog - jednorożec
jedogonja - (rzad.) wampir
jeti - yeti
kepec - krasnoludek
legenda - legenda
leteći ćilim - latający dywan
mit - mit
mitologija - mitologia

mitskio biće - mityczne stworzenie
mumija - mumia
papor - raróg (*demon*)
patuljak - krasnoludek
petak 13. - piątek trzynastego
predanje - podanie; legenda; tradycja
razbiti ogledalo - rozbić lustro
sirena - syrena
sisati krv - wysysać krew
strigoja - strzyga
vampir - wampir
vampirica - wampirzyca
varljiva svetlost - błędne ogniki
vila - wiła
vilenik - elf
vilenjak - elf
vilovnjak - elf
vjedogonja - (rzad.) wampir
vodenjak - wodnik
vrkolak - wilkołak
vukodlak - wilkołak
za sreću - na szczęście
zduhač - zduhacz

11.5 ROZRYWKA

audicija - casting
bina - scena; estrada
biti u žiži javnosti - być w centrum uwagi
ceremonijar - konferansjer
crveni tepih - czerwony dywan
čovek godine - człowiek roku
hit - hit
hleba i igara - chleba i igrzysk
humanitarni bal - bal charytatywny
industrija zabave - przemysł rozrywkowy
izaći iz senke - wyjść z cienia
izbor za mis - konkurs piękności
javna ličnost - osoba publiczna
kasting - casting
maneken - model
manekenka - modelka
manekenska karijera - kariera modelki
miljenik devojčica - ulubieniec dziewcząt
misica - miss (*zwyciężczyni wyborów miss*)
modna agencija - agencja modelek
modna revija - pokaz mody
nepoznat - nieznany
nositi reviju - występować na pokazi emody
održati koncert - zagrać koncert; zorganizować koncert
oduševiti publiku - podbić serca publiczności
osvojiti svet - podbić świat
pista - wybieg
Plejboj zečica - króliczek Playboya

CYRK

akrobata - akrobata
akrobatkinja - akrobatka
akrobatska tačka - pokaz akrobatyczny
arena - arena
cirkus - cyrk
cirkuski - cyrkowy; dotyczący cyrku
cirkuzant - artysta cyrkowy
cirkuzantkinja - artystka cyrkowa
dreser - treser
gutač vatre - połykacz ognia
hodač na žici - linoścoczek
hodanje na štulama - chodzenie na szczudłach
hula hoop - hula hop
klovn - klaun

popularan - popularny
popularnost - popularność
povući se sa estrade - wycofać się ze sceny
poznata ličnost - znana twarz; znana osoba
praviti skandale - wywoływać skandale
prepoznatljiv - rozpoznawalny
pritisak - presja
privatnost - prywatność
promasaj - kłapa
puniti naslovne strane - pojawiać się na okładkach (gazet)
put do zvezda - droga do gwiazd
razonoda - rozrywka
sjajna karijera - błyskotliwa kariera
starleta - celebrytka
steći popularnost - zdobyć popularność
steći slavu - zdobyć sławę
sve oči uprte na... - wszystkie oczy zwrócone na...
svet mode - świat mody
svetskog glasa - światowej sławy
šou - show
šou biznis - showbiznes
šou za pamćenje - niezapomniane show
šoumen - showman
tantijema - tantiem
top lista - lista przebojów
ulaznica - bilet wstępu
uspeh - sukces
zvezda - gwiazda

krotitelj lavova - poskramiacz lwów
obruč - obręcz
performans - przedstawienie
predstava - przedstawienie
pridružiti se cirkusu - dołączyć do cyrku
putujuća trupa - trupa wędrowna
šator - namiot
štula - szczudło
trbuhozborac - brzuchomówca
trener - treser
zabavljač - komik
žongler - żongler
žongliranje - żonglerka
žonglirati - żonglować

11.6 HOBBY

HOBBY - POJĘCIA OGÓLNE

adrenalin - adrenalina
bojanka - kolorowanka
filatelija - filatelistyka
golubarnik - gołębnik
heklati - robić na drutach
hobi - hobby
hobiji - zainteresowania
izazivati sudbinu - kusić los
joga - joga
jogin - jogin
kalambur - kalambur
kukičati - szydełkować
kukičenje - szydełkowanie
modelarstvo - modelarstwo
numizmatičar - numizmatyk
numizmatika - numizmatyka

padobran - spadochron
plesti vez - haftować
rukotvorina - rękodzieło
sakupiti - nagromadzić; zebrać; zgromadzić (*rzeczy*)
sakupljač - kolekcjoner
sakupljati - kolekcjonować
skandinavka - krzyżówka panoramiczna
skok padobranom - skok na spadochronie
slagalica - układanka
slobodno - (pot.) czas wolny
slobodno vreme - czas wolny
sudoku - sudoku
ukrštenica - krzyżówka
vez - haft; hafciarstwo
zagonetka - zagadka

SZACHY

figura - figura
kralj - król
kraljica - królowa
lovac - goniec
partija - partia
pat - pat
pešak - pionek
polje - pole
potez - ruch
remi - remis
skakač - skoczek

šah - szachy
šah-mat - mat
šahista - szachista
šahistkinja - szachistka
šahovska tabla - szachownica
šahovski - szachowy
takmičenje - zawody
top - wieża
turnir - turniej
velemajstor - arcymistrz

WĘDKARSTWO

crv - robak
crvić - robaczek
dozvola za pecanje - karta wędkarska
kuka - hak
kukica - haczyk
mamac - przynęta
mašinica - kołowrotek
meredov - podbierak
mušičarenje - łowienie na muchę
najlon - żyłka
oprema za pecanje - przybory wędkarskie
pecanje - wędkarstwo
pecaroš - wędkarz; rybak
plovak - spławik
primama - zanęta

riba ide - ryba bierze
ribarski - rybacki; wędkarski
ribolov - 1. rybołówstwo 2. wędkarstwo
ribolovac - rybak; wędkarz
štap za pecanje - wędka
takmičenje ribolovaca - zawody rybackie
udica - wędka
ulov - połów
uloviti - złowić
upecati - złowić
varalica - błystka
vobler - woobler
zabaciti udicu - zarzucić wędkę
zlatna ribica - złota rybka

JEŹDZIECTWO

čupkati travu - skubać trawę (*o koniu*)
čepsovi - ochraniacze
dojahati - przyjechać (*na koniu*)
dorat - gniadosz; gniady koń
ergela - stadnina
fijaker - powóz
galop - cwał; galop
jahač - jeździec
jahanje - jeździectwo; jazda na koniu
jahati - jechać konno; jeździć konno
kaciga za jahanje - kask jeździecki
kamašne - ochraniacze dla konia
kas - kłus
kobila - klacz; kobyła
kočijaš - woźnica
konjušar - stajenny
korbač - bat
luk sedla - łąk siodła
mamuza - ostroga
osedlati - osiodłać
pad s konja - upadek z konia

MAJSTERKOWANIE

balvan - kłoda
baratati alatom - posługiwać się narzędziami
blanja - hebel; strug
blanjati - heblować
bušilica - wiertarka
čekić - młotek
drvenarija - połamane deski
ekser - gwóźdź
greda - belka
iver vijak - wkręt
klešta - kleszcze; obcęgi
kombinirke - kombinerki
krstasti odvijač - śrubokręt krzyżowy
lemilica - lutownica
lemiti - lutować
lepak - klej
lepilo - klej
letlampa - lampa lutownicza
letva - listwa
metar - miara; miarka
motorna testera - piła łańcuchowa
nauljiti - naoliwić
odvijač - śrubokręt
otkloniti kvar - usunąć usterkę; naprawić usterkę

pantalone za jahanje - bryczesy
podsedlica - czaprak
pojahati konja - dosiąć konia
poni - kucyk
potkovica - podkowa
povodac za konja - uwiąz
požurivati konja - popędzać konia
rabadžija - (tur.) woźnica
sedlati - siodłać
seiz - (tur.) stajenny; masztalerz
sjahati - zeskoczyć (*z konia*)
stremen - strzemię
trk - trucht
ular - chomać
uzengije - (tur.) strzemię
uzjahati - dosiąć konia
uzjahati na konja - wsiąść na konia
zauzdati - ściągnąć uzdę
zveket potkovica - stukot podków
žvale - wędzidło

pajser - łom
papir za brušenje - papier ścierny
pila - piła
poluga - dźwignia
popraviti - naprawić
popravka - naprawa
radionica - warsztat
rašrafiti - rozkręcić
razređivač - rozcieńczalnik
rđa - rdza
rđati - rdzewieć
stega - imadło
superlepak - klej sekundowy
šraf - śruba
šrafčiger - śrubokręt
tapetirati - tapetować
testera - piła
var - spaw
variti - spawać
vaservaga - poziomica
vijak - śruba
zašrafiti - przykręcić (*śrubą*)
zavariti - zespawać

11.7 OGRÓD

baščica - ogródek	plot - płot
baštenski - ogrodowy	presaditi - przesadzić
baštovan - ogrodnik	prskalica - 1. zraszacz 2. spryskiwacz
cvećnjak - 1. kwietnik 2. doniczka	rasadnik - grządka
grabiti - grabić	rukavica - rękawica
grabuljati - grabić	ružičnjak - ogród różany
grabulje - grabie	saditi - sadzić
kablić - wiadro	saksija - doniczka; donica
kamenjar - skalniak	sejati - siać
kanta za zalivanje - konewka	senica - altana
klupa - ławka	srp - sierp
kompost - kompost	suzbijanje štetočina - zwalczanie szkodników; dezynsekcja
korov - chwast	tačke - taczka
kosilica - kosiarka	vedrica - wiaderko
krtica - kret	vile - widły
krtičnjak - kretowisko	vrtlar - ogrodnik
lopata - łopata	vrtni - ogrodowy
merdevine - drabina	zaliti - podlać
motika - motyka	zasaditi - zasadzić
ograda - ogrodzenie	živa ograda - żywopłot
okopati - okopać	živica - żywopłot
pergola - pergola	
plastenik - szklarnia; cieplarnia	

11.8 ZWIERZĘTA DOMOWE

brnjica - kaganiec	nevlasnički pas - bezpieczny pies
buldog - buldog	ošteniti se - urodzić szczeniacki
četvoronožac - czworonóg	pas - pies
čopor pasa - wataha psów	pas lotalica - bezpieczny pies
držati psa na povocu - prowadzić psa na smyczy	pasmina - rasa
džukac - (pot.) pies; kundel	pašče - szczeniak
džukela - (pot.) pies; suka; kundel	povodac - smycz
gristi - gryźć	presti - mruczeć (o kocie)
jazavčar - jamnik	prošetati psa - wyprowadzić psa na spacer
kaiš - obroża	pseto - (pot.) pies; kundel
keruša - suka; suczka	psić - piesek
kuca - suka; suczka	rasa - rasa
kuće - pies; suka; psiak; piesek; szczenię	svratište za životinje - schronisko dla zwierząt
kućica - buda	šapa - łapa
kućni ljubimac - zwierzę domowe	šinter - hycel
lajati - szczekać	štence - szczeniátko
ljubimac - pupil	štene - szczeniak; szczenię
ljudi hrane pse lotalice - ludzie dokarmiają	ujedati - gryźć
bezpieczne psy	vlasnik pasa - właściciel psa
mačak - kocur	vrsta - rasa
mačka - kot	vučjak - wilczur
mešanac - kundel; mieszaniec	zamorac - świnka morska
mnjaukati - miauczeć	zavezati pasa - przywiązać psa
mops - mops	ženka - suka; suczka
nemački ovčar - owczarek niemiecki	

12. SPORT

12.1 DYSCYPLINY SPORTOWE

alpsko skijanje - narciarstwo alpejskie

atletika - lekkoatletyka

badminton - badminton

bejzbol - baseball

biatlon - biathlon

biciklizam - kolarstwo

bob - bobsleje

boks - boks

brzo klizanje - łyżwiarstwo szybkie

dizanje tegova - podnoszenie ciężarów

džudo - judo

fudbal - piłka nożna

gimnastika - gimnastyka

golf - golf

hokej na ledu - hokej na lodzie

hokej na travi - hokej na trawie

jedrenje - żeglarstwo

karling - curling

konjički sport - jeździectwo

košarka - koszykówka

kriket - krykiet

mačevanje - szermierka

moderni petoboj - pięciobój nowoczesny

nordijska kombinacija - kombinacja norweska

odbojka - siatkówka

plivanje - pływanie

ragbi - rugby

rukomet - piłka ręczna

rvanje - zapasy

sankanje - saneczkarstwo

sinhrono plivanje - pływanie synchroniczne

skeleton - skeleton

skijaški skokovi - skoki narciarskie

skijaško trčanje - biegi narciarskie

snoubording - snowboard

sportska disciplina - dyscyplina sportowa

stoni tenis - tenis stołowy

streličarstvo - łucznictwo

streljaštvo - strzelectwo

tekvondo - taekwondo

tenis - tenis

umetničko klizanje - łyżwiarstwo figurowe

vaterpolo - piłka wodna

veslanje - wioślarstwo

12.2 RYWALIZACJA

asistencija - asysta	poraz - porażka
bodovanje - punktacja	potceniti rivala - nie docenić rywala; zlekceważyć rywala
bodovati - punktować	povreda - kontuzja
branilac titule - obrońca tytułu	prilika - okazja
bronzana medalja - brązowy medal	protivnik - przeciwnik
ceremonija otvaranja - ceremonia otwarcia	pravak - mistrz
četvrtfinale - ćwierćfinał	prvenstvo - mistrzostwa
debitantkinja - debiutantka	psovke - wyzwiska
deklasirati - zdeklasować	ravnoteža - równowaga
diskvalifikacija - dyskwalifikacja	rekorder - rekordzista
domaćin - gospodarz	remizirati - remisować; zremisować
državni rekord - rekord kraju	reprezentativac - reprezentant
finale - finał	reprezentativka - reprezentantka
generalni plasman - klasyfikacja generalna	revanš utakmica - mecz rewanżowy
izazov - wyzwanie	savladati - pokonać
izgubiti ravnotežu - stracić równowagę	sedmostruki svetski šampion - siedmiokrotny mistrz świata
izjednačiti - wyrównać	selekcija - reprezentacja
junak utakmice - bohater spotkania	skejter - skejt; skate
kad postoji želja, postoji i mogućnost - chcieć to móc	sportista - sportowiec
kapitenska traka - opaska kapitana	srebrna medalja - srebrny medal
kod kuće - u siebie	svetski rekord - rekord świata
lagana pobeda - łatwe zwycięstwo	svlačionica - szatnia
letnje olimpijske igre - letnie igrzyska olimpijskie	šampion - mistrz
manež - arena	šampionka - mistrzyni
Međunarodni olimpijski komitet - Międzynarodowy Komitet Olimpijski	šansa - szansa
navijač - kibic	takmičenje - konkurs; zawody
navijati - kibicować	trenirati - trenować
neporažen - niepokonany	trofej - trofeum
nisu imali najbolji dan - nie mieli najlepszego dnia	upisati poraz - zanotować porażkę
oboriti rekord - pobić rekord	uspeh - sukces
olimpijada - olimpiada	ušao je u drugu seriju - zakwalifikował się do drugiej serii
olimpijski plamen - znicz olimpijski	uvećiti prednost - podwyższyć prowadzenie
olimpijski pokret - ruch olimpijski	uz sav trud - pomimo włożonego wysiłku
olimpijsko selo - wioska olimpijska	vođstvo - prowadzenie
osvajac medalje - zdobywca medalu; medalista	voziti skejt - jeździć na deskorolce
osvojiti bod - zdobyć punkt	vrhunac forme - szczyt formy
pad forme - spadek formy	zagrevanje - rozgrzewka
paraolimpijske igre - igrzyska paraolimpijskie	zahuktati se - zasapać się
plasman - awans	zauzeti treće mesto - zająć trzecie miejsce
plasman u polufinale - awans do półfinału	zimske olimpijske igre - zimowe igrzyska olimpijskie
pobeda - zwycięstwo	zlata medalja - złoty medal
pobediti - pokonać; wygrać; zwyciężyć	zona ispadanja - strefa spadkowa
pobedničko postolje - podium	zviždaljka - gwizdek
pobednik - zwycięzca	žustar - zwinny
poen - punkt	žustrost - zwinność
polufinale - półfinał	
polufinalni - półfinałowy	

12.3 PIŁKA NOŻNA

- akcija** - akcja
aut - aut
autogol - gol samobójczy
baciti se - rzucić się (*o bramkarzu*)
bek - obrońca
bela tačka - wapno
centaršut - centra; dośrodkowanie
centrirati - centrować
crveni karton - czerwona kartka
čuvar mreže - (pot.) bramkarz
čuvati rezultat - bronić wyniku
defenzivac - obrońca
derbi - derby
dimenzije igrališta - wymiary boiska
dodavanje - podanie
dribling - drybling
dvostruka izmena - podwójna zmiana
faulirati - faulować (ndk.) sfaulować (dk.)
fudbal - piłka nożna
fudbaler - piłkarz
glavni arbitar - sędzia główny
glavni sudija - sędzia główny
gol - 1. gol 2. bramka
gol-linija - linia bramkowa
golgeter - snajper
golman - bramkarz
golman je bio nemoćan - bramkarz był bezradny
igrač - zawodnik
igralište - boisko
igrati rukom u kaznenom - zagrać ręką w polu karnym
ispunjene tribine - komplet widzów
izblokirati - zablokować
izlaziti iz igrališta - schodzić z boiska
izmena - zmiana
iznad prečke - nad poprzeczką
iznenadni udarac - zaskakujący strzał
izvesti korner - wykonać rzut rożny
izvršiti izmenu - przeprowadzić zmianę
izvršiti sve izmene - wykorzystać wszystkie zmiany
jedanaesterac - jedenastka; rzut karny
jedanaestorka - jedenastka (*11 zawodników*)
junak utakmice - bohater spotkania
kazneni prostor - pole karne
kazneni udarac - rzut karny
kiks - kiks
klupa za rezerve - ławka rezerwowych
kolo - kolejka
kopačke - korki
korner - rzut rożny
kraj utakmice - koniec meczu
krilni fudbaler - skrzydłowy
krpenjača - szmaccianka
kup utakmica - mecz pucharowy
Liga šampiona - Liga Mistrzów
linijski sudija - sędzia liniowy
lob - lob
lopta - piłka
lopta je promašila metu - piłka minęła bramkę
matirati golmana - pokonać bramkarza
meč bez golova - mecz bezbramkowy
meč je počeo - mecz się rozpoczął
menjati - zmieniać
na neodbranjiv način - nie do obrony
nadoknada - doliczony czas gry
napadač - napastnik
napucati u ruku - nastrzelić w rękę; nabić rękę
nastupati u sastavu... - występować w składzie...
nedosuđen penal - nieodgwizdany rzut karny
nijedan primljen gol - ani jednej straconej bramki
novajlija - 1. beniaminek (*družyna*) 2. żółtodziób (*niedošwiadczonej graczy*)
odlazak na odmor - zejście na przerwę
odmor - przerwa
ofsajd - spalony
penal - rzut karny
peterac - pole bramkowe
po zemlji - po ziemi
pogodak - gol
pogoditi stativu - trafić w słupek
pokazati na belu tačku - wskazać na wapno
polako graditi akciju - powoli budować akcję
poluvreme - połowa (*meczu*)
poništiti gol - nie uznać gola
prečka - poprzeczka
pred praznim tribinama - przy pustych trybunach
prekršaj - faul
pressing - pressing
prijateljska utakmica - mecz towarzyski
prilika za kontru - okazja do kontry
prinudna izmena - wymuszona zmiana
prizeman šut - strzał po ziemi
produžetak - dogrywka
promašaj - pudło (*niecelny strzał*)
promašiti - chybić
razmenjivati dodavanja - wymieniać się podaniami
rezervni golman - rezerwowo bramkarz
sastav - skład
saviđati golmana - pokonać bramkarza
selektor - trener
sjajan meč - świetny mecz
skok-duel - pojedynek w powietrzu
slobodan udarac - rzut wolny
spoljni deo mreže - zewnętrzna część siatki
srebrni gol - srebrna bramka
stativa - słupek
stopostotna prilika - stuprocentowa okazja
stopostotna šansa - stuprocentowa szansa
strelac gola - strzelec gola/bramki
sudijska trojka - trójka sędziowska
sudijska zastavica - chorągiewka sędziowska
sudijsko bacanje - rzut sędziowski
štoper - stoper
šut sa distance - strzał z daleka
šut u okvir gola - celny strzał
šutirati - strzelać

udarac - strzał; uderzenie
ugroziti gol - zagrozić bramce
uklizavanje - wślizg
utakmica - mecz; spotkanie
utakmica je počela - mecz się rozpoczął
utakmica traje 90 minuta - mecz trwa 90 minut
vezista - pomocnik
vezni igrač - pomocnik
vodeći pogodak - gol dający prowadzenie

volej - wolej
zagrevanje - rozgrzewka
zahvatiti loptu - złapać piłkę (*o bramkarzu*)
zakucati loptu u mrežu - wpakować piłkę do siatki
zamena - zmiana
zariti loptu u mrežu - wpakować piłkę do siatki
zlatni gol - złoty gol
žuti karton - żółta kartka

12.4 POZOSTAŁE SPORTY

LEKKOATLETYKA

atletičar - lekkoatleta
atletika - lekkoatletyka
atletski stadion - stadion lekkoatletyczny
atletsko takmičenje - zawody lekkoatletyczne
bacač koplja - oszczepnik
bacanje diska - rzut dyskiem
bacanje kladiva - rzut młotem
bacanje koplja - rzut oszczepem
bacanje kugle - pchnięcie kulą
brzo hodanje - chód
desetoboj - dziesięciobój
dvorana - hala
dvoransko prvenstvo - mistrzostwa halowe
finiš - finisz
istrčati maraton - przebiec maraton
koplje - oszczep
kraljica sportova - królowa sportu
maraton - maraton
maratonac - maratończyk
motkaš - tyczkarz
odraz - odbicie
palica - pałeczka /w sztafecie/
petoboj - pięciobój
počasni krug - runda honorowa
pogrešan start - falstart
polumaraton - półmaraton
polumaratonac - półmaratończyk

preponoskakač - płotkarz
preponska trka - bieg przez płotki
preskočiti - przeskoczyć
pretrčati - przebiec
proći kroz cilj - pokonać metę
sedmoboj - siedmiobój
skakač u dalj - skoczek w dal
skočiti - skoczyć
skok - skok
skok s motkom - skok o tyczce
skok u dalj - skok w dal
skok u vis - skok wzwyż
skok udalj - skok w dal
sprint - sprint
sprinter - sprinter
štafeta - sztafeta
trka - bieg
trka sa preponama - bieg z przeszkodami; bieg przez płotki
trkač - biegacz
trkačica - biegaczka
trkačka staza - bieżnia
troskok - trójskok
ulična trka - bieg uliczny
višeboj - wielobój
zalet - rozbieg
zaleteti se - rozbiec się

SPORTY WODNE

bazen - basen; pływalnia
delfin - delfin; motylek
jedrilica - żaglówka
jedriti - żeglować
kajak - kajak
kajak dvosed - kajak dwuosobowy
kajak jednosed - kajak jednoosobowy
kapa za kupanje - czepek
kolut za plivanje - koło dmuchane
kraul stil - kraul
kupaći kostim - kostium kąpielowy
leđni stil - styl grzbietowy
olimpijski bazen - basen olimpijski
otvoren bazen - basen odkryty
plivač - pływak

plivački - pływak
plivanje - pływanie
plivati - pływać
preplivati - przepłynąć
sinhrono plivanje - pływanie synchroniczne
skokovi u vodu - skoki do wody
slobodni stil - styl wolny
splavarenje - rafting
veslač - wioślarz
veslanje - wioślarstwo
veslati - wiosłować
veslo - wiosło
vodeni sportovi - sporty wodne
zatvoreni bazen - basen kryty

SPORTY ZIMOWE

bek - obrońca
brile - gogle
crvena linija - linia czerwona
daljina - odległość
druga serija - druga seria
golmanski prostor - pole bramkowe
hokej na ledu - hokej na lodzie
hokejaš - hokeista
hokejaška palica - kij hokejowy
hokejaški - hokejowy
kaciga - kask
klizač - łyżwiarz; łyżwiarz figurowy
klizačica - łyżwiarka
klizalište - lodowisko
klizaljka - łyżwa
klizanje - jazda na łyżwach
klizati se - jeździć na łyżwach
klizav - śliski
Kristalni globus - Kryształowy Globus
kritična tačka - punkt krytyczny
kvalifikacije - kwalifikacje
ledena dvorana - hala lodowa
let - lot
miran skok - spokojny skok
mrežica - siatka
napadačka zona - strefa ataku
nordijska kombinacija - kombinacja norweska
nordijsko skijanje - narciarstwo klasyczne
ocena za stil - ocena za styl
odbrambena zona - strefa obrony
ofsajd - spalony

otkazati drugu seriju - odwołać drugą serię
pak - krążek
period - tercja
plava linija - linia niebieska
pleksiglas - banda (na lodowisku)
pločica - krążek
rekord skakaonice - rekord skoczni
skakač - skoczek narciarski
skakaonica - skocznia
skakati - skakać
ski letovi - loty narciarskie
ski skakač - skoczek narciarski
skijašica - narciarka
skijaška staza - trasa zjazdowa
skijaški skokovi - skoki narciarskie
skijaški štapovi - kijki do nart
skok - skok
skok od 36 metara - 36-metrowy skok
slalom - slalom
snoubord - snowboard
spust - zjazd
sudijaska zona - strefa sędziowska
Svetški kup - Puchar Świata
štitnik - ochraniacz
timsko takmičenje - konkurs drużynowy
umetničko klizanje - łyżwiarstwo figurowe
veleslalom - slalom gigant
velika skakaonica - skocznia mamucia
zabranjeno ispucavanje - uwolnienie
ženski hokej na ledu - hokej na lodzie kobiet

SPORTY WALKI

boks - boks
bokser - bokser
boksterski - boksterski
borba - walka
borilački sportovi - sporty walki
boriti se - walczyć
crni pojas - czarny pas
džudista - judoka; džudoka
izazivač - pretendent
kikboks - kickboxing
meč - pojedynek (boksterski)
merenje - ważenie (przed walką)
nasrnuti - rzucić się na kogoś
nindža - ninja
nokaut - nokaut

nokautirati - znokautować
nokdaun - nokdaun
odbraniti pojas - obronić pas
pesnica - pięść
prekinuti meč - przerwać pojedynek
promoter - promotor
razmena udaraca - wymiana ciosów
ring - ring
runda - runda
šut - kop; kopniak
šutirati - kopać
tehnički nokaut - nokaut techniczny
udarac - cios
vratiti se u ring - wrócić na ring

TENIS

as-servis - as serwisowy
bekhend - backhand
forhend - forehand
gem - gem
gem-lopta - piłka gemowa
Grend slem turnir - turniej wielkoszlemowy
izjednačenje - wyrównanie
loptica - piłeczka
mreža - siatka
neiznuđena greška - niewymuszony błąd
odservirati - zaserwować
pala je u tri seta - przegrała w trzech setach

SIATKÓWKA

as servis - as serwisowy
atomski servis - atomowy serw
aut - aut
blok - blok
bloker - środkowy
čelendž - challenge
dobiti set - wygrać set
dvojni blok - podwójny blok
igrati poen za poen - grać punkt za punkt
izblokirati napad - zablokować atak
korektor - atakujący
libero - libero
lopta - piłka
meč lopta - piłka meczowa
mreža - taśma; siatka
odbojka - siatkówka

GIMNASTYKA

čučanj - przysiad
dizati tegove - podnosić ciężary
fizički spreman - sprawny fizycznie
gimnastičar - gimnastyk
gimnastičarka - gimnastyczka
gimnastika - gimnastyka
izdah - wydech
izvesti vežbu - wykonać ćwiczenie
kolut - przewrót
konopac za preskakanje - skakanka
medicinka - piłka lekarska
medicinska lopta - piłka lekarska
polučučanj - przysiad
ponavljanje - powtórzenie
razboj - poręcz

poen - punkt
pogoditi mrežu - trafić w siatkę
servirati - serwować
servis - serw; serwis
set - set
set-lopta - piłka setowa
taj-brejk - tie break
tenis - tenis
teniser - tenisista
teniserka - tenisistka
teren - kort

odbojkaš - siatkarz
odbojkašica - siatkarka
odbojkaški - siatkarski
odservirati - zaserwować
prijem - przyjęcie
primač - przyjmujący
probiti blok - przebić blok; przebić się przez blok
razmena - wymiana
servis - serw; zagrywka
servis greška - błąd zagrywki
set lopta - piłka setowa
taj-brejk - tie-break
tajm-aut - czas (*brany przez trenera*)
tehničar - rozgrywający
tehnički tajm aut - przerwa techniczna
trojni blok - potrójny blok; trójblok

serija - seria
sklek - pompka
strunjača - mata
teg - hantle; sztanga
teretana - siłownia
traka za trčanje - bieżnia
trbušnjak - brzuszek
trening - trening
trenirati - trenować
udah - wdech
vežba - ćwiczenie
vežbati - ćwiczyć
vijača - skakanka
vratilo - drążek

KOSZYKÓWKA

blokada - blok
četvrtina - kwarta
izgubiti loptu - stracić piłkę
koš - kosz
košarka - koszykówka
košarkaš - koszykarz
linija slobodnih bacanja - linia rzutów osobistych
linija za 3 poena - linia rzutów za 3 punkty
lopta - piłka
obruč koša - obręcz kosza
odmor - przerwa
parket - parkiet

petorka - piątka
poen - punkt
poentirati - punktować
slobodno bacanje - rzut osobisty
šut - rzut
šut sa poludistance - rzut z półdystansu
šut za tri poena - rzut za trzy punkty
šutirati - rzucać
tabla - tablica
tajm-aut - czas (*brany przez trenera*)
trojka - rzut za trzy punkty

KOLARSTWO

bicikl - rower
biciklista - kolarz
biciklistička trka - wyścig kolarski
blatobran - błotnik
brdska etapa - etap górski
brdski bicikl - rower górski
deonica - odcinek
diktirati tempo - dyktować tempo
dobiti grčeve - dostać skurczy
drumski biciklizam - kolarstwo szosowe
ekipa - grupa; zespół
etapa - etap
etapa na individualni hronometar - indywidualna jazda na czas
etapna pobeda - zwycięstwo etapowe
generalni plasman - klasyfikacja generalna
kaciga - kask
kočnica - hamulec
krug - okrążenie

menjač - przerzutka
najteža etapa - najtrudniejszy etap
odustati od trke - wycofać się z wyścigu
odvojiti se - odłączyć się
pad - upadek
peloton - peleton
penjač - góral (*kolarz specjalizujący się w etapach górskich*)
proći kroz cilj - przejechać przez metę
sedište - siodełko
sprint - sprint
sprinter - sprinter
tim - grupa; zespół
uspon na vrh - wjazd na szczyt
velodromski biciklizam - kolarstwo torowe
zelena majica - zielona koszulka
žbica - szprycha
žuta majica - żółta koszulka

13. PRZYRODA

13.1 EKOLOGIA

atmosfera - atmosfera	otpadne vode - ścieki
biodiverzitet - bioróżnorodność	otpadni mulj - osad ściekowy
biogorivo - biopaliwo	otrov - trucizna
biološka razgradljivost - rozkład biologiczny	otrovna materija - substancja toksyczna
biomasa - biomasa	ozonska rupa - dziura ozonowa
bolnički otpad - odpady szpitalne	ozonski omotač - ozonosfera
čista tehnologija - czysta technologia	podzemno odlaganje otpada - podziemne przechowywanie odpadów
deponija - wysypisko śmieci	reciklaža - recykling
divlja deponija - dzikie wysypisko	reciklirani proizvod - produkt wtórny
đubre - ścięg	recikliranje otpada - ponowne wykorzystanie odpadów
đubretar - śmieciarz	rekultivacija - rekultywacja
đubrište - śmietnik	skladištenje otpada - składowanie odpadów
ekologija - ekologia	smanjenje emisija gasa - ograniczenie emisji gazów
ekološka svest - świadomość ekologiczna	smeće - śmieci; odpadki
ekološki - ekologiczny	spalionica - spalarnia (<i>odpadów</i>)
ekosistem - ekosystem	spaljivanje odpada - spalanie odpadów; spalanie śmieci
elektronski otpad - odpady elektroniczne	stanište - biotop
fauna - fauna	tehnologija reciklaže - technologia recyklingu
flora - flora	teški metali - metale ciężkie
građevinski otpad - gruz	upravljanje otpadom - zarządzanie odpadami
hemikalije - chemikalia	zagaditi - skazić; zanieczyścić
herbucid - herbicyd	zagađen - zanieczyszczony
kancerogena materija - substancja rakotwórcza	zagađeno područje - obszar skażony
kanta za smeće - pojemnik na śmieci; śmietnik	zagađenost - zanieczyszczenie
kisela kiša - kwaśny deszcz	zagađenje zemljišta - zanieczyszczenie gleby
klima - klimat	zagađivač - sprawca zanieczyszczenia
kontaminacija - skażenie	zakiseljavanje - zakwaszenie
metalni otpad - złom	zaštita okoline - ochrona środowiska
neupotrebljivi otpad - odpady nieodzyskiwane	zaštita životne sredine - ochrona środowiska
odvajanje otpada - segregacja odpadów	životna sredina - środowisko naturalne
opasan otpad - odpady niebezpieczne	
otpaci - śmieci; odpady	
otpad - odpady	

13.2 KRAJOBRAZ**ŁĄD**

- ada** - wyspa rzeczna
ambis - otchłań
arhipelag - archipelag
atol - atol
baruština - grzęzawisko
čestar - gąszcz; gęstwina
četinarska šuma - las iglasty
dina - wydma
divljina - dzicz; dzikie tereny
dolina - dolina
dubrava - dąbrowa
džungla - dżungla
gaj - gaj
gejzir - gejzer
glečer - lodowiec
gustiš - zarośla; chaszcz; gąszcz; gęstwina
gustiš od drveća - kępa drzew
hrida - przylądek
kanjon - kanion
klisura - jar; wąwóz; parów
kopno - łąd
kotlina - kotlina
livada - łąka
lug - las łągowy; łąg
makija - gąszcz; zarośla; gęstwina
mešovita šuma - las mieszany
mładikovina - młodniak; młodnik
močvara - moczary; bagno; trzęsawisko
netaknuta priroda - dziewicza przyroda
nizija - nizina
oblutak - kamyk
- ostrvce; otočić** - wysepka
ostrvlje - archipelag
ostrvo - wyspa
pečina - jaskinia
perivoj - park; lasek; gaj
poluostrvo - półwysep
polupustinja - półpustynia
perija - preria
proplanak - poręba
pustinja - pustynia
ravnica - równina
rt - przylądek
savana - sawanna
stepa - step
šikara - gąszcz; zarośla; gęstwina
šipražje - szuwary
šuma - las
šumarak - lasek
šumica - gaj; gaik; zagajnik
šumska stepa - lasostep
tajga - tajga
talasasti - pofałdowany; pofalowany
tresava - torfowisko
tresetište - torfowisko
trščak - szuwary
tundra - tundra
visija - wyżyna
visočje - wyżyna
vresište - wrzosowisko
zabran - rezerwat
žbunje - zarośla

WODA

barica - kałuża
bezgranični okean - bezbrzeżny ocean
dotok - dopływ
fjord - fiord
hrid - rafa
hučala je reka - szumiąca rzeka
ispuštanje vode - zrzut wody
izvirati - wypływać (*mieć źródło*)
izvor - źródło
jaka struja - silny prąd
jezero - jezioro
kladenac - (arch.) 1. studnia 2. źródło
koralni greben - rafa koralowa
kraško jezero - jezioro krasowe
laguna za mulj - staw osadowy
ledničko jezero - jezioro lodowcowe
meandar - meander
more - morze
moreuz - cieśnina
morske mene - pływy
mreškati se - falować (*o wodzie*)
mrtvaja - starorzecze
mulj - szlam; osad
okean - ocean
oseka - odpływ
peščani sprud - ławica piasku
peščara - mielizna
plićak - mielizna
plima - przyptyw
podzemna voda - woda gruntowa
polder - polder
ponornica - rzeka podziemna

poribljavanje jezera - zarybianie jeziora
potok - potok
potopljeno selo - zatopiona wieś
pritoka - dopływ
pučina - 1. pełne morze 2. pełny ocean
rečica - rzeczka
reka - rzeka
reka ističe iz izvora - rzeka wypływa ze źródła
reliktno jezero - jezioro reliktowe
ribnjak - staw rybny
sliv - dorzecze
stajaćica - woda stojąca
studenac - (arch.) źródło; krynica
studenac - źródło
sutoka - zbieg rzek
talasi sleđeni u trku - fale zastygłe w biegu
tektonsko jezero - jezioro tektoniczne
termalni izvor - źródło termalne
tok - ciek
troma reka - leniwa rzeka
uginule ribe - śnięte ryby
ustava - tama; jaz; śluza
ušće - ujście
vadi - wadi
veštačko jezero - sztuczne jezioro
vijugati - wić się (*o rzece*)
vodeni tok - ciek wodny
vodopad - wodospad
vodotok - ciek
zaliv - zatoka
životodavni kladenac - życiodajne źródło

GÓRA

golet - łysina; nagie zbocza
greben - grzbiet (*górski*)
gromadne planine - góry zrębowe
klanac - przełęcz
litica - urwisko
masiv - masyw
na ivici litice - na krawędzi urwiska
nepristupačne stenovite litice - niedostępne ściany skalne
obronak - zbocze
padina - stok; zbocze; nachylenie
planina - góra
planinska terasa - taras górski
podgorje - podgórze

podnožje - podnóże (*góry*)
prevlaka - przesmyk
provalija - przepaść
strm - stromy
strmina - skarpa; stromizna
ugašeni vulkan - wygasły vulkan
uzbrdica - wzniesienie
valov - żleb
visokogorski - wysokogórski
visoravan - płaskowyż
vrh - szczyt
vrlet - grań
vulkan - wulkan
zemljouz - przesmyk

13.3 POGODA

anomalija - anomalia	oblačan - pochmurny; zachmurzony
atmosferska pojava - zjawisko atmosferyczne	oblačić - chmurka
bablje leto - babie lato	oblačiti se - chmurzyć się
barometar - barometr	oblak - chmura
blag veterić - łagodny wiaterek	oduvati - wywiać
bujica - rwąca rzeka	otapanje - odwilż
dugoročna prognoza - prognoza długoterminowa	otopljenje - ocieplenie
duvati - wiać	pad temperature - spadek temperatury
godišnje doba - pora roku	peščana oluja - burza piaskowa
grad - grad; gradobicie	pljusak - ulewa
grmeti - grzmieć	pljuštati - lać
grmljavinski oblak - chmura burzowa	poledica - gołoledź
grom - 1. piorun 2. grzmot	porast temperature - wzrost temperatury
hlad - chłodek	povoljni vetar - sprzyjający wiatr
hladan vetar - zimny wiatr	pravac vetra - kierunek wiatru
hladna vazдушna masa - masa chłodnego powietrza	prolom oblaka - oberwanie chmury
hladovina - 1. chłodek 2. cień	promenljivo oblačno - zachmurzenie zmienne
izmaglica - opar	provala oblaka - oberwanie chmury
jak vetar - silny wiatr	prvi prolećni dani - pierwsze dni wiosny
jutarnja magla - poranna mgła	razvedriti se - przejaśnić się
kiša - deszcz	rominjanje - mżawka
kišna sezona - pora deszczowa	rosa - rosa
kišni oblak - chmura deszczowa	siv dan - szary dzień
kratkotrajna kiša - przelotny deszcz	skok temperature - skok temperatury
kuglasta munja - piorun kulisty	stiže zahlađenje - nadchodzi ochłodzenie
lahor - wietrzyk; wiaterek	sunce - słońce
lapavica - chlapa	temperatura vazduha - temperatura powietrza
ledeni pokrivač - pokrywa lodowa	temperaturni preokret - gwałtowna zmiana temperatury
magla - mgła	topao vetar - ciepły wiatr
magla gusta kao testo - mgła tak gęsta, że można kroić nożem	udar vetra - poryw wiatru
maglovit - mglisty; zamglony	umereno oblačno - zachmurzenie umiarkowane
meteoalarm - alert pogodowy	vazдушna masa - masa powietrza
meteorolog - meteorolog	velike temperaturne razlike - duże różnice temperatur
miholjsko leto - babie lato	vetar promenljivog pravca - wiatr zmienny
munja - piorun; błyskawica	vetrić - wietrzyk; wiaterek
nagla promena temperature - nagła zmiana temperatury	vidljivost - widoczność
najniža temperatura - najniższa temperatura	vihor - 1. wichura; zawierucha 2. trąba powietrzna
nalet vetra - poryw wiatru	vodena para - para wodna
naoblačenje - zachmurzenie	zahlađenje - ochłodzenie
napadati - napadać (o śniegu)	zemlja raskvašena od kiše - ziemia rozmiękła od deszczu
nešto toplije - trochę cieplej	žaliti se na vreme - skarżyć się na pogodę
obilne padavine - obfite opady	

LATO

lep vikend - piękny weekend	tropske vrućine - tropikalne upały
leto u punom sjaju - lato w pełni	vreli talas - fala upałów
omorina - duchota	vrhunac leta - pełnia lata
sparan - duszny; skwarny	zapara - zaduch
suša - susza	žariti - prażyć (o słońcu)
talas vrućine - fala upałów	žega - skwar
tropska vrelina - tropikalny upał	

ZIMA

arktičke temperature - arktyczne temperatury
beli pokrivač - biały puch (*śnieg*)
blaga zima - łagodna zima
čiča zima - sroga zima
hladnoća - chłód; zimno; mróz
izuzetno niske temperature - wyjątkowo niskie temperatury
ledeni talas - fala mrozów
mećava - zamieć śnieżna
okovan ledom - skuty lodem
pahuljica - płatek śniegu
pokrivač - pokrywa śnieżna
polarni vrtlog - wir polarny
prava zima - prawdziwa zima
predstojeća zima - nadchodząca zima
promrzao - przemarznięty
prvi sneg - pierwszy śnieg

sibirska hladnoća - syberyjskie mrozy
sneg - śnieg
snegulja - płatek śniegu
sneguljica - płatek śniegu
sneško - bałwan
snežna mećava - zamieć śnieżna
snežna oluja - śnieżycyca
snežna vejavica - zamieć śnieżna
snežne padavine - opady śniegu
snežni nanos - zamieć śnieżna
snežni pokrivač - pokrywa śnieżna
susnežica - deszcz ze śniegiem
ugrejati se - zagrzać się; rozgrzać się
zepsti - ziębnąć; marznąć
zimogrožljivac - zmrzłak

13.4 FAUNA**ZWIERZĘTA - POJĘCIA OGÓLNE**

beskičmenjak - bezkręgowiec
bodljokošci - szkarłupnie
carstvo - królestwo (*taksonomia*)
craniata - czaszkowce
domen - domena (*taksonomia*)
glavonožac - głowonóg
hibernacija - hibernacja
hordati - strunowce
jazbina - barłóg; nora
kičmenjak - kręgowiec
ljudožder - ludojad
ljuskar - skorupiak
morske štrcaljke - osłonice
nakaza prirode - wybryk natury
odbrambeni mehanizam - mechanizm obronny

omnivor - wszystkożerca
parazit - pasożyt
parazitirati - pasożytować
parazoa - nibytankowce
plaštaši - osłonice
plen - zdobycz
potcarstvo - podkrólestwo (*taksonomia*)
prezimiti - przezimować
prstenasti crvi - pierścienice
sunderi - gąbki
valjkasti crv - nicień
zaštićena vrsta - gatunek chroniony
zglavkar - stawonóg
zimski san - sen zimowy
životinja - zwierzę

SSAKI

antilopa - antylopa
beli medved - niedźwiedź polarny
biljojed - roślinożerca
biljožderski - roślinożerny
bivol - bawół
crvena panda - panda mała
činčila - szynszyla
dabar - bóbr
divlja mačka - żbik
divlja svinja - dzik
divokoza - kozica
domaći miš - mysz domowa
evropski bizon; zubar - żubr
gazela - gazela
gekon - gekon
gepard - gepard
gibon - gibbon
glodar - gryzoń
grabljivica - ptak drapieżny
hijena - hiena
hrčak - chomik
jazavac - borsuk
jazavčar - jamnik
jazbina - nora; jama
jelen - jeleń
kamila - wielbłąd
kapibara - kapibara
kengur - kangur
kojot - kojot
košuta - łania
kozorog - koziorożec
krtica - kret
krtičnjak - kretowisko
lane - jelonek
lasica - łasica
lisica - lis

mačak - kocur
mače - kocię
mačka - kot
majmun - małpa
miš - mysz
morsko prase - świnka morska
mrki medved - niedźwiedź brunatny
mrmot - świstak
muflon - muflon
nilski konj - hipopotam
nosorog - nosorożec
okapi - okapi
ovca - owca
pacov - szczur
pavijan - pawian
polarni medved - niedźwiedź polarny
poljski miš - mysz polna
putnički pacov - szczur wędrowny
rep - ogon
ris - ryś
sisar - ssak
slon - słoń
svinja - świnia
šakal - szakal
šimpanza - szympanś
šišmiš - nietoperz
tasmanijski đavo - diabeł tasmański
tekunica - suseł
tigar - tygrys
torbar - torbacz
veverica - wiewiórka
vuk - wilk
zamorac - świnka morska
zebra - zebra
žderavac - rosomak
žirafa - żyrafa

PTAKI

- bela roda** - bocian biały
buljina - puchacz
čavka - kawka
čioπα - jerzyk
čvorak - szpak
ćuk - syczek zwyczajny
ćuran - indyk
detlić - dzięcioł
divlja patka - kaczka krzyżówka
emu - emu
fazan - bażant
gaćac - gawron
gavran - kruk
gnezdo - gniazdo
golub - gołąb
grlica - turkawka
hranilica - karmnik
jarebica - kuropatwa
jastreb - jastrząb
jato - stado
kliktavac - pustułka
kljun - dziób
kokoš; kokoška - kura
kolibri - koliber
kormoran - kormoran
kos - kos
kreja; sojka - sójka
kreštanje - krakanie
kreštati - krakać
krilo - skrzydło
kukavica - kukułka
kukumavka - pójdzka
kukuvija - płomykówka
labud - łabędź
lasta - jaskółka
mala ušara - uszatka zwyczajna
mladi se izvaljuju iz jaja - młode wykluwają się z jaja
mladunče - młode
mužjak - samiec
noj - struś
orao - orzeł
papagaj - papuga
patak - kaczor
patka - kaczka
paun - paw
pčelarica - żoła
pelikan - pelikan
pevac - kogut
pingvin - pingwin
plava senica - sikora modra
polagati jaja - składać jaja
prepelica - przepiórka
ptica - ptak
ptica grabljivica - ptak drapieżny
ptica pevaćica - ptak śpiewający
ptica selica - ptak wędrowny
ptičji - ptasi
pupavac - dudek
raspon krila - rozpiętość skrzydeł
rep - ogon
rićska sova - uszatka błotna
senica - sikora; sikorka
seoska lasta - jaskółka dymówka
slavuj - słowik
smrdivrana - kraska
sneti - znieść (jajo)
soko - sokół
sova - sowa
sovuljaga - puchacz
sup - sęp
svraka - sroka
trkaćice - niełoty
utina - uszatka
velika senica - sikorka bogatka
vetruška - pustułka
vivak - czajka
vodomar - zimorodek
vrabac - wróbel
vrana - wrona
vuga - wilga
zelena žuna - dzięcioł zielony
ždral - żuraw
ženka - samica
žitoperka - trznadel

RYBY

ajkula - rekin
akvarijum - akwarium
amur - amur
babuška - karaś srebrzysty
belica - sieja
bodorka - płoć
bucov - boleń
crvenperka - wzdreğa
deverika - leszcz
garda - ciosa
grgeč - okoń
haringa - śledź
ikra - ikra
jaz - jaź
jegulja - węgorz
jesetra - jesiotr
karaš - karaś
keder - ukleja
klenić - jelec
linjak - lin
lipljen - lipień
ljuska - łuska
mrest - tarło
mrestilište - tarlisko

mreža - sieć
murina - murena
mušičarenje - łowienie na muchę
nosara - certa
pastrmka - pstrąg
pecanje - wędkarstwo; wędkowanie
pegunica - szemaja kaspijska
peraja - płetwa
peš - głowacz białopłetwy
pijor - strzebla potokowa
pirana - pirania
pračakati se - rzucać się (o rybie)
ribica - rybka
sabljarka - ciosa
sagara - ukleja
skobalj - świnka pospolita
skuša - makrela
smuđ - sandacz
som - sum
šaran - karp
škrge - skrzele
štuka - szczupak
tuna - tuńczyk

OWADY

antena - czulek
balegar - żuk gnojak
bogomoljka - modliszka
buba - chrząszcz (*odnosi się do wielu owadów*)
bubamara - biedronka
bubašvaba - karaluch
bumbar - trzmiel
cikada - cykada
crv - robak
crvotočina - kornik
cvrčak - świerszcz
gubavac - owocówka
gusenica - gąsienica
hrušt - chrabąszcz
insekt - owad
komarac - komar
kućna muva - mucha domowa
larva - larwa
leptir - motyl

lutka - poczwarka
moljac - mól
mrav - mrówka
muva - mucha
obad - bąk
osa - osa
pčela - pszczoła
skakavac - 1. pasikonik 2. szarańcza
smrdibuba - tarczówka rudonoga
stenica - pluskwa
stonoga - stonoga
stršljen - szerszeń
svilena buba - jedwabnik morwowy
svitac - świetlik; robaczek świętojański
termit - termit
uholaža - skorek
vaška - wesz
žaoka - żądło
žohar - karaluch

WĘŻE

anakonda - anakonda
belouška - zaskroniec
gabonska ljutica - żmija gabońska
gmizati - pełzać
guja - (rzad.) wąż
izmilet - wypelznąć
kobra - kobra
kravosas - wąż czteropasiasty
krljušt - łuska
najezda zmija - inwazja węży
otrov - jad
otrovan - jadowity
otrovni zub - ząb jadowy
otrovnica - jadowity wąż
piton - pyton
planinska šarka - żmija łąkowa

presvlačenje - linienie
protivotrov - surowica
rupica - dziurka (*w nodze po ukąszeniu*)
siktati - syczeć
smaragdna arborealna boa - boa psiogłowy
smuk - wąż Eskulapa
šaptač zmija - zaklinacz węży
šarka - żmija zygzakowata
uhvatiti zmiju - złapać węża
ujed - ukąszenie
ujedati - kąsać
ujesti - ukąsić
zmija - wąż
zmije se plaše čoveka - węże boją się człowieka
zvečarka - grzechotnik

INNE ZWIERZĘTA

bubojed - owadożerca
buva - pchła
crv - robak
čovečija glista - glista ludzka
dagnja - małż
dažddevnjak - salamandra
gmizavac - gad
hobotnica - ośmiornica
kraci hobotnice - macki ośmiornicy
krpelj - kleszcz
lignja - kałamarnica
meduza - meduza
mekušac - mięczak

morska zvezda - rozgwiazda
morski jež - jeżowiec
morski krastavec - strzykwa
mravinjak - mrowisko
mušica - meszka
oktopod - ośmiornica
pantljičara - tasiemiec
pijavica - pijawka
smukulja - gniewosz plamisty
škamp - krewetka
vodozemac - płaz
zelembać - jaszczurka zielona
žaba - żaba

13.5 FLORA

ROŚLINY

anemona - zawilec
bodlja - kolec; cierń
bršljan - bluszcz
cvast - kwiatostan
cveće - kwiaty
detelina - koniczyna
fotosinteza - fotosynteza
georgina - dalia
geranijum - pelargonja
gerber - gerbera
gram - krzak; krzew
heljda - gryka
hlorofil - chlorofil
hortenzija - hortensja
izdanak - pęd
kamilica - rumianek
keđar - cedr
klas - kłos
klijati - kielkować
klip - kolba
krasuljak - stokrotka
kukuruz - kukurydza
lala; tulipan - tulipan
lavanda - lawenda
lišaj - porost
ljiljan - lilia
magnolija - magnolia
mahovina - mech
mak - mak
maslačak - mniszek
metlica - wiecha
mlečika - wilczomlec
neven - nagietek lekarski
nicati - kielkować
oprašivanje - zapylanie

paškanat - pasternak
perunika - kosaciec brodawkowy
petrovac - rzepik pospolity
pirevina - perz właściwy
plućnjak - miodunka
podbel - podbiał
polen; pelud - pyłek
posejati - zasiać
prašnik - pręcik
pupeti - pączkować
rascvetati se - rozkwitnąć
rastavić - skrzyp polny
razmnožavanje - rozmnażanie
resa - kotka; bazia
sasa - sasanka; zawilec
sećerna trska - trzcina cukrowa
sobne biljke - rośliny pokojowe
spomenak - niezapominajka
stablo - łodyga
suncokret - słonecznik
štit - baldach
trava - trawa
trska - 1. trzcina 2. tatarak
truliti - gnić
tulipan - tulipan
ukrasne biljke - rośliny ozdobne
uvenuo - zwiędły
uvenuti - zwiędnąć; uschnąć
vreža - pnącze
vrsta - gatunek
zelenika - ostrokrzew
žalfija - szalwia
žbun; gram - krzak; krzew
žbunje - zarośla
ženšen - żeń-szeń

ZBOŻA

heljda - gryka
ječam - jęczmień
kukuruz - kukurydza
ovas - owies
pirinač - ryż
proso - sorgo; proso

pšenica - pszenica
raž - żyto
sirak - sorgo; proso
spelta - orkisz
zob - owies
žitaraica - zboże

DRZEWA

akacija - akacja
ariš - modrzew
banana - bananowiec (*drzewo*)
bor - sosna
bukva - buk
cvet - kwiat
čempres - cyprys
drvce - drzewko
drvo - drzewo
dud - morwa
grab - grab
grana - gałąź
grančica - gałązka
hrast - dąb
hrast lužnjak - dąb szypułkowy
jasen - jesion
jasika - osika
javor - klon
jela - jodła
jova - olsza
kedar - cedr
kesten - kasztanowiec
kleka - jałowiec
klen - klon polny

kora - kora
lipa - lipa
list - liść
listopadno drveće - drzewa liściaste
mangovac - mangowiec
mrežasta vrba - wierzba żyłkowana
orah - orzechowiec
oskoruša - jarząg
pančićeva omorika - świerk serbski
plod - owoc
prut - patyk; gałązka
prutić - patyczek; gałązka
sadnja drveća - sadzenie drzew
smokva - figowiec
smola - żywica
smrča - świerk
šišarka - szyszka
štap - patyk
štapić - patyczek
tisa - cis
vrba - wierzba
zova - bez czarny
žir - żołądź

13.6 MINERAŁY

ahat - agat
akantit - akantyt
ametist - ametyst
antimonit - antymonit
azbest - azbest
bazalt - bazalt
cirkon - cyrkon
dijamant - diament
dragulj - kamień szlachetny
glauberit - glauberyt
granit - granit
halkopirit - chalkopiryt
hrizopras - chryzopras
jaspis - jaspis
kalcedon - chalcedon
kalcit - kalcyt
krečnjak - wapień
kvarc - kwarc
liskun - mika

mermer - marmur
mineral - minerał
mineralogija - mineralogia
oniks - onyks
peridot - oliwin
peščar - piaskowiec
pirit - piryt
poludragulj - kamień półszlachetny
rubin - rubin
safir - szafir
sardoniks - sardonyks
smaragd - szmaragd
talk - talk
topaz - topaz
vezuvijan - wezuwian
volframit - wolframit
vulfenit - wulfenit
zumbul - hiacynt
žad - jadeit

14. ŚWIAT WOKÓŁ NAS

14.1 KOLOR

azuran - lazurowy; błękitny
bela - biel
belina - biel
beo - biały
beo kao sneg - biały jak śnieg
bež - beżowy
bled - blady
bledeti - blednąć
bledilo - bladość
bledost - bladość
bordo - 1. bordo 2. bordowy
crn - czarny
crneti - czernieć
crnilo - czernić
crven - czerwony
crveneti se - czerwienić się
crvenilo - czerwienić
crvenkast - czerwony
izbledeti - wyblaknąć
koloracija - zabarwienie
ljubičast - fioletowy
nijansa - odcień
obojen - pokolorowany; kolorowy
obojiti - pokolorować; zafarbować

plav - niebieski
postati smeđ - zbrązowieć
potamneo - poczerniały
riđ - rudy
riđast - rudawy
ružičast - różowy
sed - siwy
seđa - szary kolor
sivilo - szarość
skerletan - szkarłatowy
smečkast - brązowawy
smeđ - brązowy
snežne beline - śnieżnobiały
svetli - jasny
svetloplav - błękitny
teget - ciemnoniebieski
tirkizan - turkusowy
višebojan - wielobarwny
zacrniti - zaczernić
zelenilo - zieleń
zelenkast - zielonkawy
žučkast - żółtawy
žut - żółty

14.2 KSZTAŁT I ROZMIAR

crta - kreska
dug - długi
džin - olbrzym
džinovski - olbrzymi
grandiozan - okazały; olbrzymi
izbočen - sterczący; wypukły
izlomiti - połamać
izrezak - wycinek
izrezati - wyciąć
kolos - kolos
kolosalan - kolosalny
kratak - krótki
kugla - kula
kuglica - kulka
lavirint - labirynt
neizmeran - bezkresny; begraniczny; bezmierny
odlomiti - ułamać; odłamać
odrezati - obciąć; odciąć; ukroić
ogroman - ogromny
otopiti se - rozpuścić się; stopić się
ovalan - owalny
porozan - porowaty
preseći - rozciąć; przeciąć
prevelik - zbyt duży; za duży
prolomiti (se) - przełamać (się); złamać (się); załamać (się)
proporcija - proporcja

proporcionalan - proporcjonalny
raspoloviti - przepołowić
raširiti - rozciągnąć; rozszerzyć
razdrobiti - pokruszyć
razmeran - proporcjonalny
seći - kroić; rąbać
sićušan - malutki
spljoštiti - spłaszczyć
stegnuti se - skurczyć się
šiljast - owalny
šupljina - szczelina; zagłębienie
tačka - kropka
tanak - cienki
udubljenje - wgniecenie
ukrštati se - krzyżować się; przecinać się
ukršteno - na krzyż
ulubljenje - wgniecenie
uvećati - powiększyć
uzdužan - podłużny
velik - 1. duży 2. wielki
vireti - wystawać
zakrivljen - krzywy
zaobljen - obły
zaokrugliti - zaokrąglić
Zemlja je okrugla - Ziemia jest okrągła
zgnječiti - zgnieść; ugnieść; rozgnieść

14.3 PRZESTRZEŃ

bilo gde - dokądkolwiek, gdziekolwiek	pored - obok; koło; w pobliżu
blizina - bliskość	pozadi - z tyłu
blizu - blisko	pravac - kierunek
bliže - bliżej	prednji - przedni
bliži - bliższy	prednji deo - przód
dubina - głębia; głębokość	prostor - przestrzeń
duž - wzdłuż	prostoran - przestrzenny
gde god - gdziekolwiek	prostran - rozległy
gore - 1. do góry; pod górę; 2. na górze	s prednje strane - od przodu
ispred - z przodu	sa svih strana - ze wszystkich stron
ispred nas - przed nami	sever - północ
istočni - wschodni	severni - północny
istok - wschód	severozapad - północny zachód
izbliza - z bliska	strane sveta - strony świata
izdaleka - z daleka	suprotan smer - kierunek przeciwny
jug - południe	svuda - wszędzie
južni - południowy	svuda u svetu - na całym świecie
koordinata - współrzędna	širina - szerokość
ma gde - gdziekolwiek	široko - szeroko
na drugoj strani - po drugiej stronie	širom sveta - na całym świecie
na pola puta - w połowie drogi	tamo - tam
nad - nad	udaljen - odległy
nadohvat ruke - w zasięgu ręki; na wyciągnięcie ręki	udaljenost - odległość; dystans
napred - do przodu	udaljiti (se) - oddalić (się)
nizbrdo - z góry; na dół	uzak - wąski
odavde - stąd	uzbrdo - pod górę; w górę
onuda - tamtędy	uzduž - wzdłuż
ovde - tu	zadnji - tylny
ovuda - tędy	zapad - zachód
ponegde - gdzieś	zapadni - zachodni

14.4 CZAS

- budućnost** - przyszłość
časak - chwila; moment
danonoćno - w dzień i noc
datum - data
decenija - dekada; dziesięciolecie
doček Nove godine - Sylwester
doskorašnji - do niedawna
došlo je moje vreme - nadszedł mój czas
druga vremena - inne czasy
držati korak s vremenom - iść z duchem czasu
dva puta godišnje - dwa razy w roku
epohalan - epokowy
era - era
godina - rok
godišnjica - rocznica
ikad - kiedykolwiek
iz godine u godinu - z roku na rok
jedno vreme - przez pewien czas
kalendar - kalendarz
kalendarska godina - rok kalendarzowy
kao da je bilo juče - jakby to było wczoraj
kraj jedne ere - (przen.) koniec pewnej ery/epoki
letnje računanje vremena - czas letni
letnje vreme - czas letni
maločas - 1. przed chwilą 2. wcześniej
minut - minuta
nadvremen - ponadczasowy
naveče - pod wieczór
nekadašnji - dawny
nikad nije kasno - nigdy nie jest za późno
od pamtiveka - od niepamiętnych czasów
odavno - od dawna
odmah - natychmiast, zaraz, bezzwłocznie
odvajkada - od niepamiętnych czasów; od zawsze
ondašnji - ówczesny
osamdesete godine - lata osiemdziesiąte
ove godine - w tym roku
pitanje vremena - kwestia czasu
pojam o vremenu - rachuba czasu
poła godine - półrocze
pomerati kazaljke unapred - przesuwać wskazówki do przodu
pomerati kazaljke unazad - przesuwać wskazówki do tyłu
posle dužeg vremena - po dłuższym czasie
praistorijski - prehistoryczny
predveče - wczesny wieczór
preklane - dwa lata temu
prekosutra - pojutrze
prestupna godina - rok przestępny
pretprošle godine - dwa lata temu
preuranjen - przedwczesny
prošle godine - w ubiegłym roku
prošle nedelje - w ubiegłym tygodniu
prošlost - przeszłość
putovanje kroz vreme - podróż w czasie
putovanje u prošlost - podróż do przeszłości
razdoblje - okres; pora
razmak - odstęp czasu
rok - termin
sadašnjost - terażniejszość
sat - godzina
satima i satima - godzinami
sedmica - tydzień
sekund; sekunda - sekunda
sinoć - wczoraj wieczorem
skorašnji - niedawny
stara vremena - stare czasy
stogodišnjica - setna rocznica
stoleće - wiek; stulecie
sutra - jutro
sutrašnji - jutrzejszy
sutrašnjica - jutro
sve vreme - cały czas; przez cały czas
svojevremeno - swego czasu
tačan datum - dokładna data
tačno u ponoć - dokładnie o północy
treba malo vremena - potrzeba trochę czasu
trenutak - chwila
tromesečje - trymestr
u prvi mah - w pierwszej chwili
u realnom vremenu - w czasie rzeczywistym
u sredini godine - w połowie roku
vanvremenski - ponadczasowy
večnost - wieczność
višegodišnji - wiekowy
vratiti vreme - cofnąć czas
vreme i prostor - czas i przestrzeń
vreme mi je isteklo - mój czas minął
vremena su se promenila - czasy się zmieniły
vremenska kapija - brama czasu; portal czasu
vremenska zona - strefa czasowa
za kratko vreme - w krótkim czasie
za ono vreme - w tamtych czasach
zokratko - wkrótce
zastareo - przestarzały
zauvek - na zawsze
zimsko računanje vremena - czas zimowy
zimsko vreme - czas zimowy
zub vremena - ząb czasu

DZIEŃ I NOC

dan - dzień
izjutra - z rana
mrkla noć - ciemna noc; głęboka noc
noć - noc
podnevni - południowy
ponoć - północ
poslepodne - popołudnie; po południu
praskozorje - świt
smiraj dana - koniec dnia; zachód słońca

smrkavati se - zmiernić się
smrknuti se - ściemnieć (*o zapadającym zmierzchu*)
svanuće - świt; brzask
svanuti - rozwidnić się
svanjivati - świtać
tokom dana - w dzień
u predveče - pod wieczór
večeras - dziś wieczorem
zora - jutrzienka

14.5 RUCH

bauljati - czołgać się; skradać się
čučnuti - kucnąć
dolaziti - przychodzić
gurati (se) - pchać (się)
ići - 1. iść 2. jechać
ići natraške - iść do tyłu
izbuljiti oči - wytrzeszczyć oczy
izmaći se - odsunąć się
izmaknuti se - odsunąć się
izvaditi - wyciągnąć
klečati - klęczeć
kleknuti - uklęknąć
klimati - kiwać
klimati se - kiwać się; chwiać się; zataczać się
klimnuti glavom - skinąć głową
kolutati očima - przewracać oczami
kotrljati - turlać
koturati - turlać
kretanje - ruch
lagan - powolny
leteti - lecieć
ležao je nepokretan - leżał bez ruchu
marširati - maszerować
mrdati se - poruszyć się
mrđnuti se - poruszyć się
naginjati se - schylać się
nagnuti se - wychylić się
odgurati - odepchnąć
odlaziti - odchodzić
okrenuti (se) - obrócić (się)
otići - 1. odejść 2. odjechać

otpuzati do... - doczołgać się do...
pokret - ruch
poskakivati - podskakiwać
poskočiti - podskoczyć
premestiti se - przemieścić się
prevrnuti naglavačke - przewrócić do góry nogami
razgibati - rozruszać
sapletiti se - potknąć się
saplitanje - potknięcie się
skinuti - zdjąć
sklopiti oči - spuścić wzrok
sneti - znieść (*na dół*)
stajati - stać
tabanati - tupać
tapšanje - klepięcie
teturati se - zataczać się; iść chwiejnym krokiem
trčkarati - biegać tam i z powrotem
treptaj - mrugnięcie
valjati - turlać
vijoriti se - trzepotać
voziti bicikl - jechać na rowerze
voziti skejt - jechać na deskorolce
vrzmati se - błąkać się; kręcić się; wałęsać się
vući - wlec; ciągnąć; holować
zadhrtati - zadrzeć
zakočiti - zahamować
zatrčati se - rozbiec się
zatvoriti oči - zamknąć oczy
zaustaviti (se) - zatrzymać (się)
žmiriti oči - mrużyć oczy

PRĘDKOŚĆ

brz - szybki
brzina svetlosti - prędkość światła
ići brzim koracima - iść szybkim krokiem
munjevit - błyskawiczny
ne časeći ni časa - niezwłocznie; nie tracąc ani chwili
očas posla - w mgnieniu oka
polako - powoli
prespor - zbyt wolny
spor - wolny; powolny

što pre - czym prędzej
ubržati - przyspieszyć
učmao - opieszale
usporiti - spowolnić; zwolnić
vratolomnom brzinom - na złamanie karku
za tili čas - w mgnieniu oka; za chwilę
za tren oka - w mgnieniu oka
žuriti - spieszyć się

14.6 DŹWIĘK

blejati - beczeć	šapat - szept
bučan - hałaśliwy	škripa - zgrzytanie; zgrzyt; chrobot
buka - hałas	škripiti - skrzypieć; zgrzytać; chrobotać
cvrkut ptica - ćwierkot ptaków	šum mora - szum morza
čegrtati - brzęczeć	šuštanje; šuškanje - szelest
čuju se krici - słyhać krzyki	tišina - cisza
dahtati - sapać	tresak - trzask
decibel - decybel	tutanj kopita - tętent kopyt
dreka - krzyk; wrzask	tutnjava - łoskot; grzmot; dudnienie
eho - echo	tutnjiti - dudnić
galama - hałas; wrzask; harmider	urlik - wycie
glasan - głośny	urlikati - wyć
grobna tišina - grobowa cisza	vrисnuti - wrzasnąć
hrskati - chrupać	vrištati - wrzeszczeć
kukurikati - piąć	zacvrčati - zaskwierczeć
lajati - szczekać	začuo se zvuk - rozległ się dźwięk
lomnjava stakla - brzęk szkła	zaglišujući zvuk - ogłuszający dźwięk
lupiti - trzasnąć; rąbnać	zamnjaukati - zamiauczeć
mnjaukati - miauczeć	zatutnjati - zagrzmieć; zadudnić
mukati - muczeć	zveckanje lanaca - szczekanie łańcuchów
odjek - echo	zvek - brzęk
pljesk - plusk	zveket - brzęk; szczęk
prasak - trzask	zveketati - brzęczeć; chrzęścić
praviti buku - hałasować	zviždati - gwizdać - gwizd
pucketanje plamena - trzask płomieni	zvižduk - gwizd; gwizdnięcie
pucketati - chrzęścić	zvuk - dźwięk
roktati - chrząkać	zvuk je zaparao vazduh - dźwięk przeszył powietrze
stenjanje - jęk	

14.7 ZMYŚŁY

aroma - aromat	otupeti - otepić
čujan - słyszalny	pipnuti - dotknąć
čulo - zmysł	pomirisati - powąchać; obwąchać
čulo vida - zmysł wzroku	porozan - porowaty
čuti - słyszeć; usłyszeć	prevideti - przeoczyć
ćoro - (tur.) jednooki	prhak - puszysty
dirati - dotykać	privideenje - przywidzenie
fatamorgana - fatamorgana	sladunjav - słodkawy
gluv - głuchy	slatkast - słodkawy
gluvoća - głuchota	slatkoća - słodkość
gluvonem - głuchoniemy	slep - niewidomy; ślepy
gnusan - obrzydliwy	slepac - ślepiec
gorak - gorzki	slepilo - daltonizm
gorčina - gorycz	sluh - słuch
halucinacija - halucynacja	slušni aparat - aparat słuchowy
halucinirati - mieć halucynacje	smrad - smród
hrapav - szorstki; chropowaty	smrdljiv - śmierdzący
kokošji vid - kurza ślepotą	strabizam - zez; zezowanie
ljut - ostry (<i>smak</i>)	ugladiti - wygładzić
miris - zapach	ugledati - ujrzeć
mirisan - aromatyczny; pachnący	ukus - smak
mного slan - bardzo słony	ukusan - smaczny
nakaradan - ohydny; potworny	ukusno - smacznie
neprijatan miris - nieprzyjemny zapach	vid - wzrok
njuh - węch	vid mu je oslabio - wzrok mu się pogorszył
njušiti - 1. wąchać 2. czuć zapach	videti - widzieć
oćoraviti - (tur.) oślepnąć	videti golim okom - widzieć gołym okiem
oslepeti - oślepnąć	vidljivost - widoczność
oslepiti - oślepić	zadah - fetor; odór; smród
osvetliti - oświetlić	zapaziti - zauważyć; dostrzec
osvetljen - oświetlony	zaslepiti - oślepić
otupeo - otepiały	zaslepljućići - oślepiający

14.8 ILOŚĆ

bezbroj - niezliczona liczba; niezliczona ilość
bezbroj puta - niezliczoną ilość razy
četiri - cztery
čopor - wataha
deset - dziesięć
desetkovati - dziesiątkować; zdziesiątkować
devet - dziewięć
dva - dwa
dva puta više - dwa razy więcej
gomila - tłum
hiljada - tysiąc
horda - horda
ima ih na svakom koraku - są na każdym kroku
jedan - jeden
jedan i po - półtora
jedan od mnogih - jeden z wielu
jedan u milion - jeden na milion
jedared - 1. raz 2. pewnego razu
malko - trochę; nieznacznie
milijarda - miliard
milion - milion
mnogobrojan - liczny
mногоstruk - wielokrotny
neizbrojiv - niezliczony
nešto novca - trochę pieniędzy
ni jedan - ani jeden
nula - zero
osam - osiem
pet - pięć
petina - jedna piąta
plejada - plejada

po hiljaditi put - po raz tysięczny
pola - pół
previše - za dużo
roj - rój
sedam - siedem
sedmina - jedna siódma
sijaset - wiele
stado - stado
sto - sto
stotine - setki
svaki ponaosob - każdy z osobna
sve više - coraz więcej
svetina - tłum
šaćica - garść; garstka
šest - sześć
šestina - jedna szóstą
što više - jak najwięcej
tačan broj - dokładna liczba
tri - trzy
tuce - tuzin
u neograničenim količinama - w nieograniczonych ilościach
u više navrata - wiele razy; wielokrotnie
udvoje - we dwoje
udvojiti - podwoić
udvostručiti - podwoić
usamljeni primer - odosobniony przypadek
višak - nadmiar; nadwyżka
više nego - więcej niż
više puta - wielokrotnie
vrveti - roić się (*od czegoś*)

14.9 POJĘCIA ABSTRAKCYJNE

PRAWDA I KŁAMSTWO

autentičnost - autentyczność
blef - blef
brojke ne lažu - liczby nie kłamią
činjenica - fakt
druga strana medalje - druga strona medalu
falsifikat - falsyfikat
fantazirati - fantazjować
fikcija - fikcja
gomila laži - stek kłamstw
interpretacija - interpretacja
istina je drugačija - prawda wygląda inaczej
istinita priča - prawdziwa historia
istinoljubiv - prawdomówny
izmisliti - wymyślić; zmyślić
izmišljati - zmyślać; wymyślać
izneveriti - zdradzić (kogoś)
konfabulacija - konfabulacja
lagati - kłamać

lagati kao pas - łąać jak pies
lažljivac - kłamczuch
lažljivica - kłamczucha
lažov - kłamczuch
lupetati - bredzić
nejasnoća - niejasność
nejasnost - niejasność
neverovatan - 1. nieprawdopodobny 2. niewiarygodny
neverovatnost - nieprawdopodobność
original - oryginał
poligraf - wykrywacz kłamstw
pretpostavka - przypuszczenie; założenie
preuveličavati - 1. zmyślać 2. wyolbrzymiać
priča za malu decu - bajka dla małych dzieci
saznati istinu - poznać prawdę
tužna istina - smutna prawda
vući za nos (koga) - (przen.) ciągnąć za nos (kogoś)

POCHWAŁA I KRYTYKA

aplauz - aplauz
dizati u nebesa/zvezde - wychwalać pod niebiosa
glorifikacija - gloryfikacja
hvalisanje - 1. przechwałki; chełpienie się 2. pochwała
iznositi kritiku - krytykować
kititi se tuđim perjem - stroić się w cudze piórka
kompliment - komplement
kritičar - krytyk
kritika - krytyka
kritikovati - krytykować
laskati - pochlebiać (komuś)
motivisati - motywować
na meti kritika - w ogniu krytyki

na udaru kritika - w ogniu krytyki
opomena - upomnienie; reprimenda
osuditi - potępić
osuđivati - potępiać
pohvala - pochwała
pohvaliti - pochwalić
povratna informacija - informacja zwrotna
preterano hvaliti - przesadzać z pochwałami
psi laju, vetar nosi - psy szczekają, karawana idzie dalej
staviti pod stub srama - postawić pod pręgierzem
stavljati na pijadestal - wynosić na piedestał
talas kritika - fala krytyki
ukor - upomnienie; reprimenda

TAJEMNICA

čuvati tajnu - strzec tajemnicy; strzec sekretu
državna tajna - tajemnica państwowa
javna tajna - tajemnica poliszynela
misterija - zagadka; tajemnica
misteriozan - tajemniczy
nagoveštaj - wskazówka; trop
neizvesnost - niejasność
obavijen velom tajni - owiany tajemnicą
obelodaniti - ujawnić
odneti tajnu u grob - zabrać tajemnicę do grobu
pod misterioznim okolnostima - w zagadkowych

okolicznościach
raskrinkati tajnu - ujawnić tajemnicę; odsłonić tajemnicę
razbistriti stare tajne - odsłonić stare sekrety
rešenje zagonetke - rozwiązanie zagadki
saznati - dowiedzieć się
svi su znali - wszyscy wiedzieli
tajanstven - tajemniczy
velika nepoznanica - (przen.) wielka niewiadoma
zagonetan - zagadkowy

OPINIA

generalizirati - generalizować
gledište - pogląd; stanowisko; opinia
mišljenje - opinia; pogląd
neverica - niedowierzenie
ostaviti bez komentara - pozostawić bez komentarza
po svemu sudeći - wszystko na to wskazuje
posumnjati - zważać; nabrać wątpliwości
predomisliti se - zmienić zdanie
predstava - pojęcie (*o czymś*)
primedba - zarzut; zastrzeżenie
procena - ocena (sytuacji)
promeniti mišljenje - zmienić zdanie
radikalno mišljenje - radykalne poglądy
reći „ne“ - powiedzieć "nie"
stavljati se ni na čiju stranu - nie stawać po niczyjej stronie

stavljati sve u isti koš - wrzucać wszystkich do jednego worka
sumnja - wątpliwość
sumnjati - wątpić
svetonazor - światopogląd
tačka gledišta - punkt widzenia
teško je poverovati - trudno uwierzyć
ubeđenje - przekonanie
ugao gledanja - punkt widzenia
uopštavati - generalizować; uogólniać
usprotiviti se - sprzeciwić się
verovati - wierzyć
vredelo je čekati - warto było czekać
za i protiv - za i przeciw
zabluda - błędny pogląd; błędne przekonanie

PYTANIE I ODPOWIEDŹ

jednostavan odgovor - prosta odpowiedź
odgovarati - odpowiadać
odgovor - odpowiedź
pitanje za milion dolara - (przen.) pytanie za milion dolarów
poreći - zaprzeczyć
postaviti pitanje - zapytać; postawić pytanie

potvrditi - potwierdzić
raspitati se - wypytać się
saznati odgovor - poznać odpowiedź
škakljivo pitanje - podchwytliwe pytanie
tačan odgovor - prawidłowa odpowiedź
teško pitanje - trudne pytanie
znak pitanja - znak zapytania

ESTETYKA**čar** - czar; urok**divan** - piękny; wspaniały; przepiękny; znakomity**divota** - 1. piękno 2. splendor; przepych; okazałość**draž** - urok; powab**estetska vrednost** - wartość estetyczna**grozota** - ohydztwo; obrzydliwość**krasota** - (rzad.) piękno**lep** - piękny**lepota** - piękno**lepotinja** - ślicznotka**ljupkost** - gracja; wdzięk; krasa**milina** - (rzad.) piękno**nagrđiti** - oszpecić**nakaradan** - paskudny; ohydny; obrzydliwy**odvratni prizor** - odrażający widok**ogavan** - wstrętny; odrażający**ruglo** - szkaradztwo**rugoba** - 1. brzydki; paskuda; potwór 2. brzydota**ružan** - brzydki**ružnoća** - brzydota**unakaziti** - oszpecić; zniekształcić; zdeformować**unakazivati** - oszpecać; zniekształcać; deformować**15. NAZWY GEOGRAFICZNE****15.1 PAŃSTWA ŚWIATA**

W wykazie nie uwzględniłem Macedonii, która w najbliższych miesiącach powinna zmienić nazwę.

Albanija - Albania**Alžir** - Algieria**Angola** - Angola**Antigva i Barbuda** - Antigua i Barbuda**Argentyna** - Argentyna**Australija** - Australia**Avganistan** - Afganistan**Azerbejdżan** - Azerbejdżan**Bahame** - Bahamy**Bahrein** - Bahrajn**Barbados** - Barbados**Belgija** - Belgia**Belize** - Belize**Belorusija** - Białoruś**Benin** - Benin**Bocvana** - Botswana**Bolivija** - Boliwia**Bosna i Hercegovina** - Bośnia i Hercegowina**Brazil** - Brazylia**Brunej** - Brunei**Bugarska** - Bułgaria**Burkina Faso** - Burkina Faso**Burundi** - Burundi**Butan** - Bhutan**Centralnoafrička Republika** - Republika Środkowej Afryki**Crna Gora** - Czarnogóra**Čad** - Czad**Češka** - Czechy**Čile** - Chile**Danska** - Dania**Dominika** - Dominika**Dominikanska Republika** - Dominikana**Džibuti** - Dżibuti**Egipat** - Egipt**Ekvador** - Ekwador**Ekwatorijalna Gvineja** - Gwinea Równikowa**Eritreja** - Erytrea**Etiopia** - Etiopia**Estonija** - Estonia**Fidži** - Fidżi**Filipini** - Filipiny**Finska** - Finlandia**Francuska** - Francja**Gabon** - Gabon**Gambija** - Gambia**Gana** - Ghana**Grčka** - Grecja**Grenada** - Grenada**Gruzija** - Gruzja**Gvajana** - Gujana**Gvatemala** - Gwatemala**Gvineja** - Gwinea**Gvineja Bisao** - Gwinea Bissau**Haiti** - Haiti**Holandija** - Holandia**Honduras** - Honduras**Hrvatska** - Chorwacja**Indija** - Indie**Indonezija** - Indonezja**Irak** - Irak**Iran** - Iran**Irska** - Irlandia**Island** - Islandia**Istočni Timor** - Timor Wschodni**Italija** - Włochy**Izrael** - Izrael**Jamajka** - Jamajka**Japan** - Japonia**Jemen** - Jemen**Jermenija** - Armenia**Jordan** - Jordania**Južna Koreja** - Korea Południowa**Južnoafrička Republika** - Republika Południowej Afryki**Kambodża** - Kamboża**Kamerun** - Kamerun**Kanada** - Kanada

PAŃSTWA ŚWIATA - DOKOŃCZENIE Z POPRZEDNIEJ STRONY

Katar - Katar	Poljska - Polska
Kazachstan - Kazachstan	Portugal - Portugalia
Kenija - Kenia	Ruanda - Rwanda
Kina - Chiny	Rumunija - Rumunia
Kipar - Cypr	Rusija - Rosja
Kirgistan - Kirgistan	Salvador - Salvador
Kiribati - Kiribati	Samoa - Samoa
Kolumbija - Kolumbia	Sao Tome i Prinsipe - Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
Komori - Komory	Saudijska Arabia - Arabia Saudyjska
Demokratska Republika Kongo - Demokratyczna Republika Kongo	Sejšeli - Seszele
Kongo - Kongo	Senegal - Senegal
Kostarika - Kostaryka	Severna Koreja - Korea Północna
Kuba - Kuba	Sijera Leone - Sierra Leone
Kuvajt - Kuwejt	Singapur - Singapur
Laos - Laos	Sirija - Syria
Lesoto - Lesotho	Sjedinjene Američke Države - Stany Zjednoczone Ameryki
Letonija - Łotwa	Slovačka - Słowacja
Liban - Liban	Slovenija - Słowenia
Liberija - Liberia	Solomonova Ostrva - Wyspy Salomona
Libija - Libia	Somalija - Somalia
Lihtenštajn - Liechtenstein	Sudan - Sudan
Litvanija - Litwa	Surinam - Surinam
Luksemburg - Luksemburg	Svaziland - Suazi, Swaziland
Madagaskar - Madagaskar	Sveta Lucija - Saint Lucia
Maďarska - Węgry	Sveti Kristofer i Nevis - Saint Kitts i Nevis
Malawi - Malawi	Sveti Vinsent i Grenadini - Saint Vincent i Grenadyny
Maldivi - Malediwy	Španija - Hiszpania
Malezija - Malezja	Šri Lanka - Sri Lanka
Mali - Mali	Švajcarska - Szwajcaria
Malta - Malta	Švedska - Szwecja
Maroko - Maroko	Tadžikistan - Tadżykistan
Mauricijus - Mauritius	Tajland - Tajlandia
Mauritanija - Mauretania	Tajwan - Tajwan
Meksiko - Meksyk	Tanzanija - Tanzania
Mikronezija - Mikronezja	Togo - Togo
Mjanmar - Birma	Tonga - Tonga
Moldawija - Mołdawia	Trinidad i Tobago - Trynidad i Tobago
Monako - Monako	Tunis - Tunezja
Mongolija - Mongolia	Turkmenistan - Turkmenistan
Mozambik - Mozambik	Turska - Turcja
Namibija - Namibia	Tuvalu - Tuvalu
Nauru - Nauru	Uganda - Uganda
Nemačka - Niemcy	Ujedinjeni Arapski Emirati - Zjednoczone Emiraty Arabskie
Nepal - Nepal	Ujedinjeno Kraljevstvo - Wielka Brytania
Niger - Niger	Ukrajina - Ukraina
Nigerija - Nigeria	Urugvaj - Urugwaj
Nikaragva - Nikaragua	Uzbekistan - Uzbekistan
Norveška - Norwegia	Vanuatu - Vanuatu
Novi Zeland - Nowa Zelandia	Vatikan - Watykan
Obala Slonovače - Wybrzeże Kości Słoniowej	Venecuela - Wenezuela
Oman - Oman	Zambija - Zambia
Pakistan - Pakistan	Zelenortska Ostrva - Wyspy Zielonego Przylądka
Palau - Palau	Zimbabwe - Zimbabwe
Panama - Panama	
Papua Nova Gvineja - Papua Nowa Gwinea	
Paragvaj - Paragwaj	
Peru - Peru	

15.2 MIASTA ŚWIATA

Amsterdam - Amsterdam	Lucern - Lucerna
Atina - Ateny	Ljubljana - Lublana
Barselona - Barcelona	Madrid - Madryt
Bazel - Bazylea	Majnc - Moguncja
Beč - Wiedeń	Marselj - Marsylia
Beograd - Belgrad	Milano - Mediolan
Berlin - Berlin	Minhen - Monachium
Bern - Berno	Mogadiš - Mogadiszu
Bitom - Bytom	Moskwa - Moskwa
Bon - Bonn	Napulj - Neapol
Bratislava - Bratysława	Nirnberg - Norymberga
Brazylia - Brasília	Niš - Nisz
Bridžtaun - Bridgetown	Novi Sad - Nowy Sad
Brisel - Bruksela	Olštin - Olsztyn
Budimpešta - Budapeszt	Otava - Ottawa
Bukurešt - Bukareszt	Pariz - Paryż
Cirih - Zurych	Pečuj - Pecz
Čenstohova - Częstochowa	Peking - Pekin
Dablin - Dublin	Peruđa - Perugia
Damask - Damaszek	Piza - Pisa
Đenova - Genua	Pnom Pen - Phnom Penh
Đer - Győr	Podgorica - Podgorica
Džordžtaun - Georgetown	Prag - Praga
Firenca - Florencja	Riga - Ryga
Frankfurt na Majni - Frankfurt nad Menem	Rim - Rzym
Gdanjsk - Gdańsk	Sarajevo - Sarajewo
Gdinja - Gdynia	Sijena - Siena
Gožov Vjelkopolski - Gorzów Wielkopolski	Skoplje - Skopje
Hanoj - Hanoi	Sofija - Sofia
Horžov - Chorzów	Solun - Saloniki
Hur - Chur	Stokholm - Sztokholm
Istanbul - Sztambuł	Stolni Beograd - Székesfehérvár
Jerevan - Erywań	Tihi - Tychy
Jerpa - Eger	Torino - Turyn
Jerusalim - Jerozolim	Torunj - Toruń
Kairo - Kair	Tripoli - Trypolis
Kanbera - Canberra	Trir - Trewir
Kartum - Chartum	Trst - Triest
Keln - Kolonia	Vaduc - Vaduz
Kijev - Kijów	Valbžih - Wałbrzych
Kišinjev - Kiszyniów	Varšava - Warszawa
Kito - Quito	Vašington - Waszyngton
Klivlend - Cleveland	Velington - Wellington
Koblenc - Koblencja	Venecija - Wenecja
Kopenhagen - Kopenhaga	Vijentijan - Wientiane
Krakov - Kraków	Vilnjus - Wilno
Lil - Lille	Vindhuk - Windhoek
Lisabon - Lizbona	Zagreb - Zagrzeb
Loď - Łódź	Ženeva - Genewa
London - Londyn	Žešov - Rzeszów

15.3 NARODOWOŚCI

Albanac - Albańczyk	Južnoafrikanac - Południowoafrykańczyk
Alżirac - Algierczyk	Kanaďanin - Kanadyjczyk
Amerikanka - Amerykanka	Kenijac - Kenijczyk
Andorac - Andorczyk	Kineskinja - Chinka
Arapin - Arab	Kinez - Chińczyk
Argentinac - Argentyńczyk	Kolumbijac - Kolumbijczyk
Austrijanac - Austriak	Kubanac - Kubańczyk
Austrijanka - Austriaczka	Letonac - Łotysz
Bangladešanin - Banglijczyk	Litvanac - Litwin
Belgijanac - Belg	Maďar - Węgier
Belorus - Białorusin	Meksikanac - Meksykanin
Beloruskinja - Białorusinka	Nemac - Niemiec
Bosanac - Bośniak	Nemica - Niemka
Brazilac - Brazylijczyk	Nepalac - Nepalczyk
Britanac - Brytyjczyk	Norweżanin - Norweg
Britanka - Brytyjka	Norweżanka - Norweżka
Bugarin - Bułgar	Omanac - Omańczyk
Crnogorac - Czarnogórzec	Peruanac - Peruwiańczyk
Čeh - Czech	Poljak - Polak
Čileanac - Chilijczyk	Poljakinja - Polka
Danac - Duńczyk	Portugalac - Portugalczyk
Etiopljanin - Etiopczyk	Rumun - Rumun
Finac - Fin	Ruskinja - Rosjanka
Finkinja - Finka	Sirijac - Syryjczyk
Francuz - Francuz	Slovakinja - Słowaczka
Grk - Grek	Slovenac - Słoweniec
Gruzijac - Gruzin	Srbijanac - Serb
Gvinejac - Gwinejczyk	Srpkinja - Serbka
Haićanin - Haitańczyk	Španac - Hiszpan
Holandanin - Holender	Švajcarac - Szwajcar
Hrvat - Chorwat	Švajcarkinja - Szwajcarka
Hrvatica - Chorwatka	Švedanin - Szwed
Indijac - Hindus	Tuniżanin - Tunezyjczyk
Italijan - Włoch	Turčin - Turek
Japanac - Japończyk	Ukrajinac - Ukraińiec
Japanka - Japonka	Ukrajinka - Ukrainka

15.4 WYSPY

Angvila - Anguilla	Kurasao - Curaçao
Aruba - Aruba	Kurilska ostrva - Wyspy Kurylskie
Bermudi - Bermudy	Midvej - Midway
Bornholm - Bornholm	Montserat - Montserrat
Božično Ostrvo - Wyspa Bożego Narodzenia	Nijue - Niue
Britanska Devičanska Ostrva - Brytyjskie Wyspy Dziewicze	Norfolk - Norfolk
Džerzi - Jersey	Nova Zemlja - Nowa Ziemia
Eland - Olandia	Olderni - Alderney
Farska Ostrva - Wyspy Owcze	Orkinjska ostrva - Orkady
Folklandska Ostrva - Falklandy	Ostrvo Men - Wyspa Man
Gotland - Gotlandia	Pitkern - Pitcairn
Gvadelup - Gwadelupa	Rigen - Rugia
Gvam - Guam	Sahalin - Sachalin
Hokaido - Hokkaido	Sardinija - Sardynia
Jonska ostrva - Wyspy Jońskie	Sen Kroj - Saint Crox
Južna Džordžija i Južna Sendvička ostrva - Georgia Południowa i Sandwich Południowy	Sen Pjer i Mikelon - Saint-Pierre i Miquelon
Kajmanska Ostrva - Kajmany	Sicilija - Sycylia
Kanarska Ostrva - Wyspy Kanaryjskie	Sveti Eustahije - Sint Eustasius
Kikladi - Cyklady	Šetlandska ostrva - Szetlandy
Kokosova ostrva - Wyspy Kokosowe	Tasmanija - Tasmania
Korzika - Korsyka	Terks i Kejkos - Turks i Caicos
Krf - Korfu	Tokelau - Tokelau
Kukova Ostrva - Wyspy Cooka	Uskršnje ostrvo - Wyspa Wielkanocna
	Vejk - Wake

15.5 KRAINY I REGIONY GEOGRAFICZNE

Alzas - Alzacja	Moravska - Morawy
Andaluzija - Andaluzja	Normandija - Normandia
Apulija - Apulia	Pijemont - Piemont
Aragon - Aragonia	Pomeranija - Pomorze
Asturija - Asturia	Provansa - Prowansja
Bawarska - Bawaria	Saksonija - Saksonia
Dalmacija - Dalmacja	Slawonija - Sławonia
Donja Šleska - Dolny Śląsk	Štajerska - Styria
Elzas - Alzacja	Šwabija - Szwabia
Erdelj - Transylwania; Siedmiogród	Tiringija - Turyngia
Flandrija - Flandria	Tirol - Tyrol
Gornja Šleska - Górny Śląsk	Toskana - Toskania
Istra - Istria	Transilwanija - Transylwania; Siedmiogród
Ligurija - Liguria	Umbrija - Umbria
Lombardija - Lombardia	Vlaška - Wołoszczyzna